2. melléklet az előterjesztéshez

Helyi Esélyegyenlőségi Program 2026 - 2031

FERENCVÁROS
BUDAPEST – IX. KERÜLET

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata

Tartalom

Bevezetés 3

1. Jogszabályi háttér bemutatása 11
2. Stratégiai környezet bemutatása 11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége 17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység 71
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége 107
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége 116
7. A fogyatékossággal élők helyzete, esélyegyenlősége 124
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása 138

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 147
1. A HEP IT részletei 147
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 152
3. Megvalósítás 158
4. Elfogadás módja és dátuma 162
A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA 163

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.), a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához" című dokumentum szerint átdolgozva**, **Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata** (a továbbiakban: Ferencváros Önkormányzata) Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Ferencváros Önkormányzata vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait[1], valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Az esélyegyenlőség olyan általános jog, amely biztosítja, hogy hátrányos helyzetben lévő emberek az élet minden területén másokkal egyenlő módon élhessenek jogaikkal, megteremtve minden ember számára a társadalmi esélyegyenlőséget.
Az esélyegyenlőség megteremtésével mindenki számára hozzáférhetővé válik a fizikai és kulturális környezet, a közlekedés, az oktatás, a lakhatás, az egészségügyi szolgáltatások, a munkalehetőségek, a sport és a pihenés. Az esélyteremtés nem egyenlő a diszkrimináció tilalmával. Ez utóbbi önmagában nem oldja meg a társadalmi problémákat. A jó esélyegyenlőségi politika betartja a diszkrimináció tilalmát, ezen túl pedig erőfeszítéseket tesz a hátránnyal érintett célcsoportok esélyegyenlőségének javítására. Az esélyegyenlőség megteremtése komplex kormányzati felelősség, emellett az önkormányzatok számára is fontos vállalt feladat.
Ferencváros Önkormányzatának célja, hogy Ferencváros olyan településsé váljon, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen vagy közvetett formáját, ahol érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint átlátható módon biztosított a kiegyensúlyozott hozzáférés az Önkormányzat és intézményei által nyújtott szolgáltatásokhoz.
Ferencváros Önkormányzata az esélyegyenlőség megteremtése melletti elkötelezettség szellemében alkotta meg a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok helyzetének javítását célzó Esélyegyenlőségi Programját.
Cél az emberközpontú és a problémákat valóban megoldó, cselekvő önkormányzati működés, amely nem kendőzi el a hiányosságokat, feltárja a kerület veszélyeztetett célcsoportjainak helyzetét, a szakmai szervezetekkel valódi együttműködést alakít ki, és konkrét intézkedéseket vállal, melyek teljesülését és hatékonyságát rendszeresen, teljeskörűen felülvizsgálja.
Közös érdek, hogy a kerület társadalma fejlődhessen, a társadalmi kirekesztés csökkenő tendenciát mutasson, az itt élők életkörülményei javuljanak. Mindenkinek joga van az emberhez méltó életkörülményekhez, és ahhoz, hogy ennek hiányában szakszerű segítséget kérhessen és kapjon.

[1] Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A település bemutatása

Ferencváros a Főváros pesti oldalán elhelyezkedő, a Duna bal partján, a Belvárostól délre fekvő kerület. Északkeleten az Üllői út túloldalán elhelyezkedő Józsefváros és Kőbánya, délkeleten a Határ útnál Pesterzsébet és Kispest határolja, délnyugaton a Ráckevei – Soroksári – Duna-ág választja el Csepeltől, a Dunán át pedig a XI. kerülettel szomszédos, központi kerület.

Régészeti és írott források szerint egyes területei már a 13. századtól lakottak voltak. A török megszállás alatt a terület elnéptelenedett, a lakosság elmenekült. Ezt követően a 17. század második felében kezdődött meg Pest déli külterületeinek fejlődése. 1770-től kezdődött meg igazán a házak, háztömbök, utcák kiépítése, ezzel pedig az új városkép kialakulása.
A városrész nevét 1792-ben I. Ferenc trónra lépésének alkalmából kapta, a IX. kerület megnevezés pedig az 1873. évi Pest, Buda és Óbuda egyesítésével kialakult Budapest kerületek sorszámozásához kapcsolódik.
Az I. világháborút követően felgyorsult a népességnövekedés, ennek következtében kialakultak a nyomornegyedek is: például Mária Valéria-telep, Zita-telep, ún. Kiserdő-telep (a Vágóhíd utcában). A korabeli kerületi és fővárosi vezetés nem tudta megoldani a gombamód szaporodó nyomorkunyhókban élők lakhatását, ezért a telepeket nem dózerolták le, hanem házszámot kaptak ezek a szemétből összetákolt, földpadlós házikók, amelyek lakói nagyrészt a háború miatt elszegényedett, korábban polgári bérlakásaikat elvesztő családok lettek. Évtizedes tárgyalások után ezen nyomortelepek helyén épült a József Attila-lakótelep, a MÁV/Aszódi Lakótelep és a Vágóhíd utca 31-33. szám alatt ma is létező, mára felújított, komfortosított, önkormányzati bérlők által lakott kislakásos lakótelep. A telep bejáratának épületét egy 2018-ig itt működő alapítványi iskola (Novus) újította fel és fejlesztette tovább egy Európai Uniós beruházás keretében, majd 2020-ban az épület Konnektor néven civil, művészeti inkubátorházként, kulturális, szabadidős és szociális szervezeteknek helyet adó térként újult meg.
A MÁV/Aszódi lakótelep is őrzi tulajdonviszonyaiban a múltat, a MÁV tulajdont képző részeken a házak közötti utak nem bírják a modern terhelést. Nem megoldás, hogy a vegyes tulajdonosi helyzetre hivatkozva hárítson el minden lakossági panaszt az önkormányzat, ezért az új városvezetés 2020-ban tárgyalásokat kezdeményezett a MÁV-val a helyzet közös megoldására.

A IX. kerület ma négy fő területre oszlik, hivatalos városrészei a következők:

József Attila-lakótelep:
Üllői út az Ecseri úttól a Határ útig – M5-ös autópálya bevezető szakasza – Epreserdő utca – Ecseri út az Üllői útig

Belső-Ferencváros:
Kálvin tér – Üllői út – Ferenc körút – Boráros tér – Duna folyam – Fővám tér – Vámház körút

Középső-Ferencváros:
Boráros tér – Ferenc körút – Üllői út – Keleti pályaudvar-Kelenföldi pályaudvar közötti vasútvonal – Duna folyam

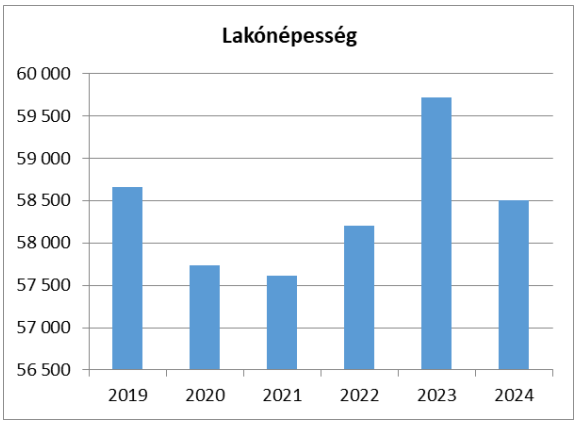
Külső-Ferencváros:
Keleti pályaudvar-Kelenföldi pályaudvar közötti vasútvonal – Üllői út – Ecseri út – Epreserdő utca – M5-ös autópálya bevezető szakasza – Határ út – Ráckevei (Soroksári) – Duna-ág – Duna folyam

Népesség, demográfia

Ferencváros lakónépességének alakulását vizsgálva látható, hogy a 2019-es bázisévhez képest 2020-ban bekövetkezett egy nagymértékű visszaesés, majd a 2021-es évet követően a Covid-járvány megszűnésével két évben is nagyobb mértékű ugrás következett be.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	**Fő**	**Arány a bázisévhez képest**
2019	58 657	bázis év
2020	57 731	98,42%
2021	57 608	99,79%
2022	58 205	101,04%
2023	59 722	102,61%
2024	58 508	97,97%

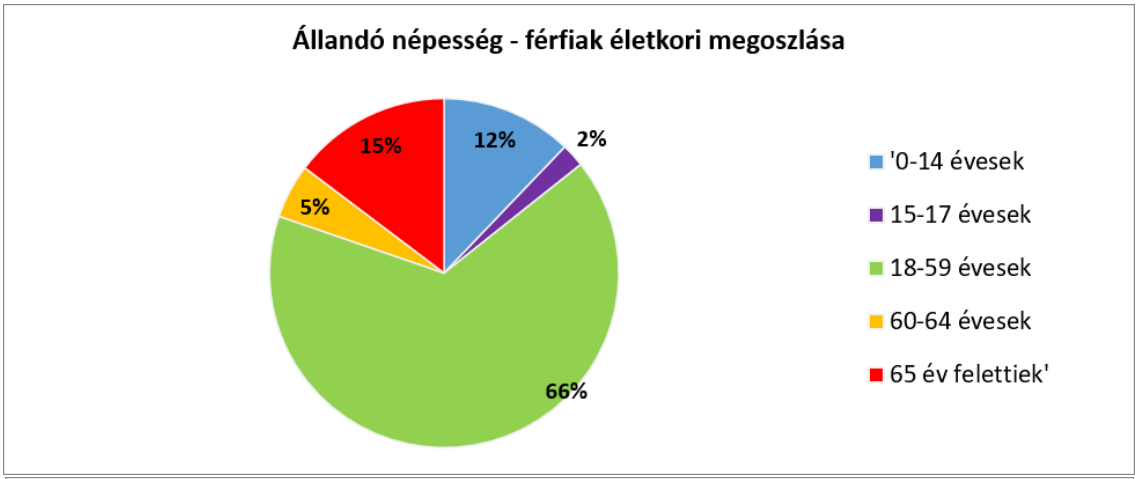
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

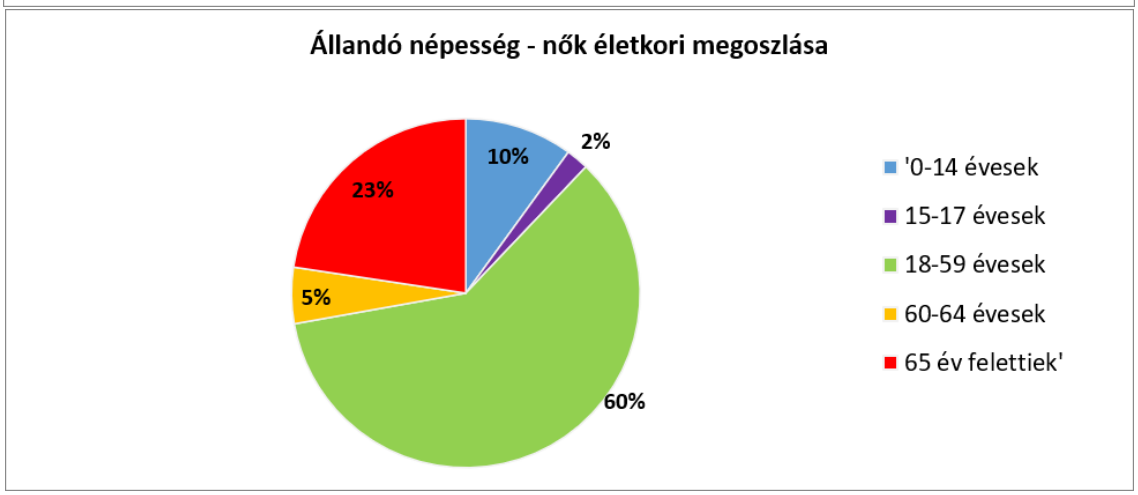

A népesség kor szerinti összetétele összefügg a népesség gazdasági aktivitásával, valamint a jövedelmi viszonyok alakulásával, továbbá a kerületi ellátórendszer iránti igényeket befolyásolja a lakosság korcsoport szerinti alakulása. A nők létszáma az országos szinthez hasonlóan minden korcsoportban néhány százalékponttal nagyobb a férfiakénál. Ferencváros esetében is megfigyelhetők ezek a tendenciák, azaz az állandó népességen belül összességében nincs szignifikáns különbség a nemek arányában. A kiemelten vizsgált 2022. évi adatok szerint a nők száma 27.587 fő (51,70%), a férfiaké 25.777 fő (48,30%), volt. A lakosság legnagyobb része az aktív – 18-59 éves korcsoport – ezért fontos a lakhatáshoz kapcsolódó szolgáltatások minél nagyobb számú elérhetősége. Azonban a kerület lakosságának 11,69%-a 65 év feletti nő, 7,10%-a 65 év feletti férfi, összevetve a 0-14 évesek arányával elmondható, hogy kerület népessége enyhén öregedő tendenciát mutat.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2022)					
Korcsoport	**Fő**			**Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)**	
	Férfiak	**Nők**	**Összesen**	**Férfiak**	**Nők**
Állandó népesség száma	25 777	27 587	53 364	48,30%	51,70%
0-2 évesek			1 309	2,45%	
0-14 éves	3 132	2 763	5 895	5,87%	5,18%
15-17 éves	558	578	1 136	1,05%	1,08%
18-59 éves	17 002	16 572	33 574	31,86%	31,05%
60-64 éves	1 294	1 436	2 730	2,42%	2,69%
65 év feletti	3 791	6 238	10 029	7,10%	11,69%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

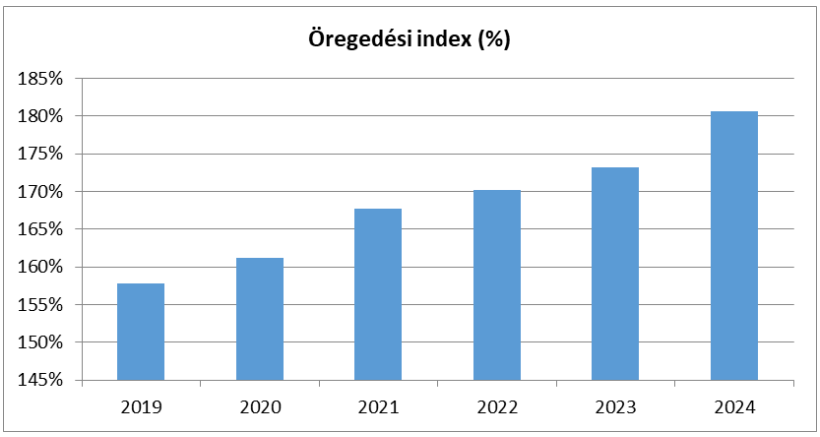

Az állandó népességen belül a 65 év feletti korosztályt külön is érdemes megvizsgálni. 2019-től enyhe emelkedést láthatunk az öregedési mutatókban, amelyben 2021-ben egy nagyobb mértékű ugrás is bekövetkezik, és ez a tendencia 2023-ban is folytatódott. A 14 éves és ennél fiatalabb népességgel összevetve megkapjuk az öregedési indexet. A világ és hazai viszonylatban is jellemző tendenciák – miszerint a népesség öregszik - jelen vannak Ferencváros demográfiai mutatóiban is, amelyek a budapesti értékekkel megközelítőleg azonosak.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	**65 év feletti állandó lakosok száma (fő)**	**0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)**	**Öregedési index %**
2019	10 053	6 370	157,82%
2020	10 126	6 283	161,17%
2021	10 131	6 041	167,70%
2022	10 029	5 895	170,13%
2023	9 987	5 767	173,17%
2024	9 901	5 482	180,61%

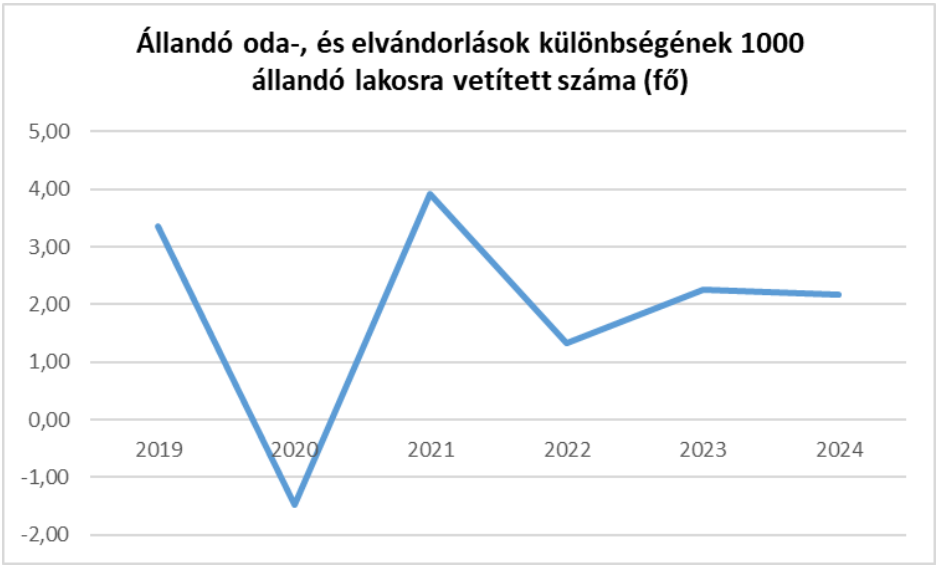
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Egy adott település népességszámának alakulásában a belföldi vándorlás is fontos szerepet játszik. Belföldi vándorláson az emberek olyan állandó lakóhely-változtatását érthetjük, amely nem jár országhatár átlépésével (KSH 2012). A belföldi vándorlás statisztikájának alapja a lakcímbejelentési rendszer, amely nyilvántartja a lakóhely vagy tartózkodási hely létesítését, illetve megváltoztatását. Ferencvárosban e tekintetben az utóbbi néhány évben nagy ingadozások mutatkoznak. Amíg 2019-ben 3,35 fő volt az átlagos elvándorlások különbsége, addig a Covid tetőzésénél ez a szám negatív előjelűvé vált. A Covid-járvány idején történt nagyfokú visszaesés a közelmúltban nem ismétlődött meg, de a visszaáramlással ismét egy ciklikus ingadozás figyelhető meg, de valamivel enyhébb mértékben, mint az előző években.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	**Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)**
2019	3,35
2020	-1,48
2021	3,92
2022	1,33
2023	2,26
2024	2,17

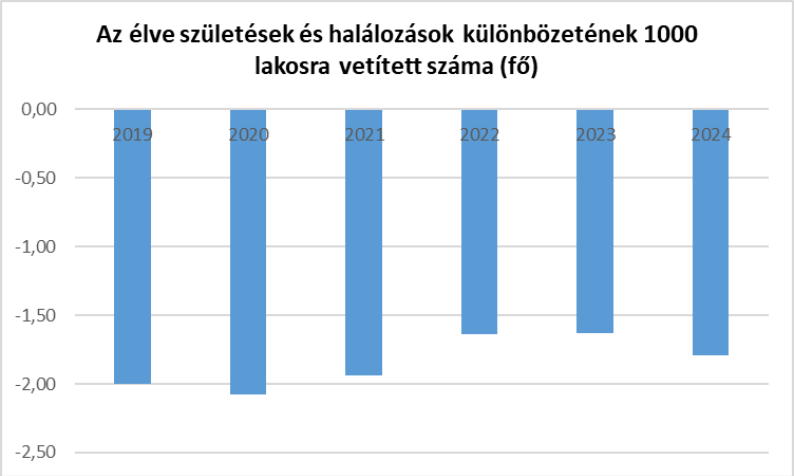
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A népesség alakulását a születések és halálozások száma és ezek egyenlege befolyásolja. Ferencvárosban a halálozások száma meghaladja az élve születések számát. A természetes szaporodás nyers arányszáma a természetes szaporodás abszolút számának a lakossághoz viszonyított arányát mutatja 1000 lakosra számítva. A természetes szaporodás aránya 2019-ben -2,00 ezrelék, 2020-ban -2,08 ezrelék volt, amely a legnagyobb mértékű természetes fogyás volt a vizsgált időszakban. Ezt követően ismét enyhe javulás látszik a fogyás tekintetében.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	**Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő)**
2019	-2,00
2020	-2,08
2021	-1,94
2022	-1,64
2023	-1,63
2024	-1,79

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség valódi megteremtése érdekében az alábbi értékek hangsúlyos megjelenítésére törekszünk.

A megkülönböztetés tilalma, egyenlő bánásmód
Az önkormányzat megelőzi és megakadályozza a szociális szolgáltatásokat igénybe vevők hátrányos megkülönböztetését, kiemelt segítséget kínál a veszélyeztetett csoportoknak, nemzeti vagy etnikai származásától, bőrszínétől, vallásától függetlenül.

Az emberi méltóság tiszteletben tartása
Az önkormányzat tiszteletben tartja a szolgáltatást igénybe vevők emberi értékeit, egyediségét, méltóságát.

Társadalmi szolidaritás

Ferencváros Önkormányzata épít az emberek önsegítő aktivitására, partner az emberek egymásra figyelő tenni akarásában. Törekszik egyrészt a lakók közötti, másrészt a ferencvárosiak és az intézmények/civil szervezetek közötti együttműködés lehetőségeinek megteremtésére, erősítésére. Felkarolja az állampolgári és szakmai civil kezdeményezéseket, erősíti az önkéntességet.

Az egészséges környezethez való jog

Az emberi jogok védelme és a környezetvédelem között szoros összefüggés van. A környezeti károkozás, történjen haszonszerzésből, felelőtlenségből, információhiányból vagy szükségből, drasztikus hatással van a környezetre, ami pedig az emberi élet fennmaradásának nélkülözhetetlen feltétele. A globális környezeti problémák (a klímaváltozás, a vízhiány, a vízminőség, a levegőminőség, a hulladékprobléma, az egészséges élelmiszerekhez való hozzáférés, a biológiai sokszínűség és a zöld területek rohamos csökkenése) lokálisan is akut kihívást jelentenek, melyekre reagálni kell helyi szinten is.

Méltányosság és rugalmas bánásmód

Az önkormányzat pozitív, méltányos és rugalmas intézkedéseket dolgoz ki, törekszik a megújulásra, a minél gyorsabb, kényelmesebb, korszerűbb megoldások felkutatására, bevezetésére.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Ferencváros Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

1. Az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, amelynek érdekében az önkormányzat megelőzi és megakadályozza a szociális szolgáltatásokat igénybe vevők hátrányos megkülönböztetését, kiemelt segítséget kínál a veszélyeztetett csoportoknak faji hovatartozásától, nemzeti vagy etnikai származásától, bőrszínétől, vallásától függetlenül.
2. A közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvének biztosításán túl, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok esetében támogató programok és intézkedések megtételét.
3. A diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, és a társadalmi szolidaritást.
4. A foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. Az óvoda kivételével, mely önkormányzati fenntartású, a köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával indokolt.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni azok számát, arányát és helyzetét, akik esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartoznak a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése alapján.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.
Ennek a megvalósulása érdekében az érintettekkel történt aktív párbeszéd volt a leghatékonyabb eszközünk.
További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP Intézkedési Terv (HEP IT) tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.
A helyzetelemzés alapján olyan programok kidolgozása, valamint civil kezdeményezések támogatása is cél, amelyek a feltárt valós igényekre kívánnak reagálni, konkrét megoldást ajánlanak a kerületben élők igényeire, szükségleteire.
További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.
Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A helyi esélyegyenlőségi program intézkedési terve konkrét vállalásokat tesz az alábbiakra:
1. az egyenlő bánásmód és a társadalmi felzárkózás érvényesülésére,
2. az oktatásban a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre,
3. a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására, a családon belüli erőszak áldozatainak kiszolgáltatottságának csökkentésére,
4. a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci esélyeit, illetve foglalkoztatási esélyeiket javító intézkedésekre,
5. a civil szakmai szervezetekkel való együttműködésre,
6. az önkéntesség erősítésére,
7. az egészséges környezethez való hozzáférés biztosítására minden kerületi számára.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti."
A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az Ebktv. előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

1. a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete
2. a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához" alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva az alábbi előírásokra:
   - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
   - a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
   - a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
   - a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény
   - az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény
   - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
   - a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

Kapcsolódás a helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokhoz:

3. Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzatának Gazdasági Programja 2024-2029
4. Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzatának Klímastratégiája 2021-2030
5. 116/2026. (VII.16.) Képviselő-testületi határozat Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros fejlesztési tervéről
6. Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének 47/2020. (XII.17.) önkormányzati rendelete a pénzbeli és természetbeni támogatásról
7. Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2020. (IV. 7.) számú önkormányzati rendelete a Krízis Alap létrehozásáról és felhasználásának részletes szabályairól
8. Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének 30/2020. (X. 13.) önkormányzati rendelete a lakások és helyiségek bérletére és elidegenítésére vonatkozó szabályokról

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 5 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

További főbb meghatározó programok/stratégiák:

Új Roma Stratégia (2019-2030)
Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
„Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)
Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)
Tartós Ápolás-gondozásra Vonatkozó Stratégia 2030

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030**, **Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Ferencváros az EUCF pályázat keretében 2023-2024 között kibocsátást csökkentő beruházási koncepciót készített a klímastratégiához kapcsolódóan, amelynek azonosítószáma 04HU000910X, fenntartási határideje 2029.

Ferencváros Önkormányzata által elfogadott valamennyi koncepció esetén igyekszik figyelembe venni a Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltakat.

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településfejlesztési terv stb.)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Budapest Főváros Önkormányzatának Idősügyi stratégiáját, Áldozatvédelmi Stratégiáját, Hajléktalan stratégiáját és Drogstratégiáját is figyelembe veszi kerületünk a helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítése során.
Továbbá Ferencváros Önkormányzata fontos szakmai partnereinek tekinti a szomszédos kerületek önkormányzatait és civil szervezeteit is. A Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) működtetése kapcsán évek óta együttműködési megállapodásunk van a kőbányai (X. kerület), valamint pesterzsébeti (XX. kerület) önkormányzatok KEF munkacsoportjaival. Egymás rendezvényein programjain, tapasztalatszerzés és kapcsolatépítési céllal rendszeresen részt veszünk.

Ferencváros Önkormányzata ezen kívül a szociális és az esélyegyenlőség területén is több, jól működő térségi, társulási kapcsolattal rendelkezik, ellátástípusok szerint bontva:

Pszichiátriai betegek nappali ellátása

Az Szt. tartalmazza a személyes gondoskodás keretében nyújtható szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat. Az Szt. 57. § (1) bekezdés j) pontja alapján a nappali ellátás szociális alapszolgáltatás, melyet nevezett jogszabály 86. § szerint a települési önkormányzat köteles biztosítani.
Ferencváros Önkormányzata pszichiátriai betegek nappali ellátása szociális alapszolgáltatásra vonatkozóan a 318/2026. (XII.11.) számú határozat alapján ellátási szerződést kötött (az Szt. 120. § szerint a helyi önkormányzat a szociális szolgáltatást ellátási szerződés útján is biztosíthatja), így 2026. január 1. napjától immár 10 ferencvárosi lakos tekintetében biztosított az ellátás. Az ellátási szerződésben a betöltött férőhelyekre férőhelyenként havonta bruttó 80.000,- Ft került beállításra.
Az ellátást biztosító **Moravcsik Alapítvány** által 2008-ban létrehozott Pszichiátriai Betegek Nappali Intézménye kiemelt szerepet szán a pszichiátriai betegek és mentális problémákkal küzdők társadalmi esélyegyenlőségének megteremtésére, a stigmatizáció és az előítéletek csökkentésére.
Feladatuk az ellátottak személyes szükségleteinek és céljainak felmérése és ezek alapján egyénre szabott gondozási terv / rehabilitációs program kidolgozása.
A nappali intézmény a szociális alapszolgáltatási forma keretein belül a pszichiátriai betegséggel élő, intézményi jogviszonnyal rendelkező ellátottak számára az intézményen belül szociális foglalkoztatást biztosít. Ezáltal a klienseknek rövid és hosszú távon is javulnak az esélyei a nyílt munkaerőpiacra való kilépéshez és ott tartósan az értékteremtő munka végzéséhez. A cél a munkavégzésen és a foglalkoztatáson keresztül emberi kapcsolataik újraépítése és a társadalomba való re-integrációjuk.
A pszichés ellátásban részesülő személyek, akik a betegségük előrehaladtával egyre nehezebb szociális helyzetbe kerülnek, emberi kapcsolataik beszűkülnek, sokszor még a családjuk támogatását is elveszítik. A betegekre jellemző a zárkózottság, bizalmatlanság és az önbizonytalanság. A lélektani működéseiben károsodott vagy sérült, megváltozott képességű személyek rehabilitációja, munkaképességének, valamint testi és szellemi képességeinek megőrzésére, fejlesztésére bizonyítottan jó hatással van a munkavégzés folyamata és az ezzel összhangban létrehozott produktumok környezet által történt elismerése és elismertetése.
A munka-rehabilitációs tevékenység megválasztásánál a szociális intézmény vezetője figyelembe veszi az ellátott testi és szellemi képességeit és speciális szükségleteinek megfelelően biztosítja az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételeit.

Családok átmeneti otthona

A Gyvt. 94. § (3) c) bekezdése szerint a kerületi önkormányzat, amelynek területén harmincezernél több állandó lakos él, családok átmeneti otthonát köteles működtetni.

Ferencváros Önkormányzatának Képviselő-testülete a 162/2007. (VI. 06.) számú határozatával 2008. január 01. napjától ellátási szerződést kötött **a Magyar Vöröskereszt Budapest Fővárosi Szervezetével** (a továbbiakban: Vöröskereszt), a Csepelen működő **Családok Átmeneti Otthonában** 9 férőhely biztosítása céljából. A Képviselő-testület 417/2009 (XI. 04.) számú határozatával az ellátási szerződést 2010. január 01. napjától módosította, a férőhelyek száma 14 férőhelyre bővült.
Az Intézmény a Gyvt. 51. § szerinti családok átmeneti otthona ellátást biztosítja, és feladatát kiemelkedően magas színvonalon látja és nyújt hatékony segítséget a szolgáltatást igénybe vevők számára.

Ferencváros Önkormányzata, valamint az **S.O.S. Krízis Alapítvány** 2021. június 01. napi hatállyal feladatellátási szerződést kötöttek a Gyvt 51. § (4) bekezdésében foglalt krízisközpont – Családok Átmenti Otthona szolgáltatás biztosítása céljából.

A S.O.S. Krízis Alapítvány célja a krízishelyzetbe került családok gyermekeinek átmeneti gondozása, reszocializációja, illetve a család integritásának helyreállítása, ennek kapcsán a magatartási és képességzavarokkal küzdő gyermekek képességeinek fejlesztése, tanuláshoz, közösséghez szoktatása, valamint a nagykorúvá vált, magukra utalt fiatalok utógondozása.
Az S.O.S. Krízis Alapítvány térítés ellenében vállalta, hogy az Önkormányzat és intézményei által írásban megnevezett, hozzátartozók közötti erőszak miatt elhelyezésüket kérő és együttműködést vállaló családok esetében – intézményrendszerén keresztül – az ellátásról gondoskodik. Az S.O.S. Krízis Alapítvány a feladat teljesítését az általa működtetett Családok Átmeneti Otthonaiban, valamint ezen otthonokra épülő kiléptető lakásokban végzi.

Az S.O.S. Krízis Alapítvány által biztosított szolgáltatás mellett – *az ellátás folyamatos biztosítása érdekében* – a 252/2025. (IX.11.) KT határozattal a Magyar Vöröskereszt Budapest Fővárosi Szervezettel kötött ellátási szerződés módosításra került, mely alapján a Magyar Vöröskereszt Budapest Fővárosi Szervezete már legfeljebb 6 fő vonatkozásában krízisközpont szolgáltatást is biztosít.

Gyermekek átmeneti otthona

Ferencváros Önkormányzata az általa fenntartott költségvetési szerven, a **Ferencvárosi Szociális és Gyermekjóléti Intézmények Igazgatóságán** keresztül a Gyvt. 50. § szerinti gyermekek átmeneti otthonát működtet, ahol több egyéb kerülettel kötött megállapodás alapján nemcsak ferencvárosi gyermekek ellátása történik. 2026 júliusától az önkormányzat az Erzsébetvárossal kötött megállapodás keretében biztosítja 12 fő átmeneti gondozását.
Budapest Főváros Kormányhivatal által a 2025. évben végzett ellenőrzés megállapítása szerint a jogszabályban meghatározott 12 férőhelyre vonatkozó ellátási kötelezettség nem teljesíthető ennél alacsonyabb férőhelyre kötött ellátási szerződéssel, emiatt Ferencváros egy önkormányzattal, Erzsébetvárossal szerződik a 12 férőhelyes ferencvárosi ellátás számukra történő biztosítására 2026-tól. A gyermekek átmeneti otthona szolgáltatás egyéb kerületek számára történő biztosítása a ferencvárosi lakosok érdekeit nem sérti, részükre az ellátás rászoruló személyek esetén folyamatosan elérhető.

Fogyatékossággal élő személyek nappali ellátása

Az Szt. 86. § (1) bekezdése meghatározza a kötelezően biztosítandó szociális ellátások körét, mely alapján Ferencváros Önkormányzata köteles biztosítani az Szt. 65/F. § szakaszában részletezett nappali ellátást. Az Szt. 120. § szakaszában adott felhatalmazás alapján ezen kötelező feladatát Ferencváros Önkormányzata több, e szolgáltatást biztosítani tudó partnerrel kötött ellátási szerződés útján biztosítja:

Szerződő partner	Lekötött férőhely
Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat	5 fő
Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata	3 fő
Küldetés Egyesület	2 fő
Gond-Viselés Nonprofit Közhasznú Kft.	4 fő

Forrás: Önkormányzat

Alacsonyküszöbű ellátás

Ferencváros Önkormányzata, valamint a **Kék Pont Drogkonzultációs Központ** és **Drogambulancia Alapítvány** 2009. január 21. napján kelt megállapodás alapján szenvedélybetegek részére alacsonyküszöbű ellátást biztosít Ferencvárosban, ami alapján a 2024. évben több száz embernek nyújtottak segítséget. 2026-tól az alapítvány új szerződés keretében, új telephelyen fogadja az ügyfeleit.

Utcai szociális munka

Az Szt. 57. § (1) bekezdés i. pontja alapján az utcai szociális munka, a szociális alapszolgáltatások körébe tartozó ellátási forma, aminek keretében az Szt. 65/E. § (1) bekezdés szerint biztosítani kell az utcán tartózkodó hajléktalan személy helyzetének, életkörülményeinek figyelemmel kísérését, szükség esetén ellátásának kezdeményezését, illetve az ellátáshoz kapcsolódó intézkedés megtételét.

A **Menhely Alapítvány** az utcai szociális munka szociális alapszolgáltatás ellátására Budapest IX. kerület Ferencváros közigazgatási területére működési engedéllyel rendelkezik.
A Menhely Alapítvány által ellátott területet a Ferencvárosi Szociális és Gyermekjóléti Intézmények Igazgatóságával kötött külön megállapodás tartalmazza, mely a Vámház krt. – Üllői u. – Vágóhíd u. – Soroksári út – Boráros tér – Közraktár u. által határolt városrészen kívül eső területet öleli fel.
A Menhely Alapítvány Utcai Gondozó szolgálatának a célja az ellátási területünkön életvitelszerűen tartózkodó hajléktalan emberek felkutatása, a felmerülő krízishelyzetek megoldása, a rászorulók intézményes ellátáshoz jutásának a segítése, továbbá a szálláskeresés, az információnyújtás az igénybe vehető szolgáltatásokról.

Támogató szolgálat

A **Motiváció Mozgássérülteket Segítő Alapítvány** az Szt. 57. § (1) bekezdés h) pontja szerinti támogató szolgáltatást – szociális alapszolgáltatás – nyújt.
Ferencváros Önkormányzatának Képviselő-testülete a 280/2005. (VI.21.) számú határozat alapján 2005. június 21. napjától kezdődően határozatlan időre ellátási szerződést kötött a Motiváció Mozgássérülteket Segítő Alapítvánnyal a Ferencvárosban élő rászorulók számára támogató szolgáltatás ellátására 300.000,- Ft szolgáltatási ellenérték fejében.
A támogató szolgálat célja, hogy szolgáltatásaival a különböző fogyatékossági csoportokhoz tartozó személyek társadalmi beilleszkedését segítse elő.
Annak érdekében, hogy a fogyatékossággal élő emberek megszokott környezetükben élhessék önálló, önrendelkező életüket, a szolgálat az ellátottak lakókörnyezetében és lakásán nyújt komplex segítő szolgáltatásokat; szállítást és információt biztosítanak, és segítik a szakosított ellátások igénybevételét.
Alapítvány képviselője által készített beszámoló szerint a 2024. évben segítés-szállítás területén 2 fő Ferencvárosban élő sérült vagy halmozottan sérült rászoruló ellátását biztosították.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Ferencváros Önkormányzata a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékossággal élő személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátást, mint önként vállalt feladatot biztosítja - 2026. április 30. napjáig a beszerzési eljáráson nyertes szolgáltatóval.

A ferencvárosi idős lakosok számára jelentős segítséget jelent, hogy felmerülő problémájuk jelzése esetén azonnali ellátásban részesülhetnek.

Az ellátásban részesülők száma az előző 6 évben évente 70-100 fő között mozgott, jelenleg 98 személy veszi igénybe az ellátást.

Hátrányos helyzetű kerületi lakosok támogatása

Ferencváros Önkormányzata és a Magyar Vöröskereszt Budapest Főváros Szervezete között 2011. január 19. napján megkötött és 2018. május 18-án módosított ellátási szerződés alapján a Magyar Vöröskereszt Budapest Fővárosi Szervezete a ferencvárosi szociálisan rászorulók (idős – beteg nyugdíjasok, gyermeküket egyedül nevelők, nagycsaládosok, hajléktalanok) részére számos szolgáltatást nyújt. Többek között véradás szervezése, idősklub vezetése, szociális segélyezése, ruha- és egyéb adományosztás, a beszámolójuk alapján a 2025. évben is rengeteg ember részére.

Ingyenes könyvtárhasználat

Ferencváros Önkormányzata és a **Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár** megállapodás alapján biztosítja a nyugdíjasok és gyermekgondozási segélyben részesülők, valamint a 25-35 év közötti fiatalok számára az ingyenes könyvtárhasználatot, amelyet szükség esetén házhoz is szállítanak. A szolgáltatást 2025. évben 180 fő vette igénybe.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Ferencváros Helyi Esélyegyenlőségi Programja helyzetelemzésének alapját elsősorban az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (továbbiakban: TEIR) és a KSH adatbázisából kinyerhető statisztikai adatok, valamint a helyi nyilvántartások szolgáltatták. Felhasználásra kerültek a helyzetelemzéshez az önkormányzat célcsoportokra fókuszáló adatbázisai. A problémák beazonosításához segítséget nyújtottak továbbá a szakmai ágazati beszámolók, a szakmai civil szervezetek, valamint a helyi szakemberek tapasztalatai. Az adatgyűjtésnél mindezeken túlmenően az alábbi adatbázisok nyújtottak segítséget:

9. KSH – népszámlálási adatok
10. KSH-TeIR – KSH területi adatok rendszere
11. KSH-TeIR – Szociális Ágazat adatai (MÁK)
12. KSH-TeIR – Önkormányzati adatok
13. Önkormányzaton belüli saját adatgyűjtés
14. Civil szervezetek és egyéb szervek adatszolgáltatásai

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

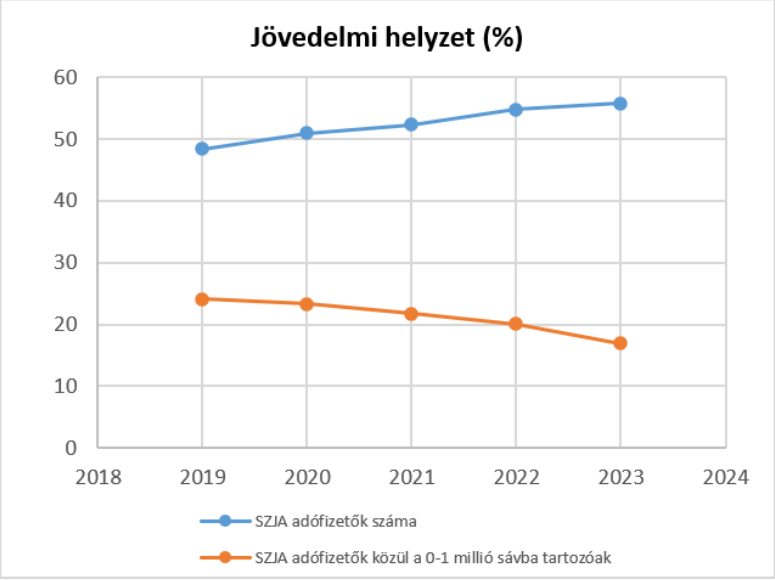
"A szegénység azért nem látszik, mert vagy vidékre megy, vagy azokba az utcákba, ahol a nem szegény nem jár. A helyzetet pedig tovább fokozza, hogy a munkalehetőségek és az iskolák sem mennek falura, így az ott élőknek kell utazniuk, a közlekedés viszont egyre drágább. Mivel pedig a szegényeknek valamivel több gyerekük van, mint a nem szegényeknek, a rossz körök akár bővítetten is újratermelődhetnek." (Ferge Zsuzsa szociológus)

A mélyszegénység pedig olyan több tényezőből álló jelenség, amely a lakhatási körülmények, táplálkozási lehetőségek, megélhetési zavarok, egészségügyi állapot együtteséből tevődik össze, sokszor ezek mellett magában hordozva a kirekesztést is.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet

Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában	az SZJA adófizetők %-ában
2019	48,44	24,05
2020	51,01	23,32
2021	52,38	21,71
2022	54,81	20,05
2023	55,78	16,93
2024	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint az Flt. és az Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

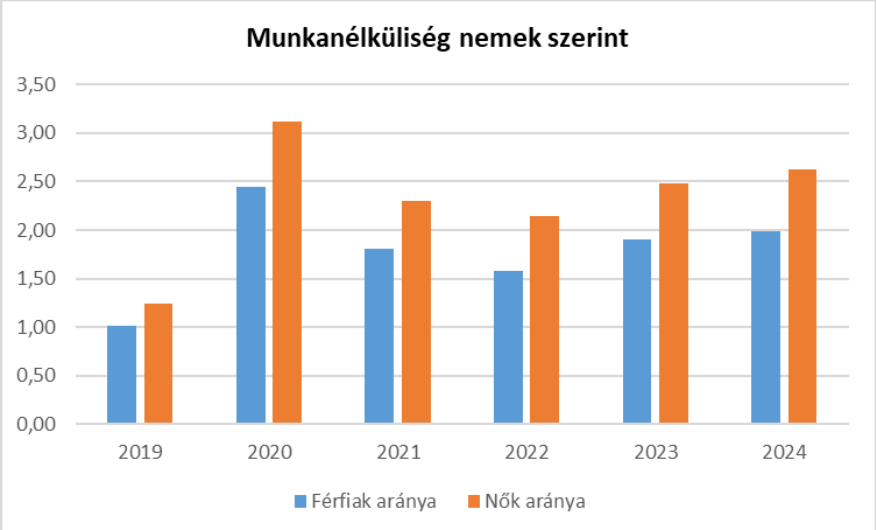
A szegénység egyik oka lehet az alacsony szintű pozícióhoz kapcsolódó alacsony presztízs és alacsony jutalom. *„Azok lesznek szegények, akik semmilyen egyedi képességgel és készséggel nem rendelkezvén, csak olyan pozíciók betöltésére alkalmasak, amelyeket bárki el tudna látni.”* (Spéder).

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;
A GYES-ről, GYED-ről, GYET-ről és ápolási díjról visszatérő nők halmozott hátránnyal jelennek meg a munkaerőpiacon. A családdal kapcsolatos napi teendők, az ún. „női munkák” miatt (pl. gyermekek nevelése, beteg hozzátartozó, vagy beteg gyerek ápolása, háztartásvezetés stb.) az azonos pozícióra pályázó férfiakkal szemben hátrányos helyzetből indulnak az álláskeresésében és majd annak megtartásában is.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya	Nők aránya	Összesen
2019	1,02%	1,24%	1,13%
2020	2,44%	3,12%	2,78%
2021	1,81%	2,30%	2,06%
2022	1,58%	2,14%	1,86%
2023	1,91%	2,48%	2,20%
2024	1,99%	2,62%	2,31%

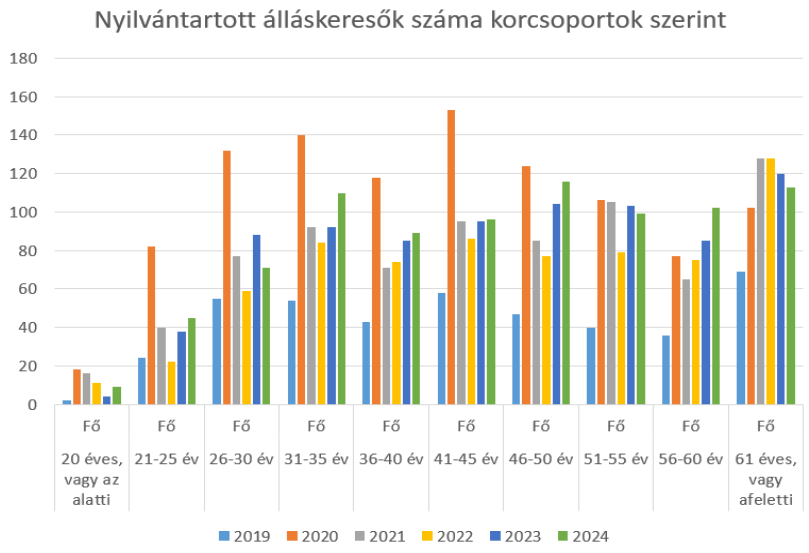
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

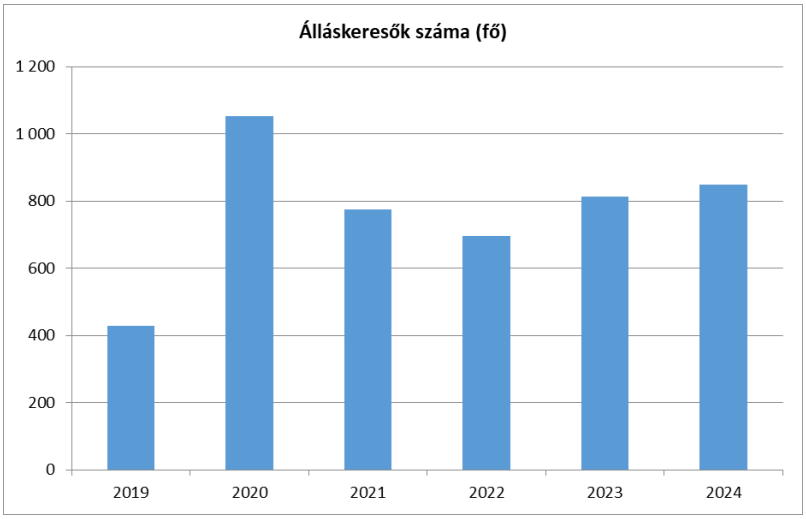
A munkaerőpiacon a nők különösen hátrányos helyzetben vannak a férfiakhoz képest. Továbbá a 46 évnél idősebb korcsoportok kimagaslóan magas számuk miatt nagyobb arányban szenvednek hátrányt a munkaerőpiacon annak ellenére, hogy ezekben a korcsoportokban összpontosul a munkatapasztalat a leginkább.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	**Év**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
	Fő össz.	**428**	**1 052**	**774**	**695**	**814**	**850**
20 éves, vagy az alatti	Fő	2	18	16	11	4	9
	%	0,47%	1,71%	2,07%	1,58%	0,49%	1,06%
21-25 év	Fő	24	82	40	22	38	45
	%	5,61%	7,79%	5,17%	3,17%	4,67%	5,29%
26-30 év	Fő	55	132	77	59	88	71
	%	12,85%	12,55%	9,95%	8,49%	10,81%	8,35%
31-35 év	Fő	54	140	92	84	92	110
	%	12,62%	13,31%	11,89%	12,09%	11,30%	12,94%
36-40 év	Fő	43	118	71	74	85	89
	%	10,05%	11,22%	9,17%	10,65%	10,44%	10,47%
41-45 év	Fő	58	153	95	86	95	96
	%	13,55%	14,54%	12,27%	12,37%	11,67%	11,29%
46-50 év	Fő	47	124	85	77	104	116
	%	10,98%	11,79%	10,98%	11,08%	12,78%	13,65%
51-55 év	Fő	40	106	105	79	103	99
	%	9,35%	10,08%	13,57%	11,37%	12,65%	11,65%
56-60 év	Fő	36	77	65	75	85	102
	%	8,41%	7,32%	8,40%	10,79%	10,44%	12,00%
61 éves, vagy afeletti	Fő	69	102	128	128	120	113
	%	16,12%	9,70%	16,54%	18,42%	14,74%	13,29%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők száma Magyarországon is folyamatos csökkenést mutatott a pandémia előtt, (vidéken főként a hosszabb-rövidebb ideig közmunkássá váló munkanélküliek és szakmunkások miatt), Budapesten ebből a szempontból jobb volt a helyzet 2019-ig. A 2020-as koronavírus járvány miatti kiugró munkanélküliség után kisebb arányban tudott visszaesni az álláskeresők száma a 2019-es szintre. Adataink szerint 2023-ban ismét emelkedett.

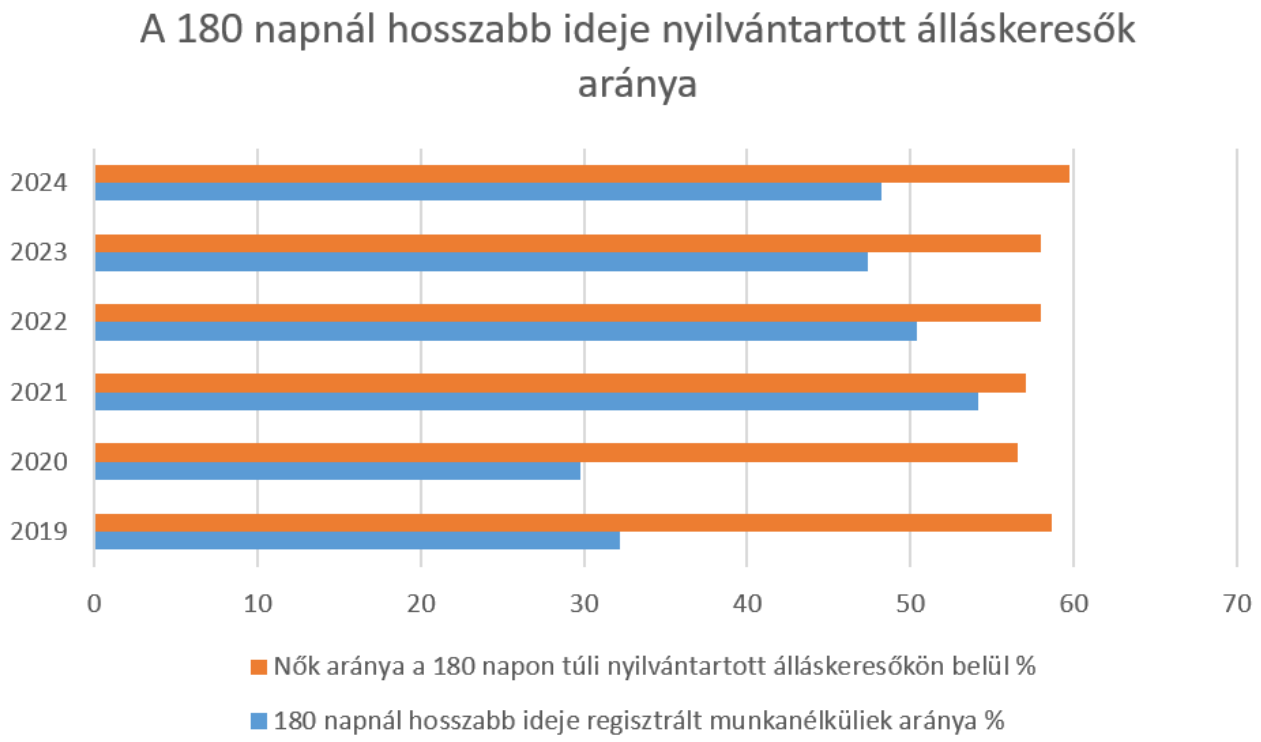
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

A munkaerőpiaci pozíciót az iskolai végzettség erősen befolyásolja. Alacsony iskolai végzettségűek közé soroljuk mindazokat, akik még az általános iskolát sem fejezték be, illetve azokat, akik rendelkeznek ugyan általános iskolai végzettséggel, de piacképes szakmai tudással, végzettséggel, szakképzettséggel, munkavégzéshez elengedhetetlen kompetenciákkal azonban nem.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül
	%	%
2019	32,24	58,70
2020	29,75	56,55
2021	54,13	57,04
2022	50,36	58,00
2023	47,42	58,03
2024	48,24	59,76

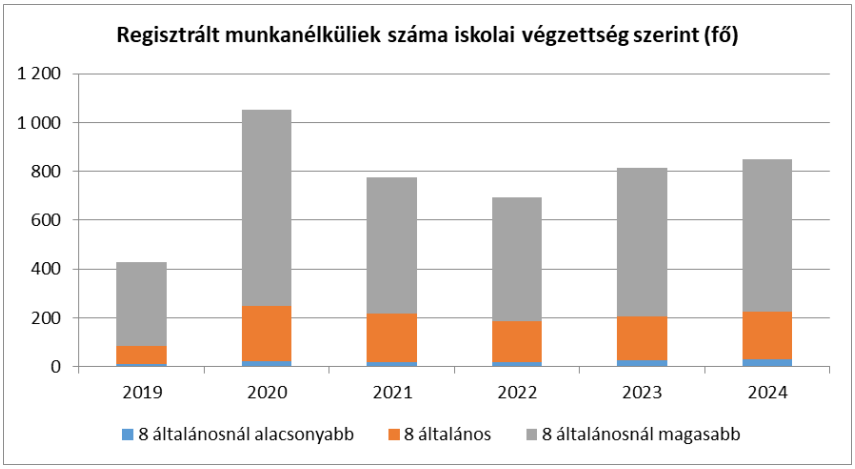
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		Általános iskolai végzettség		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	428	10	2,34%	76	17,76 %	342	79,91%
2020	1 052	23	2,19%	225	21,39 %	804	76,43%
2021	774	20	2,58%	198	25,58 %	556	71,83%
2022	695	18	2,59%	168	24,17 %	509	73,24%
2023	814	27	3,32%	178	21,87 %	609	74,82%
2024	850	30	3,53%	197	23,18 %	623	73,29%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ferencvárosban az elmúlt években csökkent azoknak a munkanélkülieknek a száma, akik 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek, illetve általános iskolai végzettségűek. Azonban a magasabb iskolai végzettséggel rendelkező munkanélküliek száma 2020-ra közel háromszorosára nőtt. Ennek egyik oka nagy valószínűséggel a koronavírus-járvány megjelenése, amelynek nyomán sok munkahely zárt be ideiglenesen, vagy véglegesen. A járványt követően javulás következett be, amely 2022-ben tovább folytatódott, de 2023-ban a munkanélküliség már ismét meghaladta a 2021-es évet. A roma fiatalok között jelentősen megnőtt az általános iskolát sikeresen befejezők aránya, de a középiskolai lemorzsolódás továbbra is magas. Az, hogy a roma fiatalok csaknem fele nem szerez középiskolai végzettséget, szemben a nem roma fiatalok közötti 10%-os aránnyal – a különbség 40% –, egynegyed részben magyarázható azzal, hogy az általános iskolát alacsonyabb készség- és tudásszinten fejezik be. A különbség fennmaradó része egyéb tényezőknek tulajdonítható, amelyek közül a legfontosabb a roma családokat sújtó szegénység, valamint az a tény, hogy a roma fiataloknak kevesebb olyan ismerőse van, akiknek magasabb az iskolai végzettsége, és akiknek a példája és tanácsai fontosak lehetnek az iskolai és pályaválasztási döntésekben.

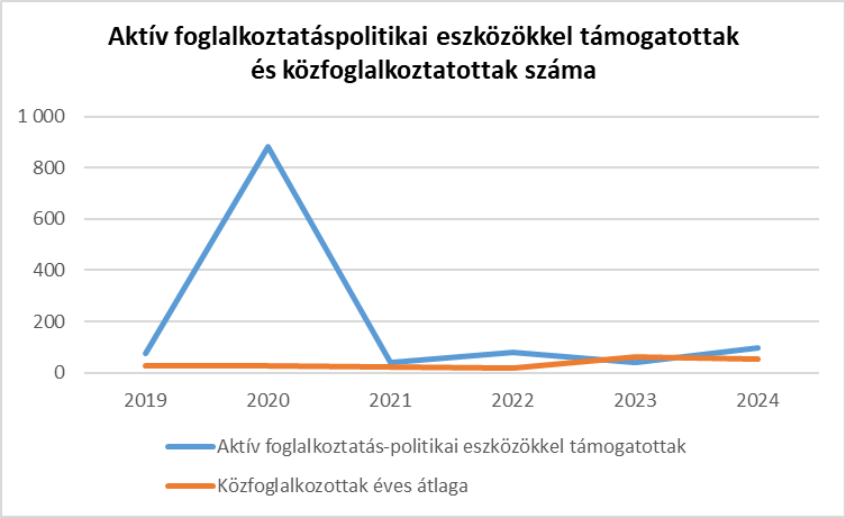
c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;
A közfoglalkoztatás egyfelől az aktív korúak segélyére jogosultak munkalehetőséghez juttatását célozza, másfelől egyfajta munkaszocializációs terepként tekintenek rá, melynek segítségével az évek óta állás nélkül lévők vissza integrálódhatnak a munka világába. Az Flt. 8. § (4) bekezdése alapján a közfoglalkoztatás megszervezése a települési önkormányzat kötelező feladata.

Ferencváros Önkormányzata folyamatosan foglalkoztat közfoglalkoztatási jogviszonyban helyi lakosokat, többek közt megváltozott munkaképességű dolgozókat a **Ferencvárosi Szociális Foglalkoztató és Ellátó Nonprofit Kft.** (a továbbiakban: FESZOFE) keretein belül. A társaság fő feladata az önkormányzati tulajdonú közterületek, utak, parkok, terek fenntartása, üzemeltetése, továbbá kertészeti feladatok ellátása. Ellátja a hajléktalan emberek közfoglalkoztatását is nem kötelező önkormányzati feladatként, a hajléktalanok integrációját elősegítő országos közfoglalkoztatási programhoz kapcsolódóan. A FESZOFE varrodájában és a csomagolási üzletágban siket munkavállalókat is foglalkoztat.

A közfoglalkoztatás fokozatos csökkentésével egy időben az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatott álláskeresők ugrásszerű növekedése a COVID tetőzésekor, 2020-ban következett be.

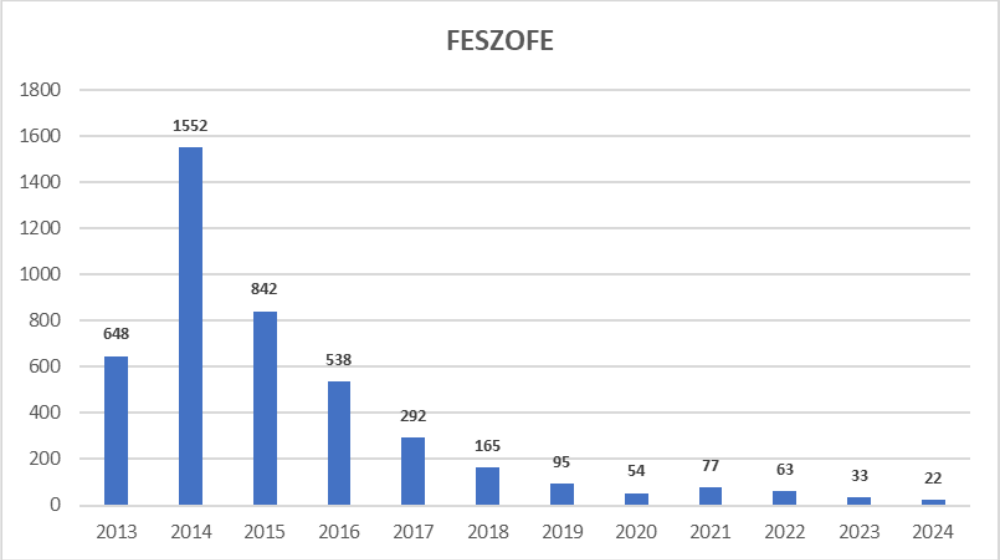
3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitika		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma	Közfoglalkoztatottak száma
	Fő	(éves átlag - fő)
2019	77	28
2020	880	29
2021	40	23
2022	78	20
2023	42	63
2024	97	53

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A FESZOFE közfoglalkoztatásban szerzett több éves tapasztalattal rendelkezik. A közfoglalkoztatottak száma az utóbbi években folyamatosan csökkent, a közfoglalkoztatottak nagy része elhelyezkedett a nyílt munkaerőpiacon. Az elhelyezkedést esetenként több próbálkozás előzte meg, ezért volt, aki többször visszakerült a programba. Az elhelyezkedések nem mindig sikerültek, mert esetenként a munkahely nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket a dolgozónál, több alkalommal viszont a dolgozó tapasztalta azt, hogy nem bírja azt a munkatempót, amit a nyílt munkaerőpiac diktált.

A közfoglalkoztatottakra általánosságban jellemző az alacsony iskolai végzettség, esetenként előfordult analfabéta munkavállaló is, mely tovább nehezíti a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedést. Jellemzőjük még, hogy egészségi állapotuk nem megfelelő, így többen közülük a nyílt munkaerőpiac helyett megromlott egészségi állapotuk miatt rokkantsági ellátásba kerülnek. Nagy részük nincs hozzászokva a munka világához, a mindennapi munkavégzéshez, ezért a közfoglalkoztatási program lehetőség számukra, hogy hozzászokjanak a rendszeresen munkába járáshoz, a munkaidő betartásához, a munkatársakkal való kommunikációhoz, továbbá a közösséghez történő alkalmazkodáshoz.

Forrás: FESZOFE

A diagram jól mutatja az évek során bekövetkezett csökkenést. Ennek egyik oka a közfoglalkoztatásra elkülönített állami forrás drasztikus csökkenése. Másik jelentős ok, hogy jelenleg már csak azok a munkavállalók dolgoznak közfoglalkoztatottként, akik egyáltalán nem alkalmasak a nyílt munkaerőpiacra, de munkaviszonyra és jövedelemre van szükségük, esetleg valamilyen ellátás későbbi igénybevételéhez szükséges a jogviszony.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Egy 100 férőhelyes munkásszálló létrehozását támogatta a BP/0701/15163-9/2017 azonosítószámú, 2018-2020 között megvalósult program. Fenntartási ideje 2030 szeptemberében jár le.

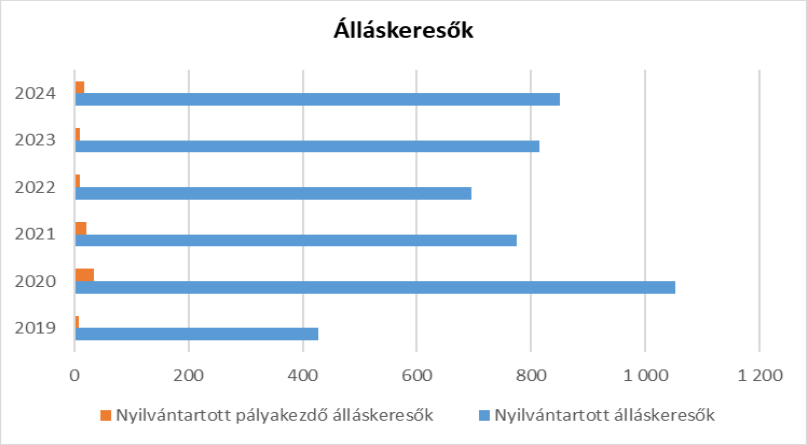
e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Ferencváros egyes részein jelentkező alacsonyabb iskolázottsági mutató ellenére is egyre kisebb azoknak a száma, akik nem rendelkeznek általános iskolai végzettséggel. A kerületben számos középfokú és felsőfokú oktatási intézmény található, amely lehetőséget biztosít a szakképzettség megszerzésére. A kerületben élő pályakezdő fiatalok száma a 2020-as, pandémiával sújtott évet leszámítva folyamatosan csökkent, 2023-ra stagnált, 2024-ben újra nőtt.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma
	Fő	Fő
2019	428	8
2020	1 052	34
2021	774	22
2022	695	10
2023	814	10
2024	850	18

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerőpiaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;
A kerületben élő munkanélkülieknek munkaerőpiaci integrációt segítő szolgáltatásokat a foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokról és támogatásokról, valamint a foglalkoztatás felügyeletéről szóló 2020. évi CXXXV. törvény, továbbá a foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokról és támogatásokról szóló 100/2021. (II. 27.) Korm. rendelet alapján a Budapest Főváros Kormányhivatala nyújt a IX. Kerületi Hivatal Foglalkoztatási Osztály közreműködésével.
Ez elsősorban információnyújtásra terjed ki a fővárosban elérhető képzésekről, a munkaerő-kereslet és kínálat helyi jellemzőiről, a foglalkoztatást elősegítő támogatások és a munkanélküli ellátásokra vonatkozó lehetőségről. Továbbá a foglalkoztatással összefüggő jogszabályokról szóló ismertetők átadását jelenti a pályakezdők, a megváltozott munkaképességűek, a tartósan álláskeresők és az őket foglalkoztatni szándékozó munkáltatók számára.

Az állami szolgáltatás mellett a kerületi FESZGYI (Ferencvárosi Szociális és Gyermekjóléti Intézmények Igazgatósága) nyújt munkaerő-piaci (re)integrációt segítő (vagy álláskeresési) szolgáltatást, illetve a pandémia alatt naponta frissülő adatbázis vált elérhetővé a kerületi honlapon. 2025. januárjától megújult formában és tartalommal működő munkavállalási tanácsadás a FESZGYI Család- és Gyermekjóléti Alapellátási Egységnél (1096 Budapest, Lenhossék u. 7-9.) érhető el a hét két napján, valamint a József Attila lakótelepen az újonnan elindult Alapellátási Egység kirendeltségén is elérhető a szolgáltatás. Kifejezett célja a képessé tevés: az önálló, hatékony álláskeresés kialakítása, a munkavállaláshoz kapcsolódó megoldási stratégiába való adaptív beillesztés.
A szolgáltatás célcsoportjai:
- minden IX. kerületben életvitelszerűen élő személy,
- valamint álláskeresők vagy munkahely-változtatásban, másodállás vállalásában gondolkodó ügyfelek.

A szolgáltatás önkéntesen, FESZGYI-n belüli vagy azon kívüli szakemberek közvetítésével vehető igénybe mind egyéni, mind csoportos formában.
A szolgáltatás tartalma a következő:
- A célállás megfogalmazása;
- a pályázati anyag összeállítása: fénykép készítése és szerkesztése, az önéletrajz megtervezése és elkészítése, a végzettséget igazoló dokumentumok digitalizálása, a szükséges iratok, igazolások ellenőrzése, valamint motivációs levél és hozzájáruló nyilatkozat elkészítése;
- álláskeresési stratégia kialakítása és személyre szabott álláskeresés, önálló, sikeres álláskeresési készségek kialakítása;
- álláskeresési napló használatának megismertetése, időmenedzsment-tréning;
- digitális jelenlét átbeszélése, e-mailes elérhetőség biztosítása, telefonálási lehetőség, nyomtatás;

- információnyújtás és ügyintézésben való segítségnyújtás, mely magában foglalja a munkavállalás és a különböző lehetséges ellátások harmonizációjának lehetőségeit, az életviteli költségek csökkentését, az álláskeresési potenciál növelését, az intézményen belüli és más intézmények által nyújtott szolgáltatások ajánlását szükség esetén: ez lehet elhelyezkedési tréning, kommunikációs tréning vagy felnőtt pszichológiai tanácsadás.
A szolgáltatás fontos eleme az utánkövetés, az elhelyezkedést követő időszakban nyújtott támogatás, vagyis a „mentorálás".
A munkavállalási tanácsadó amellett, hogy az ügyfeleit a különböző munkaerőpiaci portálok hatékony használatára gyakorlatorientáltan megtanítja, személyesen részt vesz a meghirdetett állásbörzéken, ahol a nyitott pozíciókat összegyűjti és elérhetővé teszi ügyfelei számára. Ezen kívül az Állás-les Munkaközvetítő iroda partnerszervezeteként heti rendszerességgel küldött ajánlatok elérhetővé tétele, valamint közvetlenül megkeresi a munkaerő-kölcsönző cégeket. A tanácsadó közvetlen együttműködésben dolgozik a különböző állami és civil szervezetekkel, melyek megváltozott munkaképességű személyek számára nyújtanak komplex álláskeresési segítséget, illetve kiajánlanak őket fogadó munkahelyeket.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;
A FESZOFE-nél foglalkoztatott hátrányos helyzetű munkavállalók többségében alacsony iskolai végzettségűek, közterület-takarítást, szemétszedést, kertészeti tevékenységet végeznek, azonban a cég nyilvántartással nem rendelkezik sem a mélyszegénységben élőkről, sem a romákról.
Egy részüket a közfoglalkoztatási programban tudják elhelyezni, több munkavállaló pedig megváltozott munkaképességű munkavállalóként dolgozik a cégnél. Mindkét programban dolgoznak mélyszegénységben élők, hajléktalan és roma munkavállalók, közfoglalkoztatott és a megváltozott munkaképességű személyek is. Nagy hátránnyal indulnak a munkaerőpiacon, ennek leküzdéséhez külső segítség szükséges, melyben első lépésként a foglalkoztatótól kapnak segítséget. A foglalkoztatás mellett szociális támogatásban is részesülnek ügyeik intézéséhez, lakhatás megoldásának segítésében, illetve más szociális segítségnyújtásban, amit önállóan nem tudnak megoldani.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;
Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén leginkább a nyílt munkaerőpiacon éri azokat a munkavállalókat, akik mélyszegénységben élnek, alacsony iskolai végzettségűek vagy romák. Több munkavállaló azért nem szeretne a nyílt munkaerő-piacon dolgozni, mert nem szeretné megélni a hátrányos megkülönböztetést egyrészt a származása másrészt pedig az iskolázottság hiánya miatt, de több munkavállaló viszont nem is képes nyílt munkaerő-piaci környezetben dolgozni. A FESZOFE-nél védett környezetben dolgoznak hasonló adottságú munkatársakkal együtt. A védett környezet részben jó, mert megvédi a munkavállalót az atrocitásoktól, hosszú távon viszont nem előnyös, mert a dolgozó benne ragad ebben a helyzetben és a későbbiekben nem képes alkalmazkodni a nyílt munkaerőpiaci körülményekhez.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáférésének lehetőségei.
A digitális ismeretek tekintetében a 60 éven felüli lakosok egy jó része nyitott az új tudás megszerzésére. Haladni szeretnének a korral, megőrizni a fiatalabb generációval a kapcsolatot, illetve az internet adta lehetőségeket is ki szeretnék használni az aktív életet élő nyugdíjasaink. Az önkormányzat által szervezett idősügyi programok keretében rendszeresen évente mobil eszköz használati és számítógép kezelői tanfolyamokat biztosítunk kezdő- és haladó szinten. A tanfolyamok hetente kerülnek megtartásra, azokon alkalmanként 20-25 fő vesz részt.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A hazai szociális ellátórendszer működésének alapját az Szt. jelenti, de számos végrehajtási rendelet, ágazati jogszabály és helyi rendelet is szabályozza. A rendszer szereplői között megtalálható az állam és az önkormányzatok is. A rendszer részét képezik a pénzben és/vagy természetben nyújtható szociális ellátások, valamint a szociális szolgáltatások.

Az 1993 óta folyamatosan módosuló szociális törvény általi felhatalmazással 2015-től kezdődően az önkormányzatok szabad kezet kaptak a támogatási formák, jogosultsági feltételek és támogatási összegek meghatározásában. A képviselő-testület az e törvény rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján – pénzbeli vagy természetbeni formában – települési támogatást nyújt.

Települési támogatás keretében (Szt. 45. §) kötelezően nyújtható támogatások különösen a lakásfenntartási, az adósságkezelési, a gyógyszer- és a rendkívüli támogatás.
A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény (lakástörvény) kötelezően előírja lakbértámogatás meghatározását. A kötelező támogatások körén kívül további ellátások/támogatások nyújtásáról és a jogosultsági feltételekről az önkormányzatok szabadon dönthetnek. (Szt. 26 §)

Szociális rászorultság esetén a települési önkormányzat képviselő-testülete – az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint – települési támogatást állapít meg.

A helyi rendelet szerint jelenleg szociálisan rászorult az a személy, akinél a vele életvitelszerűen együtt élő család egy főre jutó nettó havi jövedelme (továbbiakban: a család egy főre jutó jövedelme) nem haladja meg a szociális vetítési alap 550 %-át, azaz a 156.750,- Ft-ot, egyedül élő kérelmező esetén, vagy ha a családban magasabb összegű családi pótlékban vagy fogyatékossági támogatásban részesülő személy él a szociális vetítési alap 1000%-át, azaz a 285 000,- Ft-ot, és az Szt. alapján vagyonnal nem rendelkezik.

A 2020. év során fellépő koronavírus-járvány kezelése új kihívást jelentett a szociális támogatások terén is, tekintettel a hirtelen megemelkedő munkanélküliségre, a korlátozásokra, távoktatásra. Olyan helyzettel kellett szembenézni, amire még nem volt példa. Tekintettel arra, hogy a kialakult nehéz helyzet a kerület lakosságának nagy részét érintette, az Önkormányzat Képviselő-testülete a pénzbeli és természetbeni ellátásokról és támogatásokról szóló 47/2020. (XII.17.) számú önkormányzati rendeletével a szociálisan rászorult kerületi lakosokat kiemelten kívánta támogatni.
Ennek érdekében olyan támogatások kerültek bevezetésre - illetve az új és a korábban már bevezetésre került támogatások jogosultsági feltételeinek bővítésére - amelyekkel segítség nyújtható a rendkívüli élethelyzetre, a gyógyszerkiadásokra, az idős korosztály támogatására, a gyermeknevelési, oktatási, lakhatási kiadásaikra tekintettel a Ferencvárosban élő lakosokra, családokra. E Rendelet alapján bizonyos támogatások esetében az adható támogatás összege magasabb lett, illetve a támogatások jogosultsági jövedelemhatára is megemelkedett.

A Képviselő-testület 2022. júniusi ülésén döntött arról, hogy a Ferencvárosi Önkormányzat által nyújtott támogatások tekintetében kedvezőbb jövedelmi feltételeket határozott meg, majd 2023. június ülésén az árak széleskörű emelkedését figyelembe véve, ismét döntött a jövedelemhatárok emeléséről, megemelte az adható támogatások mértékét (gyermeknevelési támogatás, 65+ támogatás, gyógyszertámogatás), melynek következtében több családnak tud az önkormányzat nagyobb összegű anyagi segítséget nyújtani. Az infláció növekedése és az árak folyamatos emelkedése miatt a Képviselő-testület úgy döntött, hogy 2025. év május 01. napjától kezdődően tovább emelte a jövedelemhatárokat és az adható támogatások összegeit, valamint bővítette a támogatások körét is.

Pénzbeli szociális ellátások

A fent már említett szociális rendelet szabályozza a Ferencváros Önkormányzata által biztosított támogatásokat, melyeket a rászorultsági kritérium szerint bontva az alábbiak:

Szociálisan rászorultság alapján adható támogatások:

- lakbértámogatás,
- lakásfenntartási támogatás,
- adósságcsökkentési támogatás,
- gyógyszertámogatás,
- rendkívüli támogatás,
- jövedelemkiegészítő támogatás,
- 65+ támogatás,
- rendszeres gyermeknevelési támogatás,
- internet támogatás,
- bérlet támogatás,
- Védőoltások támogatása,
- lakhatáshoz kapcsolódó rendkívüli támogatás.

Szociálisan rászorultság vizsgálata nélkül adható támogatások:
- iskolakezdési támogatás,
- óvodáztatási támogatás,
- jogosítvány megszerzéséhez támogatás,
- MOL Bubi bérlet támogatás,
- születési és életkezdési támogatás,

Szociálisan rászorultság alapján adható támogatások:

lakbértámogatás

Ferencváros Önkormányzatának tulajdonában álló, elismert nagyságú[2] lakást szociális alapon bérlő, szociálisan rászorult lakosnak egy év időtartamra megállapítható támogatás, melynek havi összege a lakbér bizonyos %-a az egy főre jutó havi jövedelem alapján, de minimum 4.000.-Ft, maximum 26.250 Ft.

A támogatás a háztartásban élők (az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező személyek közössége) számától függetlenül egy személy részére állapítható meg.

lakásfenntartási támogatás

A polgármester egy év időtartamra lakásfenntartási támogatást állapít meg az elismert nagyságú lakásban élő, a lakás használatára jogcímmel rendelkező szociálisan rászorult kérelmezőnek a közüzemi díj és közös költségek viseléséhez. A lakásfenntartási támogatás igénybevételének feltétele, hogy a kérelmező a lakást kizárólag lakás céljára használja, a lakás használatát másnak át nem engedi.

[2] A szociális rendelet szerint elismert lakásnagyság:
ha a lakásban
a) egy-kettő személy lakik: 60 m2,
b) három személy lakik: 70 m2,
c) négy személy lakik: 80 m2,
d) négynél több személy lakik: minden további személy után 5–5 m2.

A lakásfenntartási támogatás összege, amennyiben a háztartás egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg a szociális vetítési alap
120 %-át (34.200 Ft), havi 15.000 Ft,
240 %-át (68.400 Ft), havi 11.500 Ft,
690 %-át (196.650 Ft), havi 8.500 Ft.

A támogatás a háztartásban élők számától függetlenül egy személy részére állapítható meg.

adósságcsökkentési támogatás

Adósságkezelési szolgáltatásban részesülhet az az elismert nagyságú lakásban élő, a lakás használatára jogcímmel rendelkező, a lakhatással kapcsolatos kiadásaival összefüggő önhibáján kívül adósságot felhalmozó, és az adósságkezelési tanácsadóval sikeres együttműködést folytató kérelmező, aki az alábbi feltételekkel együttesen rendelkezik, ezen belül adósságkezelési tanácsadásra és adósságcsökkentési támogatásra jogosult.
Az adósságkezelési szolgáltatás igénybevételének feltétele, hogy a kérelmező
- lakhatással kapcsolatos költségeiből származó hátraléka meghaladja a 20.000 Ft-ot, vagy közüzemi díjtartozása miatt a szolgáltatást kikapcsolták,
- a családban együtt lakó személyek egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg a szociális vetítési alap 615 %-át (175.275 Ft), és senki sem rendelkezik vagyonnal,
- vállalja az adósságcsökkentési támogatás körébe bevont, őt terhelő adósság és a Ferencvárosi Önkormányzat által megállapított adósságcsökkentési támogatás különbözetének a megfizetését,
- vállalja a Ferencvárosi Önkormányzat fenntartásában működő FESZGYI Családtámogató és Gyermekjóléti Központjával
- történő együttműködést és az adósságkezelési tanácsadáson való részvételt,
- vállalja, hogy amennyiben védendő fogyasztói nyilvántartásba kerül és nincs műszaki akadálya, gondoskodik az előrefizetős fogyasztásmérők felszereléséről a hátralékkal érintett áram-, illetve gázszolgáltatás esetében.

Hátraléknak minősül a lakhatási költségek körébe tartozó közüzemi díj-, közös költség-, és lakbértartozás mindegyike. Az adósságcsökkentési támogatásba bevonható, lakhatással kapcsolatos költségekből származó hátralék nem haladhatja meg a 400.000 Ft-ot. Amennyiben a többféle hátralék együttes összege a 400.000 Ft-ot meghaladja, a kérelmező csak ahhoz az adósságtípushoz kaphat adósságcsökkentési támogatást, amelyik a lakhatását veszélyezteti.
Az adósságcsökkentési támogatás mértéke nem haladhatja meg a kezelendő hátralék 75 %-át és összege legfeljebb 300.000 Ft lehet, a folyósítása pedig legfeljebb 18 havi részletben történik.
A támogatás a családban élők számától függetlenül egy személy részére állapítható meg.

gyógyszertámogatás

Egy év időtartamra a közgyógyellátási igazolványra nem jogosult lakosnak megállapítható támogatás, aki szociálisan rászorult és vagyonnal nem rendelkezik.
A gyógyszertámogatás kizárólag a közgyógyellátásra kiadható, legalább hat hónapon keresztül rendszeresen szedendő, vényköteles gyógyszerekre vonatkozóan állapítható meg, amennyiben a gyógyszerek havi költsége meghaladja a szociális vetítési alap 20%-át, azaz az 5.700 Ft-ot és a közgyógyellátásra kiadható vényköteles gyógyszerek költsége a 2.000 Ft-ot.
A támogatás havi összege az igazolt gyógyszerköltség, de minimum 2.500 Ft, maximum 18.000 Ft.

rendkívüli támogatás

A létfenntartást veszélyeztető, vagy rendkívüli élethelyzetbe került szociálisan rászorult lakos részére megállapítható támogatás, aki önmaga, vagy családja létfenntartásáról más módon nem tud gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező, nem várt többletkiadásai miatt anyagi segítségre szorul. Az alkalmanként adható támogatás összege kérelmező rendkívüli élethelyzetétől függően minimum 57.000 Ft, maximum 427.500 Ft. Valamint temettetésnél minimum 60.000 Ft, maximum 150.000 Ft, amennyiben a temettetés költsége a 650.000 Ft-ot nem haladja meg.

jövedelemkiegészítő támogatás

Megállapítása a családból egy személy részére, egy év időtartamra annak a lakosnak adható, akinél a család egy főre jutó jövedelme nem éri el a szociális vetítési alapot, azaz a 28.500 Ft-ot, és a család vagyonnal nem rendelkezik és aki aktív korúak ellátására nem jogosult. A támogatás havi össze 25.000 Ft.

65+ támogatás

Évente egyszeri támogatás a tárgyévben 65. életévét betöltő, vagy annál idősebb személyeknek, amennyiben a kérelmező családjának jövedelme a szociális vetítési alap 660%-át, azaz a 188.100 Ft-ot nem haladja meg. A támogatás havi összeg az egy főre jutó jövedelem arányában állapítható meg, de minimum 20.000 Ft, maximum 40.000 Ft.

rendszeres gyermeknevelési támogatás

A IX. kerületben legalább egy éve lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező szociálisan rászorult szülő vagy törvényes képviselő részére gyermeknevelési kiadásai mérséklésére egy év időtartamra megállapítható támogatás, melynek havi összege gyermekenként 7.000 Ft.

Továbbá a támogatásra jogosult a 18. életévét betöltött, de a 22. életévét nem betöltött nappali tagozatos közoktatásban tanuló kérelmező is.

internet támogatás

Szociálisan rászoruló lakos részére a számlák másolata alapján, a tanítási félévekhez igazodóan megállapítható támogatás, melynek összege félévente maximum 12.000 Ft

bérlet támogatás

Szociálisan rászoruló lakosok részére az aktuális tanítási évre megállapítható rendszeres támogatás, melynek havi összege a tárgyhavi bérletszelvény igazolt értéke.

védőoltások támogatása

A megbetegedési veszély elhárítása céljából a IX. kerületben lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező, ott legalább 2 éve életvitelszerűen tartózkodó, a gyermeket saját háztartásában nevelő szociálisan rászorult szülő/törvényes képviselő kérelmező részére utólagosan megtérítendő támogatás, melynek mértéke a tárgyévben legfeljebb 3. életévét betöltő gyermek részére 90 napnál nem régebben beadott alábbi védőoltások ára:

- a kullancs terjesztette agyvelőgyulladás elleni,
- a Neisseria meningitisz baktérium okozta megbetegedés elleni
- a rotavírus okozta hasmenés elleni,

- a tárgyévben legfeljebb 20. életévét betöltött személy részére beadott 9 komponensű HPV elleni.

A pneumococcus megbetegedési veszély elhárítása céljából a kérelem benyújtását megelőző 60 napon belül beadott védőoltás összegét utólagosan megtérítendő a kérelmezőnek, amennyiben
- a 65. életévét betöltötte, és havi jövedelme nem haladja meg szociális vetítési alap 600%-át (171.000,- Ft), vagy
- a háziorvos által igazolt tüdőbetegsége, cukorbetegsége, daganatos betegsége (a továbbiakban: krónikus betegség) van.

A szamárköhögés megbetegedési veszély elhárítása céljából a IX. kerületben lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező, ott legalább 2 éve életvitelszerűen tartózkodó
- várandós anya,
- a várandós anyával közös háztartásban élő, 20. életévét betöltött, **szociálisan rászorult** személy részére, 90 napnál nem régebben beadott védőoltás költsége utólagosan megtérítendő.

lakhatáshoz kapcsolódó rendkívüli támogatás

A polgármester évente egy alkalommal legfeljebb 150.000,- forint támogatást nyújthat annak a szociálisan rászorult kérelmezőnek, aki lakhatásához kapcsolódó rendkívüli élethelyzete miatt anyagi segítségre szorul.

Rendkívüli élethelyzet különösen, ha a kérelmező
- lakásbérleti jogviszonya felmondásra került és a támogatás odaítélésével a kilakoltatás veszélye elhárul, vagy
- lakásbérleti-, közös költség-, közüzemi díjtartozása keletkezett és azt egyéb módon rendezni nem tudja, vagy
- bűncselekményből származó káresemény károsultjává válik, és a kár vonatkozásában biztosítással nem rendelkezik, vagy
- lakás-karbantartási (nyílászárók, fűtőberendezés, tűzhely, meleg víz előállító berendezés, kád, mosdó, falikút, mosogató, WC, csaptelep javítása, felújítása, cseréje; elektromos hálózat javítása, cseréje; beázás, csőrepedés után kőműves és hideg-melegburkolási munkálatok) költségét vagy a lakhatást és létfenntartást alapvetően meghatározó felszerelési tárgyak (vízóra, mosógép, bútor, hűtőgép, konyhai kisgépek, stb.) javítása és cseréje költségét saját erőből fedezni nem tudja, vagy
- a háztartást elemi kár érte.

Nem állapítható meg a támogatás annak a személynek:
- akinek a családjában a kérelmezett díjtartozás az adósságcsökkentési támogatás igénybevételével rendezhető,
- aki 24 hónapon belül ugyanazon díjtartozás kiegyenlítésére nyújtja be kérelmét, vagy aki 5 éven belül ugyanazon lakás-karbantartási vagy felszerelési tárgy cseréjére nyújtja be kérelmét,
- aki a korábban kapott támogatással nem számolt el.

A kérelem elbírálásához a Ferencvárosi Szociális és Gyermekjóléti Intézmények Igazgatósága által készített környezettanulmány és támogató javaslat szükséges.

Az elhasználódott vagy meghibásodott dolog cseréje csak a kereskedelemben kapható legegyszerűbb, és a meghibásodott dologhoz hasonló típusra vonatkozhat.

A támogatás adott célra történt felhasználását kérelmező köteles a támogatás nyújtásáról szóló határozatban megjelölt időben és módon igazolni, melyet a hivatal környezettanulmány készítése során ellenőrizhet.

A támogatás adott célra történt felhasználására a határozatban megjelölt határidő legfeljebb a támogatást megállapító határozat kézhezvételét követő egy évig, kérelemre meghosszabbítható.

A támogatás a háztartásban élők számától függetlenül egy személy részére állapítható meg.

iskolakezdési támogatás

A tárgyév augusztus 1-jétől október 31-éig kérelmet benyújtó, nappali tagozatos közoktatásban tanuló gyermeket nevelő szülő részére nyújtható támogatási forma, mely összege évente egy alkalommal gyermekenként 20.000 Ft.

óvodáztatási támogatás

Kérelmet benyújtó, óvodai nevelésben résztvevő gyermeket nevelő szülőnek nyújtható támogatási forma, mely összege évente egy alkalommal gyermekenként 15.000 Ft.

jogosítvány megszerzéséhez támogatás

Közép, vagy felsőoktatásban tanuló lakos részére, 21 éves koráig megszerzett, fél évnél nem régebbi vezetői engedély és a tanuló nevére szóló számlák bemutatása után nyújtható támogatási forma, mely összege maximum 60.000 Ft.

MOL Bubi bérlet támogatás

Közép, vagy felsőoktatásban tanuló 16-21 éves lakos részére, havi vagy féléves Bubi bérlet költségről szóló számla bemutatása alapján nyújtható támogatási forma, mely összege a bérlet igazolt értéke.

születési és életkezdési támogatás

A IX. kerületben lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező, ott legalább 2 éve életvitelszerűen tartózkodó, és a gyermeket saját háztartásában nevelő szülő részére. a gyermek kétéves koráig. Az egyszeri támogatás összege a IX. kerületben lakóhellyel rendelkező kérelmező esetén gyermekenként 100.000 Ft, a IX. kerületben tartózkodási hellyel rendelkező kérelmező esetén gyermekenként 60. 000 Ft, amiből legalább 30.000 Ft összeget életkezdési támogatás jogcímen az újszülött gyermek részére megnyitott Start-számlára kell utalni.

természetbeni szociális alapszolgáltatások

Ferencváros területén az Szt.-ben meghatározott és az önkormányzat által kötelezően ellátandó szociális alapszolgáltatások elsősorban a FESZGYI révén biztosítottak. Az intézmény szakmai egységei a szociálisan rászorulók részére személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális alapszolgáltatásokat, átmeneti elhelyezést nyújtó szakosított ellátást, illetve gyermekjóléti alapellátásokat nyújt.

Az alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulók részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Étkeztetés

A szociális étkeztetés az igénybe vevő egyéni igényei szerint biztosított szolgáltatás, mely igénybe vehető hétfőtől szombatig, az igénybe vevő döntésétől függően.
Amennyiben szükséges normál menü mellett szakorvosi javaslat alapján epekímélő, laktózmentes és cukorbetegek számára készített diétás menü is biztosított. Az étlapot dietetikus állítja össze, figyelembe véve a jogszabályi előírásokat, valamint a 65 éves kor feletti szükségleteket. A napi egyszeri meleg ételt hétfőtől szombatig Cook-chill (főzés-hűtés) technológia alkalmazásával készült ebédet (a szombati ételt a pénteki ebéddel együtt) a szolgáltató kérésre az igénybe vevő lakására vagy a kiosztóhelyre (szolgáltatást biztosító telephelyre) szállítja helyben fogyasztásra vagy személyes elvitelre.

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás szociális alapszolgáltatással, a gondozásra szoruló igénybe vevő szükségleteihez igazodó segítségnyújtást kívánjuk biztosítani, melynek mértékét és módját mindenkor a segítségre szoruló egészségi, szociális és pszichés állapota, ellátási szükséglete határozza meg. A házi segítségnyújtással az igénybe vevő, idős személyek (koruk, egészségi állapotuk és a személyes szükségleteik alapján) a saját lakókörnyezetükben, a lehető leghosszabb ideig, önálló vagy részben önálló életvitelt tudnak folytatni, megőrizve ezzel emberi méltóságukat. Mindezek megvalósítása érdekében a házi segítségnyújtás személyre szabottan igazodik az igénybe vevők fizikai, mentális, egészségügyi és szociális szükségleteihez. A házi segítségnyújtás az igénybe vevő lakókörnyezetében, az önálló életvitel fenntartása érdekében biztosított szolgáltatás.

Házi segítségnyújtást igénybe vehetik:
1. Azok az időskorú személyek, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, illetve segítő háttérrel nem rendelkeznek.
2. Azok a pszichiátriai betegek, fogyatékossággal élő személyek, valamint szenvedélybetegek, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de egyébként önmaguk ellátására képesek.
3. Azok az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyek, akik ezt az ellátási formát igénylik, illetve bentlakásos intézményi elhelyezésre várakoznak.
4. Azok a személyek, akik a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetükbe történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához.

Nappali ellátás

A nappali ellátást célja az igénybe vevő személyek egészségi állapotának megőrzése és javítása, valamint mentális állapotuk életkoruknak megfelelő szinten tartása, továbbá a hiányzó családi gondoskodás pótlása, az egyedüllét és elmagányosodás csökkentése, megszüntetése és a tétlenséggel járó káros hatások megelőzése. Ennek érdekében, az idősek nappali ellátása (idősek klubja) elsősorban a saját otthonukban élő, 18. életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatok fenntartására, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére.

Szenvedélybetegek Nappali Intézménye

A Szenvedélybetegek Nappali Intézménye függőséggel küzdő és/vagy abból kilábaló szenvedélybetegek nappali ellátását végzi. Speciális segítő programokat, szociális és lelki segítséget, kulturális és szabadidős programokat. A szolgáltatásokat a nappali ellátásban az ellátott személyes

céljaira és egyéni szükségleteire alapozva, történik, amely közvetítéssel, szervezéssel, tanácsadással segíti az azokhoz való hozzájutást.

Időskorúak Gondozóháza

Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény az időskorúaknak, illetve azoknak a 18. életévüket betöltött személyeknek nyújt testi, lelki és szellemi gondozást, akik önellátásra betegségük miatt, vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek. Az ellátás átmeneti megoldást kíván nyújtani gondozási szükségletekre.
2026 júliusától az önkormányzat az Erzsébetvárossal kötött megállapodás keretében Erzsébetvárosban biztosítja az átmeneti gondozást.

Hajléktalanellátás

A kerületben a hajléktalanellátó intézmények minden egyes intézménytípusa (utcai szolgálat, nappali melegedő, éjjeli menedékhely és átmeneti szállás) megtalálható.
A FESZGYI alapellátás keretében 2005-től utcai szociális munkát végző szolgálatot működtet azon klienseknek, akik Ferencváros közterületein, közterein élnek.
Az utcai szociális munkát, mint szolgáltatást, intézményünk a Menhely Alapítvánnyal együttműködve végzi. Az Alapítvány feladata a Ferencváros Önkormányzatával kötött ellátási szerződés alapján a Külső-Ferencváros, illetve a József Attila lakótelep területén élő hajléktalanok ellátására korlátozódik.
A fentieken túl a FESZGYI Családtámogató és Gyermekjóléti Központja családsegítői és esetmenedzserei is nyújtanak szolgáltatásokat a kerületi hajléktalanellátó intézmények lakói, illetve az éjjeli menedékhely igénybe vevői számára a Budapesti Módszertani Szociális Központ és Intézményei szociális munkásaival történő szoros együttműködésben:
- várandós hajléktalan anyák számára szociális és mentálhigiénés támogatást, valamint családok átmeneti otthonában történő intézményes elhelyezéshez, egészségügyi ellátáshoz és szociális juttatásokhoz való hozzájutásban nyújtanak segítséget;
- nevelésbe vett gyermekek szülei számára szociális segítőmunkát, esetmenedzselést nyújtanak elsősorban a gyermekkel történő kapcsolattartás fejlesztése érdekében, valamint mentálhigiénés és munkaerőpiaci szolgáltatásokat nyújtanak.

Az utcai szociális munka szolgáltatásai, tevékenységei:
- információnyújtás, tájékoztatás a hajléktalanok részére igénybe vehető szolgáltatásokról, szállásokról,
- helyszíni felkeresés, tervezhető jelenlét biztosítása közterületen (megbeszélt időpontokban történő megjelenés az ügyfeleknél), mentális támogatás, segítő és motivációs beszélgetések, szükség esetén konfliktuskezelés,
- krízisintervenció,
- élelmiszer, ruha, takaró, hálózsák adományok juttatása,
- szociális ügyintézés (iratpótlásban segítség, igazolások kiállítása segélyek igényléséhez és szállóra történő bejuttatáshoz – ajánlások és az ehhez kapcsolódó ügyintézés),
- egészségügyi centrumokba szállítás,
- helyszíni elsősegély-nyújtás (sebkötözés, fájdalom és lázcsillapító juttatása),
- kórházi tartózkodás esetén az ügyfél látogatása, utógondozás.

A 2022. évben a FESZGYI utcai szociális terepmunka során 259 fővel, 27 575 alkalommal került gondozási kapcsolatba az ellátási területünkön.

Utcai szociális munka + LÉLEK program adatai	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Hajléktalan ellátás - utcai szociális munka	202	191	227	232	259	182	235
Lélek program	156	175	131	150	124	158	107

FESZGYI adatai

Ferencváros Önkormányzata 2012-től önként vállalt feladatként a Lakhatási, Életviteli, Lelki-segítségnyújtási és Egzisztencia - teremtési Közösségi Programot (továbbiakban: LÉLEK Programot) működtet azon személyeknek, akik a kerületben váltak hajléktalanná. A program célja, hogy kivezető utat, reintegrációt biztosítson a közösség hajléktalanná vált tagjainak, amennyiben sorsuk jobbra fordulása érdekében maguk is erőfeszítéseket kívánnak tenni. E program keretében a FESZGYI LÉLEK- Pontot működtet. A LÉLEK-Pont működtetésének elsődleges célja a kerületi hajléktalanok segítésének koordinálása, a LÉLEK Programban való részvételük elősegítése, vagy egyéb segítési formák igénybevételének támogatása. A LÉLEK Program keretében a második és harmadik szintű, határozott idejű bérleti jogviszony fennállása során az együttműködési szabályokat betartó bérlők számára megnyílik a lehetőség a lakhatásukat biztosító határozatlan idejű bérleti jogviszony létrehozására. A LÉLEK Program lakhatási elemébe a Program kezdete óta 29 család lépett be, ezek közül 21 család lépett már a Program 3. szintjére. 2025. végére az együttműködési feltételeket teljesítő 12 család lakhatása biztosított a határozatlan idejű bérleti jogviszonynak köszönhetően.

A Gubacsi út 21. szám alatt működő nappali melegedő működtetését korábban az Új Út Szociális Egyesület végezte közel 15 éven át, a Ferencváros Önkormányzatával kötött ellátási szerződés alapján. Az Egyesület kezdeményezésére önkormányzati döntés alapján 2019. április 01. napjától a FESZGYI látja el a feladatot. A melegedő 100 férőhelyes egység, 2023-ban a szolgáltatást összesen 27.575 alkalommal vették igénybe.

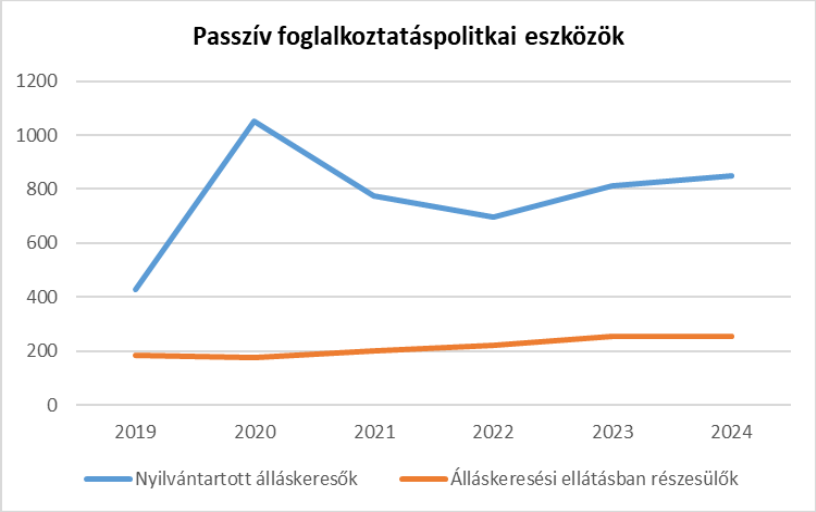
A Nappali Melegedő azon 18 éven felüli személyek ellátását biztosítja, akik tartósan vagy átmenetileg a hajléktalanság állapotába kerültek (közterületen, utcán, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségben élők, az éjszakát éjjeli menedékhelyen töltők, és átmeneti szállók lakói). Ezek az emberek nem csupán a IX. kerület, hanem Budapest IX. kerületén kívüli közterületein élnek, így a nappali melegedő ügyfélköre alapján nem kaphatunk releváns adatot a kerületi hajléktalanság számáról.
A Nappali Melegedő földrajzi korlát nélkül nyitott a lakosság azon legszegényebb rétegei számára is, akik a hajléktalanság veszélyállapotában vannak. Közvetlenül és közvetetten segíti a hajléktalanság, szenvedélybetegség, pszichiátriai betegség, vagy egyéb ok miatt hátrányos helyzetben lévő személyeket szociális, egészségügyi vagy egyéb problémáik megoldásában. Elősegíti a hajléktalan személyek társadalmi esélyegyenlőségét, valamint egyéni megoldásokat keres a hajléktalan létből való kivezető utakhoz.

Munkanélküliséghez kapcsolódó ellátások

A passzív foglalkoztatáspolitikai eszközökön keresztül nyújtott támogatásokat 2019-2024 között átlagosan a kerületi munkanélküliek közel egyharmada kaphatta, amelyből a 2020-ban csúcsosodó pandémia hatása okozta munkanélküliség idejére már csak 16,6%-a volt jogosult. Vagyis az álláskeresők háromnegyede nem kapott álláskeresési ellátást, ami a helyi önkormányzatra is nagy terhet rótt.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	428	1,01%	185	43,22%
2020	1052	2,55%	175	16,63%
2021	774	1,87%	200	25,84%
2022	695	1,64%	221	31,80%
2023	814	1,85%	257	31,57%
2024	850	1,97%	254	29,88%

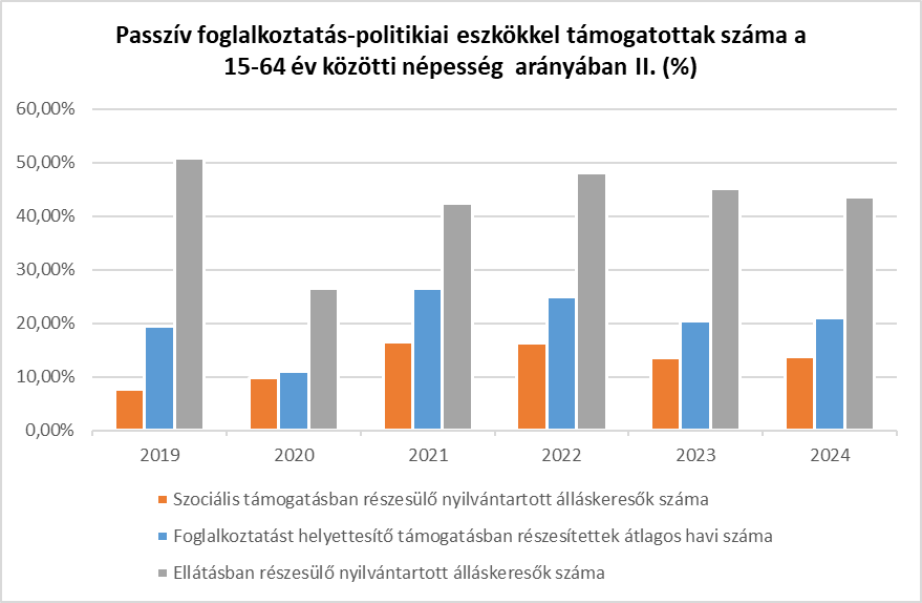
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 2023-as számok alapján megállapítható, hogy az álláskeresőként nyilvántartott személyeknek csak 31,57%-a részesül valamilyen álláskeresési ellátásban.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	33	7,71%	83	19,45%	218	50,93%
2020	103	9,79%	117	11,09%	278	26,43%
2021	128	16,54%	206	26,58%	328	42,38%
2022	113	16,26%	174	25,04%	334	48,06%
2023	110	13,51%	167	20,52%	367	45,09%
2024	117	13,76%	178	20,94%	371	43,65%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	**Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (fő)**
2019	608
2020	619
2021	673
2022	648
2023	611
2024	552

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra használt ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Ferencváros Önkormányzatának Képviselő-testülete 2020. október 13-ai ülésén megalkotta az új lakásrendeletet. Az önkormányzat tulajdonát képező lakások bérbeadásának és elidegenítésének feltételeit Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének a lakások és helyiségek bérletére és elidegenítésére vonatkozó szabályokról szóló 30/2020. (X.13.) számú önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Lakásrendelet) szabályozza.

Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

A társadalmi egyenlőtlenség egyik - az egyének, családok, csoportok társadalomban betöltött helyzetét meghatározó - tényezője a lakóhely, a lakásviszonyok alakulása.

A nem megfelelő lakáskörülményekből adódó alacsony társadalmi és gazdasági státusz, valamint az ehhez kapcsolódó előítéletek együttesen és egymással kölcsönhatásban többszörös társadalmi kirekesztettséget okozhatnak. Ennek kapcsán az esélyegyenlőség vizsgálatakor kiemelt jelentőségű egy adott település/kerület lakásállományának alakulása, lakhatási körülményeinek vizsgálata.
Ferencváros ezen a területen az elmúlt évtizedek leginkább fejlődő kerületének számít. A kerület megújulásában jelentős szerepet játszik az Önkormányzat által megkezdett és következetesen végrehajtott, a tulajdonában álló lakóépületek rehabilitációs programja (ismertebb nevén: tömbrehabilitáció), ennek köszönhetően a lakásállomány összetételében lényeges javulás következett be. Ezzel párhuzamosan, részben a fejlesztések következményeként a kerület társadalmi összetételében is változás történt.
Ferencváros Lakásrendelete – más önkormányzatokhoz hasonlóan – három kategóriára osztja az önkormányzati lakásokat: szociális, költségelvű és piaci bérlakás.
A 2024. december 31. napján fennálló állapotnak megfelelően a bérbeadott lakásokból a szociális helyzet alapján bérbeadott lakások száma, a különböző komfortfokozatú lakásokat egyben kezelve összesen 1834 db volt, ez az összes bérbeadott lakásnak a 94,68 %-át teszi ki. A szociális helyzet alapján bérbeadott lakásállományból: összkomfortos (623 db)-, komfortos (815 db)-, félkomfortos (123 db)-, komfortnélküli (265 db)-, szükséglakás (8 db) komfortfokozatú volt. A lakásállomány komfortfokozatának növekedése és a műszaki állapotának megújulása összefügg az Önkormányzat saját tulajdonában álló lakóépületek rehabilitációjával, illetve a vegyes tulajdonú társasházakban található lakások folyamatos felújításával, korszerűsítésével. A számadatok alapján a szociális helyzet alapján bérbeadott lakások átlagos komfortfokozata magasnak számít.

Az ún. szolgálati lakásokhoz – költségelvű lakbér fizetése mellett – kerületi közfeladatot ellátók, például a kerületi rendőrkapitányságon, valamint kerületi illetőségű katasztrófavédelmi szervnél az ellátási kötelezettség teljesítése érdekében dolgozók, védőnők, kerületi köznevelési intézményekben oktatási tevékenységet végző személyek, önkormányzat polgármesteri hivatalában és az önkormányzat költségvetési szerveinél, kizárólagos önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaságainál dolgozók juthatnak. A költségelven bérbeadott lakások közül összkomfortos (30 db)- és komfortos (6 db) komfortfokozatú volt, ezek műszaki állapota pedig jó vagy felújított állapotú.
A piaci alapon bérbeadott lakások száma a teljes lakásszámhoz viszonyítva alacsonynak számít, mindössze 67 db piaci alapon bérbeadott lakással rendelkezik az önkormányzat. A piaci alapon bérbeadott lakások összkomfortos komfortfokozatúak – egy komfortos komfortfokozatú kivételével –, műszaki állapotuk pedig jó vagy felújított.
Budapest IX. kerületének lakásállománya a KSH adatai szerint az elmúlt öt évben az alábbiak szerint alakult:

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db)	Épített lakások száma	Épített lakások száma 1000 lakásra	1-2 szobás lakások aránya	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya
	db	db	db	%	%	%
2019	41 972	877	20,89	75,16	n.a.	n.a.
2020	42 420	448	10,56	74,93	n.a.	n.a.
2021	42 744	374	8,75	74,97	n.a.	n.a.
2022	44 637	830	18,59	69,67	n.a.	n.a.
2023	44 991	452	10,05	69,65	n.a.	n.a.
2024	45 426	435	9,58	69,63	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

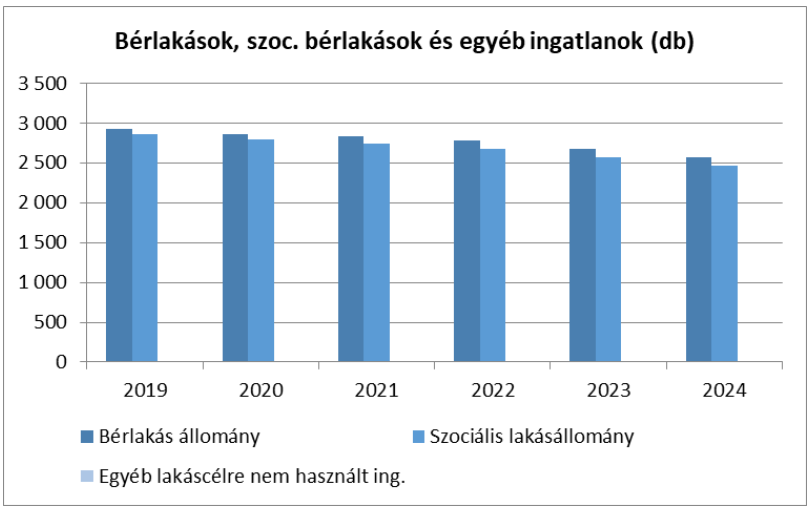

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány
opcionális (önkormányzati adatok)

Év	Lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2019	2 926	926	2 926	926	2 862	926	0
2020	2 859	866	2 853	866	2 789	866	0
2021	2 827	828	2 827	828	2 743	828	0
2022	2 779	804	2 779	804	2 677	804	0
2023	2 672	752	2 672	752	2 564	752	0
2024	2 572	650	2 572	650	2 469	650	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A szociális lakásállomány darabszáma magában foglalja az önkormányzat tulajdonát képező üres lakásokat is. Az elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások közé a félkomfortos, komfort nélküli, valamint szükséglakásokat soroltuk (félkomfortos lakásnál a fürdőszoba vagy WC - komfort nélkülinél mindkettő - hiányzik; szükséglakás esetén pl. nincs egész szoba, vagy az ablak világítóudvarra néz)

b) szociális lakhatás

A Lakásrendelet felhatalmazása alapján a polgármester dönt a Szociális és Egészségügyi Bizottság javaslatára évente legfeljebb 15 db lakás 1 év határozott időre történő bérbeadásáról azon kérelmezők részére, akiknél

- a kérelmező vagy a vele együttköltöző személy egészségi állapota indokolja, vagy
- a kérelmező vagy a vele együttköltöző személy létfenntartása veszélybe kerülhet, veszélyeztetett vagy ellehetetlenül, vagy
- a kérelmezővel élő kiskorú gyermek/gyermekek családban nevelése veszélybe kerülhet, veszélyeztetett vagy ellehetetlenül, vagy
- a kérelmezővel élő beteg gyermek megfelelő elhelyezése, ápolása más módon nem biztosítható.

A Gazdasági Bizottság a Lakásrendelet 5. § -ában meghatározottak szerint minősített többséggel – előre meghatározott szempontrendszer alapján – dönt évente legfeljebb 15 db üres lakás pályázat útján történő bérbeadásáról a lakáskérelemmel rendelkező, szociálisan rászorultak részére. A lakáskérelmet a szociális rászorultság igazolásával kell benyújtani, amelyet a Gazdasági Bizottság bírál el.

A Szociális és Egészségügyi Bizottság a Lakásrendelet 6. § -ában meghatározottak szerint dönt lakás bérbeadásáról a **LÉLEK Program** résztvevők számára.

A Szociális és Egészségügyi Bizottság minősített többséggel dönt évente legfeljebb 2 db, a Gazdasági Bizottság által kijelölt egyszobás lakás határozatlan idejű bérbeadásáról állami gondozottak részére az alábbi feltételek együttes fennállása esetén: a kérelmező a 30. életévét nem töltötte be, ferencvárosi lakóhelyről került a gyermekvédelmi szakellátásba, ahol megszakítás nélkül igazoltan a 18. életéve betöltése előtt legalább 3 évet töltött, vagy családtagja részére korábban állami gondozott jogcímen lakás bérbeadásra nem került sor.
Továbbá a polgármester dönt lakás bérbeadásáról az alábbi esetekben: ideiglenes elhelyezés, lakásbérleti jogviszony folytatása, lakásban visszamaradt személy elhelyezése, bérleti szerződés cserelakás felajánlásával történő felmondása.

Ha a bérlő 2 havi összegnél nagyobb lakbér- vagy közmű díjtartozással rendelkezik, a bérbeadó erről értesíti a FESZGYI-t, aki – amennyiben jogszabály azt lehetővé teszi, - a bérlő számára felajánlja az adósságkezelési eljárást. Amennyiben az adósságkezelési eljárás eredménytelen, bérbeadó a bérleti szerződést a következményekre történő figyelmeztetést tartalmazó eredménytelen írásbeli felszólítás után, a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló törvényben meghatározott határidőben akkor mondhatja fel, ha a bérlőnek 6 havi vagy 300.000 Ft összeget meghaladó bérletidíj-hátraléka halmozódik fel.
A szociális helyzet alapján bérbeadott lakások lakbérének összegét az önkormányzat a 2012 és 2025 között nem emelte. A lakásgazdálkodás fenntarthatósága érdekében Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének 2025. június 12-én elfogadott döntése alapján a szociális helyzet alapján bérbeadott lakások lakbére két lépcsőben emelkedik, összesen 75%-kal. Először 2025. októberétől 50%-kal, majd 2026. júliustól 25%-kal. A lakbéremelés szociális megfontolások alapján egyáltalán nem érintette azokat a bérlőket, akik olyan lakóépületben laknak, aminek a rehabilitációja nem történt meg. A Lakásrendelet alapján a szociális helyzet alapján bérbe adott lakások lakbérét minden év július 1-jével felül kell vizsgálni.

Költségelven bérbe adott lakás bérbeadása esetén a bérlő által fizetendő bruttó lakbér a lakás mindenkori bérleti értékének 6 ezreléke.
Az üres, 70 m2 feletti önkormányzati bérlakások **piaci alapon is bérbe adhatóak**, a fizetendő lakbér a lakás mindenkori bérleti értékének 11 ezreléke, mely minden év július 1. napjától az előző évi infláció mértékével emelkedik.

c) egyéb, lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanokkal kapcsolatban Ferencváros Önkormányzatának nincs információja.

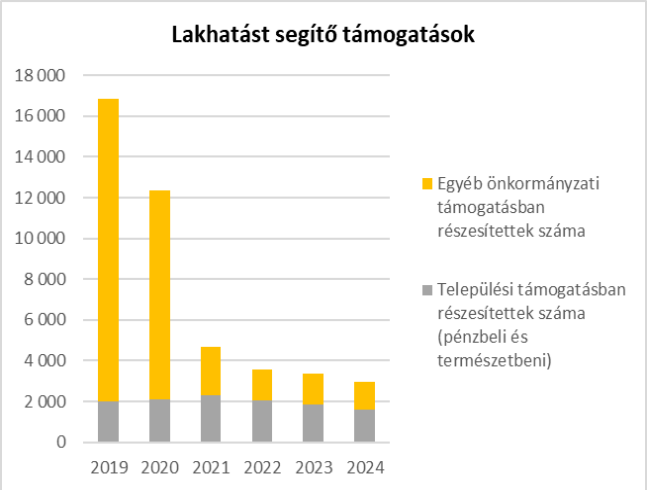
d) lakhatást segítő támogatások

A szociális rendelet alapján a kerületben az érintett lakosság számára az alábbi lakhatáshoz kapcsolódó települési támogatások vehetők igénybe, melyek részletesen a 3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások részben kerültek kifejtésre.

Települési támogatások (Szt. 45. §-a alapján):
- Lakbértámogatás
- Lakásfenntartási támogatás
- Adósságkezelési szolgáltatás

Önként vállalt rendkívüli ferencvárosi települési támogatás (Szt. 26. §-a alapján):
- Lakhatáshoz kapcsolódó rendkívüli támogatás

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma
	Fő	Fő
2019	2 008	14 859
2020	2 127	10 229
2021	2 300	2 360
2022	2 073	1 503
2023	1 868	1 478
2024	1 619	1 358

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2025. évben 1609 fő részesült települési (pénzbeli és természetbeni) támogatásban, és 2 731 fő részesült egyéb önkormányzati támogatásban.

e) eladósodottság

Az adósságcsökkentési támogatás a 3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások részben kerül részletesen kifejtésre.

Az adósságkezelési tanácsadás formája lehet egyéni vagy csoportos, a részvétel időpontját és a tanácsadás formáját az adósságkezelési tanácsadó határozza meg. A lakhatást segítő támogatás ügyek intézése egyrészről a Polgármesteri Hivatal, másrészről a FESZGYI Díjhátralék-kezelő és Lakhatást Segítő Központjának közreműködésével történik.

Fő feladata a lakhatással összefüggésben eladósodott, szociálisan rászoruló családok segítése tartozásuk részbeni vagy teljes egészének megfizetésével. A támogatott családok tagjainak jelentős része munkanélküliséggel sújtott, illetve alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik. A hátralékok kezeléséhez szükséges az ügyfelek motivációját és képességeit erősíteni. Ehhez nyújtanak segítséget az adósságkezelési tanácsadók, az esetmenedzserek és a családsegítők. Cél a fizetőképesség helyreállítása, a jövőbeli kilátások rendezése, a családi gazdálkodás optimálisabb működésének segítése a lehetőségeken belül.

A Díjhátralék-kezelő és Lakhatást Segítő Központ két részleget ölel fel: egyik a Díjhátralék-kezelési Csoport (a továbbiakban DHK), feladata az adósságkezelés. Másik csoport a LÉLEK-Pont, Utcai Szociális Munkás Csoport és Nappali Melegedő, feladata a LÉLEK programos lakások lehetséges bérlőinek gondozása, a kerület meghatározott részének utcai (hajléktalan) szociális munkájának végzése, valamint hajléktalanok nappali melegedőjének működtetése.

A korrekt és megfelelő információk nyújtásához elengedhetetlen a DHK együttműködése az alábbi intézményekkel és szervezetekkel

- Önkormányzat
- Humánszolgáltatási Iroda
- Vagyonkezelési Iroda – Lakásügyi csoport
- FEV IX Zrt.
- Végrehajtó irodák
- Szolgáltatók (MVM villany, gáz; Díjbeszedő Holding Zrt, Társasházi közös képviseletek
- Alapellátási egység és a Gyermekjóléti központ

Díjhátralék Kezelési Csoport	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Összes hátralék kezelési esetszám	1 389	902	1 206	1 341	1 050	894	872
Igénybe vevők száma	306	218 ebből új 156	228 ebből új 178	223 ebből új 163	229 ebből új 143	223 ebből új 130	217 ebből új 124

FESZGYI adatai

Az adósságkezelési tanácsadó havonta jelzi a Polgármesteri Hivatalnak, ha az adósságcsökkentési támogatásban részesülő személy az adósságkezelési tanácsadást nem veszi igénybe. A tanácsadó kezdeményezheti az adósságcsökkentési támogatásra vonatkozó döntés módosítását, az adósságcsökkentési támogatás folyósításának megszüntetését. amennyiben az adósságcsökkentési támogatásban részesülő személy

- a megállapodás megkötésére nem jelenik meg,
- a megállapodásban foglaltakat nem teljesíti,
- az adósságkezelési tanácsadáson egy alkalommal nem vesz részt, és távolmaradását hitelt érdemlően nem igazolja.

Az adósságcsökkentési támogatás tovább nem folyósítható, és a már e címen kifizetett összeget a külön határozatban foglaltak szerint vissza kell téríteni, ha a jogosult

- az általa vállalt adósságtörlesztés három havi részletét nem teljesítette,
- az adósságcsökkentési támogatás igénybevételének időtartama alatt a lakásfenntartási kiadásokkal kapcsolatos fizetési kötelezettségnek három hónapig nem tett eleget,
- lakása egészét vagy egy részét bérbe, albérletbe adta, használatra átengedte, vagy egyéb módon hasznosította,
- a lakására tartási-, életjáradéki- vagy öröklési szerződést kötött,
- ha a támogatás igénylésekor vagy annak folyósítása során nem a valóságnak megfelelő adatokat közölt.

Visszafizetési kötelezettség esetén a polgármester, amennyiben az egyösszegű visszafizetés a kérelmező megélhetését veszélyezteti, részletfizetési kedvezményt engedélyezhet.
Ugyanazon család tagjának ismételt adósságcsökkentési támogatás csak a hátralékkezelés sikeres lezárását követő 12 hónap elteltével, illetve visszafizetési kötelezettség esetén 24 hónap elteltével állapítható meg.

f) lakhatás egyéb jellemzői:
külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Egy város, egy településrész lakáskérdése, a lakások műszaki állapota, komfortfokozata, lakásállományának alakulása szoros összefüggést mutat a társadalmi problémák alakulásával.
A felmérések szerint Budapesten a legmagasabb a lakásállomány átlag kora (meghaladja az 52 évet), míg átlagosan a legfiatalabb otthonok Pest megyében találhatók. Itt a lakások átlagos kora nem éri el a 40 évet. Ez nem azt jelenti, hogy a főváros lakásai a legelavultabbak, mert a megfelelően karbantartott idősebb házak minősége nem feltétlenül rosszabb, mint egy elhanyagolt 30-40 éves ingatlané.
Annak ellenére, hogy az elmúlt években számos ingatlanon végeztek felújítást, továbbra is sok lakóingatlanra fér rá a korszerűsítés.

3.5. Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Ferencváros Önkormányzata a kerületben található és felújításra szoruló bérlakások esetében folyamatosan törekszik azok korszerűsítésére, állagának megőrzésére, így nagyobb kiterjedésű szegregátumok nem jellemzőek a kerületre. Azonban egyes felújítás előtt álló tömbök esetében előfordul rosszabb minőségű, komfort nélküli lakásállomány is.

b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Ezekben a felújításra váró tömbökben élők gyakran alacsony iskolai végzettséggel rendelkező, akár olyan családok, ahol három vagy több generáció él együtt. Az eddig történt fejlesztések javítottak egyes rétegek életkörülményein, ám a rehabilitációval nem érintett mikro-szegregátumokban élők helyzete nem javult, esetenként romlott. A gyermekes családokat a kerület szociális ellátórendszere és családsegítő szolgálata kiemelten támogatja. Az utóbbi években megnövekedett szintetikus kábítószerek (pl. kristály, herbál) használata azonban ezeket a közösségeket kiemelten érinti, amely nagy kihívást jelent a szociális munkások számára.

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) kormányrendeletben leírt definíció szerint a szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület a szegregációs mutatóval lehatárolt olyan egybefüggő terület, amelyen az alacsony társadalmi státuszú lakosok koncentráltan élnek együtt vagy a társadalmi státuszcsökkenés jelei tapasztalhatók, ezért a területen közösségi beavatkozás szükséges. Alacsony társadalmi státuszú lakosnak az az aktív korú (15-64 év közötti) személy minősül, akinek az iskolai végzettsége nem magasabb, mint nyolc általános iskolai osztály és munkajövedelemmel nem rendelkezik.
A szegregációs index mértéke településtípusonként változó. Ferencváros esetében a kormányrendelet alapján az alábbi szempontok szerint kerültek lehatárolásra a területek:

- szegregált terület az, ahol az alacsony státuszú lakosok aránya az aktív korú lakosokon belül nagyobb/egyenlő, mint 20%;
- szegregációval veszélyeztetett terület az, ahol az alacsony státuszú lakosok aránya az aktív korú lakosokon belül nagyobb/egyenlő, mint 15%, de kisebb, mint 20%.

A 2022. évi népszámlálási adatok alapján egyetlen olyan terület található Ferencvárosban, ahol a szegregációs index nagyobb/egyenlő 15%-nál. A terület a Külső-Ferencvárosban, a MÁV-Aszódi lakóterületen belül helyezkedik el. A Füleki köz - Aszódi utca – Füleki utca által határolt tömbben a teljes aktív korú népességen belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 17%. Az érintett terület a 2011. évi népszámláláskor még nem kerültek lehatárolásra, sem szegregátumként, sem szegregációval veszélyeztetett területként.

A MÁV-Aszódi lakóterület mellett az Önkormányzat további két antiszegregációs szempontból fejlesztendő területet is meghatározott a kerületben, amelyek a 2022. évi népszámlálási adatok alapján nem tartozott a fenti index alapján szegregátumba, vagy szegregációval veszélyeztetett területhez. Az egyik a Külső-Ferencvárosban található Földváry-Gubacsi tömb, a másik a Gát utca-Haller utca térsége a Középső-Ferencvárosban. Még a KSH 2011-es népszámlálási adatai alapján a Külső-

Ferencvárosban található területet szegregátumként, a Középső-Ferencvárosban található területet szegregációval veszélyeztetett területként került meghatározásra. Az azóta eltelt időben végbemenő folyamatok hatására a két terület egészének státusza megváltozott, de jelenleg is találhatóak olyan zárványok a két területen, amelyek antiszegregációs szempontból beavatkozást igényelnek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az esélyegyenlőség elvének az élet valamennyi területén érvényesülnie kell, így az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés kapcsán is.

Az egészségügyi alapellátás körébe a jogszabály szerint a következő kötelezően ellátandó önkormányzatok által ellátandó feladatok tartoznak az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény szerint:

- háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás
- gyermek és felnőtt fogorvosi alapellátás
- iskola-egészségügyi ellátás

A kerületben 30 felnőtt háziorvosi körzet, 10 gyermekorvosi körzet, 13 felnőtt fogorvosi körzet, 6 gyermek fogorvosi körzet, 12 iskolai egészségügyi körzet és 16 területi védőnői körzet és került meghatározásra.

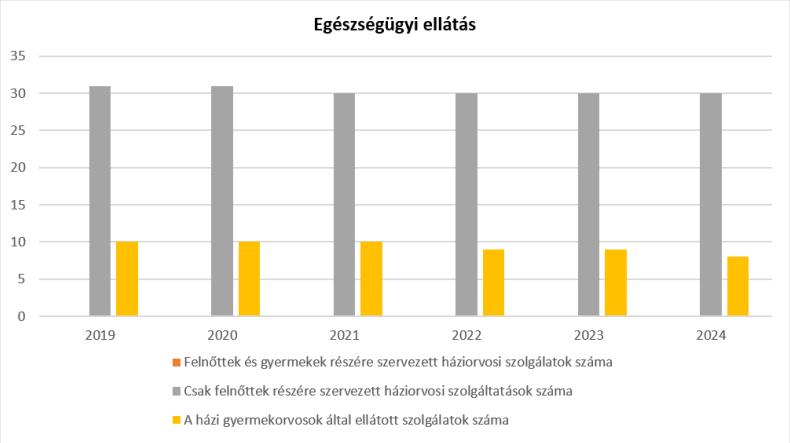
Az egészségügyi ellátások célja, hogy segítsék az egészség fejlesztését, helyreállítását, megakadályozzák az egészségromlást, valamint, hogy könnyítsék a megváltozott egészségi állapotú emberek munkába, illetve a közösségbe való beilleszkedését. Az egészségügyi ellátások közé tartoznak a megelőző ellátások is, amelyek a betegségek megelőzését, illetőleg azok korai felismerését szolgáló ellátásokat foglalják magukba.

Ferencvárosban a gyermekek, valamint a felnőttek részére biztosított egészségügyi alap-, és szakellátás elkülönül, nincs gyermek és felnőtt háziorvosi szakrendelés együtt.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak	Közgyógy. igazolvánnyal rendelkezők (alanyi és normatív alapon kiadott)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma
	db	db	db	db	Fő	Fő
2019	0	31	10	n.a.	846	89,06
2020	0	31	10	n.a.	789	85,55
2021	0	30	10	n.a.	959	87,58
2022	n.a.	30	9	n.a.	837	81,60
2023	n.a.	30	9	n.a.	904	64,69
2024	n.a.	30	8	n.a.	748	55,69

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A hazai egészségügyi ellátórendszer első számú védelmi vonala az alapellátási rendszer. Az egészségügyi törvény értelmében a beteg lakóhelyén, illetve annak közelében biztosítani kell számára, hogy hosszú távú, személyes kapcsolaton alapuló, a páciens nemétől, korától és betegségétől függetlenül folyamatos egészségügyi ellátásban részesüljön. Az egészségügyi alapellátás fontosabb intézményei: a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás, a fogorvosi alapellátás, az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás, a védőnői ellátás, az iskola-egészségügyi ellátás.

Háziorvosi és házi gyermekorvosi ellátás

A kerület közigazgatási területén lévő egészségügyi alapellátásban 30 háziorvosi és 10 házi gyermekorvosi körzetet határoz meg.
A kerületben 8 felnőtt és 3 gyermek háziorvosi rendelő található, városrészenként arányos elosztásban, 4 felnőtt, 2 gyermek háziorvosi, valamint 1 gyermekfogászati tartósan betöltetlen praxis van.

Járóbeteg-szakellátás

A járóbeteg-szakellátást 1993 óta önként vállalt feladatként Ferencváros Önkormányzata működteti. A feladat ellátására 2008. évben az Önkormányzat önálló szervezetet hozott létre, a Ferencvárosi Egészségügyi Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft.-t, mely 2024. április 01-től költségvetési szervként működik Ferencvárosi Egészségügyi Szolgálat néven.
Az egészségügyi alapellátási feladatok egy részét (gyermekfogászati, iskola egészségügyi ellátás) és a járóbeteg-ellátási feladatokat így az Önkormányzat saját költségvetési szervén keresztül látja el. A járóbeteg-ellátás központja a IX. Mester u. 45. és 49. szám alatti Szakorvosi Rendelő. A kerületben további két helyszínen is biztosított a szakorvosi ellátás: a Börzsöny u. 19. és az Ifjúmunkás u. 25. alatti telephelyeken.
A beteg folyamatos ellátását végző orvos beutalása vagy a páciens jelentkezése alapján, szakorvos által végzett egyszeri, vagy alkalomszerű egészségügyi ellátás, valamint fekvőbeteg-ellátást nem igénylő krónikus betegség esetén folyamatos a szakorvosi gondozás.

Az általános járóbeteg-szakellátást a beteg egészségi állapotának veszélyeztetése nélkül, rendszeres tömegközlekedés igénybevételével megközelíthetően (lakóhelyének közelében) kell biztosítani. Az egyes betegségek gyakorisága alapján meghatározott lakosságszámra, területi egységenként biztosítják a járóbeteg-szakellátás különféle formáit.
A biztosított az orvosi beutaló nélkül igénybe vehető szakellátásokat – sürgős szükség kivételével - a választása szerinti, az adott járóbeteg-szakellátás tekintetében érvényes finanszírozási szerződéssel rendelkező egészségügyi szolgáltatónál veheti igénybe, azonban a biztosított tekintetében területi ellátási kötelezettséggel nem rendelkező egészségügyi szolgáltató meghatározott esetben megtagadhatja a biztosított ellátását.

Fekvőbeteg-szakellátás

A beteg lakóhelye közelében levő fekvőbeteg-gyógyintézeti keretek között végzett egészségügyi ellátás. Igénybevétele a külön jogszabályban leírtak szerint a beteg ellátását végző orvos, a kezelőorvos beutalása, valamint a beteg jelentkezése alapján történik.
Az egyes fekvőbeteg intézményekben a szakellátási formákat intézményenként, területi egységenként másként alakítják ki. A fekvőbeteg szakellátás különféle formáit a kórházak, klinikák, országos intézetek, szanatóriumok és egyéb intézmények látják el. Ezeket az egyes betegségek gyakorisága alapján, meghatározott lakosságszámra, területi egységenként, általában városokban biztosítják.
Az általános fekvőbeteg-szakellátást az egészségbiztosító által támogatott szolgáltató orvosának, vagy az orvos saját magának/közeli hozzátartozójának kiállított orvosi beutalása alapján lehet igénybe venni.

Egyéb egészségügyi ellátások

A törvényben meghatározott egyéb egészségügyi ellátások körébe tartozik az ügyeleti ellátás, a mentés, a betegszállítás, az ápolás, egyes különleges ellátási igényt kielégítő egészségügyi szolgáltatások, a haldokló beteg gondozása, a rehabilitáció, az orvostechnikai eszközellátás, a gyógyszerellátás, a pszichoterápia és klinikai szakpszichológia, a nem-konvencionális gyógyító és életminőség-javító eljárások, egyéb gyógyászati ellátások, egészségügyi ellátás keretében végzett szakértői tevékenység.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A betegségmegelőzésnek, egészségmegőrzésnek különös jelentősége van. Tény, hogy sokkal könnyebb megelőzni a bajt, mint a vészhelyzetet kezelni és az egészségügyi kockázatokkal foglalkozni. Korosztálytól függetlenül kiemelt jelentőséggel bír az egészség védelme és a prevenció, amely az egyéni felelősségen túl kötelezettségeket ró az állami szervekre. Így az egészségügyi ellátórendszer szereplőire és önkormányzatokra egyaránt.

Ferencváros Önkormányzatának tevékenységében is fontos szerepet kap az egészségmegőrzés, egészségfejlesztés, tájékoztató és szűrőprogramok szervezése. A legfőbb cél, hogy a kerület lakosságának egészségben eltöltött évei növekedjenek és csökkenjen a megbetegedések száma. A betegségek korai felismerésének biztosításával, az egészséges életmód szemléletének kialakításával, a megelőzési lehetőségek és azok területeinek népszerűsítésével e célok megvalósításához közelebb kerülhet Ferencváros.
Az elmúlt években is számos olyan szolgáltatás nyújtására került sor kerületi szinten, amelyek az egészség megőrzését szolgálják. Ezekből néhány:
- kullancs terjesztette agyvelőgyulladás, járványos agyhártyagyulladás, rotavírus okozta hasmenés és bárányhimlő megbetegedési veszély elhárítása céljából védőoltások térítésmentes biztosítása 3 éves korig,
- helyes fogmosási szokások, szájápolási előadások óvodások részére,
- egészséges életmódról előadás óvodásoknak,
- HPV okozta méhnyakrák és a nemi szemölcsök kialakulása ellen HPV elleni védőoltás biztosítása 13-20 év közötti gyermekek részére,
- mammographia lakossági szűrővizsgálat,
- egészségnapok szervezése a kerületi óvodákban,
- egészségkultúra fejlesztése keretében szakorvosi felvilágosító előadások szervezése a dohányzás, az alkohol fogyasztás veszélyeire felhívás, valamint szexuális felvilágosítás, életvezetési témákban kerületi szakközépiskolák tanulóinak,

- egészségügyi szűrővizsgálatok és felvilágosító előadások /onkológia, szív-és érrendszeri, szemészeti, mozgásszervi, nőgyógyászati, urológiai/ megbetegedések korai felismerésére,
- kerületi lakossági rendezvények - egészségügyi felvilágosítás, sportolási lehetőségek, mozgásformák, különböző gyógymódok bemutatása,
- rehabilitációs úszás biztosítása fogyatékossággal élő személyek fizikális állapotának javítása érdekében
- heti rendszerességgel vízi-torna, gyógytorna hetente, havi rendszerességgel egészségügyi előadások, jóga, egészségügyi szűrővizsgálatok idősek részére.
- segítséget nyújt a CT diagnosztikai szolgáltatás költségeinek viseléséhez a szakorvosi beutalóval rendelkező ferencvárosi lakosok részére, így egy kerületi lakos részére évente egy CT diagnosztikai szolgáltatás költségét a 11/2023. (V.3.) önkormányzati rendelete alapján átvállalja át Ferencváros Önkormányzata. A vizsgálatok elvégzését a Ferencvárosi Egészségügyi Szolgálat (a továbbiakban: FESZ) biztosítja.

2020. szeptemberében lakossági szűrőprogram keretében a Semmelweis Egyetem Egészségfejlesztési Központja ingyenes egészségi állapot felmérést végzett a IX. kerület lakosságának. Az igénybe vehető szolgáltatások:
- kardiovaszkuláris rizikóbecslés (vérnyomás, vércukor, koleszterinszint-mérés) és értékelés, dohányzással és alkoholfogyasztással kapcsolatos tanácsadás,
- testösszetétel-elemzés és értékelés, valamint hozzá tartozó táplálkozási tanácsadás,
- szájüreg szűrés és prevenciós tanácsadás.

2025-ös megállapodás alapján a Magyar Fogorvostanhallgatók Egyesülete végez fogápolással kapcsolatos prevenciós tevékenységet többek közt a kerületi óvodákban, valamint szájüregi daganatok korai felismerését elősegítő vizsgálatokat a kerületi lakosság körében.

Egyéb egészségügyhöz kapcsolódó szolgáltatások

Gyógyszerellátás

Az egészségügyi ellátás alapvetően fontos része a gyógyszerellátás. A lakosság gyógykezeléséhez kapcsolódó gyógyszerek kiszolgáltatását, a gyógyszerek helyes alkalmazására vonatkozó tájékoztatást, valamint az ezzel kapcsolatos, a betegségek megelőzését, a betegek felvilágosító, tanácsadó szolgáltatását is a gyógyszertárak végzik. A gyógyszertári ellátás nem önkormányzati feladat. A gyógyszertárak létesítési, működési engedély és személyes gyógyszertár működtetési jog birtokában működhetnek. A gyógyszertár egy kiskereskedelmi vállalkozás, amely a nagykereskedőktől megvásárolt gyógyszereket, illetve gyógyhatású készítményeket közvetlenül a lakosság számára értékesíti, ez egy vállalkozási tevékenység, ami piaci alapon működik. Ferencváros területén a gyógyszerellátást 24 gyógyszertár biztosítja, így az ellátás bárki számára hozzáférhető.

Közgyógyellátás

A közgyógyellátás részletesen kifejtésre került a 3.3. pont alatt

Szemléletformáló kampány

A prevenciót az egyén szintjéről a társadalom szintjére emeli a KEHOP 1.2.1. azonosítószámú „Otthon, város, Ferencváros – közös klímastratégiai tervezés” elnevezésű, 2020-2022 között megvalósult szemléletformáló programokat népszerűsítő kampány, amelynek fenntartási ideje 2027-ben jár le.
2025 során az önkormányzat „A szemét nem vicc” címmel folytatott le szemléletformáló kommunikációs kampányt az utcai szemetelés megelőzésére.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Integrált Alapellátási és Járóbeteg-szakellátási Központ létrehozása

A Kormány Egészséges Budapest Program keretében történő fejlesztésének köszönhetően Ferencváros Önkormányzata a 1041/2020. (II. 17.) Korm. határozatban rögzítetteknek megfelelően 2020-2024 közötti időszakban biztosított forrásokból Integrált Alapellátási és Járóbeteg-szakellátási Központot hozhatott létre. A fejlesztés következtében ötemeletes épülettel bővül a kerület szakrendelője, továbbá 9 felnőtt háziorvosi körzet integrálása történt a szakrendelőbe. 2024. októberétől a fentiek szerint várja a felújított intézmény a pácienseket.

További célok:
- járóbeteg-szakellátás szakrendeléseinek korszerűbb műszerezettsége, elhelyezkedésük javítása;
- egynapos sebészeti ellátások körének bővítése, 24 órás egynapos sebészet;
- járóbeteg-szakellátásban elérhető vizsgálatok várakozási idejének minimalizálása;
- kapcsolódás a népegészségügyi programokhoz.

A tervezett fejlesztés következtében a kerület egyes alapellátásai és szakellátásai meg tudnak felelni a technológiák fejlődése és a kulturális változások miatt egyre növekvő elvárásoknak.

Ferencváros Önkormányzatának Gazdasági Programjában megfogalmazott további tervezett fejlesztések:

A FESZ működtetésével kapcsolatos kihívások a következő években:
- Az elöregedő orvostársadalom okozta munkaerő-fluktuáció kezelése;
- A Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (NEAK) finanszírozásának hatékony hasznosítása, NEAK-támogatott kezelések preferálása;
- A FESZ működtetésére szánt önkormányzati ráköltések felülvizsgálata, további racionalizálása, a FESZ saját bevételeinek növelése;
- Az ellátási színvonal folyamatos emelése, a betegutak átláthatóvá tétele;
- A megürült rendelők és egyéb FESZ-ingatlanok, különösen a Drégely utca 19. elavult épületének költséghatékony hasznosítása.

Az Országos Mentőszolgálat számára 2025-től a FESZ Mester utca 45. földszintjén biztosít helyet, ahol a mentőszolgálati munkatársak nappali ügyeletet működtetnek minden hétköznap 8-tól 16 óráig.

Háziorvosok támogatása, rendelőfelújítások, beszerzések

A FESZ mindenkori támogatásán felül a kerület arra is erőforrást fordít, hogy az orvosi és gyermekorvosi rendelők kulturált színvonalon, a szükséges, legmodernebb felszereléssel fogadják a betegeket. Az alap- és szakellátás fejlesztése mellett egészségmegőrző programokkal, ingyenes szűrővizsgálatokkal járulunk hozzá a kerületiek egészségének fenntartásához.
A betegségek utáni rehabilitáció gyorsítása érdekében vizsgáljuk egy rehabilitációs és gyógytorna-központ kialakításának lehetőségét. A személyre szabott terápia elősegítheti a betegek állapotjavulását, a csoportos foglalkozások pedig az egészségügyi hatás mellett lelkileg is segíthetnek a gyógyulóban lévő betegeken.
A Humánszolgáltatási Iroda munkatársai önkormányzati képviselőkkel, valamint műszaki szakemberrel közös rendelőbejárást tartottak 2025 során, amely után sor került a szükséges rendelői javításokra, a műszaki problémák elhárítására.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés táplálkozás-egészségügyi szempontjait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet szabályozza. A rendelet pontosan meghatározza, hogy korcsoportonként mennyi energiát és az egyes nyersanyagokból, ételcsoportokból milyen adagokat kell biztosítani. A közétkeztetés révén a gyerekek hozzájutnak a szükséges energiához, tápanyagokhoz, mely segíti őket, hogy jobban és tovább tudjanak figyelni a tanórákon, foglalkozásokat jobban teljesítsenek a sportban stb., valamint elősegítheti a helyes étkezési szokások kialakítását. Ezen cél érdekében az étkezést biztosító szolgáltatók kiválasztásakor, közétkeztetési közbeszerzési eljárásban, a fenti rendeletben előírtakon túlmenően értékelési szempontként került meghatározásra (azaz többletpontokat kaphattak az ajánlattevők), ha a rendelet előírásain túlmenően vállalták, hogy az abban foglalt gyakoriságon túl az egyes étkezésekhez többlet zöldséget, gyümölcsöt, valamint teljes kiőrlésű gabona élelmiszert biztosítanak. Ennek megfelelően jelenleg a kerületi köznevelési és közoktatási intézményekben a gyermekek napi rendszerességgel jutnak hozzá fontos tápanyagokat biztosító élelmiszerekhez. A szabadszedéses (önkiszolgáló) étkeztetés bevezetésével szintén az egészséges táplálkozás megerősítése a cél. A szabadszedés biztosításának egyik legnagyobb előnye, hogy lehetőséget ad a gyermekeknek arra, hogy saját igényeiknek és étvágyuknak megfelelően válasszanak az ételekből. Ez hozzájárul a tudatosabb táplálkozáshoz, hiszen mindenki maga döntheti el, milyen ételeket és milyen mennyiségben fogyaszt. Az önkiszolgáló rendszer csökkenti az élelmiszer-pazarlást is, mivel a gyermekek csak annyit szednek, amennyit valóban elfogyasztanak. Emellett fejleszti az önállóságot és a felelősségtudatot, különösen a fiatalok esetében.
A mindennapi salátabár kínálat különösen jótékony hatással van a gyermekek étkezési szokásainak kialakítására, mivel ösztönzi őket a zöldségek és gyümölcsök kipróbálására. A színes, változatos kínálat felkelti az érdeklődésüket, és növeli a nyitottságukat az egészséges ételek iránt. Az önálló választás élménye erősíti a felelősségtudatukat és az önbizalmukat, miközben segít kialakítani a kiegyensúlyozott táplálkozás alapjait. A salátabár hosszútávon pozitívan befolyásolja az egészséges életmód iránti szemléletüket.

Több éves gyakorlatra visszatekintve Ferencváros Önkormányzata iskolatej programot biztosít saját forrásból a kerületi rászoruló gyermekek számára, korpás kiflivel és hűtött desszerttel kiegészítve. Jelenleg a program keretén belül a gyermekek hétfő, szerda és pénteki napokon hűtött desszertet („túrórudit”), kedd és csütörtöki napokon korpás kiflit és poharas tejet kapnak. A beszerzések alkalmával a gyermekek rászorultsága nem kerül vizsgálatra, a Dél-Pesti Tankerületi Központ által közölt létszámadatok alapján kerülnek kiosztásra.

e) Sportprogramokhoz való hozzáférés

A sport, a mozgás minden életkorban az egészséges életmód fontos része. A lakosság sportolási és rekreációs lehetőségeinek biztosítása kiemelt feladata a helyi önkormányzatoknak is. A sportról szóló 2004. évi I. törvény nevesíti is a települési önkormányzat ezen kötelezettségeit:
„A települési önkormányzat - figyelemmel a sport hosszú távú fejlesztési koncepciójára
a) meghatározza a helyi sportfejlesztési koncepciót, és gondoskodik annak megvalósításáról,
b) az a) pontban foglalt célkitűzéseivel összhangban együttműködik a helyi sportszervezetekkel, sportszövetségekkel,
c) fenntartja és működteti a tulajdonát képező sportlétesítményeket,
d) támogatja az iskolai testnevelés és sporttevékenység gyakorlása feltételeinek megteremtését.
(2) A települési önkormányzat az (1) bekezdésben foglaltakon kívül támogatja az iskolai sportkörök működéséhez, vagy az ezek feladatait ellátó diáksport-egyesületek feladatainak zavartalan ellátásához szükséges feltételek megteremtését.”

Ferencváros Önkormányzata minden tekintetben igyekszik eleget tenni a jogszabályban rögzítetteknek, sőt ezen túlmenően önként vállalt feladatként határozta meg az utánpótlás-nevelés helyi feltételeinek kialakítását, fejlesztését, valamint az iskolán kívüli, önszerveződő diáksport tevékenységek feltételeinek megvalósítás és fejlesztését.

A kerületi sportélet az alábbi rész-szakterületek összességéből válik egésszé:
- intézményi keretek között zajló sport és testnevelés (óvodai mozgásos tevékenységek, iskolai testnevelés, diáksport versenyrendszer),
- kerületi lakossági szabadidős sportolás,
- versenysport és utánpótlás-nevelés.

Kerületi lakossági szabadidős sport

A szabadidősport lényege az egészség megőrzésében, javításában, a hasznos időeltöltéséből adódó összetett értékben rejlik. Fontos, mert a sportnak, a mozgás élettani előnyén kívül jelentős közösségformáló ereje is van. Napjaink embere mozgásszegény életformát folytat, hiányzik a rendszeres sportolás, szegényes a szabadidő aktív eltöltésének kultúrája. Ennek számos oka közé sorolható a személyes - „nekem erre nincs időm” vagy „nem engedhetem meg magamnak” – hozzáállás, a szabadidő szervezetek gyenge működése, a hiányos sportinfrastruktúra.
A lakosság egészséges életmódra való nevelése, az egészségtudatos magatartás, a rekreáció és a sportra, sportolásra való rászoktatás a Ferencvárosi Önkormányzat fontos, kiemelt feladata.
A IX. kerületben nagyszámú sporttal, szabadidővel kapcsolatos szolgáltatás érhető el. Sport, testedzési lehetőségek Ferencvárosban:
- Aerobik klubok
- Fitnesz termek
- Jégpályák
- Jógastúdiók
- Pilates stúdiók
- Tánciskolák
- Teniszpályák
- Testépítés, edzőtermek
- Úszásoktatók
- Uszodák / tanuszodák, fürdő
- Labdarúgó pályák

A kerületi lakossági szabadidős sportolás szervezésében fontos szerepet játszik a Ferencvárosi Művelődési Központ és Intézményei (továbbiakban: FMK). Az FMK-ban több sportot, testmozgást lehetővé tevő helyiség (tornaterem, tükrös terem, tornaszoba) is megtalálható. Az alábbi mozgásformák nagyon népszerűek a lakosság körében:
- zumba;
- aerobic;
- jóga;
- akrobatikus rock and roll;
- művész jazztánc
- néptánc
- kempo;
- menő manó torna;
- táncműhely.

A programokat az FMK nem csak a Haller utcai épületében szervezi, hanem tagintézményeiben is, így pl. a Dési Művelődési Ház az alábbi programoknak biztosít alkalmanként és rendszeresen is helyszínt:

- menő manó torna, baba-mama torna;
- gyógytorna;
- stap aerobic
- aerobic;
- aikido;
- gerincjavító torna;
- hip-hop tánc;
- judo;
- mélyizom torna;
- tai-chi;
- gerinctorna
- néptánc (óvodás, iskolás, felnőtt)
- József Attila-lakótelepi Öregfiúk Klubjának kártya-, asztalitenisz- és sakkfoglalkozásai.

Az elmúlt években folyamatosan növekszik a kerékpáros forgalom a legtöbb fővárosi mérőponton. Budapest lakói az újonnan kialakított kerékpársávok és a rakpart hétvégi lezárása növeli a biztonságérzetet az emberekben, ennek köszönhetően egyre nagyobb számban veszik igénybe a közlekedésnek ezt a módját. Az elmúlt időszakban megnőtt a kerékpárosok száma kerületünkben is, így Ferencvárosban is egyre több kisebb utcában került felfestésre kerékpáros nyom a biztonságos közlekedés érdekében.

Az Üllői út a fővároshoz tartozó terület, de 2023. nyarán ott is kijelölésre került az elkerített kerékpárút. A kerület több részén, főleg az alacsonyabb forgalmú József Attila-lakótelep utcáin lehet biztonságosan kerékpárral közlekedni. A bővülő kerékpárút-hálózat mellett kevés helyen lehet a kerékpárt biztonsággal rögzíteni, tárolni.

A „Bringázz a munkába!” kampányt a Magyar Kerékpárosklub hosszú évek óta futó szemléletformáló kampánya, amely során a lehető legváltozatosabb módokon próbálják meg elérni azokat, akik még nem, vagy csak ritkán ülnek kerékpárra a hétköznapokban. Fő célja, hogy megmutassa, a hétköznapi, városi távokon milyen előnyökkel jár, ha az autót, vagy a tömegközlekedést biciklire cseréljük. 2021-ben Ferencváros Önkormányzata is segített a kampányban: egy plakátakció keretében több mint 30 helyre kerültek ki a kampányt, illetve az ahhoz kapcsolódó nyereményjátékot népszerűsítő plakátok a kerületben.
„Bicibusz” elnevezéssel 2025-ben bringás menetet szervezett az Önkormányzat egészségügyi, környezettudatos, és hagyományteremtő céllal, amelynek keretében a gyerekek reggelente együtt, felnőttek kíséretében kerekeznek az iskolába.

Jellemző a jó kapcsolat a kerékpáros szervezetekkel, biciklisekkel, a Budapest Bike Maffia szervezete évek óta komoly szociális tevékenységet is végez. Az önkormányzattal együttműködésben a Konnektorban találtak otthont, innen koordinálják hajléktalanokat segítő ételosztó projektjüket.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti ellátásokhoz való hozzáférés

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat. A FESZGYI két szervezeti egységén, a Családtámogató és Gyermekjóléti Központon, illetve a Szociális Szolgáltató Központon keresztül nyújtja a szociális és gyermekjóléti alapellátásait, amely részletesen kifejtésre került a 3.3. pont alatt.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

Szenvedélybetegek Nappali Intézménye - Írisz Klub

A szenvedélybetegek nappali intézménye által nyújtott szenvedélybeteg-ellátás célja elősegíteni az életmódváltoztatást, ösztönözni a szermentességet, a visszaesés megelőzését, majd a józanság elérését és megtartását. Támogatja a társadalomba és a szűkebb környezetbe való visszailleszkedést, a munkavállalást, és az életminőség szinten tartását, és/vagy lehetőség szerint javítását az igénybe vevők körében. Ennek érdekében nyitvatartási időben különféle szolgáltatásokat nyújt szenvedélybetegek és hozzátartozóik részére, így különösen egyéni konzultációs, valamint csoportos foglalkozásokat biztosít, lehetőséget ad a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatok kiépítésére és fenntartására, étkeztetésre. Helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, önsegítő csoportoknak. Szükség esetén hozzásegíti klienseit a megfelelő szakellátásokhoz.

Az Írisz Klub célzottan szenvedélybetegek részére biztosít nappali ellátást a saját otthonukban élő, tizenhatodik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő szenvedélybetegek számára. Önkéntes alapon vehetik igénybe, a szociális, egészségügyi és mentális állapotuknak megfelelő alapszolgáltatásokat az igénybe vevők és hozzátartozóik egyaránt.
Az ellátás a kliensek önkéntességen alapuló közreműködésére épít, és a telephely mellett esetenként külső helyszíneken biztosítja a szakmai segítő, felvilágosító, tanácsadó, tájékoztató, önsegítő munkát.

Az Írisz Klub feladata a kliensek társadalmi reintegrációjának teljes körű elősegítése, ezért kulturális és szabadidős programokat is szervez számukra.
Az egyéni szükségletekre alapozott, hosszabb távú közösségi léttel, programokkal és egyéni segítői beszélgetésekkel, az életvitel segítésével, személyiségének fejlesztésével elősegíthető, hogy pozitív változás következzen be az egyén életében.
Az Írisz Klub által nyújtott szolgáltatásoknak egyrészről rehabilitáló, reintegráló, másrészről preventív hatása van.

Idősek nappali ellátása

Az idősödő társadalmak jelensége ma már jól ismert folyamat, a világ számos országában megfigyelhető, demográfiai, gazdasági, társadalmi következményeit a mindennapi valóság szintjén is megéljük. Ferencvárosban a FESZGYI Szociális Szolgáltató Központjához tartozó szervezeti egységeiben nyújtja az idősek nappali ellátása alapszolgáltatást, amely öt telephelyen vehető igénybe. A kerületben is jelentős az időskorúak aránya, ezért célunk a felmerülő igényekhez igazodó szociális szolgáltatások nyújtása, melyek révén a nappali ellátást igénybe vevő személyek egészségi állapotának megőrzése és javítása, valamint mentális állapotuk életkoruknak megfelelő szinten tartása megvalósulhat.
A szolgáltatás célja továbbá a hiányzó családi gondoskodás pótlása, az egyedüllétek csökkentése, megszüntetése és a tétlenséggel járó káros hatások megelőzése. Ennek érdekében, az idősek nappali ellátása (idősek klubja) elsősorban a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatok fenntartására, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére.

Programok igazodva a felmerülő igényekhez igyekeznek a szabadidő hasznos eltöltését biztosítani, miközben a csoporthoz tartozás érzését és a meglévő készségek megtartását is szem előtt tartja. A szolgáltatások segítséget nyújtanak a krízishelyzetek megelőzésében és kezelésében, a felmerülő problémák megoldásában, ezzel együtt a mentális egészség megtartásában, és igény szerint biztosítják a személyes ügyeikben való segítségnyújtást.

A szolgáltatás során kiemelten fontos az ünnepek megtartása, ezek a programok színesítik a klubjainkba járó ellátottjaink életét, fontos közösségi kapcsolódási pontot jelentenek számukra a közösen megélt ünnepek, rendezvények. A klubokban a napközbeni tartózkodáson túl a közösségi programokon, foglalkozásokon való részvétel lehetőségével biztosított az izoláció elkerülése és az aktív életvitelnek köszönhetően a társas kapcsolatok megerősítése.
A Szociális Szolgáltató Központ alapfeladata az, hogy az időskorú lakosság saját megszokott környezetében, otthonában élhessen mindaddig, amíg mentális és fizikális állapota ezt lehetővé teszi. A klubtagság igénybevétele lehetőséget ad a Ferencvárosban élő lakosoknak, hogy mindennapjaikat közösségben töltsék el. Mivel az ellátottak több mint 80 %-a egyszemélyes háztartásban él, az itt eltöltött idő alatt új kapcsolatok kialakítására nyílik lehetőségük. Erősödhet az egymás iránti érzékenység, az elfogadás és segíteni akarás képessége. Ennek hatásaként csökken a feleslegesség és a magány érzése. Az aktivitás eredményesebben megtartható, ez hozzájárul ahhoz, hogy minél hosszabb ideig megszokott környezetükben, önállóan éljenek.

Ferencváros közigazgatási területén, öt helyszínen érhetők el az idősek klubjának szolgáltatásai:
- Árvácska Idősek Klubja
- Borostyán Idősek Klubja
- Napsugár Idősek Klubja
- Platán Idősek Klubja
- Szerető Kezek Idősek Klubja

Az idősek nappali ellátásának szolgáltatási elemei a tanácsadás, a készségfejlesztés, a háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás, az esetkezelés, a felügyelet, valamint a gondozás. Ezen túlmenően az idősek klubja térítés ellenében az alábbi szolgáltatásokat is szervezi:
- napi egyszeri meleg étel biztosítása,
- egyéb szolgáltatások megrendelése (pl. fodrász, pedikűr, stb.),
- külsős szabadidős programok szervezése.

A klubszolgáltatást igénybe vevők száma

Kihasználtsági mutatók 2018 - 2024.								
Idősek Klubja elnevezése	**Engedélyezett férőhelyek száma**	**Betöltött férőhelyek száma 2018.**	**2019.**	**2020.**	**2021.**	**2022.**	**2023.**	**2024.**
Árvácska	20	16	16	15	16	15	15	14
Borostyán	60	58	58	58	58	57	58	59
Napsugár	30	30	29	28	28	29	30	30
Platán	50	40	49	45	47	40	49	50
Szerető Kezek	55	47	41	42	45	42	51	48
Engedélyezett / betöltött férőhelyek száma összesen	**215**	**191**	**193**	**188**	**194**	**183**	**203**	**201**

FESZGYI adat

Klubtagok nemek szerinti megoszlásában is tapasztalható, hogy túlsúlyban vannak a női igénylők. Ehhez kapcsolódóan életkoruk is magasabb, jelentős körükben a 80. életévét betöltött személy.
A nappali ellátást nyújtó klubokban az igénybe vevők életkor szerinti megoszlása:

- 60 évnél idősebb az igénybe vevők 98 %
- 65 évnél idősebb az igénybe vevők közel 95 %
- Egyszemélyes háztartásban él az összes ellátott 80,5 %

Demencia és időskor

Az idősek klubjába az elmúlt években - több esetben - az egészségi állapotuk romlása, magas életkorukkal együtt járó erősödő mozgásszervi megbetegedéseik miatt az önálló életvitelre, önálló közlekedésre már nem képes, - adott esetben demencia kórképben szenvedő - időskorúak is jelentkeztek volna, illetve a hozzátartozó nyújtott be kérelmet. Azonban a jelenlegi formában és feltételekkel működő klubok nem alkalmasak ezen megnövekedett felügyeleti igényű ellátottak fogadására. Demenciában szenvedő igénybe vevő esetében a személyi feltételeken túl kiemelt jelentőségű a fokozott biztonsági szükségletek biztosítása, azaz a klub zárhatóvá tételének biztosítása is szükséges ahhoz, hogy a demencia kórképpel gyakorta együtt járó tájékozódási, memóriazavarok miatti esetleges elkóborlást megelőzhessük. Továbbá a demenciában szenvedők más jellegű, speciális a demencia mértékének megfelelő foglalkoztatást igényelnek, mint az önálló fizikai, szellemi aktivitásukat megőrző kortársaik.

„Fiatal nyugdíjasok”

A 65-75 év közötti korosztályra jellemző, hogy a nyugdíjba kerültek jelentős hányada tovább dolgozik nyugdíjasként.
Nekik még igen jelentős családi szerep jut is gyermekeik támogatásában - unokáik gondozásában. A gyermekes családok gondozási szükségleteinek kielégítésében ez a nagyszülőktől – elsősorban a nagymamáktól érkező - intergenerációs transzfer nélkülözhetetlen szerepet tölt be. (Épp ez – a születésszám esetleges felívelésének lehetősége, a potenciális demográfiai növekedés volt a deklarált célja a „Nők 40” korábbi nyugdíjazási lehetősége bevezetésének is.)
A fiatalabb nyugdíjas réteg emellett még – jobb fizikai és szellemi állapota, terhelhetősége miatt – részben épp a mai 80 év felettiek (saját szülei) ellátásában, gondozásában is segít. (a demográfiai adatok szerint a 65 év felettiek száma exponenciálisan nő, ezen belül különösen gyorsan nő a 85 év felettiek korábbi aránya)
Nem felejthetjük el azt sem, hogy a 65 éves friss nyugdíjasok anyagi lehetőségei sokkal tágabbak családi életük/társadalmi részvételük minőségi fenntartásában is, hiszen – köszönhetően az elmúlt évek munkabér-növekedésének –, induló nyugdíjuk jelentősen magasabb szintet érhet el, mint a már 20-25 éve nyugdíjba vonultaké.
Végezetül meg kell említenünk, hogy ez a korosztály, a „fiatal - 65 év feletti – nyugdíjasok”, már másképp kapcsolódik a világhoz: sokkal tágabb az érdeklődési köre, magasabb színvonalú a technikai tudása, így számos olyan szabadidős tevékenységet tud a maga számára elérhetővé tenni az online térben, ami a korábbi korosztályok számára ismeretlen volt.
Mindez természetesen nagy kihívás a klubok szolgáltatásainak megújításához, fejlesztéséhez, hogy a megváltozott igényeknek a jövőben jobban megfeleljenek.

Házi segítségnyújtás

E szolgáltatást igénybevevők azok a 18. életévüket betöltött személyek, illetve időskorúak közül kerülnek ki, akik egészségügyi állapotuk vagy szociális helyzetük miatt otthonukban önmaguk

ellátását, illetve lakáson kívüli ügyeik intézését csak segítséggel képesek megoldani, bentlakásos intézményi elhelyezésre várakoznak, valamint rehabilitációt követően támogatást igényelnek.
Egészségügyi, fogyatékossági állapotuk, valamint koruk miatt veszik leginkább igénybe ezt a szolgáltatási formát. Az ellátás három telephelyről történik, a Nefelejcs Gondozási Központból, a Tavirózsa Gondozási Központból, illetve a Szivárvány Gondozási Központból. A gondozási központok szociális segítést és személyi gondozást biztosítanak a szolgáltatást igénybevevők részére.

Az ellátást igénybe vevők esetében jellemzően más szociális problémák is társulnak, mint alacsony jövedelem, izoláció (hozzátartozó, egyéb segítség hiánya). A problémát súlyosbíthatja az időskori demencia, egyéb pszichiátriai problémák jelenléte is. Jellemző, hogy gyakran marad el a közüzemi díjak befizetése, és jelentkezik hátralék. Többek között ennek is köszönhető, hogy ellátottjaink kb. 40%-a kapcsolatban áll a családsegítő szolgálattal. Az ellátást igénybe vevők 10%-a igényli a térítési díjak méltánylásból történő elengedését, de ennél a számnál többen vannak, akik alacsony jövedelemmel rendelkeznek, ugyanakkor nem kívánnak élni ezzel a lehetőséggel. Őket önkormányzati támogatásokhoz, adományokhoz segítjük juttatni. Életkoruk alapján ellátottjaink legtöbben a 80-89 éves korosztályból kerülnek ki.

Gondozási Központ megnevezése	**Nemek szerinti arány %**		**Életkor alapján %**	
	nő	**férfi**	**65 év alatti**	**65 év feletti**
Nefelejcs	86	14	6	94
Szivárvány	81	19	0	100 (90 év feletti 16%)
Tavirózsa	71	29	7	93 (90 év feletti 18%)

Forrás: FESZGYI

A szolgáltatás igénybevétele önkéntes. Az ellátás iránti kérelmét az igénylő, illetve törvényes képviselője benyújthatja írásban, illetve jelezheti személyesen a telephelyek bármelyikén. A kérelmezőn kívül az ellátási igényt a háziorvos, körzeti nővér, kórházi szociális munkás, hozzátartozó, szomszéd jelezheti telefonon vagy személyesen. Az ellátás iránti kérelmet benyújtani, illetve az ellátás iránti igényt jelezni az ellátást igénybe vevő lakóhelyéhez legközelebb eső Gondozási Központ munkatársainál szükséges.

Átmeneti gondozóház

A Szerető Kezek Időskorúak Gondozóházába azon időskorúak, illetve 18. életévüket betöltött betegek személyek ideiglenes (legfeljebb egy évi) elhelyezésére és teljes körű ellátására volt korábban lehetőség, akik önmagukat betegségük miatt, vagy más okból, otthonukban időlegesen nem képesek ellátni. Az igénybe vevők jellemzően 80 – 90 éves kor közöttiek, az átlagéletkoruk 80 év. A teljes körű ellátás ideiglenes jelleggel legfeljebb egy év időtartamú, ami különös méltánylást érdemlő esetben a Gondozóház megbízott orvosának szakvéleményét figyelembe véve, egy alkalommal, egy évvel meghosszabbítható.

A Gondozóházban 12 fő befogadására volt lehetőség 1-2-3 ágyas szobákban történő elhelyezéssel. Helyhiány miatt nem történt elutasítás, viszont fokozott ápolás gondozási igény, szakápolási központban ellátandó igény esetén, valamint középsúlyos – súlyos demencia esetén, a gondozóházban a jelen helyzetben sem a tárgyi, sem a személyi feltételek nem adottak ezen jelentkezők ellátására. Az ellátás 24 órás felügyelet, egészségügyi és mentálhigiénés szolgáltatás,

valamint a fizikai és mentális aktivitás megőrzését, fejlesztését célzó programok biztosításával, egyéni gondozási terv alapján történik.
A gondozóház férőhely-kihasználtsága a 2015-2019-es években magas volt. A 2020-2024 közötti években ez az arány visszaesett, a 2025-ös év során újra magasabb kihasználtság volt jellemző.

2026 júliusától az önkormányzat az Erzsébetvárossal kötött megállapodás keretében Erzsébetvárosban biztosítja az átmeneti gondozást. Itt, kibővített szolgáltatási feltételek mellett továbbra is ellátjuk az átmeneti gondozás feladatát.

Jogosult igénylők: azok az időskorúak, valamint azok a 18. életévüket betöltött beteg személyek vehetők fel, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni. Az ellátás feltétele, hogy a kérelmezők gondozói segítség és a szociális/terápiás munkatárs támogatásával képesek legyenek az önellátásra. Az intézmény a gondozóházi ellátást igénybe vevők testi-lelki egyensúlya fenntartásának, érdekében aktivitást segítő fizikai tevékenységeket (séta, gyógytorna stb.), szellemi és szórakoztató tevékenységeket (pl. előadások, olvasás, felolvasás, rádióhallgatás, tévénézés, kártya- és társasjátékok, vetélkedők, zenehallgatás), valamint kulturális tevékenységeket (pl. rendezvények, ünnepségek, névnapok, színházlátogatások, kirándulások) is szervez.

Az átmeneti intézményi elhelyezés életvitelszerű tartózkodást biztosít. A gondozóházi szolgáltatás során lényeges szempont, hogy az időskorúak önállóságukat megőrizzék, az életkor előrehaladtával járó változások mellett, az aktivitásukat minél tovább megtartsák. Ennek elősegítésére személyre szóló, egyéni gondozási tervet készül, mely során felmérésre kerül az ellátást igénylő személy fizikai, egészségi, mentális állapota, majd ennek megfelelően megállapítják az egyénre szabott gondozási feladatokat, elérendő célokat és a megvalósításhoz szükséges módszereket.
A gondozóházi szolgáltatás azokat az időskorú személyeket látja el, akiknek a házi segítségnyújtás szolgáltatásai nem elégségesek, egészségi, mentális, szociális állapotukban bekövetkezett változás miatt, és fokozott gondozást igényelnek, valamint azokat a rászoruló személyeket, akiket a családjuk gondoz, de e tevékenység végzése átmenetileg akadályokba ütközik (betegség, költözés, lakás felújítás, külföldi út), illetve a család mentális, fizikális tehermentesítése indokolttá teszi a szolgáltatás igénybevételét.

Családtámogató és Gyermekjóléti Központ

Az intézmény segítséget nyújt a Ferencváros területén élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő, hátrányos helyzetben élő, veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került gyermekek, felnőttek, családok életvezetési képességeinek megőrzése, valamint az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése érdekében.
A Családtámogató és Gyermekjóléti Központ irányítása alá tartozó szakmai egységek:
- Gyermekek Átmeneti Otthona
- Család- és Gyermekjóléti Alapellátási Egység
- Díjhátralék-kezelési Csoport
- Család- és Gyermekjóléti Központ
- Esetmenedzserek és speciális szolgáltatások, tanácsadások
- Óvodai és Iskolai Szociális Segítő Csoport
- H52 Ifjúsági Iroda és Közösségi Tér
- LÉLEK Pont és Utcai Szociális Munkás Csoport
- Hajléktalanok Nappali Melegedője

A Gyermekek Átmeneti Otthona fő célja, hogy a családjukból átmenetileg kikerülő kiskorúak számára biztonságot, otthonos légkört, valamint tanulmányi és mentálhigiénés támogatást, teljes körű gondoskodást-ellátást biztosítson. Célunk, hogy nyitottan fogadjuk a különböző mentális, egészségügyi vagy szociális problémákkal küzdő, krízishelyzetbe került családok 0-18 éves korú gyermekeit. Az ellátásban részesülő gyermek teljes körű, személyére szabott (életkorának, testi és mentális állapotának megfelelő, kulturális és vallási sajátosságait figyelembe vevő) ellátásra, valamint szüleivel, családjával történő kapcsolattartásra jogosult. Az Otthon 24 gyermek számára biztosít férőhelyet két, életkor szerint osztott csoportban. 2024-ben összesen 38 gyermek részesült átmeneti gondozásban, összesen 30 gyermek került ki a gondozásból, ebből 18 gyermek szüleihez vagy más hozzátartozóhoz.

A Család- és Gyermekjóléti Alapellátási Egység szolgáltatásait elsősorban azoknak a IX. kerületi lakosoknak, családoknak és egyedülállóknak, felnőtteknek és gyermekeknek, időseknek és fiataloknak ajánljuk, akik állást keresnek, adósságokkal, szociális, gyermeknevelési problémákkal, családi konfliktusokkal küzdenek, válás, kapcsolattartás során nem sikerül konszenzusos megoldásokat találniuk, kiszolgáltatott helyzetbe kerültek, létfeltételeik nem biztosítottak és ezen problémákban szeretnének információt, tanácsot, segítséget kapni. Az Alapellátási Egységhez tartozó Díjhátralék-kezelési Csoport (továbbiakban DHK) azoknak a lakhatással összefüggésben eladósodott, szociálisan rászoruló családoknak kíván segíteni, akik maguk is készek és képesek tartozásuk részbeni megfizetésére. Az adósságkezelési szolgáltatás esetén a jogosult egyrészt adósságkezelési tanácsadásban, másrészt adósságcsökkentési támogatásban részesülhet. 2024. évben 975 családdal kerültek kapcsolatba a családsegítők, együttműködési megállapodás alapján 1.090 fővel dolgoztak együtt, tanácsadottként pedig 470 fővel. A 2024-es évben 315 veszélyeztetett kiskorút tartott nyilván az Alapellátási Egység. A DHK-t összesen 217 fő kereste fel 2024. évben, ebből 91 fő lakhatási hátralékkal. Az összes hátralékkezelési esetszám 872 volt.

Az Család- és Gyermekjóléti Központ (továbbiakban: CSGYJK) a társadalmi, gazdasági, etnikai, kisebbségi, egészségügyi helyzetéből vagy pszichoszociális állapotából, életkorából adódóan veszélyeztetett, kiszolgáltatott és hátrányos helyzetű egyének részére a személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális alapszolgáltatást (családsegítés) és gyermekjóléti alapellátásokat biztosít, ezen belül ún. speciális szolgáltatásokat is nyújt. A CSGYJK egyének és családok számára, valamint a gyermekek családban való nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, igényeiknek és szükségleteiknek megfelelő szolgáltatásokat nyújt. Elsődleges feladatuk a gyermeki jogok védelme és képviselete, a család problémáinak és a gyermek szükségleteinek feltérképezése, a szükségletek kielégítését célzó, tervezett szociális munkával és belső vagy külső intézmények bevonásával a szolgáltatások biztosítása. A gyermekvédelmi hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenység keretében a központ esetmenedzsereinek feladata a családok összetartó erejének megőrzése, támogatása és az átmenetileg sérült vagy hiányzó családi funkciók helyreállításának elősegítése. Az esetmenedzserek 2024. évben összesen 907 fővel dolgoztak, egy esetmenedzser a múlt évben átlagban 113 klienssel végzett szociális segítőmunkát. A 907 főből 93 fő érkezett a szolgálat továbbításával az ellátásba. Hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetmenedzseri tevékenységben érintett kiskorúak száma 2024 évben összesen 331 volt, ebből védelembe vett gyermek 111 fő, ideiglenes hatállyal elhelyezett 14 fő, nevelésbe vett 204 fő. A családon belül elhanyagolt gyerekek száma 2024-ben 132 fő volt, a családon belül és kívül bántalmazott gyerekek száma pedig 117 fő. A 2024 év folyamán a CSGYJK esetmenedzserei 637 veszélyeztetettként nyilvántartott gyermekkel dolgoztak.

Támogató csoport működik örökbefogadóknak és örökbefogadásra készülőknek. A támogató csoport kiemelten fontos szerepet tölt be mind az örökbefogadók, mind az örökbefogadásra készülők életében, mivel egy olyan biztonságos, elfogadó közegben biztosít szakmai és közösségi támogatást, ahol a résztvevők megoszthatják tapasztalataikat, dilemmáikat és kérdéseiket. Az örökbefogadás

folyamata a felkészüléstől kezdve a családdá válásig és a hosszú távú nevelési helyzetekig számos érzelmi, pszichológiai és gyakorlati kihívást hordoz. Ezek feldolgozásában és megértésében nagy jelentősége van a sorstársi kapcsolódásnak és a szakmailag vezetett beszélgetéseknek. A csoport lehetőséget teremt arra, hogy a résztvevők hiteles információkhoz jussanak az örökbefogadás jogi, pszichológiai és nevelési sajátosságairól, valamint, hogy támogatást kapjanak az identitáskérdések, kötődési nehézségek, nyílt kommunikáció vagy akár a vér szerinti családdal kapcsolatos témák kezelésében. Az örökbefogadásra készülők számára a csoport különösen fontos a reális elvárások kialakításában, a motivációk tudatosításában és a felmerülő félelmek, bizonytalanságok feldolgozásában. A már örökbefogadó szülők tapasztalatai gyakorlati kapaszkodót és érzelmi megerősítést nyújtanak a folyamat során. Ferencvárosban havonta kerül megrendezésre ilyen támogató csoport, amely rendszeres lehetőséget biztosít a kapcsolódásra, tapasztalatcserére és szakmai támogatás igénybevételére. A folyamatos jelenlét és az ismétlődő alkalmak lehetővé teszik a hosszabb távú kísérést és a bizalmi légkör elmélyülését, amely elengedhetetlen az érzékeny témák feldolgozásához.

2024-ben speciális szolgáltatást (kötelező és önként vállalt) 10.042 fő vett igénybe. Ezen belül pszichológusaink 78 igénybevevő gyermekkel, kamasszal, fiatal felnőttel, szülővel és felnőtt személlyel dolgoztak, család- és párterápiát 14 fő felnőtt és gyermek, gyógy- és fejlesztőpedagógiai szolgáltatást 54 fő gyermek, mediációt pedig 9 fő vett igénybe. Óvodai és iskolai szociális segítést a kerületben mintegy 35 köznevelési intézményből 32-ben, ezen belül 11 óvodában, 21 iskolában és 2 hozzájuk tartozó kollégiumban sikerült biztosítani 2024. évben. Összesen 2277 fő vette igénybe a szolgáltatást döntően egyéni segítő beszélgetés keretében (célcsoportot tekintve: gyermek/kamasz és szülő). A csoport szakmai tevékenységének célja és feladata, hogy a szociális munka etikai kódexének betartásával, a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával elősegítse az óvodás- és iskoláskorú gyermekek, tanulók sikeres előmenetelének támogatását, egészségfejlesztését, veszélyeztetettségének megelőzését, kiszűrését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetésében való közreműködést.

A H52 Ifjúsági Iroda és Közösségi Tér 2024 évi igénybevételi adatai alapján összesen 4257 fő látogatta az Irodát, a napi átlagforgalom pedig 22 fő. Az Iroda elsősorban csoportos és közösségi programokat és szolgáltatásokat nyújt elsősorban a kerületi gyermekek és fiatalok számára, melyekkel az ifjúságsegítés, leginkább a nem formális és kreatív tanulás, különböző informális, szabadidős és oktatási tevékenységekben való részvétel lehetőségét nyújtják: például a művészet és a sport, az egészségfejlesztés vagy a közösségi részvétel különböző formáiban.

A LÉLEK-Pont és Utcai Szociális Munkás Csoport által biztosított szolgáltatások olyan kliensköröket kíván elérni, akik fedélnélküliek és utcai életmódot folytatnak, valamint a LÉLEK Programot illetően lakást vesztett volt kerületi lakosok. A szakmai munka körébe egyrészt a LÉLEK Program második és harmadik szintjén lévő családok esetvitelével (mentorálás, egyéni esetkezelés; befizetett lakásdíj és közüzemi díjak nyilvántartása és ellenőrzése; megtakarítás képzésének ellenőrzése és nyilvántartása; családlátogatás) a Programba belépni szándékozók szűrésével (a bekerülés feltételeinek való megfelelés ellenőrzése), együttműködésével kapcsolatos feladatok, valamint különböző szolgáltatások (mosási-tisztálkodási lehetőség, pszichológiai tanácsadás, borbélyszolgáltatás, ruhanemű juttatás) igénybevételéből adódó feladatok tartoznak. Az Utcai Szociális Munkás Csoport másrészt az ellátási területén rendszeresen felderítést végez, melynek során feltérképezésre kerülnek azon területek Belső-és a Középső Ferencvárosban, ahol fellelhetők fedélnélküli személyek/csoportok. A kliens veszélyeztetettségének mértékét – a hajléktalanként élő ember fizikai-mentális állapotának, felszereltségének, az adott feltalálási helyszín tulajdonságainak, az aktuális időjárási körülmények figyelembevételével - a szolgálat minden találkozás során felméri. Az ellátotti adatokat tekintve 2024. évben 8 fő azon új ellátottak száma, akik megfelelnek/megfeleltek a LÉLEK Programban kerülés feltételeinek, velük a kollégák az előgondozás szakaszában együttműködési megállapodást kötöttek. Ebben az évben 2 család lépett a LÉLEK Program 2.

szintjére, továbbá a LÉLEK Program 3. szintjére szintén 2 család lépett. A 2024. évben a 1094 Budapest, Tűzoltó u. 23. szám alatt lévő LÉLEK - Pontot 107 fő (nem halmozott adat) – összesen 1202 alkalommal (halmozott adat) – kereste fel és vette igénybe a csoportunk által nyújtott különböző szolgáltatásokat. Az utcai szociális munka során ellátott ügyfélszámot vizsgálva megállapítható, hogy 2023. évhez képest összességében növekedett az ellátási területünkön élő fedélnélküli emberek száma: a 2023. évi adathoz képest (182 fő) a növekedés mértéke 29,1 %-os mértékű volt 2024. évben (235 fő). 2025. év végétől a LÉLEK Pont új irodájában várja ügyfeleit.

A Nappali Melegedő azon 18 éven felüli személyek ellátását biztosítja, akik tartósan vagy átmenetileg a hajléktalanság állapotába kerültek (közterületen, utcán, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségben élők, az éjszakát éjjeli menedékhelyen töltők és az átmeneti szállók lakói). A Nappali Melegedő földrajzi korlát nélkül nyitott a lakosság azon legszegényebb rétegei számára is, akik a hajléktalanság veszélyállapotában vannak. Célja és feladata a hajléktalan létben élő emberek szociális és egyéb speciális igényeinek kielégítése. A melegedő biztosítja a nappali tartózkodásra, a hasznos időtöltésre, étkezésre és alapszintű higiénés szolgáltatások elérésére való lehetőséget. A Nappali Melegedő egész évben teljes, vagy közel teljes kihasználtsággal működik, napi 100 fő klienst tud ellátni szolgáltatásaival. A melegedő 78 szekrényes csomagmegőrzővel rendelkezik, mely egész évben szintén teljes kihasználtsággal működik. Munkaerőpiaci reintegrációval kapcsolatban folyamatosan dolgoznak azon, hogy a munkaerő-piacról tartósan kiszorult, többszörösen hátrányos helyzetű, tartósan közterületen élő hajléktalan álláskeresők részére munkaerő-piaci ismereteket nyújtsanak, feltárják a saját kompetenciákat, a kapcsolati hálókat feltérképezzék. Az álláskeresési technikák, ismeretek elsajátítása, a munkába álláshoz szükséges egyéni attitűdök kialakítása rendkívül fontos része ennek a segítő foglalkozásnak. A munkaerőpiaci reintegrációhoz kapcsolódik a FESZOFE-val való szoros együttműködés, mely 2024 év elején kezdődött. Ennek keretében a FESZGYI ügyfelei egy előszűrést és munkára való felkészítést követően kerülnek a FESZOFE alkalmazásába, egyszerűsített foglalkoztatásba vagy végleges, teljes munkaidős alkalmazásba. A FESZOFE-val a munkába állást követően is szoros kapcsolatot ápolnak, folyamatos a visszajelzés, ezáltal a mentorálás és az után követés maximálisan tud működni a Melegedő részéről. 3 fő már végleges alkalmazásba került 2024 évben, mindhárman közterületről, az utcáról kezdtek el dolgozni, mára pedig a ferencvárosi munkásszálló lakói.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Ferencváros a drog- és alkohol problémák kezelése tekintetében a főváros legjobban ellátott kerületei közé tartozik, az ellátási piramis legtöbb szintjén magas szakmai színvonalú szolgáltatások működnek. Ez persze nem jelenti azt, hogy minden rendben van, inkább a drogprevenció általános állapotát mutatja. A különböző szolgáltatásokat és ellátásokat részben a Ferencvárosi Önkormányzat által fenntartott intézmények, részben civil szervezetek biztosítják.
Az elmúlt években a kerületi köznevelési intézmények tanulói részére drogprevenciós előadásokat és prevenciós rendezvényeket a tanév során folyamatosan biztosítottunk, valamint kortárssegítő képzést szerveztünk önkormányzati költségvetési támogatásból. Ezen programok sikerességét semmilyen formában nem monitorozta az önkormányzat, a résztvevők száma nem mutatta a programok sikerét, hiszen ezek kötelezőek az adott iskolákban.

Főbb partnereink, kiemelt szolgáltatások
- A H52 Ifjúsági Iroda és Közösségi Tér prevenciós foglalkozásai – függőségek veszélyei, szexuális felvilágosítások;
- KONKÁV Közösségi Tér és Prevenciós Műhely - „Köztes Átmenetek” kiállítás - interaktív drogprevenciós foglalkozásai;
- Itt és Most Közösségi Tér prevenciós programja – kreatív alkotóműhely általános és középiskolásoknak, drámafoglalkozások;

- Mester Galéria és Közösségi Tér prevenciós programjai;
- Kék Pont Drogkonzultációs Központ és Drogambulancia Alapítvány prevenciós programjai;
- FESZGYI Írisz Klub Felépülő Szenvedélybetegek Nappali Intézménye szakma programjai.

A programok több szervezet és intézmény összehangolt közös munkájával jönnek és jöhetnek a továbbiakban is létre.

Mester Galéria és Közösségi Tér

A Mester Galéria és Közösségi Tér 2017 óta ifjúsági kiállító térként, 2018 márciusa óta pedig ifjúsági közösségi térként működik. Középpontjában a tehetséggondozás mellett az esélyegyenlőség is fontos szerepet kap. A fiatalok nem csak a képzőművészet, hanem az irodalom és a művészetek egyéb vonatkozásában is számtalan lehetőséget kapnak tehetségük kibontakoztatására. 2024-től olyan foglalkozásokat is indít a Galéria, melyek az egyéni kompetenciák fejlesztésére helyezik a hangsúlyt, és mindenki számára ingyenesen elérhetővé vált.

A KONKÁV közösségi tér és prevenciós műhely programjai

A közösségi tér és 2018 tavaszán nyílt meg a Középső-Ferencvárosban. Ez az országosan is egyedülálló, komplex prevenciós program áll egyrészről a pincében felállított, két évtizedes szakmai múlttal rendelkező Köztes Átmenetek - a drog című prevenciós kiállítás állandó tárlatából, valamint a földszinti részben működő közösségi térből. A prevenciós kiállítás jelenleg az elmúlt évek jogszabályi tiltásai, valamint az állami finanszírozás hiánya miatt nem üzemel. A közösségi tér hétfőtől-péntekig, délután három órától este nyolcig várja a gyerekeket. Az izgalmas térszerkezetű, kényelmesen berendezett, színes, tágas és inspiratív „nappali” rengeteg társasjátékkal, pingponggal, hangszerekkel, jól felszerelt tanulósarokkal, valamint számítógépekkel és gyors wifivel várja a látogatókat.

Szabadidős programok

Egész évben hasznos szabadidő eltöltési alternatívákat biztosítanak, és olyan programokra viszik a gyerekeket, családokat, amit önerőből nem tudnának finanszírozni.

Egyéni és család mentoráció

A közösségi tér alapszolgáltatásai jól bejáratódtak az évek alatt, a gyerekek rendszeresen járnak, vannak, akik minden nap, nyitástól-zárásig ott maradnak. Erre építve indították el a 24-25-os tanévben az egyéni és család mentorációs programjukat. Tíz gyerekkel és szüleikkel kezdtek el fókuszáltan foglalkozni, segítik iskolai előrehaladásukat, támogatják az iskola-szülő-gyerek kapcsolatot, részt vesznek a szociális és egészségügyi szolgáltatások igénybevételének menedzselésében. A mentoráció a ‘25-’26-os tanévtől kezdődően tovább bővült, jelenleg két mentor programban összesen 25 gyerekkel foglalkoznak.

Művészetterápiás foglalkozás lányoknak

A művészet erejével a Konkávos lányokért! A Konkávos közösségbe járó lányok között sajnos gyakori az iskolai lemorzsolódás, a nagyon korai gyermekvállalás és a párkapcsolatokra az erőszak minden formája. Ezekre a problémákra való reakcióként született meg a “lány nap” gondolata. “A művészet erejével a Konkávos lányokért” projekt segíti roma nők esélyegyenlőségét, integrációját. Ezek mellett kiemelten fontosnak tartják, hogy a programjukkal csökkentsék a korai iskolaelhagyás és a korai gyermekvállalás esélyeit. A program egy 2025 szeptemberében induló pályázat, az EmpowerED támogatásával tovább bővült, és a lánynap mintájára a fiúkkal is elindul a külön foglalkozás, illetve havi egy tematikus, koedukált foglalkozást is tartanak.

Korrepetálás

Az iskolai előrehaladást segítő korrepetálásokban nem csak a mentorprogramokba bevont gyerekek, de bárki részt vehet. A foglalkozásokat önkéntesek tartják és lehetőség van szinte bármilyen tantárgyban kérni a segítséget. A napi iskolai feladatok támogatásán túl vizsgákra, érettségire való felkészülésre is van lehetőség.

Pályaorientáció

A KONKÁV közösségi tér szakemberei a már említett EmpowerED projekt keretében 25 szeptemberétől két éven át pályaorientációs foglalkozásokat tartanak a környékbeli iskolákban. Az osztálytermi találkozásokon túl a program része az egyéni, célzott munka is – minden résztvevő számára több alkalommal is biztosítjuk az ilyen tanácsadási formát.

A pályaorientációs foglalkozásokhoz tartozik a közösségi térbe járó gyerekekkel a rendszeres iskolalátogatás ill. szakmák megismerése.

Találkozások

Rendszeresen szerveznek olyan programokat is, ahol a „Konkávos" gyerekek más társadalmi csoportokba tartozó kortársaikkal találkozhatnak. Fontos, hogy megtapasztaljanak más kommunikációs, viselkedési mintákat, hogy új ismeretségeket kössenek. Voltak így kamaszkonferencián, dokumentumfilm fesztiválon. Rendszeresen részt vesznek az Önkormányzat eseményein és egy 2025 tavaszán kidolgozott tananyag bemutatásában is szerepet kapnak a gyerekek így jutva el különböző intézményekbe, közösségi terekre.

Nemzetközi kapcsolatok

A közösségi téren túlmutató programok is indulnak 2026 januárjától. Egy nemzetközi program - a PACT projekt célja, hogy erősítse a kisebbségek részvételét a helyi és európai közéletben. A program új, részvételi modelleket tesztel, kapacitásépítést nyújt és közösségépítést támogat, hogy csökkenjen a társadalmi elkülönülés.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Ferencváros Önkormányzatának nincs tudomása az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértéséről.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Szociális védelem

Célja olyan beavatkozás, mely könnyít az egyénekre és családokra nehezedő terheken, különösen olyan célcsoportok esetében, akik társadalmi helyzetüknél vagy állapotuknál fogva jobban kitettek a kockázatoknak és speciális szükségleteik vannak. A szociális védelem társadalmi juttatásokon keresztül avatkozik be, a FESZGYI Családtámogató és Gyermekjóléti Központjához tartozó szakmai egységek elsősorban a személyes gondoskodás körébe tartozó szolgáltatások, illetve a pénzbeli és természetbeni juttatásokhoz való hozzájutás támogatásával segítik a lakosságot elsősorban az alábbi magas kockázatú és speciális szükségletű csoportok esetében:

- betegséggel, egészségkárosodással élők és családjaik;
- fogyatékossággal élők és családjaik;
- idős emberek;
- gyermekek és családjaik;
- munkanélküliek;
- lakhatási szegénységben élők, fedél nélküliek;
- egyéb társadalmi kirekesztettségben élők.

A társadalmi juttatásokhoz való hozzáférés segítésének igénye elsősorban az alább felsoroltak tekintetében jellemző:

- rendszeres és eseti juttatások,
- családtámogatások, gyermekek után járó ellátások,
- szociális ellátás elhelyezéssel,
- családok átmeneti elhelyezése,
- egészségkárosodással kapcsolatos ellátások.

A FESZGYI telephelyei rendszeresen részt vesznek adományok kiosztásában, e feladat ellátásában különböző fővárosi vagy országos civil és egyházi szervezetek részvétele bővíti a segítségnyújtás eszközeit. Valamint a kerületi lakosok is gyakran ajánlanak fel tárgyi adományokat, melyet megfelelő formában fogad a szervezet, ezzel is erősítve a helyi közös felelősségvállalást, szolidaritást. A szolgáltatások közé sorolható, hogy szociális és gyermekjóléti intézményeink egyfajta információs bázisként működve a hátrányos helyzetben, vagy valamilyen speciális szükséglettel élő felnőttek és gyermekek számára mások által szervezett és nyújtott programokat, szolgáltatásokat is ajánlanak, alkalmanként a szervezésben is részt vállalva.

A FESZGYI-ben is működő fontos hátránykompenzáló szolgáltatás a fejlesztőpedagógiai szolgáltatás, melynek keretében az oktatási rendszer mellett vagy a helyett a hátrányos helyzetű gyerekek, fiatalok iskolai sikerességének, továbbtanulásának elősegítése és a lemorzsolódás csökkentése a cél, elsősorban tantárgyi korrepetálás, felkészítés és egyénre szabott gyógypedagógiai fejlesztés révén. Hosszú távú célként attitűdalakítás, készségek és képességek kialakítása és a tanulási motiváció erősítése azok az eredmények, melyek révén az integráció, a peremhelyzetből való kiszakadás és a hátránykompenzáció megvalósulhat. Fontos cél ebben a szolgáltatási körben a funkcionális analfabétizmus leküzdése.

A gyerekek hátránykompenzáló szolgáltatása a FESZGYI-ben a szociális és más szakemberek (elsősorban a pszichológusok) által mindennapos feladat: a szülői kompetenciák és készségek növelése, hiszen csak ezzel támogatva segíthető elő a gyermekek hátrányainak csökkenése. Emellett fontos a társas és érzelmi kompetenciák fejlesztése, melyben fontos szerepet vállalnak a kerületi nevelési és oktatási intézményekben aktívan jelen lévő óvodai és iskolai szociális segítők. Az intézmény fontosnak tartja, hogy a hátránykompenzálásban résztvevő intézmények közötti együttműködés minél erősebb legyen, mert a hátránykompenzáció sikeressége nagyban függ a feladat- és erőforrásmegosztás hatékonyságától.

Szociális étkezés

A szociálisan rászorult személyek étkeztetését, a FESZGYI a Szociális Szolgáltató Központhoz tartozó intézményeiben nyújtja, a Szt. alapján. Az intézmény 5 helyszínen, valamint 3 telephelyről szállítással biztosítja a napi egyszeri meleg étkeztetésben részesíti azt a szociálisan rászorult személyt, aki kora vagy egészségi állapota, fogyatékossága, pszichiátriai-, illetve szenvedélybetegsége, hajléktalansága miatt önmaga és eltartottjai részére más módon nem képes étkezést biztosítani. Az ellátás formái: helyben étkezés, elvitel lehetővé tételével, illetve étkezés házhozszállítással. A kerület népkonyhát nem üzemeltet.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A helyi közösségek a társadalom fontos érték-, és közösségteremtő tényezői. A közös programokkal, a hagyományok ápolásával, és ezáltal az összetartozás erősítésével ezek a csoportok fontos szerepet tölthetnek be az egyenlő esélyek tényleges megteremtésében. Ferencváros Önkormányzata kiemelt

figyelmet fordít a közösségépítő rendezvények, programok szervezésére, a kerület kulturális életének fejlesztésére.

A VEKOP 7.3.4-17-2017-00011 azonosítószámú EU-s pályázat keretében 2021-2022-ben József Attila születésének 115. évfordulója tiszteletére „Az Altatótól a Kései siratóig" címmel rendkívüli irodalomórákat, drámapedagógiai foglalkozásokat, múzeumlátogatásokat tartottunk 9 iskolában és egy óvodában. A program fenntartási ideje 2028-ban ér véget.

Jelenleg is zajlik a XXXI/34-3/2021 azonosítószámú INCLUDATE program, amely kisebbségek és menekültek közösségi igényeinek feltérképezését tűzte ki célul.

Ferencváros területén számos kulturális élményt nyújtó, illetve szervező intézmény található, többek között a Nemzeti Színház, a Művészetek Palotája, a Bálna, az Iparművészeti Múzeum, a Páva utcai Holokauszt Emlékközpont, a Trafó, a Budapest Music Center, a Budapest Park vagy a Ráday – kulturális főutca, a József Attila Emlékhely, a Ludwig Múzeum, a Ráday Gyűjtemény és Biblia Múzeum, valamint a Goethe Intézet. Ezen túlmenően a kerületi programok elérhetőségét bővítő intézmények közé soroljuk a Ferencvárosi Művelődési Központot, a Dési Huber István Művelődési Házat, a József Attila lakótelepi Közösségi Házat, a Helytörténeti Gyűjteményt, a Mester Galériát, a 2020-ban az Aszódi-Máv lakótelepen nyílt KultúrOsztagot és a Konnektor civil művészeti közösségi házat. A fent említett helyszíneken és szabadtéri helyeken az elmúlt években több száz rendezvény zajlott.

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A közösségi élet színtere az utca, a közterület is. A kultúra és a civil életben ezen a területen igazán esélyegyenlőség van. Gazdag, szegény egyaránt ugyanazt a közterületet látja, járja. Emiatt is törekszik az önkormányzat a köztéri programok számának és jellegének bővítésére.

Folyamatosan jelennek meg köztéri művészeti pályázatok: a plakátpályázat a reklámplakátok közé csempészett kortárs plakátművészet, míg a public art pályázat a helyi közterekre várt interaktív, a helyi közösségre vagy társadalmi jelenségekre reflektáló időszaki munkák nem titkolt célja, hogy a művek a kortárs művészet eszközeinek segítségével kíséreljenek meg közérdeklődésre igényt formáló kérdéseket felvetni, a nem művészet-orientált közönségréteget a művek által teremtett szituációk révén elgondolkodtatni, és ha lehet, közelebb hozni a művészethez. Fontos, hogy ezek a művek segítsenek a különböző emberek és közösségek közötti párbeszéd ösztönzésére, véleményformálására és együtt-gondolkodására.
A plakáthelyek felületeit a lakosság is szabadon használhatja és civil művészeti pályázat is nyert lehetőséget ezekre, kiállítás installálására. Ezen lehetőségek további bővítése, népszerűsítése a cél, ezért a sikeres plakátpályázat 2025-ben is meghirdetésre került.

Az Aszódi/Máv lakótelep területén jóval kevesebb szolgáltatás, kulturális program valósul meg, és az önkormányzati pályázatokon sem erre a területre céloznak a pályázók. Ezért az évenként meghirdetett kulturális és civil pályázatok esetében erre a városrészre külön pályázatot írunk ki, illetve a public art pályázatkor is helyszínként jelöltük meg, mert továbbra is cél ezen terület beemelése a kerület kulturális vérkeringésébe. (Például aluljárófestések, a KultúrOsztag Közösségi Tér programjai, önkormányzati programok, célzott pályázatok.)

A kerület gyönyörű épületei, történelme számos formában megismerhető. A Helytörténeti Múzeum tematikus sétái (1956, épített örökség, stb.) népszerűek, ezért több új tematikus séta is kidolgozásra került, melyek izgalmas új szempontok alapján kínálnak szabadidős programot az érdeklődőknek.

Ferencváros Önkormányzata elkötelezett az önkéntesség erősítésére, a civilekkel közös projektekre.

A Közkéz IX. program is elindult 2022-ben. Ez a kerület közösségi tervezési, illetve részvételi költségvetési programja. Lényege a lakosság saját fejlesztési ötleteinek megvalósítása, a közvetlen cselekvés erősítése.
A kerületben számos civil szervezet, közösség működik, a velük való együttműködés a kerületi élet felpezsdítésének fontos alapja.
Lényeges, hogy az önkormányzat által (helyiséggel, pályázati forrással vagy egyéb módon) nyújtott támogatás átlátható módon, működő szervezetekhez, projektekhez kerüljön.

A H52 Ifjúsági Iroda és Közösségi Tér és a Ferencvárosi Művelődési Központ 2022-től minden évben megszervezi a Hallerfeszt közösségi minifesztivált. A cél a Haller park és környezetében élő, és a parkot használó szomszédság megszólítása és közösségépítés a helyi lakók, különböző kultúrájú kerületiek és családok között. A kerület ezen része nagyon multikulturális, a felújított parkot egyre többen használják, és a terület naponta találkozási pontot jelent. A Hallerfeszten az FMK mellett a kerület ifjúsági irodái is kitelepültek egy-egy programmal.

A kerület civil szervezeteinek összefogásával és az Önkormányzat támogatásával első alkalommal 2023. nyár elején került megrendezésre a „Szabadsuli" elnevezésű program, amely az ifjúsággal foglalkozó különböző szervezetek együttműködésének jó példája. Az egyhetes, változatos, alternatív, művészeti-oktatási programok minden résztvevő számára kínáltak játékos tanulási lehetőségeket, társas kapcsolataik fejlődéséhez közös élményeket. Az önkéntes középiskolásokkal kiegészült szakembergárda, - akik között tanár, szociális munkás, művész, drámapedagógus, közösségszervező is volt - olyan színes programsort állított össze, amely alkalmas volt a különböző társadalmi, etnikai csoportokhoz tartozó, akár fogyatékossággal élő gyermek számára közös, maradandó élményeket kínálni.
Ferencváros helyi tévécsatornája egy összefoglaló kisfilmet készített erről, amely betekintést enged ebbe az élménydús programsorozatba.[3]

A gyermekek részére a nyári iskolai napközis időszakban nyári sportfoglalkozások kerülnek megrendezésre az oktatási intézményekben. Emellett szintén nyári napközis sportfoglalkozások kerülnek megtartásra a FESZGYI H52 Ifjúsági Iroda és Közösségi Tér által szervezett nyári táborokban. A kerületi lakosság részére június-augusztus között különböző szabadtéri sport rendezvényeket szervezünk heti rendszerességgel a kerület más-más helyszínein. A teljesség igénye nélkül az alábbi programokat kínáltuk: labdarúgás, torna, kosárlabda, falmászás, kerékpár, trambulin, asztalitenisz, küzdősportok.
A lakosság részére rendszeresen hetente szervezünk jóga és tornafoglalkozásokat, valamint a téli időszakban, korcsolyaoktatási lehetőséget, szakképzett oktató biztosításával, az óvodások és iskolások részére. A Budapest Park területén kialakított jégpályán kedvezményes lakossági korcsolyázásra is lehetőség nyílik.

H 52 Ifjúsági Iroda és Közösségi Tér	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Ügyfélforgalom	7 738	9 995	4 115	3 969	4 531	4 180	4 257
Ebből preventív szolgáltatás	2 498	3 379	971	1 279	1 733	1 856	1 645

FESZGYI adat

[3] A kisfilm megtekinthető az alábbi címen: https://www.youtube.com/watch?v=t5dqejb9RZk

Ferencvárosi Művelődési Központ és Intézményei

Az intézményhálózat a közösségekre kiemelt figyelemmel szervezi programjait. Az elmúlt időszak rámutatott arra, hogy mennyire fontos a közösségek léte, valamint az egyén beintegrálása saját érdeklődési körén túlmutató, értékteremtő kulturális aktivitásokba. Ezáltal megmutatva a kultúra sokszínűségét, mely révén a kultúrafogyasztó látásmódja kinyílik, az egyes rendezvények alkalmával megélt élményen keresztül gazdagodik, formálódik ízlésvilága. Ezen elvek mentén haladva a már meglévő közösségeket egyben tartva, valamint újakat „építve" végzik missziójukat a kultúra területén.

Markánsan két úton haladva kínálják ezen lehetőségeket a Ferencvárosban élők számára. Az egyik az intézményhálózat adta helyszíneken biztosított közösségépítő rendezvények, például a gyerkőcdélelőttök és a családi koncertek.

Új elemként az FMK érzékenyítő programot kínált a kerületi diákok számára. A „Vedd észre, éld át!" című program alkalmával a résztvevők testközelből élték át azt, hogy a milyen nehézségekbe, kihívásokba ütköznek azon társaik, akik valamely érzék- illetve mozgásszervi megbetegedéssel élik mindennapjaikat. A programot egy közös jelnyelvi szavalással kezdték. József Attila 120 éve született, és ezen születésnappal egybekötve a Hull a levél a fáról című versét „szavalták" el közösen a diákokkal jelnyelven.

Alapvető tézisként szem előtt tartják azt, hogy a legszorosabb közösség a család, mely korosztályi differenciálódása révén folyamatosan alakítja a benne élők személyiségét, látásmódját a világ dolgai iránt. A családok összessége közösséget teremt. Olyan programokat kínálnak, amelyek különböző korosztályok érdeklődését (pl. festésbemutató, előadások, koncertek, tanfolyamok, egészségnap, egyéni alkotók és csoportok munkáinak kiállítása).
Ugyanakkor a korosztályok nem egymás mellett, hanem egymásra hatással, igaz különböző szemszögből, de közös élményként élik meg az általunk kínált kulturális programokat, mint pl. a szülő – gyermek, vagy a nagyszülő – unoka kapcsolat. Ezekből merítve kínálják a családi vasárnapi programjaikat, melyek keretében koncerteken, színházi előadásokon, hagyományőrző programokon keresztül élik meg közösen, az egyéni fejlődést mindig szem előtt tartva az együtt töltött időt.

A másik vonal a kerület szabad tereinek használata, melyek kerületrészenként igaz más terepformákkal vannak jelen, de mindegyik a közös találkozás lehetőségét megteremtve várja a helyi társadalom tagjait, akik ezáltal életterük kibővítésén túl, szintén ízlésviláguk gyarapítását élik meg.

Abban a szerencsés helyzetben van az intézmény, hogy számos szabadtéri helyszín áll rendelkezésükre az utcai programok kivitelezésére. Az előbb említett programokból, valamint a külső tereken megrendezésre kerülő nagyobb apparátust igénylő rendezvényekből (Bakáts Feszt, Gyereknap, József Attila-lakótelepi Mulatság, Aszódi Családi piknik) merítenek.

Az elmúlt időszakban új „színtérként" jelent meg az Atlétikai Stadion környezete. A kollektívával együtt működve mind a sport, mind pedig a kulturális tevékenységek megjelenésével kínálnak a lakosság számára számos lehetőséget a szabadidő eltöltésére. Tanfolyami jelleggel tartott sportolási programok komplexitása révén, nem csak a sporttevékenységét, hanem a hozzá kapcsolódó elméleti oktatással fűszerezik az eltöltött időt, így segítve és megértve az egyes területeken elérhető fejlesztő hatásokat. Ezen tevékenység mellett családi napokat, szabadtéri moziélményt kínálnak az érdeklődők számára.

A Kult-Tér programsorozat töretlen népszerűségnek örvend és szintén szervesen kapcsolódik a fent említett szabadtéri rendezvényekhez.

Ezen rendezvények célja, hogy a kerületben található tereket élettel töltse meg, találkozási felületet biztosítson a helyi lakosság számára, elősegítse a közösségek épülését, formálódását.
Immáron a Ferencvárosi Művelődési Központ és Intézményei nyolc színtéren nyújtja hagyományőrző, innovatív, értékteremtő rendezvényeit elsősorban a kerületben élőknek, természetesen mindenkor invitálva Budapest egész lakosságát. Ferencváros különböző kerületrészein megtalálható, más-más profillal rendelkező közművelődési egységek programpalettája révén a kultúra számos, minden területét magába foglaló kínálatot igyekszik az érdeklődő szemek elé tárni.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2022)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint)	**Sportcsarnok, sportpálya léte**	**A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma**	**Közművelődési intézmények száma**
db	**van/nincs**	**db**	**db**
n.a.	van	58 864	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Közösségi élet ösztönzése civil szervezeteken keresztül

Kedvezményes kulturális bérlemények pályáztatásával a piacinál olcsóbban tudnak saját helyiséget fenntartani. Ennél a támogatási formánál a bérleti szerződést egy együttműködési megállapodás egészíti ki. Olyan tevékenységeket, lehetőségetek kínálnak a szervezetek, melyek fontosak, hasznosak, hiánypótlók a kerület számára. Ezen megállapodások egy része kiüresedett az elmúlt években, a betartatásuk, ellenőrzésük, frissítésük fontos célja a jelenlegi vezetésnek.

A művelődési házakban is lehetőség van termeket bérelni külsős szervezőknek. Sok szervezet egyedi kérelmekkel kért díjmérséklést vagy elengedést a terembérleti díjból, erről a lehetőségről azonban nem tájékoztattak az intézmények, illetve sok esetben nem voltak ellenőrizve a kedvezményért felajánlottak. 2020-tól ezen a téren is változás történt: átláthatóvá tettük a kedvezményes lehetőségeket és ennek feltételeit, szigorúan megvizsgáljuk az együttműködésekben vállaltakat. Például támogatásunk feltüntetése, lakossági kedvezmény a belépődíjas programokra, városi rendezvényeken ingyen fellépések, stb.

A Konnektor művészeti civil inkubátorház lehetőséget kíván adni a magánszemélyeknek, valamint civil szervezeteknek, akik „otthon” nélkül végzik tevékenységüket. Fiatal, kezdő szervezetek számára beszűkültek a lehetőségek a főváros egész területén. Ferencváros otthona kíván lenni a kísérleti projekteknek, kreatív kezdeményezéseknek is, hiszen ezek lehetnek a kultúra folyamatos megújulásának motorjai. Jelenleg Budapesten a Jurányi ház tölt be ilyen funkciót, ennek évek óta nincs is szabad férőhelye. Már csak emiatt is fontos, hogy legyen a kerületben egy hasonló hely, amelyben az Önkormányzat nagyobb fenntartói szerepet vállal, mint a kedvezményes bérlemények esetében, ugyanakkor teret enged az önálló működéshez. Az inkubátorházhoz pályázó szervezetek a lakosság számára ingyenesen, vagy kedvezményes áron nyújtandó programokért cserébe olcsó, valamint állandó helyiségre számíthatnak. A beérkezett pályázatokat a Konnektor Tanács az Önkormányzattal közösen bírálja el.

Pályázatok céljainak kiszélesítése: hosszú idő óta a civil, kulturális és egyházi pályázati kategóriákra pályázhattak a kerületben a szervezetek, magánszemélyek, egyházi szervezetek. Ezeket Ferencváros

2021-től nyílt pályázatokon hirdeti meg. Ugyanakkor ennek a rendszernek is fontos a megújítása és egy olyan, akár évente változó kategória-, és szempontrendszer kidolgozása, ami nem veszi el a lehetőséget a hagyománnyá vált programoktól, de jobban bevonzza az új, innovatív kezdeményezéseket, illetve gyorsítja az aktuális helyzetekre való önkormányzati reakciókat. Az átalakuló pályázati rendszerben pályázni lehet kulturális programok és művészeti nevelésre a köznevelési és közoktatási intézményeknek, és helyi civil szervezetek működési támogatására, hiszen a projekt alapú (EU-s, állami, stb.) pályázatok miatt ez minden működő szervezetnek fontos segítség.

A szakmai civil szervezetek szolgáltatásait is érdemes igénybe vennie egy önkormányzatnak és így támogatva őket. Ennek érdekében az önkormányzat a felmerülő feladatokra, szolgáltatásokra a meghívásos beszerzések helyett nyílt beszerzési eljárásokat preferál.

A helyi politikai élet, az önkormányzat átláthatósága sarkalatos és jogos elvárás a XXI. században. A városvezetés elkötelezett ezen a területen, ezért már 2019. végétől nyilvánosan közvetíti a testületi üléseket, elérhetővé teszi a szavazások eredményeit, és az Ez a minimum programban javasolt 5 milliós értékhatáron túl a 3 millió feletti szerződéseket visszamenőleg is. A tényleges lépések megelőzték az átláthatósági rendelet elfogadását.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Ferencváros Önkormányzata nyílt, informális fogadóórákon biztosít lehetőséget a közösségekben kialakuló konfliktusok megelőzésére, kezelésére.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A közösségi szolidaritás erősítését szolgálják a hátrányos helyzetű csoportok szabadidős programjainak támogatására, valamint a szociális tevékenységek támogatására évente kiírásra kerülő pályázatok, amelyek a szűkebb helyi kisközösségekben segítik ezen keresztül a szolidaritás érvényesülését.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A kerületben élő, törvényesen elismert 11 nemzetiséghez tartozók jogainak érvényesülését Ferencváros Önkormányzata és a helyi nemzetiségi önkormányzatok a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban Njtv.) alapján közösen biztosítják. Ferencváros Önkormányzata ennek megfelelően együttműködik a közvetlen módon megválasztott helyi nemzetiségi önkormányzatokkal, melyek alapvető feladata a nemzetiségekhez tartozó személyek és közösségek érdekeinek védelme és képviselete a Njtv-ben megállapított feladat és hatáskörök gyakorlásával.

A nemzetiségi önkormányzatok tevékenységeit a Ferencvárosi Önkormányzat ezen túlmenően pályázati támogatással is segíti. Az évenként kiírásra kerülő pályázat célja az anyaországgal kialakított testvérvárosi, partneri együttműködés támogatása, cserelátogatás finanszírozása, a nemzetiségi hagyományok megőrzése, kultúra ápolása, anyanyelv gyakorlása. E mellett a gyermekprogramok, táborok, rendezvények, versenyek szervezési és megvalósítási költségeit, rendezvények, ünnepségek, közös sport- és kulturális programok szervezési és megvalósítási költségeit is elszámolhatják a pályázat terhére.
Az interkulturális sokszínűség kifejezetten jellemző Ferencvárosra. Valamennyi gyermekintézmény (bölcsődék, óvodák, iskolák) fogad itt élő külföldi állampolgárt, továbbá a 2022. óta menekültként hazánkba érkező ukrán gyerekek integrációját is segítjük. Az Önkormányzat együttműködési megállapodást kötött a migránsokat segítő Menedék Egyesülettel, amelynek célja a

tolmácsszolgáltatáson túl az itt élő külföldi és menekült gyerekek integrálásának és önálló boldogulásának elősegítése. A migráns gyerekek sikeres beilleszkedéséért különösen felelős egy helyi közösség, hiszen amellett, hogy ők legkiszolgáltatottabbak, a velük való bánásmód megmutatja a többségi társadalom szolidaritásának mértékét.
A Dél-Pesti Tankerület a tankötelezettségét teljesítő - 2022. február 24-én vagy azt követően a háború elől menekülő - Ukrajnából érkező tanulók számára, szülői igény esetén, heti 5 óra a normál órarend szerinti nevelés-oktatáson felüli, egyéni felkészítést biztosít a fenntartott intézményeiben.
A felkészítés célja a magyar nyelven nem beszélő tanulók esetében elsődlegesen a magyar nyelv elsajátításának támogatása, magyarul beszélők esetén pedig a felzárkóztatás, az életkornak és a meglévő tudásszintnek megfelelő iskolai évfolyam munkájába való bekapcsolódás elősegítése.
Jelenleg a IX. kerületi, Tankerület fenntartásában álló iskolákban 77 fő Ukrajnából érkezett tanuló rendelkezik jogviszonnyal, közülük 24 fő kapja a heti 5 óra fejlesztést.

Intézmény neve	2022. február után Ukrajnából érkezett – jelenleg jogviszonnyal rendelkező - tanuló (fő)	közülük fejlesztést kap (fő)
Bakáts Téri Ének-zenei Általános Iskola	6	3
Budapest IX. Kerületi Kosztolányi Dezső Általános Iskola	11	4
Budapest IX. Kerületi Molnár Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola	23	8
Budapest IX. Kerületi József Attila Általános Iskola	7	2
Budapest IX. Kerületi Szent-Györgyi Albert Gimnázium	2	0
Ferencvárosi Sport Általános Iskola és Gimnázium	19	7
Budapest IX. Kerületi Weöres Sándor Általános Iskola és Gimnázium	7	0
Ferencvárosi Komplex Óvoda, Általános Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény	2	0
Összesen	**77**	**24**

e) helyi lakossági önszerveződések

Az Önkormányzat az előző pontban kifejtett programokon keresztül számít az állampolgárok aktív részvételére, hogy egyeztessenek, megvitassák, hogy mire van szükségük az adott mikrokörnyezetben.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A roma önkormányzatnak saját hagyományok és kulturális értékek ápolásán túl kiemelt feladata a hátrányos helyzetben levő romák támogatása, segítése. Az állam által biztosított forrásokon túl Ferencváros Önkormányzata működésükhöz helyiséget biztosít, működési költségeit fedezi, illetve a nemzetiségi önkormányzatok számára fenntartott pályázat keretén belül is lehetőséget biztosít a roma programok támogatására.
Ferencváros törekszik elmélyíteni ezeket a kapcsolatokat. 2020-ban roma kerekasztal került megrendezésre, melyen a kerülethez kötődő roma szervezetek, önkormányzati intézmények képviselői és az Roma Nemzetiségi Önkormányzat (RNÖ) által meghívott szereplők vettek részt.

Az ügyintézések során felmerülő hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatban is egyeztettünk az együttműködésről, megállapodtunk az RNÖ-höz érkező ilyen jellegű panaszok alpolgármesteri szintű kezelésében.

Ferencváros Önkormányzata minden évben augusztus 2-án megemlékezik a Roma Holokauszt áldozataira. A rendezvény megszervezésében együtt működünk roma kulturális, művészeti, és civil szervezetekkel és a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal.

2021. óta a 2008-2009-es roma gyilkosság és támadássorozat áldozatainak emlékére egy romákból és nem romákból álló alkalmi kórussal emlékezik meg az Önkormányzat. A Roma Kultúra Napján kikerült a hivatali épületekre a roma zászló, szimbolizálva a kerületi roma és nem roma lakosok közösségét, egymásra utaltságát, egységét és erejét.
RNÖ által végzett tevékenységek

A roma nemzetiségi Önkormányzat nyaranta roma hagyományőrző táborokat, illetve adományosztásokat szervez. Iskolakezdéskor beiskolázási csomagokkal, télen mikuláscsomagokkal segítik a roma családokat. Minden évben megrendezik a hagyományőrző kulturális bált.

A hozzájuk forduló lakosok részére a szociális, segélyezési, illetve hivatalos ügyeinek intézésében (pl. nyomtatványok kitöltése, kérelmek megfogalmazása, stb.) folyamatosan segítséget nyújtanak a RNÖ munkatársai, önkéntesei.

A helyi romák reprezentálására a kerületi média is rendszeresen biztosít felületeket, (pl. a 9 tv esélyegyenlőségi műsora), a kerületben működő Karaván színház működésének támogatása.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
nincs pontos információ a kerület szegénységben, mélyszegénységben élő lakosainak számáról	szegénység térkép elkészítéséhez felmérés szükséges; támogatások feltételeinek folyamatos monitorozása
rezsiválság, előre nem látható szociális probléma	támogatások feltételrendszerének folyamatos felülvizsgálata, szükség esetén módosítása; rezsitámogatás
jogszabályok miatt nem áll rendelkezésre pontos információ a kerület roma közösségének sajátos igényeiről, az ukrán állampolgárságú roma menekültekről	pontosabb információk begyűjtése érdekében szorosabb együttműködés a helyi Roma és az Ukrán Nemzetiségi Önkormányzattal
nincs releváns eszköz a nehéz körülmények között élő migráns közösségek helyzetére, eltérő kultúrák, szabályok megismerésére, megértésére, szabad kapacitásaik (nyelvtudás, szabadidő) bevonására	többnyelvű tájékoztató füzet közérdekű információkról, szociális szolgáltatásokról; a menekültek, itt tanuló külföldi diákok bevonása a kerület kulturális programjaiba; kölcsönös nyelvtanulási program indítása; intézmények bevonása a programok népszerűsítésébe; együttműködés szakmai szervezetekkel

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A gyerekek megfelelő lelki és testi egészségének biztosítása nem csupán a szülők, a család kötelessége, megjelenik e téren a tágabb és szűkebb közösség felelőssége is.

A KSH 2021-es adatai szerint Ferencvárosban összesen 8 542 gyerek él, akik a teljes kerületi népesség 15,8 %-át teszik ki. A gyermekek legfőbb esélyegyenlőségi problémái az elsődleges szocializációs színtérhez, a családhoz kapcsolódnak. Meghatározó tényezőként jelenik meg, ha a szülők alacsony iskolai végzettségűek, munkanélküliek. Az egészségtelen lakáskörülmények, a nevelési hiányosságok, a család erkölcsi helyzete, életvitele, értékrendje, valamint a szolgáltatásokhoz való hozzáférés korlátozottsága is befolyásolja a gyermekek későbbi életét.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma	25 777	27 587	53 364	48,30%	51,70%
0-2 évesek			1 309	2,45%	
0-14 éves	3 132	2 763	5 895	5,87%	5,18%
15-17 éves	558	578	1 136	1,05%	1,08%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

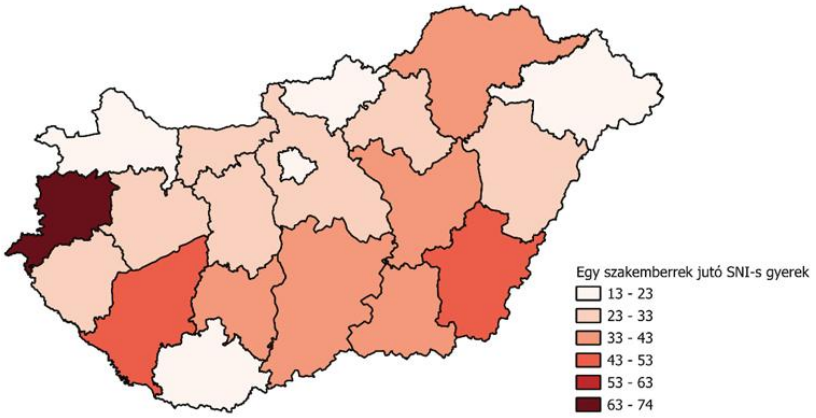
A Hintalovon Alapítvány kilenc éve kiadja a „Milyen volt gyereknek lenni?” c. jelentését. 2024-ben a gyermekvédelem ügye minden eddiginél nagyobb figyelmet kapott – egy országos botrány, sorozatos jogszabály-módosítások, és mély társadalmi párbeszéd jellemezte az évet. A 2025-ös kiadványban a Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány átfogóan értékeli, mi történt a gyermekjogok érvényesülése terén Magyarországon[4].

A jelentés néhány figyelemreméltó adata:

- SNI-s gyerekek száma az elmúlt években rohamosan nőtt. A 2020/2021-es tanév óta a számuk 17,8%-kal nőtt. A legnagyobb ütemű növekedés az óvodások körében tapasztalható.
- 938 teljes állású pszichológus dolgozik az iskolákban, de a szakemberek jelentősen túlterheltek, elsősorban az akut helyzetek kezelésével tudnak foglalkozni, a prevenciós munkára alig jut idejük.
- Az egy szakemberre jutó SNI-s gyermek számát az alábbi ábra szemlélteti

[4] https://hintalovon.hu/2026/05/26/amikor-vegre-latszik-a-valosag-lesujto-adatok-valodi-esely-a-valtozasra/

Egy utazó gyógypedagógus vagy konduktor szakemberre jutó gyerekek száma

Forrás: KIR, Oktatási Hivatal

Az országosan romló helyzet ellenére a Fővárosban és ezen belül Ferencvárosban az ellátás megfelelő.
A Hintalovon Alapítvány az óvodákkal együtt dolgozva, 2026-ban kíván megalkotni olyan gyermekvédelmi útmutatót, mely segítséget kíván nyújtani mind az óvodában alkalmazottak, mind a szülők/törvényes képviselők számára. A készülő útmutató közösségre szabott, a helyi viszonyokhoz alkalmazkodó.

Magyar társadalomtudósok is jelezték 2025. tavaszán, hogy a Központi Statisztikai Hivatal jelentősen alul mérte a gyerekszegénységi rátát 2019 és 2024 között. A hibát észlelve és az elvégzett korrekciót követően egy 2025. szeptember végi sajtótájékoztatón bejelentették, hogy 2018-ban 1,7 százalékponttal, 2019-ben 1,6 százalékponttal, 2021-ben pedig 1,4 százalékponttal lett magasabb az országos adat a korábban közöltnél. A KSH oldalán 2025. novemberében elérhető adatok a relatív szegénységi arányról:

Relatív jövedelmi szegénységi arány nem, korcsoport, iskolai végzettség, gazdasági aktivitás, háztartástípus és lakáshasználat jogcíme szerint

Megnevezés	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Összesen	14	13,9	13,2	13,5	13,8	14,3	13,9
Férfi	14	13,8	12,3	13,1	13	13,4	12,7
Nő	13,9	14	14	13,8	14,7	15,1	15,1
0–17 év	18	20,9	16,7	15,8	17,3	17,4	18,1
18–64 év	15	13,4	12,3	12,8	12	12,8	12,8
Férfi	15,5	12,9	11,5	12,3	11,7	12,6	..
Nő	14,5	13,9	13,2	13,3	12,2	13	..
65+ év	6,3	9,1	12,7	13,5	16,6	16,1	13,8
Férfi	4,2	7,5	9,6	11,8	12,5	11,9	..
Nő	7,7	10,1	14,7	14,6	19,3	18,8	..

KSH adat[5]

[5] https://www.ksh.hu/stadat_files/ele/hu/ele0004.html

Az esélyegyenlőség elősegítése, és a fent említett hátrányok csökkentése jelentős feladatot ró az állami szerveken túl a helyi önkormányzatokra. Az önkormányzatok számos intézkedésük mellett a Helyi Esélyegyenlőségi Programjukban rögzített intézkedésekkel és azok végrehajtásával tudnak hozzájárulni az érintett gyermekek hátrányainak csökkentéséhez.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A Gyvt. határozza meg a veszélyeztetettség fogalmát: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.
A Módszertani Gyermekjóléti Szolgálatok Országos Egyesülete által összeállított fogalomtár szerint
- Veszélyeztetett gyermek: az a gyermek, aki családjában vagy környezetében, ismétlődő vagy tartós fizikai, lelki bántalmazásnak, szexuális zaklatásnak, erőszaknak, elhanyagolásnak van kitéve és/vagy fejlődésében családja, közvetlen környezete károsan befolyásolja. Testi vagy pszichés fejlődését ártalmas környezeti hatások, rossz interperszonális kapcsolatok akadályozzák, károsítják. A veszélyeztetettség nem akut helyzet, hanem veszélyeztető folyamat következtében kialakult állapot.
- Akut vészhelyzet: a gyermek vagy más személy által tanúsított magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amelyben a gyermek/várandós anya helyzete miatt azonnali intézkedés szükséges.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (fiatal felnőtt) fogalma és e tény fennállásának megállapítása a fent említett törvényben került szabályozásra. A szabályozás célja a gyermek hátrányainak kompenzálása, esélyeinek növelése kora gyermekkortól fiatal koráig, minél sikeresebb társadalmi beilleszkedésének elősegítése érdekében.

A FESZGYI Család- és Gyermekjóléti Központ 2024. december 31-én összesen 327 fő veszélyeztetett kiskorút tartott számon. A családok száma, melyben veszélyeztetett gyermek él 2024-ben 324 volt. A védelembe vett gyerekek száma 2024 évben 111 fő volt. A veszélyeztetettség leggyakoribb okai a Család- és Gyermekjóléti Központ adatai szerint az alábbiak:
- családi konfliktus, családon belüli lelki bántalmazás,
- családon belüli fizikai elhanyagolás
- lelki elhanyagolás családon belül,
- óvoda- vagy tankötelezettség elmulasztása,
- egészségügyi probléma (pszichiátriai is!) szülő vagy gyermek részéről,
- különélő szülők gyermeknevelési nehézségei.

A Család- és Gyermekjóléti Központ 2024. évben összesen 637 veszélyeztetett kiskorúval dolgozott.

Család- és gyermekjóléti Központ szolgáltatásai	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Veszélyeztetett kiskorúak száma (CSGYJK)	573	487	576	462	946	596	637
Súlyosan elhanyagolt kiskorúak száma (CSGYJK)	219	146	173	110	261	243	132
Bántalmazott kiskorúak száma (CSGYJK)	63	81	132	102	163	67	39
Esetmenedzserek által ellátott/jogerős hatósági intézkedéssel érintett gyerek és felnőtt száma	1016	1028	991	749	897	1417	907
Speciális szolgáltatást igénybe vevők száma (Ovislu és H52 is)	429	3 091	4 129	4 112	8 890	12 455	10 042
Gyermekek Átmeneti Otthona igénybevétel	56	123	106	85	31	20	38

FESZGYI adat
A Család- és Gyermekjóléti Központ 2022. évben összesen 602 veszélyeztetett gyermekkel dolgozott. Ebből 163 gyermek bántalmazott, 261 pedig súlyosan elhanyagolt. A 2021. évhez képest ez növekedés, mégpedig 1,3-szoros (462 fő 2021-ben). A 2021. évi erőteljesebb esést követően ismét meredeken emelkedett a környezeti főcsoport száma, ha a veszélyeztetettség fő okát nézzük. Szintén emelkedett az elsősorban anyagi okokból veszélyeztetett gyerekek száma. Legfőbb okok a szülők és család életvitele (szenvedélybetegség, antiszociális viselkedés), a gyermek fizikai és lelki elhanyagolása, a családi konfliktus és a nevelési probléma. Ezután következik a gyermek bántalmazása és az elégtelen lakáskörülmények. Ezen okokból veszélyeztetett gyerekek száma, kivéve a nevelési problémát – mind növekedett.
A szülők, család életvitele miatti veszélyeztetettség 2021-hez képest 1,5-szeresére, a családi konfliktus miatti veszélyeztetettség több, mint kétszeresére, a gyermek családon belüli bántalmazás általi veszélyeztetettség szintén több, mint kétszeresére nőtt. Az elégtelen lakáskörülmények miatt veszélyeztetettség 1,8-szorosára, a szülők betegsége miatti veszélyeztetettség pedig duplájára nőtt. Kiugró 2021-hez képest az egyéb személyek, rokonok általi veszélyeztetettség, mint fő ok (13-szoros a növekedés). A kilakoltatás miatti veszélyeztetettség viszont a harmadára csökkent.

Hatósági intézkedéssel érintett gyerekek száma:	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Védelembe vett	168	114	101	146	114	266	111
Ideiglenes hatállyal elhelyezett	25	22	11	22	20	25	14
Nevelésbe vett	269	183	211	236	189	550	204
Utógondozott	7	4	5	3	5	2	2
Összesen:	**469**	**323**	**328**	**407**	**328**	**843**	**331**

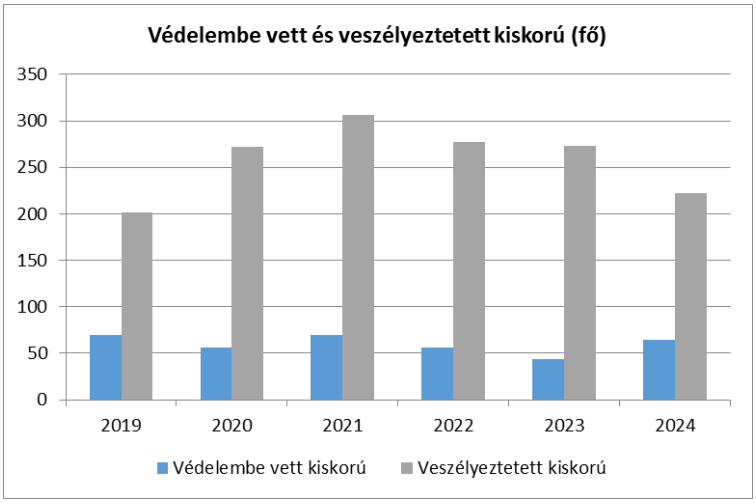
FESZGYI adat

Az alábbi, KSH tábla is a veszélyeztetettségről ad képet, amely nem teljes körű, azonban szembetűnő, hogy míg a védelembe vett gyermekek száma kismértékű csökkenést mutat, a veszélyeztetett kiskorúak száma alig csökken, vagyis a veszélyeztető tényezők (pl. lakhatási körülmények, szülők foglalkoztatottsága, iskolai végzettsége) fennmaradnak.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek

Év	**Védelembe vett kiskorú gyermekek száma**	**Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma**
	Fő	**Fő**
2019	70	202
2020	56	272
2021	70	306
2022	56	277
2023	44	273
2024	65	222

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006 (XII.23.) Kormányrendelet meghatározza a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet jegyzői hatáskörben való megállapításának hatáskörét.
A Gyvt. értelmében a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet szempontjából a veszélyeztetettséget növeli, ha a szülők iskolai végzettsége és foglalkoztatottsága alacsony, ha elégtelen lakáskörülmények között élnek.
Ennek értelmében **hátrányos helyzetű** az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:
- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű
- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fentebb említett három pontban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- a nevelésbe vett gyermek,
- az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A Gyvt. értelmében a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeknek joga van ahhoz, hogy fokozott segítséget kapjon a fejlődését hátráltató körülmények leküzdéséhez és esélyeinek növeléséhez. A hátrányok leküzdését segítő intézkedésekhez tartozik többek között a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása is.

A hátrányok leküzdését célozzák meg a FESZGYI Család- és Gyermekjóléti Központjának speciális szolgáltatásai is. Többek között az utcai és lakótelepi ifjúsági szociális munka, óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység, a családkonzultáció, a családterápia mellett a mediáció, az addiktológiai konzultáció, a fejlesztő és gyógypedagógia tanácsadás, valamint a pszichológiai tanácsadás. Ennek

általános célja a mentális jóllét helyreállítása és növelése, az önismeret fejlesztése és krízishelyzetek utáni pszichés felépülés támogatása. Célcsoportjai: gyermekek, serdülők, felnőttek, szülők, családok.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők helyzete

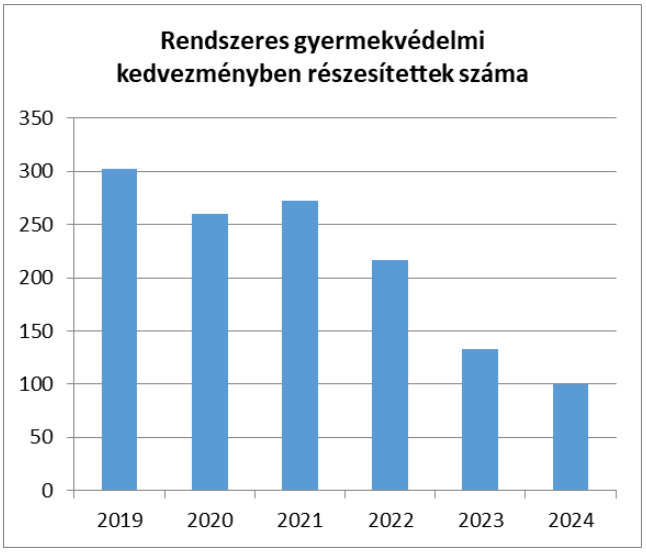
A családok támogatása elsősorban a szociális ellátórendszeren keresztül történik. Az egyik legfontosabb támogatás a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve a nagykorú kérelme alapján a település jegyzője állapítja meg. A jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult:

- meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek,
- meghatározott természetbeni támogatásnak,
- egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

Ferencvárosban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma az elmúlt években jelentős mértékben csökkent, a vizsgált időszakban alábbi értékeket mutatta.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
	Fő
2019	302
2020	260
2021	272
2022	217
2023	133
2024	100

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

2025-ben a kedvezményben részesített családok létszáma tovább csökkent 72 főre, a 2019-es adatokhoz képest az egyharmadára. A létszámcsökkenés azzal magyarázható, hogy a korábban jogosult családok jövedelme kismértékben nőtt, valamint egy csekély növekedéssel már sokan átlépik a támogatás jogosultsági jövedelem küszöbét.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Az iskolakezdési, óvodáztatási és rendszeres gyermeknevelési támogatások a 3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások részben kerültek részletesen kifejtésre.

Oktatási támogatás

Térítésmentes **tankönyvellátást** vezetett be a kormány felmenő rendszerben az 1. évfolyamtól kezdődően a 2013/2014-es tanévtől. A térítésmentes tankönyvellátás kiterjesztésre került az 5-8.

évfolyamokra és a 9. évfolyamra is a 2017/2018. és 2018/2019. tanévekben. Ma már valamennyi évfolyamon térítésmentesen áll rendelkezésre tankönyv a tanulók számára az első évfolyamtól az érettségiig.

Ferencváros Önkormányzatának oktatási támogatásai között több mint 10 éve biztosít a Dél-Pesti Tankerületi Központ által működtetett IX. - korábban önkormányzati fenntartású -, valamint egyházi fenntartású kerületi általános iskolák diákjai számára tanszer-csomagot. A tanszercsomagokat korábban 1-4. évfolyamon minden tanuló, 5-8. évfolyamon ferencvárosi lakóhellyel/tartózkodási hellyel rendelkező, 2021. év óta valamennyi, az érintett köznevelési intézménnyel jogviszonyban álló tanuló az iskolakezdéskor tanszercsomagot kap. A 2022. és 2023. években az állami- és egyházi fenntartású általános iskolák köre kiegészült alapítványi fenntartású iskolával.
Fentiek tükrében az alábbi táblázat tartalmazza évente a kiosztott tanszercsomagok számát:

Év	Tanszercsomagot kapott 1-8. évfolyamos tanulók létszáma (fő)
2018	2 846
2019	2 823
2020	2 897
2021	3 743
2022	3 805
2023	3 728
2024	3 629

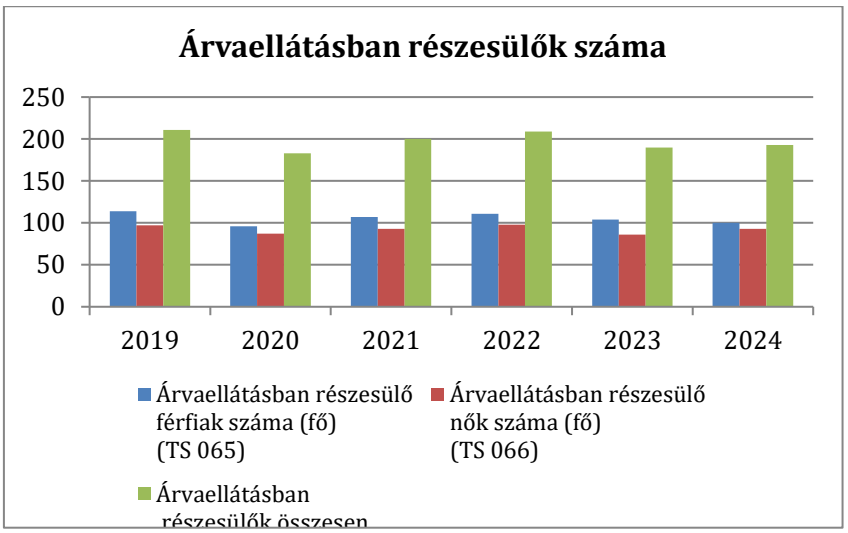
Forrás: Önkormányzati adat

A polgármester kérelemre további oktatási támogatást nyújthat a legalább 1 éve a IX. kerületben lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel rendelkező, és ott életvitelszerűen tartózkodó 6-23 éves életkorú, nappali tagozatos közoktatásban tanuló diák vagy szülője részére.

A gyermek jogán járó árvaellátásban részesülők száma enyhe csökkenést mutat a kerületben.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	**Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő)**	**Árvaellátásban részesülő nők száma (fő)**	**Árvaellátásban részesülők összesen**
	Fő	**Fő**	**Fő**
2019	114	97	211
2020	96	87	183
2021	107	93	200
2022	111	98	209
2023	104	86	190
2024	100	93	193

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az alábbi támogatási formák részletesen a 3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások részben kerültek kifejtésre:

Tanulók B kategóriás vezetői engedély megszerzésének támogatása
Internet-használati díjtámogatás
Diákbérlet támogatás
MOL Bubi bérlet támogatás
„deák" Közalapítvány pályázati támogatása

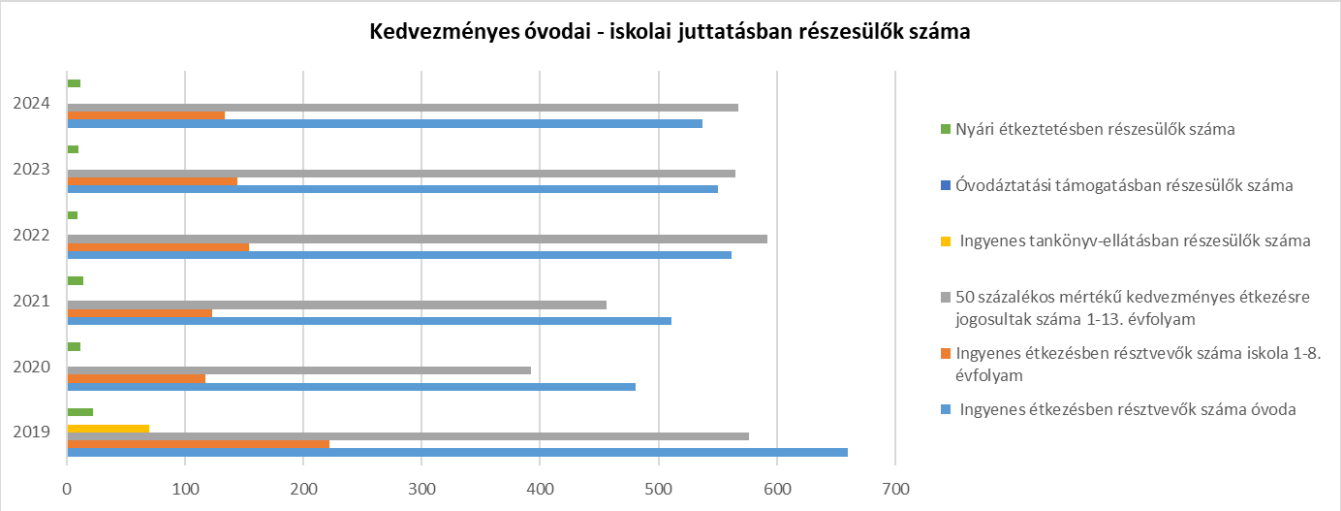
Ferencváros Önkormányzata kifejezetten a tehetséggondozás jegyében alapította meg a „deák" Közalapítványt, amely évi 15 millió forinttal támogatja a Ferencvárosban élő tehetséges, de hátrányos helyzetű gyermekeket. Az alapítvány évente 2 alkalommal, tavasszal és ősszel ír ki pályázatot tanulmányi, zenei, nyelvi előkészítő és sport kategóriában, általános- és középiskolai, valamint kimagasló eredményt nyújtó egyetemi tanulmányokat folytató tanulók részére. Évente egy alkalommal, a tanév végén, minden általános iskola ajánlhat egy olyan végzős tanulót, akik éveken át példaként álltak társaik előtt. Ők a 100 000 Ft pénzjutalommal járó „deák" Emlékérmet kapják.
A „deák" Közalapítvány kiemelten foglalkozik a tehetséges roma fiatalokkal is. Év végén hirdeti meg azt a pályázatot, ahol jól tanuló és tehetséges roma gyermekeket tárgyjutalomban részesíti, a pandémia kezdete óta pedig, a nem roma tehetséges, hátrányos helyzetű gyerekek is pályázhatnak laptopra vagy tabletre.
A „deák" Közalapítvány pályázatai rendkívül népszerűek, közel évente 250-280 gyermek részesül ösztöndíjban.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A Gyvt. idevonatkozó rendelkezései alapján az intézményi (ingyenes és kedvezményes) gyermekétkeztetést a települési önkormányzatnak kell biztosítani bölcsődében, óvodában, iskolában. A jogszabályi előírásokat figyelembe véve a gyermekek ingyenes és kedvezményes étkeztetésre való jogosultságát a jogszabályi előírásokon túl a megfelelően bekért dokumentumok alapján a Ferencvárosi Intézményüzemeltetési Központ (a továbbiakban: FIÜK) vizsgálja.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális)						
Év	**Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda**	**Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam**	**50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam**	**Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma**	**Óvodáztatási támogatásban részesülők száma**	**Nyári étkeztetésben részesülők száma**
	Fő	**Fő**	**Fő**	**Fő**	**Fő**	**Fő**
2019	660	222	576	70	n.a.	22
2020	481	117	392	0	n.a.	12
2021	511	123	456	0	n.a.	14
2022	562	154	592	0	n.a.	9
2023	550	144	565	0	n.a.	10
2024	537	134	567	0	n.a.	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A fenti, KSH-s adattábla alapján látható, hogy az ingyenesen étkezők száma az óvodákban a kiinduló létszámhoz képest a jelentős emelkedést követő visszaesés után ismételten fokozatosan emelkedett, míg az általános iskolákban lecsökkent. A Ferencvárosi Önkormányzat által összegyűjtött adatok alapján némiképp árnyaltabban mutatja a tendenciákat a nappali ellátásban résztvevő gyermekek kedvezményes intézményi étkeztetése tekintetében.

A 3.3. pontban már bemutatott óvodáztatási támogatás (a gyermeknevelési támogatások egyike) Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének a pénzbeli és természetbeni támogatásokról szóló 47/2020. (XII.17.) önkormányzati rendelet 12.§ (2) bekezdés c) pontja alapján adható, 2025. május elsejétől bevezetett új támogatási forma. Évente egy alkalommal, gyermekenként 15 000 Ft támogatás állapítható meg a Ferencvárosban lakó vagy tartózkodási helyén életvitelszerűen élő, támogatást kérő, óvodai nevelésben résztvevő gyermeket nevelő szülőnek.

FERENCVÁROSI EGYESÍTETT BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNYEK							
Év	**Ingyenesen étkezők átlagos létszáma**						**Nem támogatott étkezők átlagos létszáma**
	RGYK	3 vagy több gyerek	Tb.	Testvér TB.	Jövedelem szerint	Nevelésbe vett	
2019	4	20	15	6	68	1	106
2020	1	17	7	2	47	0	81
2021	3	22	6	2	48	0	121
2022	0	20	6	2	51	1	115
2023	2,5	23	6	2	48	0	128
2024	3	22	4	2	49	0	149

Forrás: Önkormányzati adatok

FERENCVÁROSI ÓVODÁK									
Év	**Ingyenesen étkezők átlagos létszáma**							**Nem támogatott étkezők átlagos létszáma**	**Kerületi létszám**
	RGYK	3 vagy több gyerek	Tb.	Testvér TB.	Jövedelem szerint	Nevelésbe vett	Menekült (ukrajnai)		
2019	28	175	76	8	356	3	0	427	865
2020	15	131	61	7	267	1	0	319	722
2021	13	145	68	11	274	0	0	341	850
2022	15	169	71	14	283	2	9	403	916
2023	11	175	61	12	285	2	4	412	962
2024	5	188	59	12	272	1	1	427	965

Forrás: Önkormányzati adatok

FERENCVÁROSI ÁLTALÁNOS ISKOLÁK a Dél-Pesti Tankerületi Központ által fenntartott							
Év	**Ingyenesen étkezők átlagos létszáma**			**50% kedvezményben részesülők átlagos létszáma**		**Nem támogatott étkezők átlagos létszáma**	**Kerületi létszám**
	RGYK	Nevelésbe vett	Menekült (ukrajnai)	Tb.	3 vagy több gyerek		
2019	179	5	0	142	382	1 406	1 609
2020	113	4	0	96	251	945	1 746
2021	119	4	0	111	295	1 085	2 535
2022	126	4	#	128	361	1 287	2 668
2023	89	6	#	120	347	1 232	
2024	83	6	#	117	352	1 263	

Forrás: Önkormányzati adatok

FERENCVÁROSI KÖZÉPISKOLÁK a Dél-Pesti Tankerületi Központ által fenntartott								
Év	**Ingyenesen étkezők átlagos létszáma**				**50% kedvezményben részesülők átlagos létszáma**		**Nem támogatott étkezők átlagos létszáma**	**Kerületi létszám**
	Utó-gondozott	RGYK	Nevelésbe vett	Menekült (ukrajnai)	Tb.	3 vagy több gyerek		
2019	0	3	2	0	8	67	157	45
2020	0	1	1	0	5	38	98	17
2021	0	2	1	0	5	44	123	19
2022	0	4	1	1	6	93	260	58
2023	1	3	2	0	6	89	279	
2024	0	3	1	1	9	85	270	

Forrás: Önkormányzati adatok

Rászoruló gyermekek szünidei étkeztetése

A központi költségvetés kötött felhasználású támogatást biztosít az önkormányzatoknak a rászoruló gyermekek intézményen kívüli szünidei étkeztetés feladattal összefüggésben felmerülő kiadásaihoz. A Gyvt. 2016. január 1-jétől hatályos rendelkezései alapján önálló gyermekvédelmi természetbeni ellátásként kerül meghatározásra a szünidei gyermekétkeztetés, amelynek ellátása bizonyos ellátotti kör vonatkozásában kötelező önkormányzati feladatként jelenik meg. A települési önkormányzat szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű (HH) gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyermek részére ingyenesen biztosítja.

A szünidei étkeztetésről a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerinti települési önkormányzatnak kell gondoskodnia. A gyermek alatt a Gyvt. szerinti gyermek fogalom értendő, így az önkormányzatoknak bölcsődés kortól, azaz a gyermek öt hónapos korától a 18. életévének betöltéséig kell a rászoruló gyermekekről gondoskodni.

Szünidei ingyenes étkeztetést szünetenként igénybe vevő (HH és HHH) gyermekek száma

Tavaszi szünet	**Hátrányos helyzetű gyermekek száma**					**Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma**					
Év	bölcsődés korú	óvodás korú	ált.isk. korú	közép isk. korú	**össz.**	bölcsődés korú	óvodás korú	ált.isk. korú	közép isk. korú	**össz.**	**Mindössz.**
2018	0	0	9	1	**10**	0	0	2	1	**3**	**13**
2019	1	0	5	2	**8**	0	0	6	1	**7**	**15**
2020	0	0	0	0	**0**	0	0	3	3	**6**	**6**
2021	1	0	1	2	**4**	0	0	2	0	**2**	**6**
2022	0	0	0	0	**0**	0	0	0	0	**0**	**0**
2023	0	0	0	0	**0**	1	0	4	0	**5**	**5**
2024	0	0	0	0	**0**	1	0	2	0	**5**	**5**

Forrás: Önkormányzati adat

Nyári szünet	Hátrányos helyzetű gyermekek száma					Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma					
Év	bölcsődés korú	óvodás korú	ált.isk. korú	közép isk. korú	**össz.**	bölcsődés korú	óvodás korú	ált.isk. korú	közép isk. korú	**össz.**	**Mindössz.**
2018	4	7	14	1	**26**	2	4	18	1	**25**	**51**
2019	0	1	1	0	**2**	0	1	9	0	**10**	**12**
2020	0	1	0	0	**1**	0	0	3	0	**3**	**4**
2021	1	1	1	0	**3**	0	0	3	1	**4**	**7**
2022	1	1	2	0	**4**	0	0	0	0	**0**	**4**
2023	0	0	0	0	**0**	2	0	4	0	**6**	**6**
2024	0	0	0	0	**0**	0	0	0	0	**0**	**0**

Forrás: Önkormányzati adat

Őszi szünet	Hátrányos helyzetű gyermekek száma					Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma					
Év	bölcsődés korú	óvodás korú	ált.isk. korú	közép isk. korú	**össz.**	bölcsődés korú	óvodás korú	ált.isk. korú	közép isk. korú	**össz.**	**Mindössz.**
2018	0	0	1	1	**2**	0	0	6	0	**6**	**8**
2019	0	0	0	0	**0**	0	0	5	3	**8**	**8**
2020	1	0	1	0	**2**	0	0	0	0	**0**	**2**
2021	2	0	1	1	**4**	0	0	2	0	**2**	**6**
2022	0	0	0	0	**0**	0	0	0	0	**0**	**0**
2023	0	0	0	0	**0**	1	0	2	0	**3**	**3**
2024	0	0	0	0	**0**	0	0	4	0	**4**	**4**

Forrás: Önkormányzati adat

Téli szünet	Hátrányos helyzetű gyermekek száma					Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma					
Év	bölcsődés korú	óvodás korú	ált.isk. korú	közép isk. korú	**össz.**	bölcsődés korú	óvodás korú	ált.isk. korú	közép isk. korú	**össz.**	**Mindössz.**
2018	0	0	4	6	**10**	0	0	3	0	**3**	**13**
2019	0	0	0	0	**0**	0	0	5	3	**8**	**8**
2020	1	0	1	2	**4**	0	0	2	0	**2**	**6**
2021	3	1	1	1	**6**	0	0	0	0	**0**	**6**
2022	0	0	0	0	**0**	1	0	4	0	**5**	**5**
2023	0	0	0	0	**0**	2	0	8	0	**10**	**10**
2024	1	0	0	0	**1**	2	0	9	0	**11**	**12**

Forrás: Önkormányzati adat

A táblázatok jól mutatják, hogy az elmúlt években folyamatosan csökkent a szünidei gyermekétkeztetésben érintett gyermeke száma. Ennek magyarázata lehet a jogosultsági feltételként megjelölt jövedelmi határok számításában keresendő.

A szünidei étkeztetés keretében függetlenül attól, hogy a gyermek intézményi jogviszonnyal rendelkezik-e, a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést szükséges biztosítani. A szünidei gyermekétkeztetés keretében főszabály szerint a déli meleg főétkezés helyben történő elfogyasztásának megszervezéséről kell gondoskodni. Ha a helyben történő elfogyasztásra nincs lehetőség, így különösen erre alkalmas helyiség hiánya esetén, a szünidei gyermekétkeztetés az étel elvitelével vagy a gyermek számára történő kiszállításával is biztosítható.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A kerületben élő gyermekekre vonatkozóan ilyen jellegű adat nem áll rendelkezésre. A 3.5. pontban már bemutatott, szegregált lakókörnyezetekben ugyan jelentősebb a hátrányos helyzetű gyermekek, illetve családok száma, és a kimutatások alapján a kerületnek ezen részein többen részesülnek különböző támogatásokban, segélyekben, és magasabb a munkanélküliség aránya, ebből következtethető, hogy a gyermekek helyzete is ezeken a területeken nehezebb.

Alapellátási Egység adatai							
Év	**Összes ellátott**	**Együttműködési megállapodással**	**Tanácsadás/ Egyszeri ellátott**	**Gyermekek száma**	**Veszélyeztetett kiskorúak**	**Bántalmazás**	**Elhanyagolás**
2018	1241	850	391	343	220	20	75
2019	1451	1121	330	404	202	28	81
2020	1476	1191	285	429	272	70	77
2021	1768	1283	485	531	306	90	133
2022	1722	1197	525	487	277	56	111
2023	1719	1256	463	545	273	52	135
2024	1560	1090	470	477	315	43	119

FESZGYI adat

A FESZGYI családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatását ellátó Alapellátási Egységben messze a legmagasabb esetszámban jelenik meg az anyagi, megélhetési és a lakhatással összefüggő nehézség elsődleges problémaként.
A családi összetétel, a gazdasági aktivitás és a legmagasabb iskolai végzettség mutatói szignifikánsan megjelennek a szolgáltatást igénybe vevők elsődleges problémáinak vonatkozásában. Az anyagi nehézség, mint probléma az egyedülállókat, a gyermeküket egyedül nevelőket és az alacsony iskolai végzettségű ügyfeleket érinti dominánsan. Emellett az infláció, a rezsiköltségek emelkedése a társadalom alsóbb rétegeiben okoz sok esetben napi szintű megélhetési problémát. Egyre gyakrabban találkozunk azzal a jelenséggel, hogy az alapvető fiziológiai szükségletek kielégítése is nehézségbe, akadályokba ütközik. A rossz anyagi helyzet miatt megjelenő nehézségek a családokban élő gyermekeket is érintik, elsősorban azok a hátrányok, amelyek az anyagi nehézségek okán alakulnak ki, úgy, mint a melegvíz hiánya, a fűtés vagy az áramszolgáltatás hiánya miatti elhanyagoltság, az iskolai, óvodai felszerelések hiánya; olykor pedig a szükséges gyógyszerek hiánya. A gyermekek elhanyagolása, mint elsődleges probléma, a fenti okokra is visszavezethető. A Gyvt. szerint „a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki

egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését." Anyagi okok miatt a gyermekek hátrányos helyzetét a családsegítő csak szolgáltatások, adományok közvetítésével és pénzbeli, illetve természetbeni támogatások igénylésének elősegítésével enyhítheti.
A gyermekvédelmi hatósági ügyekben érintett családok esetében a lakhatási szegénységet vizsgálva a következő problémák jelentek meg ügyfélkörünkben:

- Rossz minőségű, rossz műszaki állapotú, időnként egészségre káros (dohos, penészes), csótányos lakásban élő családok, a nyílászárók rossz állapota szintén jellemző.
- Kisméretű, gyakran egyszobás, zsúfolt lakásokban probléma a nagy családi együttélés, több generáció együttélése. Ezekben a családi együttélésekben nem lehet reálisan beosztani a pénzt, a közösbe került pénz követhetetlen, a szerepek, feladatok határkijelölései nem történnek meg vagy nem is lehet kialakítani egy élhető rendszert, mert a harsányabb, erőszakosabb családtag dönt, amiből egy idő után parttalan veszekedések, mély sérelmek születnek.
- A lakhatás fenntartásának nehézségei, a lakás elvesztésétől való félelem. Akik piaci alapú albérleti ingatlanban laknak, azok rendszerint csak rövid ideig tudják fenntartani az ingatlant, jellemzően költözködők. A József Attila lakótelepen nagyon sok ügyfél lakik albérletben, melynek fenntartása nagy nehézséget ró a családra. Ezért sokuknál jellemző a lakhatási bizonytalanság, melyet tetéz a rezsi árának jelentős növekedése, valamint az élelmiszerárak folyamatos növekedése. Az albérletekben élőknél krízisjellegű problémák adódnak a lakhatás váratlan megszűnése, az infláció okozta nehézségek, a rezsi- és albérleti díjak emelkedése vagy munkahely váratlan megszűnése miatt.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A vonatkozó jogszabály az oktatási esélyegyenlőség szempontjából hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyerekeket, tanulókat különböztet meg. A törvényi meghatározásban az iskolai hátrányok legfontosabb eredői a gyermek családjának szegénysége és alacsony iskolázottsággal telített hátrányos társadalmi helyzete.

Ferencváros oktatási/nevelési intézményeiben is nagy hangsúlyt fektetnek a gyermekek esélyegyenlőségének megvalósulására, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátására. Budapest IX. kerületének területén jelenleg a Dél-Pesti Tankerületi Központ két speciális gyógypedagógiai intézete működik.

- A Ferencvárosi Komplex Óvoda, Általános Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény három feladatellátási hellyel rendelkező, sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai és általános iskolai nevelését, oktatását ellátó többcélú gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézmény.
- A Dió Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Kollégiumban 8 évfolyamos általános iskolai képzés, 4 évfolyamos középiskolai készségfejlesztő iskolai képzés folyik, 4 csoportban és otthoni keretek között fejlesztő nevelés-oktatást, valamint kollégiumi ellátást biztosítunk. A 8 általános iskolai évfolyamon jelenleg 52 gyermek, a készségfejlesztő iskolában 34 fiatal tanul. Iskolai keretek között 24 fő részesül fejlesztő nevelés-oktatásban, otthoni ellátásban 68 tanulót fejlesztünk. Tanulóink sajátos nevelési igényű gyermekek. (középsúlyos értelmi fogyatékossággal élő, és súlyosan, halmozottan sérült)

SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK ELLÁTÁSA EGYÜTTNEVELÉS KERETÉBEN							
Intézmény neve	enyhe értelmi fogyatékossággal élő személy	hallássérült	látássérült	mozgásszervi fogyatékos személy	beszéd-fogyatékos személy	autizmus spektrum zavarral küzdő	egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő
Bakáts Téri Ének-zenei Általános Iskola			X				X
Budapest IX. Kerületi Kosztolányi Dezső Általános Iskola				X	élő		X
Budapest IX. Kerületi Kőrösi Csoma Sándor Kéttannyelvű Általános Iskola					X		X
Budapest IX. Kerületi Molnár Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola				X	X	X	X
Budapest IX. Kerületi József Attila Általános Iskola	X				X		X
Budapest IX. Kerületi Leövey Klára Gimnázium		X	X		X		X
Budapest IX. Kerületi Szent-Györgyi Albert Gimnázium		X					X
Ferencvárosi Sport Általános Iskola és Gimnázium	X					X	X
Budapest IX. Kerületi Weöres Sándor Általános Iskola és Gimnázium		X	X	X			X

Forrás: Dél-Pesti tankerületi Központ

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A FESZGYI a családsegítés és a gyermekjóléti alapellátás keretében javítja a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférését. Egyrészt maga a gyermekek védelme, az esetkezelés, tanácsadás, információnyújtás és a szolgáltatásokhoz való hozzájutás aktív segítése, másrészt az óvodai és iskolai szociális s segítők prevenciós és tanácsadó tevékenysége fontos ebben a tevékenységben. Ezek az alapvető szolgáltatások kiegészülnek a gyógy-

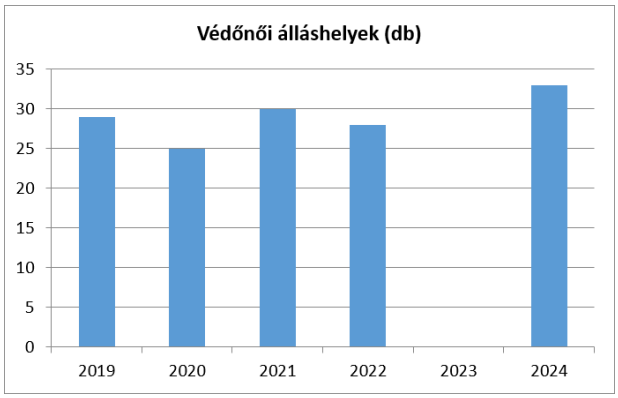
és fejlesztőpedagógiai szolgáltatással, valamint a hátránykompenzációt és esélyegyenlőséget elősegítő, valamint intézményen kívüli szolgáltatásokat nyújtó intézményekkel, szervezetekkel való szoros szakmaközi együttműködés és rendszeres kapcsolat.

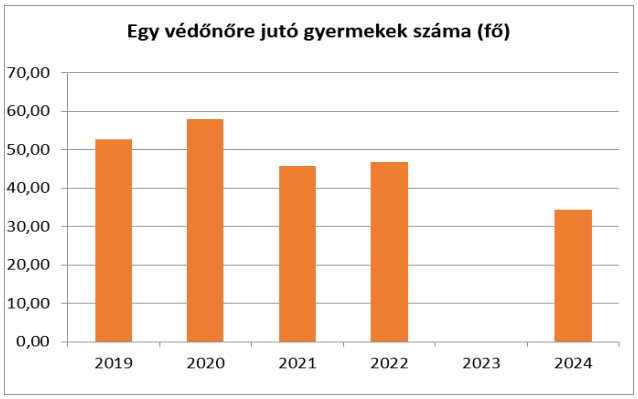
Az egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi LXXIII. törvény értelmében a védőnői ellátás biztosításáért a Kormány által rendeletben kijelölt állami intézményfenntartó szerv a felelős 2023. július 1-től.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	0-2 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2019	29	1527	52,66
2020	25	1449	57,96
2021	30	1372	45,73
2022	28	1309	46,75
2023	0	1267	0
2024	33	1137	34,45

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A hazai szabályozás szerint a védőnő szakmai tevékenységét részben önállóan végzi, illetve együttműködve a háziorvossal, házi gyermekorvossal, valamint a család- és gyermekjóléti szolgálattal és központtal, amelynek célja a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése.
A védőnők feladataival részletesen az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény és a 49/2004 ESzCsM rendelet foglalkozik, amely szerint a legfontosabb védőnői feladatok a következők:

- a család- és nővédelem, ezen belül a tanácsadás, a családgondozás
- a 25-65 év közötti nők részére jogszabályban meghatározott feltételek szerinti szűrővizsgálatok végzése (pl. méhnyak-szűrés);
- a várandós, gyermekágyas és szoptató anyák gondozása;
- gyermekek gondozása az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig;
- védőnői feladatok végzése az óvodában és az oktatási intézményben;
- az otthonukban gondozott tanköteles korú gyermek gondozása;

- együttműködés a szociális, köznevelési, család- és ifjúságügyi, civil és egyházi a kulturális és a további érintett ágazatokkal;
- a gyermekvédelmi jelzőrendszerben való részvétel.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

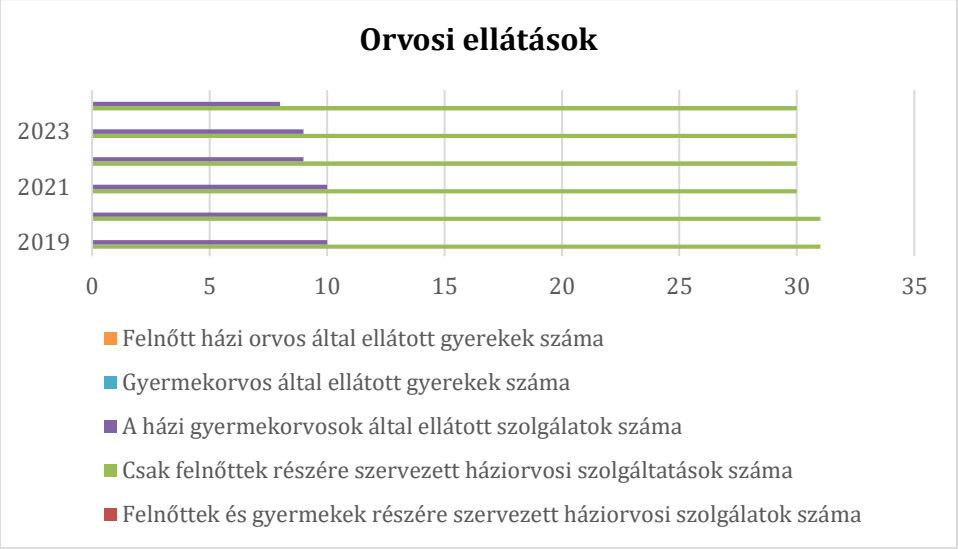
Az egészségbiztosítás egészségügyi ellátásaira jogosultak számára alapellátás keretében biztosítani kell, hogy lakóhelyén vagy annak közelében, választása alapján, nemétől, korától, betegsége természetétől függetlenül folyamatos egészségügyi ellátásban részesüljön, szervezett egészségügyi szolgáltatás, védőnői hálózat, háziorvosi és házi gyermekorvosi ellátás működtetésével.
A háziorvosi ellátás feltételeinek megteremtése az önkormányzat feladata. A háziorvosok az önkormányzattal kötött megállapodásnak megfelelően az ellátandó terület meghatározása alapján látják el a háziorvosi praxissal járó tevékenységeket.
Ferencvárosban a házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma 9. Az ellátottak, illetve az esetszámok tekintetében 2018-tól egy szolgálattal csökkent és stagnál.

2025. évben a 10 körzetből 2 betöltetlen, ebből 1 körzet felosztására javaslatot tett a Kt., így 8 orvos látja el jelenleg a lakosságot. A 2025. évi beteg forgalmi adatok alapján viszont látható, hogy jelentősen megnövekedett az orvosok által ellátott betegek száma, hiszen az orvoshiány miatt reájuk hárult ezen lakosság ellátása is.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2019	0	31	10	n.a.	n.a.
2020	0	31	10	n.a.	n.a.
2021	0	30	10	n.a.	n.a.
2022	n.a.	30	9	n.a.	n.a.
2023	n.a.	30	9	n.a.	n.a.
2024	n.a.	30	8	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az Nkt. alapján kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:
a) *különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló*:
aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,
c) tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló,

Sajátos nevelési igényű gyermek

Az Nkt. alapján sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszédfogyatékossággal élő, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozott fogyatékossággal élő, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.
Az enyhe értelmi fogyatékossággal élő, beszédfogyatékossággal élő vagy pszichés fejlődési zavarral küzdő sajátos nevelési igényű tanulót két gyermekként, a mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), középsúlyos értelmi fogyatékossággal élő, autizmus spektrumzavarral küzdő vagy halmozott fogyatékossággal élő gyermeket, tanulót három gyermekként kell figyelembe venni az óvodai csoport, iskolai osztály, kollégiumi csoport létszámának számításánál, ha nevelés-oktatásuk a többi gyermekkel, tanulóval együtt történik.

Ferencvárosi óvodákba járó sajátos nevelési igényű gyermekek létszámának alakulása 2019-2024. között												
Óvoda neve	**2019.**		**2020.**		**2021.**		**2022.**		**2023.**		**2024.**	
	2 főnek számít	**3 főnek számít**	**2 főnek számít**	**3 főnek számít**	**2 főnek számít**	**3 főnek számít**	**2 főnek számít**	**3 főnek számít**	**2 főnek számít**	**3 főnek számít**	**2 főnek számít**	**3 főnek számít**
Ferencvárosi Csicsergő	**2**	5	2	5	0	2	1	3	1	6	3	5
Ferencvárosi Csudafa	**0**	0	0	1	1	1	1	2	3	2	2	1
Ferencvárosi Epres	**1**	1	1	1	0	2	2	1	3	4	4	3
Ferencvárosi Kerekerdő	**8**	0	5	0	6	1	8	1	3	2	5	2
Ferencvárosi Kicsi Bocs	**1**	0	2	0	0	0	4	0	7	0	7	0
Ferencvárosi Liliom	**1**	0	0	0	0	0	1	0	5	0	3	0
Ferencvárosi Méhecske	**4**	0	4	0	2	0	5	0	1	0	1	0
Ferencvárosi Napfény	**1**	1	1	0	1	0	7	0	4	0	2	0
Ferencvárosi Ugrifüles	**1**	1	0	2	0	2	1	1	0	1	2	0
Összesen:	**19**	**8**	**15**	**9**	**10**	**8**	**30**	**8**	**27**	**15**	**29**	**11**

Önkormányzati adat

A törvény tehát minden olyan gyermeket a kiemelt figyelmet igénylő kategóriájába sorol, akiknek az optimális fejlődéséhez, kiteljesedéséhez több vagy más jellegű odafigyelés, segítés, foglalkozás szükséges.
A Nkt. a köznevelés kiemelt feladataként rögzíti az iskolát megelőző kisgyermekkori fejlesztést, továbbá a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók speciális igényeinek figyelembevételét, egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésük elősegítését, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtését. Ennek érdekében Ferencváros Önkormányzata az általa fenntartott óvodákba járó szakértői bizottság által kiállított szakértői véleménnyel rendelkező sajátos nevelési igényű gyermekek részére szükséges fejlesztés elérése érdekében, minden évben az illetékes tankerületi központtal feladat-ellátási szerződést köt gyógypedagógiai feladatok ellátására.

Ferencváros Önkormányzatának Képviselő-testülete a szerződéses úton biztosított fejlesztés bővítése érdekében a 2023/2024-es nevelési évben 10 hónapra ABA terápia-módszer alkalmazására költségvetési forrást biztosított. A 10 hónapos terápia két óvodában 5-5 fő, jellemzően autizmus spektrumzavarral küzdő gyermek fejlesztésére irányult.
Ferencváros Önkormányzata a 2025/2026-os nevelési évtől az általa fenntartott Ferencvárosi Kerekerdő Óvodánál alkalmazásra kerülő gyógypedagógusok útján biztosítja az összes, kerületi óvodába járó sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek
Az Nkt. kimondja, hogy ha a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő pedagógiai ellátásra jogosult. A fejlesztő pedagógiai ellátás a nevelési tanácsadás, az

óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás, a kollégiumi nevelés és oktatás keretében valósítható meg. Annak érdekében, hogy az óvodai nevelés során a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek fejlesztése megvalósuljon Ferencváros Önkormányzata a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat IX. Kerületi Tagintézményének fejlesztőpedagógusi hálózata mellett szerződést kötött fejlesztő-pedagógiai szolgáltatást nyújtó alapítvánnyal is.

A gyógypedagógiai és fejlesztőpedagógusi kapacitások bővítése a közeljövőben sürgetővé válik, hiszen a szakértői bizottság által feltárt sajátos nevelési igényű gyermekek, és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek száma magas, stagnáló, illetve emelkedő tendenciát mutat. A Dél-Pesti Tankerületi Központ és a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat IX. Kerületi Tagintézményének kapacitása jelenleg igen korlátozott.

A fejlesztő- és gyógypedagógiai foglalkozások fő feladata, hogy személyre szabottan segítse az ellátottakat, az egyének igényeihez igazodva az intellektusok és személyiségük fejlődése mentén.
A fejlesztőpedagógiai foglalkozások egyéni foglalkozások, ahol az eltérő képességekhez alkalmazkodva differenciált és személyiségközpontú tanítás és tanulás megszervezés zajlik.
A Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat IX. kerületi tagintézménye által nyújtott szolgáltatások is számos lehetőséget kínálnak a gyerekek, és a szülők számára a mentálhigiénés ellátás, a terápia és a fejlesztés, valamint a tanácsadás különböző területein.
- Nevelési tanácsadás
- Szakértői bizottsági tevékenység
- Logopédia
- Gyógytestnevelés
- Korai fejlesztés és fejlesztő nevelés
- Konduktív pedagógia
- Tehetséggondozás
- Iskolapszichológus koordináció

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti alapellátás olyan - a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás -, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával segíti elő a gyermek testi és lelki egészségét, családban történő nevelkedését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. Célja a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzése, a már kiemelt gyermekek hazajutásának elősegítése, utógondozása.
Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához, és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével annak leküzdéséhez.

A Ferencvárosi gyermekjóléti alapellátások részei
Gyermekek esélynövelő szolgáltatásai:
- Tanoda

Gyermekjóléti szolgáltatás
- Család- és gyermekjóléti szolgálat
- Család- és gyermekjóléti központ

Gyermekek napközbeni ellátása
- Bölcsődei ellátás
- Napközbeni gyermekfelügyelet
- Alternatív napközbeni ellátás

Gyermekek átmeneti gondozása

- Gyermekek átmeneti otthona
- Családok átmeneti otthona

Ferencváros területén a gyermekjóléti szolgáltatást, valamint a gyermekek átmeneti otthonának működtetését a FESZGYI látja el, amelyet a 3.6. alpontjaiban részletesen kifejtettünk.

A felsorolt szolgáltatásokon túl fejlesztő- és gyógypedagógiai tanácsadást, családi és válási mediációt és addiktológiai konzultációt is biztosít, valamint a H52 Ifjúsági Iroda és Közösségi téren keresztül prevenciós, gyermekeket és fiatalokat segítő szabadidős programokat is szervez.

A Család- és Gyermekjóléti Központ beszámolói szerint kerületi gyermekek esetében legjellemzőbb probléma típusok a következők:
- gyermekek (elsősorban érzelmi) elhanyagolása,
- lakhatási szegénység, alacsony munkaerő-piaci státusz, adóssághalmozás,
- mentális problémák: magatartászavar, tanulási nehézség, személyiségzavar, szenvedély- és pszichiátriai betegség,
- családi diszfunkciók, elhúzódó válás és gyermekelhelyezés, családi konfliktusok,
- gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség,
- fiatalkori bűnelkövetés, „bandázás”, csavargás, szerhasználat,
- párkapcsolati erőszak, gyermekbántalmazás,
- negatív diszkrimináció, kirekesztés.

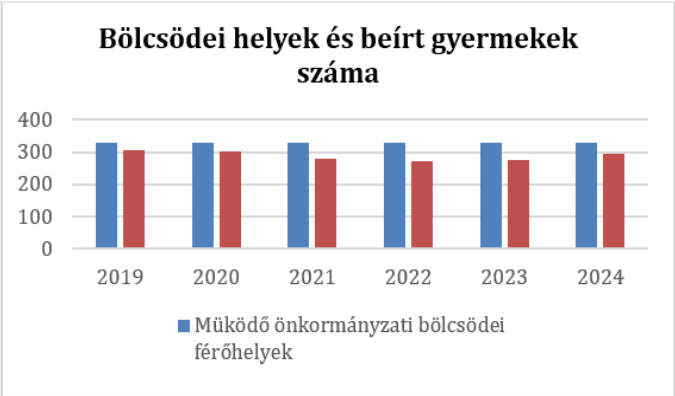
Ahhoz, hogy a magas kockázatú csoportok számára hozzáférhetőek legyenek a szolgáltatások, szükséges a jelzőrendszerrel történő együttműködés folyamatos fejlesztése, illetve a jelzőrendszer számára a naprakész információk eljuttatása, a szociális és gyermekjóléti ellátórendszer általános és helyi jellemzőinek, tartalmának megismertetése.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Az alábbi, önkormányzati adatokat tartalmazó táblázatok jól szemléltetik, hogy a Ferencvárosi bölcsődék férőhelyei folyamatosan fenntartottak. Mivel jogszabály rendelkezik a csoportlétszám kialakításánál figyelembe veendő szempontokról (életkor, korai fejlesztést, stb.) ezért a gyermeklétszám nem mutatja a bölcsődei férőhelyek tényleges kihasználtságát. A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosításáról szóló 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 46. §-a értelmében
(1) A bölcsődében egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizenkét gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei csoportban
a) valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, vagy
b) sajátos nevelési igényű gyermeket is nevelnek, gondoznak.
(2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizennégy gyermek nevelhető, gondozható.
(3) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban, ha
a) egy sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, legfeljebb tíz gyermek,
b) kettő sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, legfeljebb nyolc gyermek,
c) három–hat sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek
nevelhető, gondozható.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2019	328	305
2020	328	301
2021	328	280
2022	328	270
2023	328	277
2024	328	296

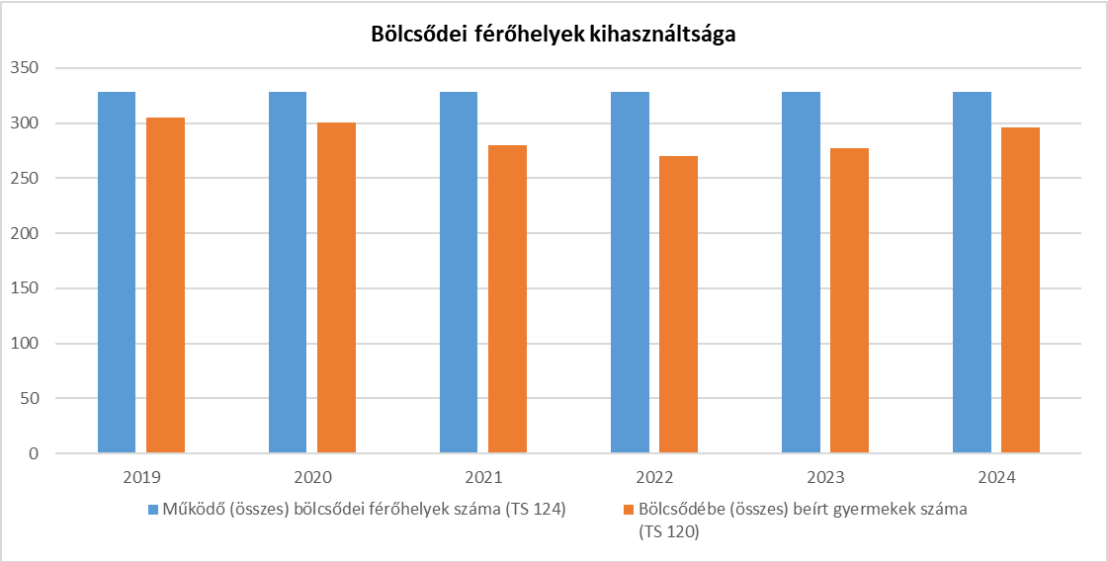
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Az alábbi, KSH adatokat tartalmazó táblázat némiképp eltérést mutat a helyben gyűjtött adatoktól, azonban arányait tekintve az eltérés nem jelentős.

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2019	0	0	54	52	0	0	328	305
2020	0	0	75	63	0	0	328	301
2021	0	0	75	65	0	0	328	280
2022	0	0	88	79	0	0	328	270
2023	0	0	76	72	0	0	328	277
2024	0	0	74	70	0	0	328	296

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A gyermekek védelmét pénzbeli és természetbeni ellátások, személyes gondoskodást nyújtó alapellátások, személyes gondoskodást nyújtó szakellátások, valamint hatósági intézkedések biztosítják.
A Gyvt.-ben nevesített, gyermekeket megillető jogok érvényesítése a gyermekvédelmi rendszer és ezen belül a család- és gyermekjóléti szolgálat feladata. A Ferencvárosban működő Család- és Gyermekjóléti Központban dolgozó esetmenedzserek a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló szociális segítő tevékenységet látnak el.
A gyermekvédelmi jelzőrendszer jelzése alapján megállapított veszélyeztetettség esetén amennyiben a szülő a gyermek testi, értelmi és erkölcsi fejlődésének veszélyeztetettségét önkéntesen nem akarja megszüntetni, a hatóság a fiatalkorút védelembe veszi.
Nevelésbe vétel akkor rendelhető el, ha a gyermek fejlődését a családi környezete veszélyezteti, és veszélyeztetettségét az alapellátás keretében biztosított szolgáltatásokkal, valamint a védelembe vétellel nem lehetett megszüntetni, illetve attól eredmény nem várható, és a gyermek megfelelő gondozása a családján belül nem biztosítható.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Gyermekvédelmi és jóléti szolgáltatások egyik kiemelt célja a szociális és mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok vonatkozásában az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése.
Ferencváros területén veszélyeztetett helyzetben lévő családok, gyermekek esetében átmeneti megoldást jelenthet a FESZGYI Gyermekek Átmeneti Otthona által nyújtott szolgáltatás. A 4.1. a) pontban bemutatott táblázatban jól látható tendencia, mely szerint 2019-ben még 123 fő volt, 2024-re viszont 38 főre csökkent azoknak a 0-18-év közötti ferencvárosi gyerekeknek, akiket valamilyen ok miatt krízishelyzetbe került családjuk nem tud ellátni. Az átmeneti gondozás az alapjául szolgáló ok fennállásáig, de legfeljebb tizenkét hónapig vehető igénybe, indokolt esetben azonban a szülő vagy törvényes képviselő kérésére hat hónappal hosszabbítható.
Az igénybe vevők nem csupán a Ferencvárosból kerültek ki, hanem néhány budapesti kerületben és közeli településen élő gyermekek is igénybe vették a FESZGYI Gyermekek Átmeneti Otthona által nyújtott szolgáltatást.
A gyermekek aktuális intézményi kapcsolatai (óvoda, iskola, védőnő, háziorvos stb.), valamint szabadidős elfoglaltságai (edzés, szakkörök) a gondozás alatt változatlanul megmaradnak, illetve napi kapcsolatot tarthatnak szüleikkel a kötődés és kapcsolat megtartása érdekében.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Pályázatok az óvodai sportolás körülményeinek javítása érdekében

2018-2020 között megvalósult a 395 114 azonosítószámú „Napfény Óvoda tornaszoba bővítése", című program, amelynek fenntartási határideje 2026-ban jár le.

Multifunkciós ovi-foci sportpálya épült a 139/2019. (IV.25.) számon „Ovi sport pályázat – Méhecske" címmel.

Ezeken túl a települési önkormányzat támogatja az iskolai sportkörök működéséhez, vagy az ezek feladatait ellátó diáksport-egyesületek feladatainak zavartalan ellátásához szükséges feltételek megteremtését.

Ferencváros Önkormányzata minden tekintetben eleget tesz a jogszabályban rögzítetteknek, sőt ezen túlmenően önként vállalt feladatként határozta meg az utánpótlás-nevelés helyi feltételeinek kialakítását, fejlesztését, valamint az iskolán kívüli, önszerveződő diáksport tevékenységek feltételeinek megvalósítás és fejlesztését.

A kerületi sportélet az alábbi rész-szakterületek összességéből válik egésszé:
intézményi keretek között zajló sport és testnevelés (óvodai mozgásos tevékenységek, iskolai testnevelés, diáksport versenyrendszer),
kerületi lakossági szabadidős sportolás,
versenysport és utánpótlás nevelés.

A gyermekek részére a nyári iskolai napközis időszakban nyári sportfoglalkozások kerülnek megrendezésre az oktatási intézményekben. Emellett szintén nyári napközis sportfoglalkozások kerülnek megtartásra a FESZGYI H52 Ifjúsági Iroda és Közösségi Tér által szervezett nyári táborokban. A kerületi lakosság részére minden évben június-augusztus között különböző szabadtéri sport rendezvényeket szervezünk heti rendszerességgel a kerület más-más helyszínein. A téli időszakban, korcsolya oktatási lehetőséget nyújtunk szakképzett oktató biztosításával, az óvodások és iskolások részére. A Budapest Park területén kialakított jégpályán kedvezményes lakossági korcsolyázásra is lehetőség nyílik.

A kerületi lakossági szabadidős sportolás szervezésében fontos szerepet játszik az Ferencvárosi Művelődési Központ. Az Több sportot, testmozgást lehetővé tevő helyiség (tornaterem, tükrös terem, tornaszoba) is megtalálható az intézményeiben, így nem csak a Haller utcai épületében, hanem tagintézményeiben is, így pl. a Dési Művelődési Ház is helyszínt biztosít gyermekek és családok számára egyaránt, amely a 3.6. pont alpontjaiban részletesen bemutatásra kerültek.

Kerületi sportlétesítmények

A kerület területén elérhető sportlétesítmények és sportolásra alkalmas termek megtalálhatóak az 1-es mellékletben.

Megállapítható, hogy az Önkormányzat közterületein lévő sportpályák, sporteszközök mennyisége ideális a lakosság tömegsportolási igényeinek kielégítéséhez.
Fontos a régi elavult betonos sportpályák felújítása, valamint a régebben felújított műfüves pályák burkolatának felújítása. A kerületben található egy jégpálya, ezt a FIÜK üzemelteti továbbá található 2 db tanuszoda és a Vendel utcai Tornacsarnok, melyet a Dél-Pesti Tankerület üzemeltet, de a vonatkozó jogszabályok és a vagyonkezelési szerződés értelmében tanítási időn kívül lakossági

sportolási célra elérhető és használható. Kerületünkben csak a SIKETEK Sportcsarnoka (amely a lakosság számára nem elérhető) rendelkezik szabványméretű fedett sportpályával.
Az állam által épített és tervezett nagyméretű sportlétesítményekben a lakosság tömegsport rendezvények megrendezésére valószínűleg nem lesz lehetőség.

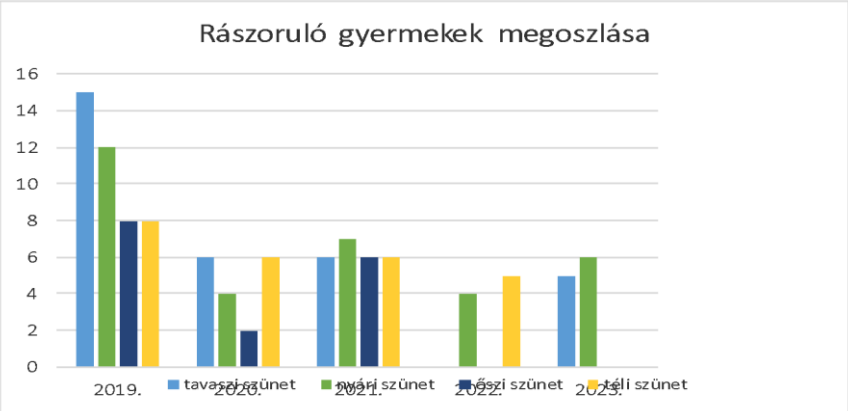
A kerület elfogadott gazdasági programja az alábbi fejlesztési elképzeléseket fogalmazza meg a lakossági szabadidős sportolás területén:
- a kerületi kulturális és sportesemények kínálata vonzó legyen az iskolás korosztálynak,
- a meglévő programok újragondolása, a korosztály igényeinek felmérésével,
- a programok, együttműködések, partnerek programjainak folyamatos felülvizsgálata a monitorozás, visszajelzések alapján,
- a fiatal korosztály saját kezdeményezéseit is támogatni kell, ehhez élő együttműködések kialakítására van szükség,
- Ferencváros Önkormányzata által működtetett létesítmények felszereltségének bővítése, valamint a rendelkezésre álló infrastruktúra korszerűsítése (jellemző a szabvány méretű sportpályák hiánya),
- a nem önkormányzati sportterekkel, sportszervezetekkel való hatékony együttműködés kialakítása,
- az önkormányzat által szervezett lakossági rendezvények számának, színvonalának emelése, a sportprogramok integrálása a többi szabadidős, családi, ifjúsági, idősügyi, esélyegyenlőségi vagy drogprevenciós programba,
- a kerületben létesülő Ferencvárosi Szabadidő- és Sportparkban extrém sportpark és szabadtéri fitneszpark működtetése, továbbá tömeg- és iskolai sportrendezvények rendezése,
- színvonalas tömegsport programok szervezése a kiemelt sportrendezvények idején,
- vízisport lehetőségek biztosítása a Kis-Duna mellett épülő napközis gyermekotthonban,
- a közterületeken lévő szabadidő parkok felszereltségének folyamatos ellenőrzése, karbantartása, bővítése,
- kerékpáros közlekedés lehetőségének javítása, népszerűsítése,
- a kerületben működő fogyatékossággal élő emberek sportolási lehetőségeinek támogatása, részükre sportesemények szervezése, lakossági érzékenyítő programok tartása,
- extrém sportok programokba integrálása,
- együttműködési megállapodások megkötése a kerületben aktívan működő szabadidős sportszervezetekkel, sportszolgáltatókkal, valamint a szomszédos kerületi önkormányzatokkal, a kerületi sportélet fellendítése érdekében.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A Gyvt. idevonatkozó rendelkezései alapján az intézményi (ingyenes és kedvezményes) gyermekétkeztetést a települési önkormányzatnak kell biztosítani bölcsődében, óvodában, iskolában. Ennek kerületünkben történő megvalósulása a 4.1. d) pontban ismertetésre került.

Szünidei gyermekétkeztetés

A szünidei étkeztetésről a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerinti települési önkormányzatnak kell gondoskodnia. Ennek megfelelően az önkormányzatoknak bölcsődés kortól legfeljebb 18. életévének betöltéséig kell a rászoruló gyermekekről gondoskodni.

Önkormányzati adat

Rászoruló gyermekek étkezésének kiegészítése

Több éves gyakorlatra visszatekintve Ferencváros Önkormányzata – a Képviselő-testület döntése alapján – az „iskolatej" programot saját forrásból biztosítja a kerületi rászoruló gyermekek számára, korpás kiflivel és hűtött desszerttel kiegészítve.
Jelenleg a program keretén belül a gyermekek hétfő, szerda és pénteki napokon hűtött desszertet („túrórudit"), kedd és csütörtöki napokon korpás kiflit kapnak. Az iskolatejet a 2024/2025. tanévtől a Dél-Pesti Tankerületi Központ biztosítja a gyermekek számára, heti három napon: kedd, szerda és csütörtök.

Az ellátotti létszám alakulása az elmúlt tanévekben

Tanév	Ellátotti létszám
2025/2026.	1 021
2024/2025.	1 196
2023/2024.	1 242
2022/2023.	1 277
2021/2022.	1 379
2020/2021.	1 495
2019/2020.	1 550
2018/2019.	1 539
2017/2018.	1 539
2016/2017.	1 539

Önkormányzati adat

A beszerzések alkalmával a Ferencvárosi Önkormányzat nem vizsgálta a gyermekek rászorultságát, a Belső-Pesti, majd 2024/2025. tanévtől a Dél-Pesti Tankerületi Központ által közölt létszámadatokra hagyatkozott.

A programban az alábbi iskolák vettek részt az elmúlt években:
- Bakáts téri Ének-zenei Általános Iskola
- Ferencvárosi Komplex Óvoda, Általános Iskola és EGYMI
- Budapest IX. Kerületi Kosztolányi Dezső Általános Iskola
- Budapest IX. Kerületi Kőrösi Csoma Sándor Kéttannyelvű Általános Iskola
- Budapest IX. Kerületi Szent-Györgyi Albert Általános Iskola és Gimnázium
- Budapest IX. Kerületi Molnár Ferenc Általános Iskola
- Budapest IX. Kerületi József Attila Általános Iskola és AMI
- Ferencvárosi Sport Általános Iskola és Gimnázium

- Budapest IX. Kerületi Weöres Sándor Általános Iskola és Gimnázium
- DIÓ Általános Iskola, Előkészítő Szakiskola, EGYMI, Kollégium és Gyermekotthon

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A húsz éves múlttal rendelkező, a kerületben is működő Artemisszió Alapítványt Ferencváros Önkormányzata is támogatja. Az alapítvány a kerületben és a fővárosban élő, különböző kulturális háttérből vagy társadalmi osztályból érkező emberek találkozására, közös programjaira biztosít helyszínt és színes programokat az érintettek aktív bevonásával. A programokon az interkulturális kompetencia fejlesztése van a fókuszban, amely képesség arra, hogy a kulturális sokféleség előnyt jelenthessen mindenki számára.

A Next Step Magyarország Egyesület menekültek által alapított és vezetett szervezet. Többféle szolgáltatással segíti a Budapesten elszállásolt menekülteket. Egyrészt mentális egészségmegőrzést és traumakezelést nyújtanak a menekült (most főként ukrán) gyerekeknek, fiataloknak és szülőknek, illetve az őket támogató önkénteseknek. Közös táborok szervezésével a menekült gyerekek lelki egészségét és informális oktatását is folyamatosan segítik.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Ferencváros Önkormányzatának nincs tudomása a kerületen belül az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértéséről.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A Ferencvárosi Epres óvodában hátránykompenzáló támogatásban részesült, azaz energetikai felújítás történt, az Önkormányzati Épületek Épületenergetikai Fejlesztése keretében 2018-ban a KEHOP 5.2.9.-16-2017-00150 azonosítószámú pályázati programmal, amelynek 2023-ban járt le a fenntartási határideje.

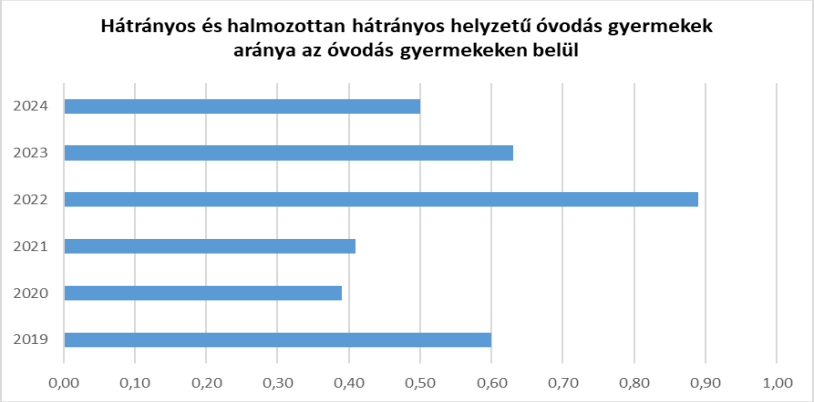
4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A Gyvt. értelmében a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeknek joga van ahhoz, hogy fokozott segítséget kapjon a fejlődését hátráltató körülmények leküzdéséhez és esélyeinek növeléséhez.
- A Ferencvárosi Komplex Óvoda, Általános Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény három feladatellátási hellyel rendelkező, sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai és általános iskolai nevelését, oktatását ellátó többcélú gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézmény. A KSH által nyilvántartott adatok szerint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya nagymértékben csökkent.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	**Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)**	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)**	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül**
	Fő	**Fő**	**%**
2019	1 341	8	0,60
2020	1 292	5	0,39
2021	1 224	5	0,41
2022	1 239	11	0,89
2023	1 269	8	0,63
2024	1 210	6	0,50

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- A Dió Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Kollégiumban 8 évfolyamos általános iskolai képzés, 4 évfolyamos középiskolai készségfejlesztő iskolai képzés folyik, 4 csoportban és otthoni keretek között fejlesztő nevelés-oktatást, valamint kollégiumi ellátást biztosítunk. Az intézmény által gyűjtött adatok szerint a 8 általános iskolai évfolyamon jelenleg 52 gyermek, a készségfejlesztő iskolában 34 fiatal tanul. Iskolai keretek között 24 fő részesül fejlesztő nevelés-oktatásban, otthoni ellátásban 68 tanulót fejlesztünk. Tanulóink sajátos nevelési igényű gyermekek. (középsúlyos értelmi fogyatékossággal élő és súlyosan, halmozottan sérült).
- A KSH által gyűjtött adatok ettől eltérő számadatokat mutatnak.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül
	Fő	Fő	%
2019	3 298	32	0,97
2020	3 262	46	1,41
2021	3 220	38	1,18
2022	3 486	35	1,09
2023	3 050	36	1,18
2024	2 886	43	1,49

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Fejlesztő- és gyógypedagógiai tanácsadás

A fejlesztő- és gyógypedagógiai foglalkozások fő feladata, hogy személyre szabottan segítse az ellátottakat, az egyének igényeihez igazodva az intellektusok és személyiségük fejlődése mentén.
A fejlesztőpedagógiai foglalkozások egyéni foglalkozások, ahol az eltérő képességekhez alkalmazkodva differenciált és személyiségközpontú tanítás- és tanulásszervezés zajlik.
A Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat IX. kerületi tagintézménye által nyújtott szolgáltatások is számos lehetőséget kínálnak a gyerekek, és a szülők számára a mentálhigiénés ellátás, a terápia és a fejlesztés, valamint a tanácsadás különböző területein.

- Nevelési tanácsadás
- Szakértői bizottsági tevékenység
- Logopédia
- Gyógytestnevelés
- Korai fejlesztés és fejlesztő nevelés
- Konduktív pedagógia
- Tehetséggondozás
- Iskolapszichológus koordináció

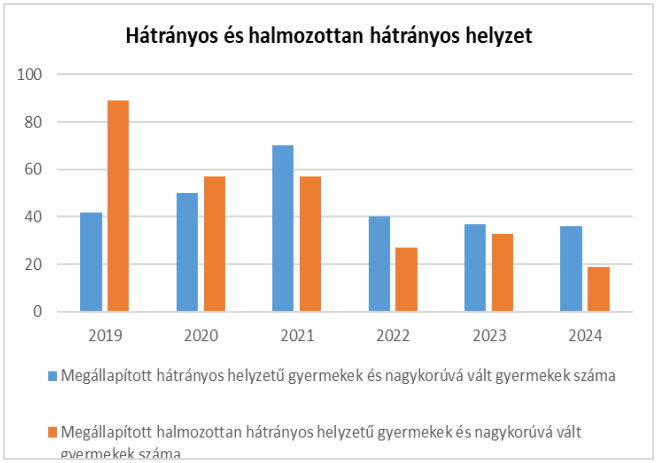
A Család- és Gyermekjóléti Központ speciális szolgáltatása, a fejlesztő- és gyógypedagógiai szolgáltatás nyújtása korlátozott körben, A szolgáltatást 2022-ben összesen 24 gyermek vette igénybe. Az elmúlt évhez képest harmadával nőtt az ellátottak száma. Az ellátottak számához képest csökkent a kifejezetten fejlesztést igénylők száma, ami alatt azt értem, hogy nem pótvizsga, osztályozó vizsga, vagy a bukás elkerülése miatt vette igénybe a szolgáltatást a gyerek, hanem kifejezetten fejlesztés céljából. Jelentősen nőtt - ez várható volt az online tanítást követően - a pótvizsgára való felkészítésre jelentkező gyermekek száma. A korábbi létszám - ami kivételesen alacsony volt - megháromszorozódott, az osztályozó vizsgásokkal együtt pedig megötszöröződött, miközben változatlan maradt a bukást megelőzendő tantárgyi megsegítésben részesülők aránya. Átlagosan idén 8 alkalommal vette igénybe egy gyerek a szolgáltatást, jellemzően hetente egy alkalommal 1 órában, de az osztályozó vizsgára készülő gyerekek 2-3 órát is voltak alkalmanként. Ismét visszatértek a kényszerűségből magántanuló/egyéni tanrendes gyermekek az ellátottak körébe.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	4	0	n.a.	4	108	3
2020	3	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.
2021	9	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.
2022	0	n.a.	n.a.	11	n.a.	n.a.
2023	1	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.
2024	1	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma
	fő	fő
2019	42	89
2020	50	57
2021	70	57
2022	40	27
2023	37	33
2024	36	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a köznevelséhez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A köznevelés kiemelt feladata az iskolát megelőző kisgyermekkori fejlesztés, továbbá a sajátos nevelési igényű (továbbiakban: SNI) és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (továbbiakban: BTMN) küzdő gyermekek, tanulók speciális igényeinek figyelembevétele, egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésük elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.) ezen alapelvével összhangban Ferencváros Önkormányzata kiemelt figyelmet fordít a sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő óvodás korú gyermekek nevelésére.
Ferencváros Önkormányzata fenntartásában 9 óvoda működik, melyekkel jogviszonyban álló SNI-s és BTMN-es gyermekek ellátását a Ferencvárosi Kerekerdő Óvodában alkalmazott – a további 8 ferencvárosi óvodákban kijáró – 4 fő gyógypedagógus és 2 fő konduktor útján biztosítja. Az érintett gyermekek fejlesztése a szakértői bizottság által kiállított szakértői véleményben foglaltak szerint saját óvodájában (az óvoda területének elhagyása nélkül) történik.
Az óvodákban ellátott fejlesztési tevékenységek:

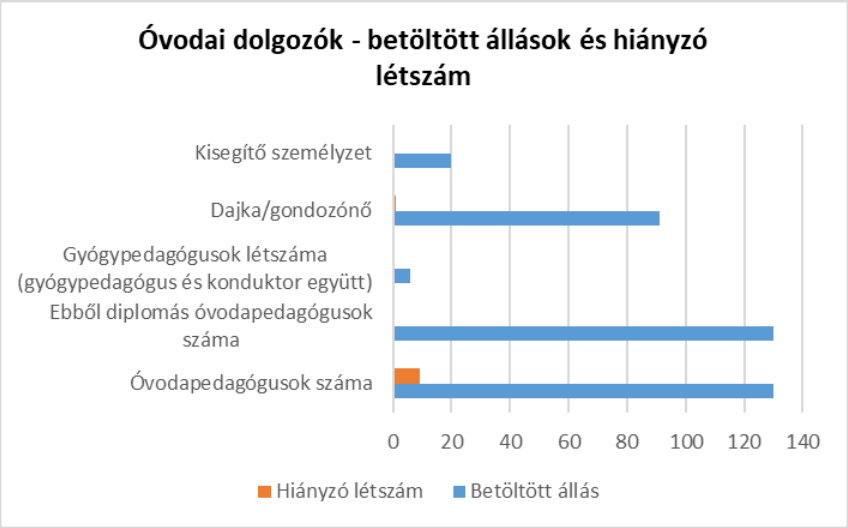
- autizmus spektrumzavar okán SNI-s ellátás,
- komplex gyógypedagógiai fejlesztés (kognitív-nyelvi-érzelmi-szociális),
- komplex mozgás- és kognitív fejlesztés (motoros-nyelvi-szociális), szenzoros integráció fejlesztés,
- logopédiai fejlesztés.

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata – állami támogatás hiányában – költségvetése terhére 3 fő óvodapszichológust alkalmaz. A 3 fő látja el valamennyi Önkormányzatunk által fenntartott óvodában az óvodapszichológusi feladatokat.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai
(A táblázat kitöltése és elemzése opcionális)

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	10	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	29	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	1 477	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	59	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6	18
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	20	
Személyi feltételek	**Fő**	**Hiányzó létszám**
Óvodapedagógusok száma	130	9
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	130	n.a.
Gyógypedagógusok létszáma (gyógypedagógus és konduktor együtt)	6	0
Dajka/gondozónő	91	1
Kisegítő személyzet	20	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

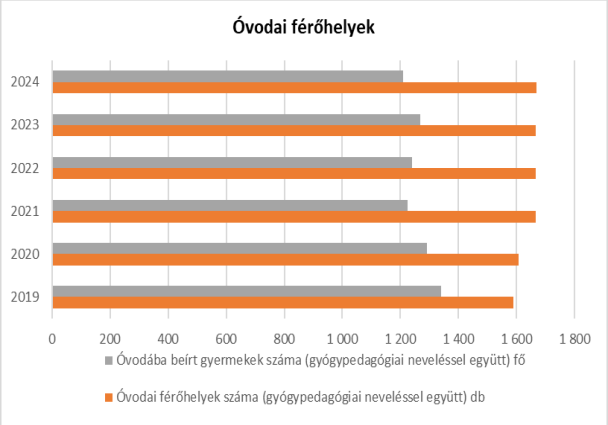

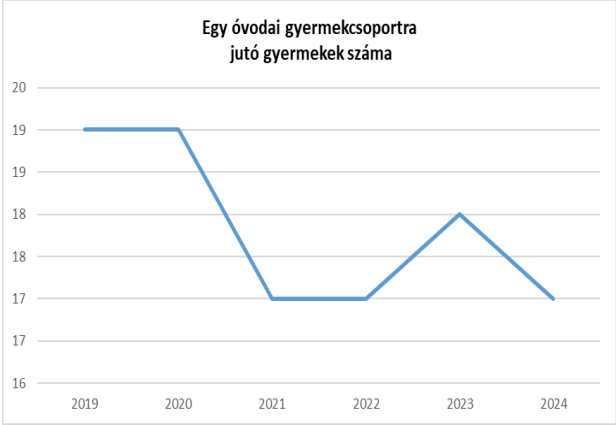
Kerületünk óvodai férőhely-ellátottsága megfelelő. A betöltött állások számát tekintve is megfelelő a személyi feltétel az óvodákban. A gyermekcsoportok optimális létszámmal működnek, amely hozzájárul a pedagógiai és szociális nevelőmunka magas színvonalú ellátásához.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek-csoportok száma, (gyógyped a-gógiai neveléssel együtt)	Óvodai férőhelyek száma (gyógype -dagógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladat-ellátási helyek száma (gyógype -dagógiai neveléssel együtt)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógyped a-gógiai neveléssel együtt)	Óvodai gyógype-dagógiai gyermek-csoportok száma	Gyógyped. oktatásban részesülő óvodás gyermekek az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül	Egy óvodai gyermek-csoportra jutó gyermekek száma
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2019	n.a.	74	1 589	12	1 341	5	50	19
2020	n.a.	74	1 606	13	1 292	5	46	19
2021	n.a.	75	1 666	14	1 224	5	46	17
2022	n.a.	76	1 666	14	1 239	5	37	17
2023	n.a.	73	1 666	14	1 269	4	37	18
2024	n.a.	75	1 668	14	1 210	5	33	17

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

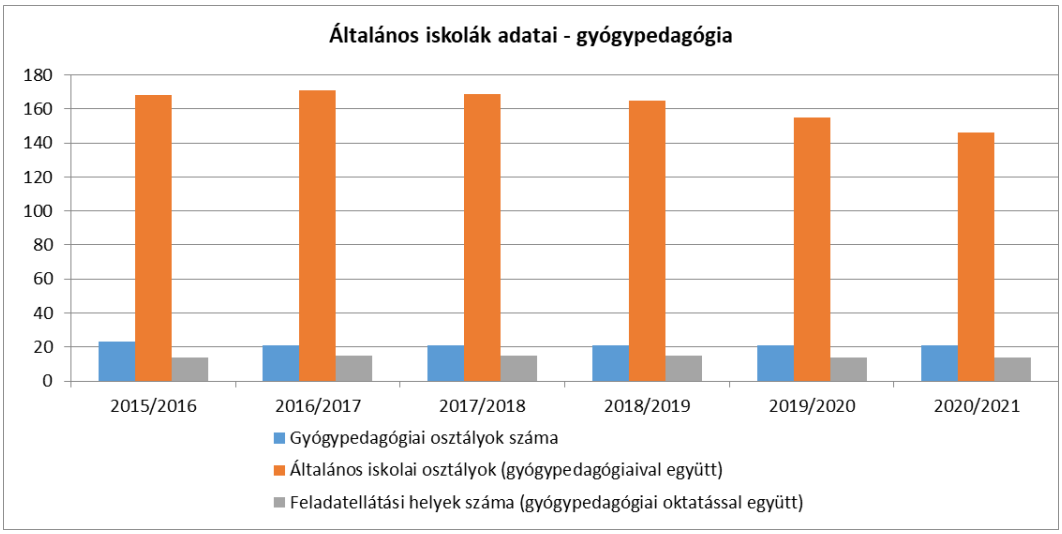

Az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat megszervezése és működtetése az illetékes tankerületi központ feladata. Az Nkt. ezen rendelkezését figyelembe véve, mivel az általános iskolák és gimnáziumok tankerületi fenntartás alatt működnek, így az odajáró gyermekek gyógypedagógiai és fejlesztő pedagógiai ellátása tankerületi feladat.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban
	db	db	db	fő	%
2019	23	168	14	19,63	4,37
2020	21	171	15	19,12	5,66
2021	21	169	15	19,03	6,00
2022	21	165	15	19,47	6,35
2023	21	155	14	19,71	5,63
2024	21	146	14	19,79	5,81

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Ferencváros Önkormányzatának területén az egyenlő bánásmód érvényesítése érdekében deszegregációs intézkedést igénylő iskola kiemelten a József Attila Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola. Az esetükben az RGYK, a HH, illetve a HHH tanulók egyenlőtlen eloszlása az oktatási szegregáció társadalmi kontaktusra fókuszáló megközelítése alapján oktatási szegregáció veszélyére utal. A kerületben történt fejlesztések javítottak egyes rétegek életkörülményein, ám a rehabilitációval nem érintett mikro-szegregátumokban élők helyzete nem javult, esetenként romlott.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Az oktatási intézményekben tanulók eredményessége függ a tanulók képességétől, a családi, környezeti háttértől, valamint a pedagógus elhivatottságától is. Ezen feltételekre Ferencváros Önkormányzata közvetlen ráhatást nem tud gyakorolni.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban
	Fő
2019	526
2020	554
2021	582
2022	590
2023	540
2024	538

Forrás: TeIR, KSH Tstar

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Tanodai szolgáltatás

A kerületben működő KÖZért Egyesület, Ferencvárosi ATLASZ Tanoda néven, a Középső-Ferencváros diákjainak nyújt tanodai segítséget a tanulásban és szabadidőben közösségi programokat kínálva.

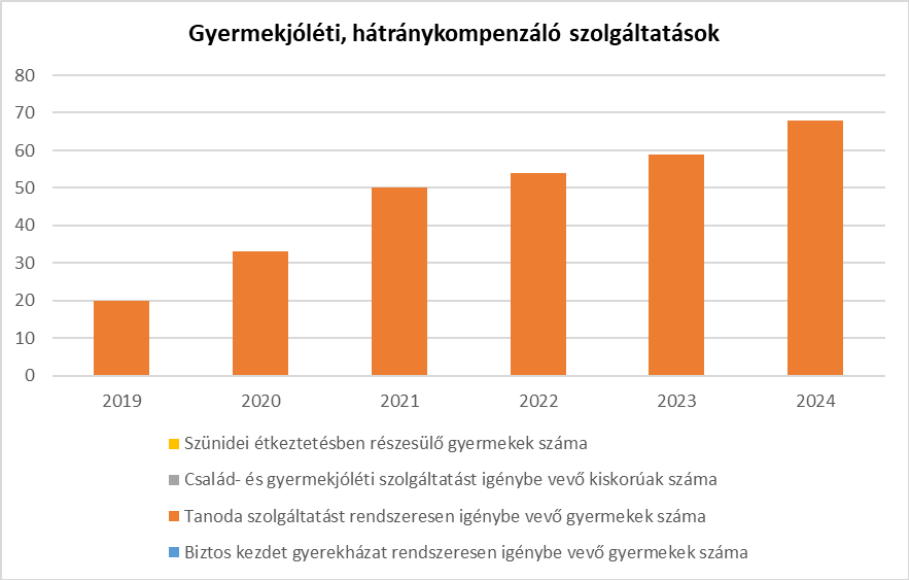
A tanoda munkatársai a diákok ráéréséhez alkalmazkodva hétköznapokon- bizonyos esetekben akár szünidőkben/hétvégén is elérhetőek. Alapszolgáltatás az a fejlesztő munka, melyet a gyerekek egyéni igénye szerint alakítanak. Célja a felzárkóztatáson túl egy - a tanulási, illetve továbbtanulási motivációt erősítő - attitűd kialakítása, a hátrányos helyzetű diákok továbbtanulási mutatóinak javítása, társadalmi integrációjuk előmozdítása. Mentoraik főként hetedikes/nyolcadikos, valamint érettségiző diákjaik továbbtanulásához külön, folyamatos felkészítést, illetve pályaválasztásukat segítő foglalkozásokat tartanak, segítenek az iskolaválasztásban a szülőkkel egyeztetve. Esetenként akár el is kísérik a diákokat a felvételi beszélgetésekre. Az egyes mentorok a tanuláson kívül személyesen foglalkoztak a diákok, illetve családjaik életével is, különböző szociális vonatkozású

ügyeik megoldásában támogatják őket, ezáltal is növelve az érintettek integrációját. A mentorok segítségével kiemelt figyelmet fordítanak arra is, hogy a szabadidejük eltöltésére a hétköznapokban építő alternatívákat kínáljanak például a társasjátékok, improvizáció vagy asztalitenisz, illetve szerdánként sportfoglalkozás képében, hogy mindeközben a gyermekek tehetségeit felfedezzék, és annak kibontakoztatásában támogassák őket. Nyaranta pedig az év közbeni lehetőségeknél sűrűbben külső program helyszíneken és általában vízparti táborokat szervezve nyújtsanak élményt és segítség egy összetartó, támogató közösség kialakulását és fennmaradását.
Az alábbi táblázat a Tanodák iránti igény folyamatos emelkedését szemlélteti.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma
	Fő	Fő	Fő	Fő
2019	n.a.	20	n.a.	n.a.
2020	n.a.	33	n.a.	n.a.
2021	n.a.	50	n.a.	n.a.
2022	n.a.	54	n.a.	n.a.
2023	n.a.	59	n.a.	n.a.
2024	n.a.	68	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
kortárs bántalmazás, zaklatás, erőszak (bullying) jelenléte az iskolákban	Iskolán kívüli felvilágosító, konfliktuskezelő, érzékenyítő tréningek, előadások szervezése; intézményen belüli foglalkozások a FESZGYI gyermekvédelmi segítőin keresztül, "A bullying nem oké!" kampány folytatása
Menekült státuszú gyermekek helyzete az iskolai beilleszkedésben, a magyar nyelv ismeretének hiánya; intézmények részéről a kulturális ismeretek hiánya	Többnyelvű információs oldal, füzet kiadása; a helyi szociális intézmények szolgáltatók hatékonyabb bevonása; tolmács szolgáltatás bővítése; magyar nyelvtanfolyam a kerületben tanuló külföldi diákok bevonása; együttműködés szakmai szervezetekkel; interkulturális érzékenyítés
A Covid alatti korlátozó intézkedések hatása nagymértékben lecsökkentette az ifjúság közösségi kapcsolatok iránti igényét	Közösségépítő programok támogatása (iskolák közötti vetélkedők, sportprogramok); Mester Galéria és H52 ifjúságsegítő mentorai által segített FIT (Ferencvárosi Ifjúsági Tanács); Játszótéri programok szervezése
A pályaválasztás előtt álló hátrányos helyzetű gyerekek nem rendelkeznek kellő információval a továbbtanulási lehetőségekről, szolgáltatásokról	A Pályaválasztási Börze kibővítése kísérőprogramokkal, figyelemfelkeltő új elemekkel; Önkormányzat és tankerület kapcsolatfelvétele a civil szervezetek programjai kapcsán
A gyermekszegénység újra termelődése az alacsony iskolai végzettség családi mintáinak determináltsága miatt	Mentorálás és tanodai szolgáltatás mellett ösztöndíj program bevezetése a korai iskolaelhagyás visszaszorítására; Önismereti csoportfoglalkozások, pszichoedukáció; Fejlesztőpedagógusi kapacitás növelése
Magas számú sajátos nevelési igényű gyermek és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek számának növekedése	Korai fejlesztés támogatása; ellátási kapacitások bővítése kerületi koordinálással; Saját foglalkoztatású gyógypedagógusi állomány fejlesztése, monitorozása; Rendszeres tematikus szakmai napok az óvodákban
A közoktatásban, felsőoktatásban tanuló hátrányos helyzetű diákok számára nem azonosak a tanulás feltételei	A „deák" Közalapítvány évi 15 millió forinttal támogatja a Ferencvárosban élő tehetséges, de hátrányos helyzetű gyermekeket Évente egy alkalommal 100 000 Ft pénzjutalomban részesíti egy olyan végzős tanulót, akik éveken át példaként álltak társaik előtt. A Közalapítvány pályázati úton jól tanuló és tehetséges roma gyermekeket tárgyjutalomban részesíti.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A férfiak és a nők társadalomban betöltött szerepe, helyzete, az ezekkel kapcsolatos elvárások a történelem során jelentős változáson mentek keresztül. Évszázadokkal ezelőtt a női munkaerő fogalma ismeretlen volt, a nők munkavállalása leginkább a 20. század második felében gyorsult fel. A kereső tevékenység mellett azonban megmaradt számukra a család ellátásának, a gyermekek gondozásának, nevelésének feladata is. E két feladatkör együttes ellátása pedig magában hordja az egyéni, családi, munkahelyi konfliktusok kialakulásának lehetőségét. Ezek feloldását, kialakulásuk megelőzését szolgálják az esélyegyenlőség megteremtése érdekében tett lépések.

A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtésére az elmúlt évtizedekben számos stratégia, intézkedés és program került kidolgozásra. Az Európai Unióban is több ajánlás született a tagállamok felé a női esélyegyenlőség biztosítására vonatkozóan. A törekvések ellenére még mindig több nő dolgozik az alacsonyabban fizetett ágazatokban, továbbra is alulreprezentáltak a döntéshozói pozíciókban, és a háztartáson belüli gondoskodási terhek (háztartásvitel, gyereknevelés, idős és beteg hozzátartozókról való gondoskodás) is jórészt a nőkre hárulnak.
Az Európai Unió Tanácsa 2023-ban fogadta el a bérek átláthatóságáról szóló irányelvet, ami az EU-n belüli bérdiszkriminációt, illetve a nemek közti bérszakadékot hivatott csökkenteni. A nemek közötti bérkülönbség kezelésére és a bérek átláthatóságának biztosítására irányuló uniós irányelvet 2026-ig kell átültetniük az EU tagállamoknak a nemzeti jogba. Ez tökéletes alkalom lehet a vállalatok számára is, hogy megkezdjék a felkészülést, és szélesebb körű környezeti, társadalmi és irányítási (ESG) stratégiájuk részeként mutassák be az átláthatóság és az egyenlőség iránti elkötelezettségüket.

Az Európai Unió bértranszparenciát célzó 2023/970-es irányelve az „egyenlő munkáért egyenlő bér” elvének megerősítését szolgálja a fizetések átláthatóbbá tételével és hatékonyabb jogérvényesítési eszközökkel. Az irányelv megfelelő alkalmazása kulcsfontosságú a nők gazdasági egyenlősége és munkahelyi jogainak megerősítése érdekében. Bár a jogszabályi szintű implementálás kormányzati feladat, más szereplők, így az önkormányzatok is rengeteget tehetnek a nemek közötti bérszakadék csökkentéséért: többek között az Irányelv saját hatáskörben való megfelelő alkalmazása révén példát mutathatnak másoknak is, illetve a munkáltatókat is erre ösztönözhetik, valamint a munkavállalók tudatosságának növeléséhez is hozzájárulhatnak.
A bértranszparenciát célzó EU-s irányelv alkalmazását Ferencváros Polgármesteri Hivatala is támogatja. A hivatali állománynál elvégzett vizsgálat alapján 1% közötti eltérést találtak férfi és női bérek között, amely a tolerálható sávba tartozik.

A jelen kor fejlett társadalmaiban a nők gazdaságban betöltött szerepének jelentősége vitathatatlan. A női munkaerő nélkülözhetetlen a mai magyar gazdaságban is. Annak köszönhetően, hogy az európai népességen belül több nőnek van egyetemi végzettsége, mint férfinak, a nők a férfiakkal nagyjából egyenlő eséllyel foglalják el helyüket a gazdasági életben. Ennek ellenére kevesebben vannak jelen a vezető állásokban, továbbá politikai pozíciókban. A nők társadalmi arányukhoz képest sokkal kevésbé vesznek részt a közéletben és a döntéshozásban is, mint a férfiak. Az Európai Unión belül Magyarországon volt a legalacsonyabb a női képviselők aránya a Parlamentben (14% körüli), és ez az elmúlt évtizedekben változatlan maradt. A 2025-ös EP választás, majd a 2026-os országgyűlési választás ezt az arányt jelentősen növelte Magyarországon, ez az arány 27,1 %-ra nőtt, azonban ez az arány még mindig a 33,6 %-os uniós átlag alatt van. Tény, ha a nők kimaradnak a politikai döntéshozásból, vagy éppen a vállalatok, cégek irányításából az egész társadalomra nézve hátrányos lehet, hiszen olyan nézőpontok hiányoznak a tervezési, döntési folyamatokból, melyek kifejezetten a nőket érintik. Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet.

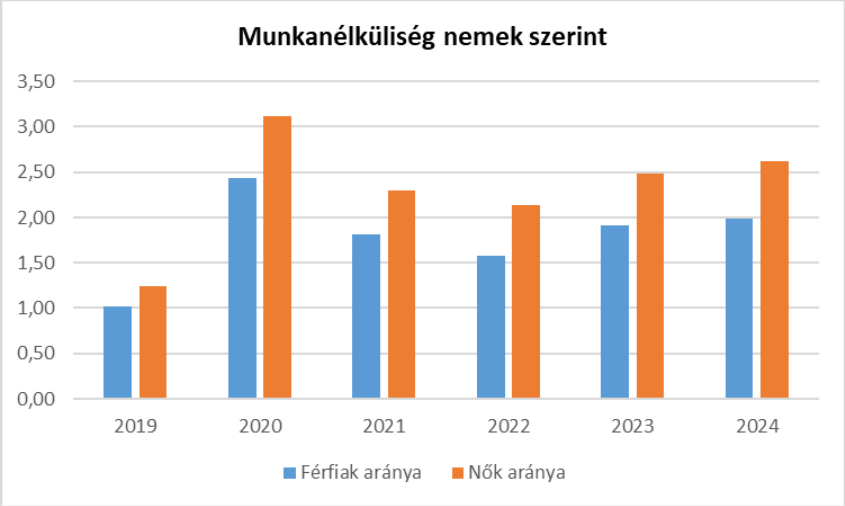
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Bár az EU-27 szintjén a nemek közötti foglalkoztatási különbség 2005 óta folyamatosan csökken, ám állandósulni látszik a nők esetében a munkanélküliségi ráta magasabb aránya. A tapasztalatok szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak a 45 év felettiek, a pályakezdők és a kisgyermekesek, és emiatt az ő foglalkoztatásuk különös figyelmet és támogatást igényel.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya %	Nők aránya %	Összesen %
2019	1,02	1,24	1,13%
2020	2,44	3,12	2,78%
2021	1,81	2,3	2,06%
2022	1,58	2,14	1,86%
2023	1,91	2,48	2,20%
2024	1,99	2,62	2,31%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

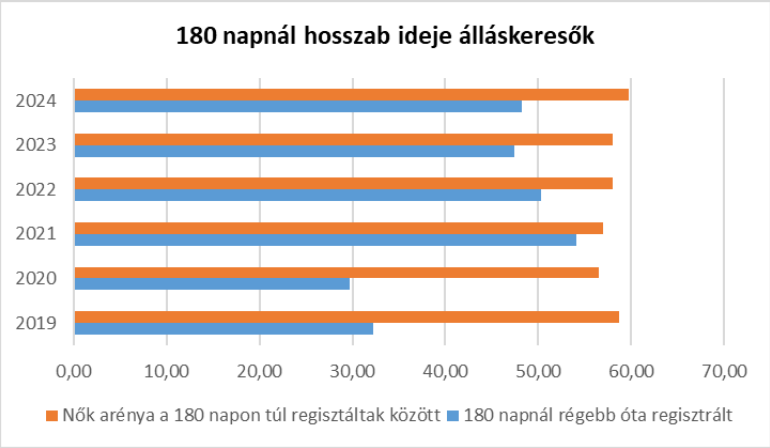

Míg a férfiak kevesebb mint fele 180 napon túl is nyilvántartott álláskereső, addig a nőknek közel 60 %-a küzd a tartós munkanélküliség számos hátrányával.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya %	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül %
2019	32,24	58,7
2020	29,75	56,55
2021	54,13	57,04
2022	50,36	58
2023	47,42	58,03
2024	48,24	59,76

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

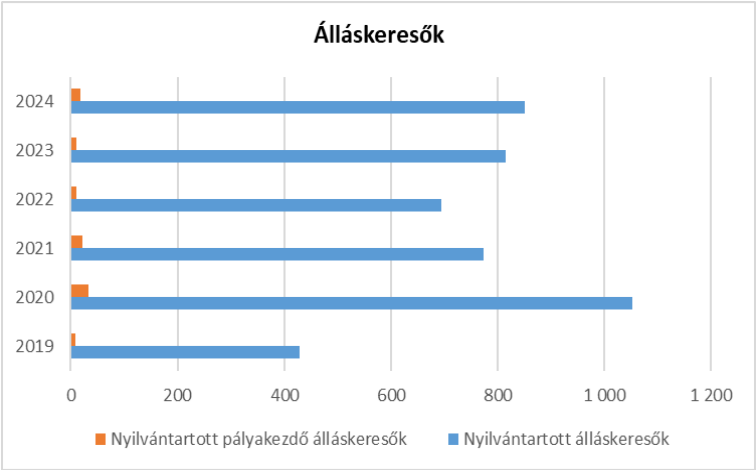

A Munkaügyi Szervezet nyilvántartása szerint a pályakezdők esetében jóval kedvezőbb az arány.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma
	fő	Fő
2019	428	8
2020	1052	34
2021	774	22
2022	695	10
2023	814	10
2024	850	18

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Az adatok alapján nők körében a munkanélküliség hosszú évek óta magasabb, mint a férfiak körében. A nők és férfiak közötti különbség a munkaerőpiaci szegregáció jelenségében is nyomon követhető: jól elkülönülnek azok az állások, amelyek női és azok, amelyek a férfi munkaerőt részesítik előnyben. Ferencváros az általános strukturális egyenlőtlenségeket saját eszközeivel maximum csillapítani tudja, ugyanakkor saját intézményeinek eljárásai, és célzott intézkedései sokat tehetnek, hogy előmozdítsák a nők esélyegyenlőségét.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Országos statisztikai adatok szerint az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők, a kisgyermekes nők, valamint az 55. év fölötti nők a munkaerőpiaci részvételt illetően a legveszélyeztetettebb csoport. Nehezebben találnak munkát, állásuk elvesztését követően, illetve a gyermekgondozást követően nehezebben illeszkednek vissza a munkaerőpiacra. A munkanélküli nők magas százaléka alacsony iskolai végzettségű.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A bérkülönbségek csökkentek az évtizedek során a nők magasabb képzettsége és a foglalkoztatottságuk nagyobb térnyerése következtében, de bérszínvonaluk még az azonos foglalkozási kategóriákban is elmarad a férfiakétól. Az „egyenlő munkáért egyenlő bér" elve hazánkban nem érvényesül, bár érzékelhető némi javulás. A 2023/970-es EU-s irányelv alapján a munkáltatóknak kötelező lesz nyilvánosságra hozni bizonyos foglalkoztatotti létszám fölött a béreket munkakörök szerint. Továbbá a munkáltatók kötelesek lesznek a jelöltek számára a kezdő fizetést vagy a kezdő bérsávot még az állásinterjú előtt megadni[6].

5.2 A munkaerőpiaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Magyarországon a nők munkavállalását befolyásolja a családban nevelkedő gyermekek száma, mely szerint azok a nők, akiknek kevesebb gyermeke van, nagyobb eséllyel jelenik meg a munkaerőpiacon. A rugalmas, egyedi feltételek (pl.: részmunkaidős foglalkoztatás, otthoni vagy távmunka, rugalmas munkaidő biztosítása) segítséget jelenthetnek a nőknek a családi életben és munkahelyi karrierjük építésében. A kisgyermekes családok esélyeit a szolgáltatási hiányosságok is rontják, a munkaerőpiaci esélyek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek számának alakítása. Kerületünkben a gyermekek napközbeni ellátása megoldottnak tekinthető a kerületben működő intézményekkel, amelyek táblázatos formában is bemutatásra kerültek a 4.1.d) pontnál.

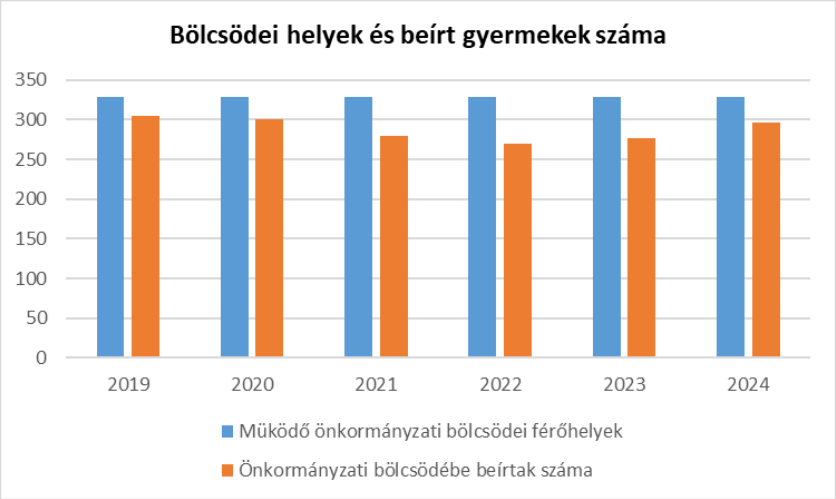
A kerületi óvodai férőhelyek rendelkeznek szabad kapacitással.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma
(4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2019	328	305
2020	328	301
2021	328	280
2022	328	270
2023	328	277
2024	328	296

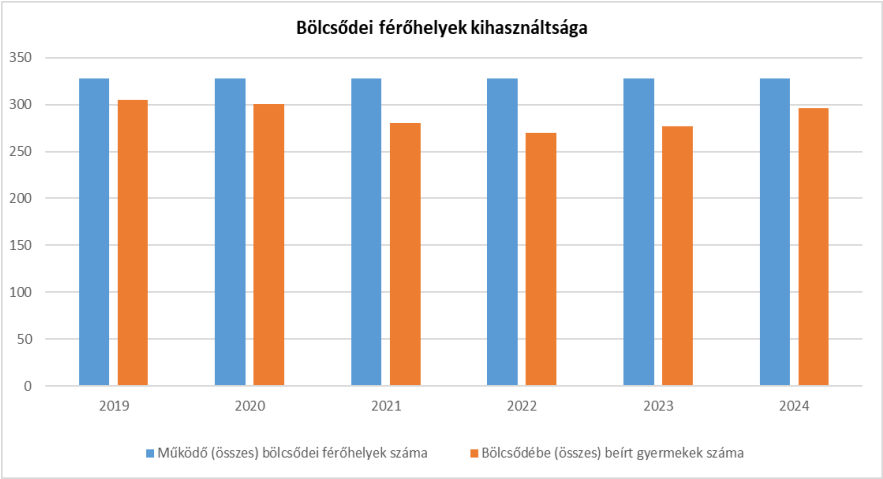
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

[6] https://www.profession.hu/hrfeed/bertranszparencia-az-eu-ban-mire-szamithatunk-a-kovetkezo-ket-evben/

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	**Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma**	**Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma**	**Működő családi bölcsődei férőhelyek száma**	**Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma**	**Működő mini bölcsődei férőhelyek száma**	**Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma**	**Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma**	**Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma**
	db	**Fő**	**db**	**Fő**	**db**	**Fő**	**db**	**Fő**
2019	0	0	54	52	0	0	328	305
2020	0	0	75	63	0	0	328	301
2021	0	0	75	65	0	0	328	280
2022	0	0	88	79	0	0	328	270
2023	0	0	76	72	0	0	328	277
2024	0	0	74	70	0	0	328	296

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A gyermekgondozás időszaka után a nők 40%-a nehezen talál munkát. Különösen sérülékeny a gyermeküket egyedül nevelő anyák helyzete, akik a 25–49 éves korosztályba tartozó magyar lakosság 6,6%-át teszik ki. Az egyedülálló anyák helyzete különösen nehéz, a munkaerőpiacon: többszörös hátránnyal indulnak, főleg akkor, ha van 15 év alatti gyermekük. Még nehezebb helyzetben vannak a leányanyák, akik közül jelentős számú az állami gondozásból kikerülő fiatal.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyára és jövendő gyermekére fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadása már várandós korban megkezdődik beszélgetések, családlátogatás formájában. A védőnők segítséget nyújtanak a családi-szociális juttatások megismerésében.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Mind nemzetközi, mind hazai viszonylatban a családon belüli erőszak valóságos, ám sokszor láthatatlan probléma. Az Országos Kriminológiai Intézet meghatározása szerint a családon belüli erőszak az együtt élő és egymással fizikai, érzelmi, anyagi, jogi függésben lévő személyek között megvalósuló erőszak, bántalmazás, visszaélés, amely magában foglalja a fizikai, szexuális, érzelmi bántalmazás vagy elhanyagolás valamennyi formáját.

Áldozatsegítő csoport

Ferencváros 2020 óta működteti kerületi áldozatsegítő csoportját, ami a szociális és gyermekjóléti intézményeinek keretében, az intézmény egyik csoportjaként működik. Az első – töredék év - a tervezés, a 2021 óta tartó időszak az áldozatsegítő tevékenység gyakorlati bevezetése és állandó fejlesztése.
Feladataik a családon belüli erőszak, a bántalmazás megelőzése, korai felismerése, intervenció a már megtörtént bántalmazás esetekben, a szakemberek tájékoztatása, képzése, valamint a kapcsolati erőszakról szóló tudás eljuttatása a szomszédsági rendszerekbe.
A team specializált munkát végez, a családon belüli erőszakkal kapcsolatos szaktudással és rutinnal rendelkezik, naprakész ismerete van az országos, a fővárosi és a kerületi menekítési rendszerről, a traumatizált felnőtt- és gyermekáldozatokkal végzett támogató munkáról, valamint azonnali változást eredményező eszközök állnak rendelkezésére, hogy az áldozatok számára tevőleges segítséget nyújtson. A csoport a gyermekjóléti, családsegítő és egyéb szociális segítő tevékenységet végző munkatársak ügyfélkörében megjelenő, krízisben lévő ellátottakkal végzett munkát átveszi ezektől a segítő szakemberektől, ezáltal tehermentesíti a munkatársakat. Az esetkezelést nem kizárólagosan vállalja át, hanem az esetgazdával közösen, team-ben is tud dolgozni, feladatmegosztásokkal támogatja a már bizalmi segítői kapcsolatot kialakított esetgazdát.
Az áldozatokkal végzett tevékenységek között megtalálható a hosszabb ideig tartó személyes gondozás, az intézményi menekítés, az önálló menekülés segítése, a jogi és pszichológiai tanácsadás. A Fővárosi Szolidaritási Alap által kiírt pályázati támogatás 2023. óta lehetővé teszi a jogi tanácsadás mellett az ingyenes jogi képviselet is a rászoruló nők számára.

A csoport a jelzőrendszer tagjai számára konzultációt biztosít, hogy a bántalmazás eseteket célzottan és a leghatékonyabban tudják jelezni, hogy a beavatkozás megtörténhessen az áldozatok biztonságának megteremtése érdekében. Az elmúlt évek tevékenységei számokban:

Áldozatsegítő Csoport ügyfélforgalma						
Év	Áldozatok száma	Áldozat menekülés segítése	Intézményi menekítés	Jogi tanácsadás	Pszichológia tanácsadás	Védett lakásba került
2020	0	0	0	0	0	0
2021	37	6	2	12	16	2
2022	42	5	1	19	14	1
2023	37	4	0	21	11	0
2024	39	4	4	19	11	2

Forrás: FESZGYI adat

Ezen túlmenően különböző civil szervezetek szolgáltatásait is igénybe vehetik az áldozatok. Ilyenek többek között az alábbiak:

- NANE Segélyvonal bántalmazott nőknek (06 80 505 101)
- PATENT Egyesület jogsegély-szolgálata (06 70 220 2505)
- Mentők, rendőrség
- OKIT – Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat (06 80 20 55 20)
- Áldozatsegítő Szolgálat (06 80 225 225)
- Támogató csoportok bántalmazott nőknek

Tudatos szomszéd rendezvények – a lakosság informálása

Fontos a lakosság informálása, ezért a kerületi rendezvényeken való részvétel is rendszeres, információs anyagokkal, matricákkal, egyéni kapcsolódást segítő programokkal. Ebben az évben a Hallerfeszten, Bakáts-Feszten, a József Attila lakótelep nyárvégi családi napján is részt vett az Áldozatsegítő csoport. Újításként zöld témákat használva (környezetbarát háztartás) is kapcsolódnak a kerületben élőkhöz.
Tudatos szomszéd rendezvényt tartanak speciális szükségletű személyek sorstárs közösségeiben is. Így a kerület összes idősklubját, a pszichiátriai betegséggel élők nappali ellátásait, különösen a Ferencvárossal ellátási szerződésben álló intézményeket is felkeresték. A látássérült közösség, a hajléktalan nők, és a szenvedélybeteg nők közösségeinek felkeresése a következő időszak feladatai közé tartozik.

Szakmai műhelysorozat

A kerületi szakemberek és a kerület érdeklődő lakosainak is nyitott szakmai műhely-sorozat kerül megrendezésre. Traumatizált áldozatokkal dolgozó pszichológus, majd a BMSZKI traumatudatos nőgyógyászati rendelőjének munkatársainak előadása a bántalmazás, a menstruációs méltóság és a reprodukciós egészség összefüggéseiről. Meghívást kapott még roma társadalomkutató, aki a mélyszegénységben élő nők reprodukciós egészségtudatosságáról beszélt.

Ferencvárosban egy több módszert szintetizáló munkamód vált be: az esetfókuszú workshop. Ez a munkamód használja a szakmai műhelyek kapcsolódását, az esetmegbeszélő csoportok probléma-fókuszáltságát, valamint a tréningek tudásmegosztó és normakialakító törekvését. Általában vegyes szakmai környezetben dolgoznak, 15-20 fős csoportokban, a kerület jelzőrendszeri tagjai számára nyitottak a műhelyek. Az esetfókuszú workshop négy alkalommal, a családon belüli erőszak különböző aspektusait járja körül, az áldozatsegítő munkában előforduló esetek megosztásával vonják be a résztvevőket a közös gondolkodásba, hogy aztán saját tapasztalataikat is megoszthassák a csoportban. A személyes kapcsolódások mentén a jelzőrendszeri tagok a bántalmazás korai

figyelmeztető jeleire is érzékenyebbé válnak. Hosszútávú együttműködéseik alapján közösen megalkothatják a település családon belüli erőszak protokollját.

Szakmai képzések

A saját élményen alapuló képzéseket tartanak a kerület szakembereinek családon belüli erőszak témában. Új képzési tematikát alkalmaznak a bántalmazást elszenvedő gyermekek tüneteinek felismerésére.

Önkéntesek – közösségi szolgálatos fiatalok

Rendezvényekhez kapcsolódóan a kerületben élő önkénteseket, közösségi szolgálatos fiatalokat is bevonják (pl. plakátozás, matricaragasztás), közülük 5-10 fő már elkötelezetten tenni akar a kortárs-közösségén belül a párkapcsolati erőszak korai felismeréséért.

Kerületközi együttműködések, tapasztalatátadások

A Főpolgármesteri Hivatal családon belüli erőszak témában plenáris- és szekcióértekezleteket tart. A közelmúltban Dabas várossal, a XII. kerülettel, a VIII. kerülettel és a VI. kerülettel is szoros szakmai kapcsolat alakult ki.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Védett lakások

Az önkormányzat tulajdonában vagy bérlésében álló lakások, melyek tekintetében az önkormányzat elköteleződik, hogy azokat bántalmazás áldozatai számára fogja hozzáférhetővé tenni.
A védett lakások kritériumai:
- teljeskörű, otthonszerű bútorzattal és használati tárgyakkal rendelkeznek, hogy a menekülő áldozatok számára azonnal lakható legyen
- a lakások címe titkos, az áldozatok biztonsága és a program működőképessége érdekében
- a használat ideje alatt minden bérlőt intenzív szociális munkával támogatunk, hogy kiköltözve reintegrációja meg tudjon valósulni
- a bérleti szerződés határozott idejű

A védett lakások kialakításakor, kijelölésekor van néhány szempont, ami a kiválasztásnál fontos lehet:
- A szomszédsági környezetbe belesimuló lakások kiválasztása ideális.
- A lakások közelsége a bérlők számára plusz segítséget és védelmet jelent.
- Lehetőség szerint a lakások 40-50 nm-es, 1-2 szobás, összkomfortos ingatlanok legyenek.
- A lakás fűtése, szigetelése gazdaságos és megbízható legyen, a lakás gépesítése és eszközei könnyen kezelhetőek legyenek.
- A lakások általános állapota felújított, jó minőségű legyen.
- Ha az önkormányzat rendelkezik a területén kívüli ingatlannal, (másik kerületben tulajdonolt lakással), akkor plusz védelmet jelenthet az áldozatok számára a lakókörnyezettől való eltávolodás

Ferencváros két védett lakást üzemeltet, melyek a kerületben találhatók, közel egymáshoz. A lakások 40-45 nm2-esek, egy lakószoba, fürdő, konyha, közlekedő a részeik, összkomfortos, gáz cirkó fűtésűek. A lakókörnyezetbe jól beolvadó lakások, egymáshoz való közelségük miatt a bérlőik egymás számára is tudnak támogatást nyújtani, vészhelyzet esetén rendőrt értesíteni. Biztonságukat

továbbá az ajtón és az ablakon lévő rácsok jelentik, egyéb technikai eszközünk (riasztó, kamera) nincs.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Eurostat 2019. márciusában publikált adatai szerint, míg az EU-ban átlagosan 30% felett van a női képviselet (Svédországban már több mint 50%), addig a magyar arány alig haladja meg a 10%-ot az országos és helyi képviselőtestületekben.
Ferencváros Önkormányzat statisztikája ennél pozitívabb képet mutat, a 18 fős képviselőtestületében 8 nő és 10 férfi dolgozik.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A jogi szabályozásnak megfelelően kerületi szinten is működnek releváns intézmények és szolgáltatások. A Gyvt. 17. § (2) a) ponton alapuló jelzések fogadásáért felelős gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltató a FESZGYI, míg a hatósági eljárást Budapest Főváros Kormányhivatala IX. Kerületi Hivatala, bűncselekmények esetén a Budapesti Rendőr - Főkapitányság IX. Kerületi Rendőrkapitánysága végzi. A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló törvény alapján a családvédelmi koordinációért felelős szerv feladatait a Polgármesteri Hivatal Humánszolgáltatási Irodája látja el.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
Áldozatsegítő munkacsoport, krízisotthon működik, de folyamatos prevenciós, ismeretterjesztő tevékenység kapacitáshiánnyal küzd	Prevenciót szolgáló felvilágosító előadások a kapcsolati erőszakról; Speciális krízissegély alapvető szükségletekre; Krízisotthoni kapacitások fenntartása, fejlesztése
Hiányos a fiatalok felvilágosítása, a felnőtté válásra való felkészítés, a tájékoztatás hiánya nehezíti az állami gondozásból kikerülők közösségbe történő beilleszkedését	Női klubok működtetése; nőgyógyászati vizsgálatok népszerűsítése; önsegítő, és kortárs csoportok, életvezetési csoportok szervezésének támogatása a FESZGYI bevonásával; nagyobb elérés megteremtése a programok kapcsán
a családon belüli erőszak áldozatainak többrétű jogi kiszolgáltatottsága	a FESZGYI Áldozatsegítő csoportja a Fővárosi Szolidaritási Alap által kiírt pályázati támogatás alapján 2023. óta biztosít jogi tanácsadást és ingyenes jogi képviselet is a rászoruló nők számára

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

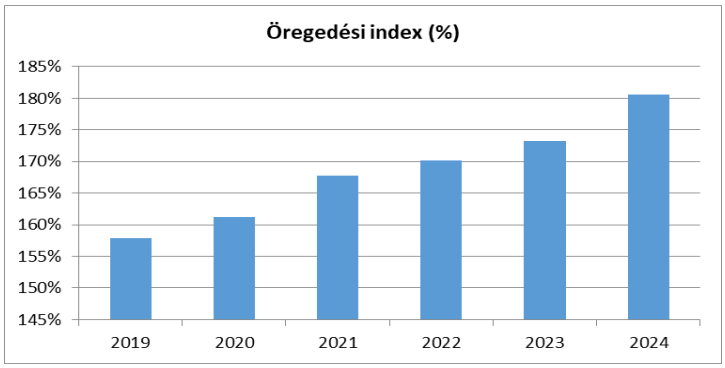
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A fejlett társadalmak kísérő jelensége a születéskor várható élettartam növekedése, ezzel párhuzamosan az idősebb generációkhoz tartozók számának emelkedése, emellett a születésszám csökkenése, ezáltal pedig az öregedő társadalmi folyamatok beindulása. Az egyes országok demográfiai öregedésének tendenciájában nemcsak az idősek, fiatalok, és aktív korúak aránya változik, hanem átalakul az egész korösszetétel. Ez pedig hatást gyakorol az adott állam társadalmi struktúrájának alakulására és gazdaságának működésére egyaránt.
Az egyre kitolódó nyugdíj korhatárra, az idősebb korosztály munkaerő-piaci jelenlétére egyre inkább „nemzetgazdasági erőforrásként" kell tekinteni.
Az EU statisztikai hivatalának (Eurostat) felmérése szerint 2050-re drasztikusan megnő az Unióban az idősek száma és aránya a lakosságon belül. Legnagyobb mértékben várhatóan a 85 év felettiek száma növekszik több mint duplájára 2050-re[7].
Hasonlóan az EU országos statisztikáihoz, Budapest IX. kerületében is magas arányban vannak jelen az idősebb korosztályhoz tartozók.
A kerület időskorú lakossága gazdasági, szociális helyzetét tekintve változatos képet mutat. A Központi Statisztikai Hivatal 2023. január 1-i adatai szerint Ferencvárosban az állandó lakosok száma 59 722 fő volt, ebből 9 987 fő a 65 éven felüli lakosok száma, ami a kerület lakosságának közel 17 %-a.

6.1. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index %
2019	10 053	6 370	157,82%
2020	10 126	6 283	161,17%
2021	10 131	6 041	167,70%
2022	10 029	5 895	170,13%
2023	9 987	5 767	173,17%
2024	9 901	5 482	180,61%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

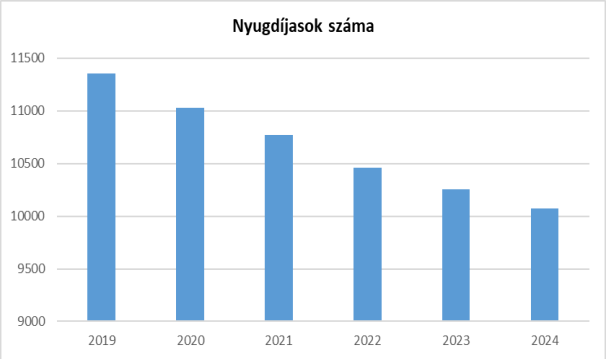
[7] https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/impact-demographic-change-europe_hu

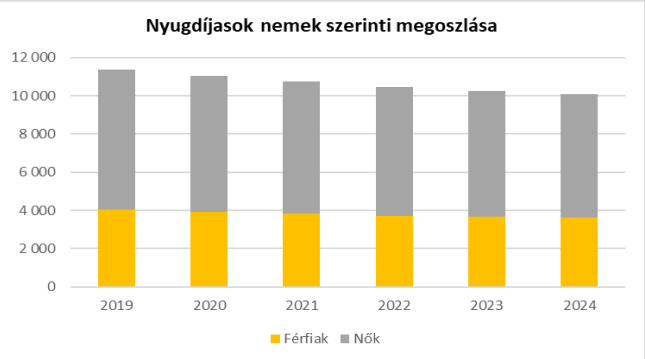
Az állandó népességen belül a 65 év feletti korosztályt külön is érdemes megvizsgálni. 2019-től enyhe emelkedést láthatunk az öregedési mutatókban, amelybe 2023-ban egy nagyobb mértékű csökkenés következik be. A 14 éves és ennél fiatalabb népességgel összevetve megkapjuk az öregedési indexet. A világ és hazai viszonylatban is jellemző tendenciák – miszerint a népesség öregszik - jelen vannak Ferencváros demográfiai mutatóiban is, amelyek a budapesti értékekkel megközelítőleg azonosak. A lakosság öregedésével ellentétes tendenciát mutat a nyugdíjasok számának folyamatos csökkenése, amelyet az alábbi grafikonok szemléltetnek.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2019	4 027	7 328	11 355
2020	3 916	7 113	11 029
2021	3 836	6 936	10 772
2022	3 706	6 755	10 461
2023	3 672	6 583	10 255
2024	3 643	6 431	10 074

Forrás: TeIR, KSH Tstar

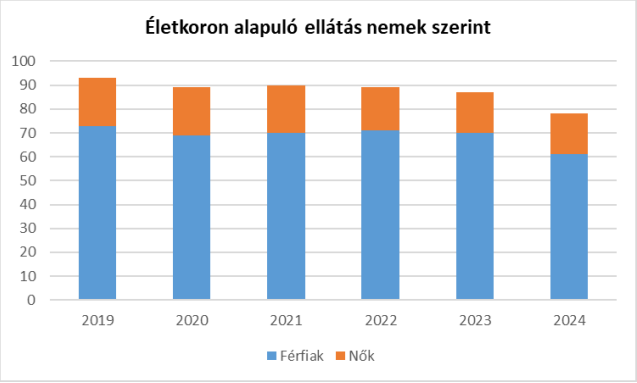

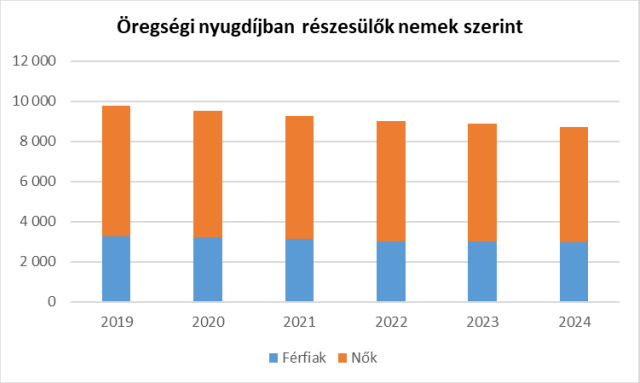

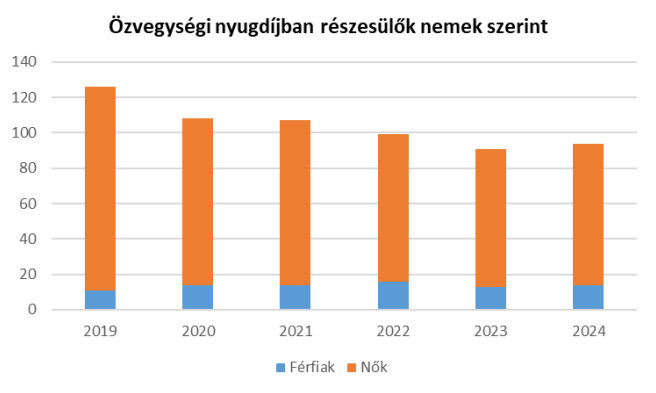
6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő)
2019	73	20	3 278	6 489	11	115	19
2020	69	20	3 203	6 323	14	94	19
2021	70	20	3 111	6 157	14	93	24
2022	71	18	3 002	6 012	16	83	30
2023	70	17	2 995	5 887	13	78	28
2024	61	17	2 980	5 732	14	80	40

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Az európai országok nagyobbik részében egyre nagyobb kihívást jelent a társadalom elöregedése. Az inaktív, nyugdíjas társadalmi réteg arányának gyorsuló ütemben való növekedése, ezzel párhuzamosan az aktív és keresőképes lakosság csökkenő aránya számos gazdasági problémát vet fel. A megoldás egyik alternatívája lehet az idősebb munkavállalókkal szembeni negatív beidegződés feloldása. A munkáltatók számára számos előnye van annak, ha a munkahelyen több generáció együtt dolgozik:

- az idősebb munkavállalók felvételével plusz tapasztalathoz és készségekhez jutnak a cégek,
- hosszú távon költséghatékony az idősebb munkavállalók egészségének megőrzése és képességeinek bővítése,
- az idősebb dolgozók megtartásával elkerülhető, hogy a szakmai hozzáértés és speciális tapasztalat eltűnjön a szervezetből.

Szakmai álláspontok szerint a nyugdíjas munkavállalók foglalkoztatása csökkenthetné a munkaerőhiányt. Az utóbbi években történt is számos olyan hazai intézkedés, amely az idősebb korosztály és a nyugdíjasok foglalkoztatását segíti. A nyugdíjas szövetkezetek létrejöttének támogatása nem hozott igazi áttörést, ezért 2019-től a döntéshozók adókedvezményekkel igyekeznek ösztönözni az idős korosztály foglalkoztatását.

Bár a nyugdíjba vonulás nem jelenti az aktivitás megszűnését, a foglalkoztatási lehetőségek beszűkülése gátat szab az idősebb korosztály számára munkahelyi tevékenységek végzéséhez.

Az Idősügyi Nemzeti Stratégia az Egészségügyi Világszervezet életkor szerinti felosztását használja, mely szerint a 60-74 év közöttiek az idősödők, a 75-89 év közöttiek az idősek és a 90 év fölöttiek a nagyon idősek[8]. Magyarországon a nyugdíjkorhatár az elmúlt időszakban folyamatosan emelkedett, amely problémát eredményez a munkaerőpiacon történő elhelyezkedés és megmaradás területén.

[8] https://mkogy.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a09h0081.OGY

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	**Év**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
	Fő összes	**428**	**1052**	**774**	**695**	**814**	**850**
41-45 év	Fő	58	153	95	86	95	96
	%	13,55%	14,54%	12,27%	12,37%	11,67%	11,29%
46-50 év	Fő	47	124	85	77	104	116
	%	10,98%	11,79%	10,98%	11,08%	12,78%	13,65%
51-55 év	Fő	40	106	105	79	103	99
	%	9,35%	10,08%	13,57%	11,37%	12,65%	11,65%
56-60 év	Fő	36	77	65	75	85	102
	%	8,41%	7,32%	8,40%	10,79%	10,44%	12,00%
61 éves, vagy afeletti	Fő	69	102	128	128	120	113
	%	16,12%	9,70%	16,54%	18,42%	14,74%	13,29%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen;
A 60 év feletti lakosok között végzett korábbi felmérés eredménye szerint a kerületben élők több mint fele érettségi bizonyítvánnyal, vagy diplomával rendelkezik, míg a 8 általános vagy az alatti végzettséggel rendelkezők aránya mindössze 16%-ra tehető. A kerületben élő időskorúak legnagyobb hányada átlagosan 70.000 Ft és 200.000 Ft közötti rendszeres jövedelemmel rendelkezik. A kerület idős lakossága viszonylag aktív, önálló, életével elégedett.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.
Sok országban létezik életkor-alapú diszkriminációt tiltó szabályozás, de a gyakorlatban az idősek gyakran hátrányba kerülnek a felvételnél, előléptetésnél, képzéshez való hozzáférésnél vagy elbocsátásnál. Az AGE Barometer 2023 felmérése szerint az időskori diszkrimináció napjainkban is jelentős akadály. Sok munkahely nem alkalmaz korbarát gyakorlatokat, és az idősek képzéshez, karrier-váltáshoz való hozzáférése korlátozott. Korábbi uniós felmérések szerint az EU-lakosok 42 %-a gondolja úgy, hogy az életkor szerinti diszkrimináció elterjedt. Az idősek saját tapasztalatai (pl. munkahelyi diszkrimináció) is viszonylag gyakoriak. Egy Magyarországon végzett kísérleti álláskeresési vizsgálat során - ahol azonos szakmai végzettségű, de eltérő életkorú (34 és 60 éves) jelentkezők küldtek önéletrajzot – a fiatalabbakat 2,2-szer gyakrabban hívták be interjúra, mint az idősebbeket. Ez arra utal, hogy az életkor jelentős akadály lehet a kiválasztásnál. Emellett a továbbképzésben, tréningben való részvétel az idősebb munkavállalók körében alacsonyabb, 2022-ben az EU-ban a 55–64 évesek közül csak 35,4% vett részt valamilyen képzésben az előző 12 hónapban. Ez jóval kevesebb, mint a 25–64 éves korcsoport egészében (46,6%). Továbbá a képzés hiány is hozzájárulhat ahhoz, hogy az idősek kevésbé versenyképesek legyenek a munkaerő-piacon, ami indirekten diszkriminációként, hátrányként jelentkezhet[9].

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Az idősebb korosztályhoz tartozók számának és arányának növekedésével együtt járó kihívások kezelésére fel kellett készülnie az önkormányzat szakembereinek is. Ennek keretében 2012-ben

[9] Publications Office of the EU: https://op.europa.eu/webpub/empl/lmwd-annual-review-report-2024/chapter3/participation-of-older-individuals-in-training.html?utm_source=chatgpt.com

fogadta el és 2014-ig működtette a képviselő-testület azt a 60 év felettieket célzó koncepcióját, amely a „Teljesség felé” elnevezést kapta.

Ezt követően is ennek a szellemében folytatódott a 65 évesnél idősebb korosztály megszólítása a különböző témaköröket felölelő, mozgásos és kulturális programok összeállítása annak érdekében, hogy minden kerületi lakosunk megtalálja a számára kedvező lehetőségeket, programokat. Az éves költségvetési rendeletünkben továbbra is külön költségvetési előirányzaton biztosít anyagi fedezetet az önként vállalt feladatok ellátásának költségeire.
Ennek a korosztálynak az önkormányzat által nyújtott ingyenesen igénybe vehető lehetőségek nem csak magát a programot jelentik. Célt adnak számukra, amiért érdemes a lakásuk által nyújtott komfortot elhagyni. Társas kapcsolatokat építenek, melyek spontán szerveződnek, és a továbbiakban már önállóan fejlődnek tovább.
Programjaink ezeken a tényleges igényfelméréseken alapulnak, törekszenek a folyamatos megújulásra, az újonnan jelentkező igényeknek való megfelelésre, és a generációk közötti kapcsolat építésére, a fiatalabb korosztály bevonásával. Önkormányzatunk igyekszik továbbá olyan információkat is begyűjteni az időskorú lakosságról, amelyek egyedi igényeikről, érdeklődésükről és aktivitásukról ad képet. Ennek függvényében tervezzük a konkrét programokat, választunk előadókat és témákat.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Ferencváros Önkormányzata támogatja azon programok, kezdeményezések megvalósulását, amelyek az idősek aktív közösségi részvételét ösztönzik, így többek között:
- a demenciával élők és hozzátartozóik információhoz való jutását segítik (pl. demencia klub),
- az idősek rendszeres testmozgása, egészséges életmódja érdekében támogatják a helyi kezdeményezéseket (pl. szenior tánc, jóga, gyalogló klub, stb.),
- rendszeresen szervezett kulturális programokkal (színház, kézművesség, hagyományőrzés, stb.).

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	Házi segítségnyújtásban részesülők száma	Szociális étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	fő	fő
2019	10 053	193	169	255
2020	10 126	188	182	311
2021	10 131	192	175	330
2022	10 029	194	176	362
2023	9 987	202	165	390
2024	9 901	201	161	364

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Egészségügyi, orvosi előadásokat tartanak a kerületben dolgozó orvosok, egészségügyi dolgozók, a 60+-os korosztályt leginkább érintő problémakörökben. Továbbá a 3.3. pontban a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások alatt részletesen bemutatásra kerültek az idősek számára adható támogatások.
Az időskori elmagányosodás egyre gyakoribb jelenség Ferencvárosban. Az életkor előrehaladtával sokan szembesülnek olyan veszteségekkel, mint a házastárs vagy barátok halála, a családi

kapcsolatok lazulása, illetve a nyugdíjba vonulással járó szerepvesztés. A munkahely korábban nemcsak megélhetést, hanem közösséget és napi struktúrát is adott; ennek hiányában a mindennapok könnyen üressé válhatnak. A fizikai állapot romlása, a mozgáskorlátozottság vagy a krónikus betegségek tovább nehezíthetik a társas kapcsolatok fenntartását. Az elmagányosodás nem csupán érzelmi állapot, hanem komoly egészségügyi kockázati tényező is. A tartós magány növelheti a depresszió, a szorongás, sőt bizonyos testi betegségek kialakulásának esélyét is. Az elszigeteltség érzése csökkentheti az önértékelést és az élet értelmébe vetett hitet, ami tovább mélyítheti a bezárkózást. Az Önkéntes Alapítvány Idősek Barátai Programja keretében az alapítvány önkénteseket szervez egyedül élő idősek mellé, ezzel enyhítve magányukat, csökkentve az elszigeteltséget, és elősegítve minőségi emberi kapcsolatok, barátságok kialakulását. Fontos hangsúlyozni, hogy az időskori magány nem törvényszerű. A közösségi programok, klubok, önkéntes tevékenységek, valamint a családi kapcsolatok tudatos ápolása mind hozzájárulhatnak ahhoz, hogy az idős emberek aktív, kapcsolatokkal teli életet élhessenek. A társadalom felelőssége is jelentős: olyan támogató környezet kialakítása szükséges, amely lehetőséget teremt az idősek számára a kapcsolódásra, a tapasztalataik megosztására és az értékes szerepvállalásra.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Önkormányzatunk több ízben mérte és méri fel és közvéleménykutatással folyamatosan monitorozza a 60 év feletti korosztály ötleteit, javaslatait, amelyek lehetőségeinkhez mérten megvalósításra kerülnek a gyakorlatban.

Elsősorban a kerületben, de a Budapesten működő színházakkal, múzeumokkal is felvettük a kapcsolatot, így nagyon kedvezményes jegyárakon, vagy akár ingyenesen is tudják az érintett lakosaink látogatni a programjaikat.

Együttműködünk a kerület valamennyi idősklubjával, szociális intézményeivel, továbbá többek között:

- A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár kerületi tagkönyvtáraival,
- Pinceszínházzal
- Margitszigeti Szabadtéri Színpaddal
- MÁV Szimfonikus Zenekar

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár kerületi tagkönyvtáraiból ingyenesen kölcsönözhetnek könyveket, és személyesen házhoz is kiviszik az ott dolgozó kollégák azoknak, akik állapota ezt igényli.

Több elhangzott, az időseket érintő, tematikus előadás anyagait hírlevélben (e-mailen keresztül) megküldjük a nyári és a téli szünetben. A rendezvényeinken fellépő művészek sok esetben vállalnak ingyenes fellépést is a nyugdíjasklubokban.

A személyes kapcsolattartás a kerületi 60 év feletti lakosság és az önkormányzat között nem csak a programokon valósul meg, hanem telefonos és az e-mailes megkeresés is történik attól függően, hogy az idős ferencvárosi polgár melyik kapcsolattartási formát igényli.

A kerületi idősklubokban a résztvevők által felmerülő igényeket az ott dolgozó kollégák is rugalmasan kezelik, és kapcsolatban vannak az idősügyi referenssel.

c) idősek informatikai jártassága;

Számítástechnikai tanfolyamokat szerveztünk, amelyen hetente vehetnek részt az idősek kezdő és haladó szinten.

d) a generációk közötti programok;

Az Itt és Most Társulat évek óta műsoron tartja a Kapocs Generációk színháza elnevezésű programját, amelyben nyugdíjasok és diákok egyenrangú partnerként vesznek részt tapasztalt trénerek (dráma- és gyógypedagógusok) vezetésével. Céljuk, hogy lebontsák a sztereotípiákat, és általánosítás helyett konkrét tapasztalatokhoz juttassák a résztvevőket, akik a folyamat során egyre jobban megismerhetik egymást.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Biztosítjuk a folyamatos tanulási lehetőségeket, és a közösségi tevékenységekben való részvételt. Meggyőződésünk, hogy nem a nagy létszámú rendezvények a leghatékonyabbak, és legeredményesebbek, hanem azok, amelyek kisebb létszámúak, de személyre szabott elfoglaltságot nyújtanak, így közösségekké válnak a rendszeres találkozások alkalmával.

A mozgásos tevékenységek, és a klubfoglalkozások legtöbbje heti rendszerességgel működik. Gyógytorna heti két alkalommal, senior tánc-, chikung- társastánc-, meridiántorna-, nordic walking, jóga foglalkozások hetente kerülnek megrendezésre. Továbbá a kerületi 65 év felettieknek kedvezményes a belépés a Dandár Gyógyfürdőbe.
Havi egy alkalommal természetjáró túrát, és szintén havonta helytörténeti sétát szervezünk a kerület különböző történeti, műemléki helyszíneinek felkeresésére, a kerület kulturális és történelmi életében betöltött szerepének bemutatására.

Ezen felül hetente ismétlődően működnek még klubprogramjaink: angol nyelvtanfolyam, német társalgási klub, sakk-klub, festőkör, énekvarázs-dalkör. Minden hónap harmadik csütörtöki napján ingyenesen látogathatják a kerületben működő társasjátékklubot, a többi csütörtökön pedig féláron vehetik igénybe a klub szolgáltatásait.

A „Kreatív műhely" havonta két alkalommal, családi kézműves foglalkozás pedig péntekenként szerepel a tevékenységek között.

A „Könyvtári beszélgetések", a „Mindentudás Akadémiája", az „Ókori szeminárium" és a „Mindentudás Akadémiája szeminárium" előadásai havi rendszerességgel ismétlődnek.

Kéthavonta tartjuk meg a „Demencia kávézó" különböző, a témával kapcsolatos beszélgetéssel egybekötött előadásait.

Könyvbemutatót évente 4-5 alkalommal szervezünk, könyvklub foglalkozásokat havonta két alkalommal tartunk, emellett havi rendszerességgel vers és irodalmi előadásokat színészek, előadóművészek bevonásával.

Színházi előadások eseti jelleggel valósulnak meg: Interaktív impro-színházi előadás, Opera és operett gála évi három alkalommal a Nemzetközi Nőnap, Idősek világnapja, és advent alkalmából.
Az idősügyi programok és a regisztrált résztvevők száma éves bontásban

Év	Idősügyi programok száma	Résztvevők száma (fő)
2018	1 096	22 689
2019	1 058	25 879
2020	559	7 712
2021	369	4 884
2022	460	6 072
2023	409	21 364
2024	460	22 360

Forrás: Önkormányzati adat

A koronavírus okozta járvány nagyon mély nyomot hagyott ennek a korosztálynak a közösségi kapcsolatain, ahogy ezt a fenti számok is mutatják. A 2022-es évet arra szántuk, hogy az előző években elkopott érdeklődés, nyitottság és az igény a társas érintkezésre újra megerősödjön. Fokozatosan újra indult számos program, a résztvevők aránya pedig megközelíti a Covid előtti időszak adatait.

FESZGYI-járat

A szolgáltatás Budapest közigazgatási határán belül gépjárművel történő személyszállítást biztosít, ami az időskorúak mobilitásának növelését segíti elő. A „FESZGYI-járat" 65 év felettieknek nyújt rendszeres segítséget (pl. orvos felkereséséhez, ügyintézéshez való eljutásban). A konkrét időpontok a koordinátorral egyeztetve kerülnek meghatározásra, a szolgáltatás térítésmentes.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
az igények szerinti intézményi elhelyezés lehetőségének hiánya	Az egészségügyi és a szociális ellátás összekapcsolása személyre szabott tájékoztatással; az érintett szervezetek által kiadott összegző tájékoztató; lakossági jelzések becsatornázása, ösztönzése; prevenciós idősvédelmi kampány
nincs segítség a nyugdíjba vonulásra való felkészülésben,	Nyugdíjas életszakaszba való belépésnél mentális felkészítés megerősítése (előadások, programok, tartalmak); idősklubi nyílt napok; önsegítő csoportok a friss nyugdíjasoknak, (aktív tevékenységek ajánlása, kulturális programok népszerűsítése; önkéntesség idősek, gyerekek mellett)
időskori elmagányosodás	Civil szervezet felé jelzés az elmagányosodott, zárkózott idősekről,
információk eljuttatása az érintettekhez; infokommunikációs korlátok	Infokommunikációs képzések megvalósítása; programokról, szűrővizsgálatokról, nyugdíj melletti munkalehetőségről, önkéntességről szóló információt a közösségi terekben, buszmegállókban, info-vitrinekben is el kell helyezni;
kevés a naprakész információ a kerületben élő idősek helyzetéről	További felmérések szükségesek az átfogó idősügyi intézkedések érdekében

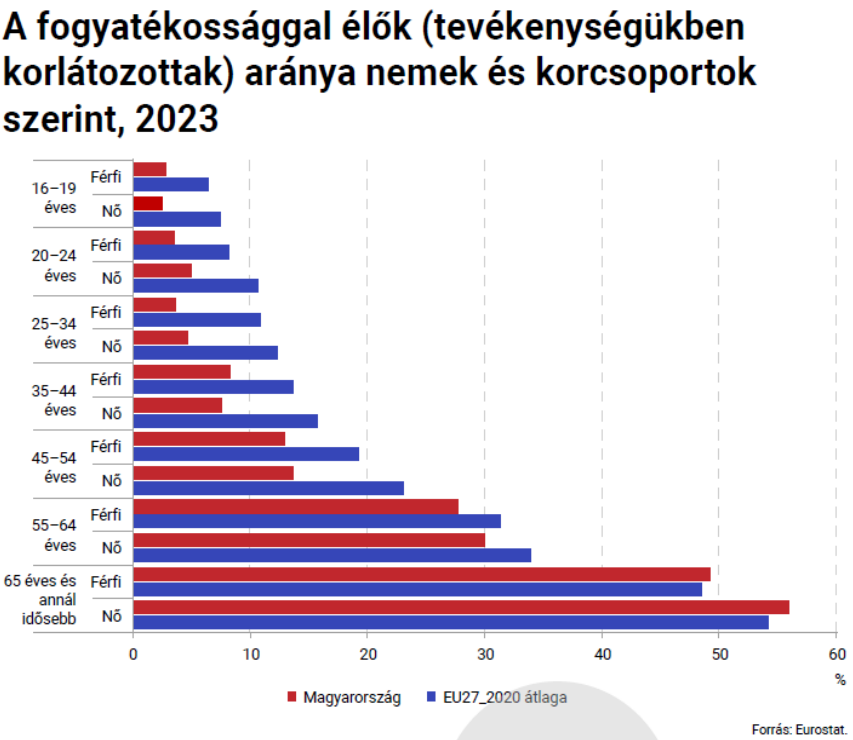
7. A fogyatékossággal élő emberek helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékossággal élő személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény értelmében fogyatékossággal élő személy az, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással - illetve ezek bármilyen halmozódásával - él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

Abban valamennyi meghatározás közös nézőpontú, hogy a fogyatékosság olyan, általában maradandó károsodás, amely akadályozza az adott személyt egyes szolgáltatásokhoz, társadalmi javakhoz való hozzáférésben. Ennek megfelelően a „Helyi Esélyegyenlőségi Program” fogyatékossággal élő személyek célcsoportja tekintetében tágítani kell az általános vélekedés szerint elfogadott kört, és e kategóriába kell sorolni az egészség károsodottakat, valamint a megváltozott munkaképességűeket is.
A fogyatékosságra vonatkozó meghatározás területenként eltérő szóhasználatára tekintettel e programban a „fogyatékossággal élő személyek” kifejezést az előbbiekben felsorolt problémákkal küzdőkre vonatkozó gyűjtőfogalomként használjuk.
Az EU-s átlaghoz viszonyított fogyatékossággal élő emberek arányszámát nemenkénti és korcsoportonkénti bontásban az alábbi EUROSTAT-ábra szemlélteti.

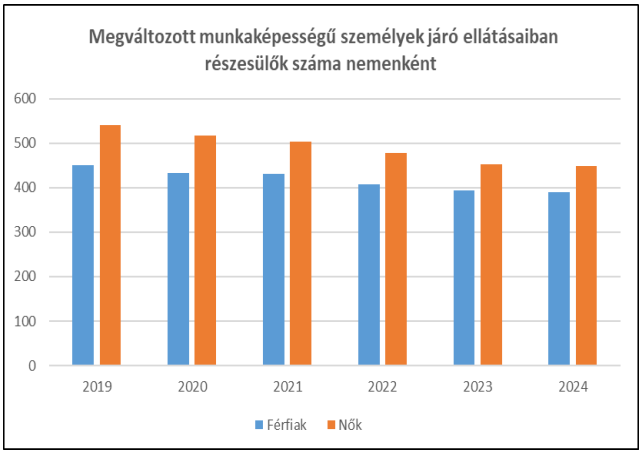
Szembetűnő, hogy a 65 év feletti fogyatékossággal élő személyek aránya meghaladja az EU átlagát a férfiak és a nők esetében egyaránt. Azonban a helyi statisztikai adatok azt mutatják, hogy a fogyatékossággal élő lakosság létszáma csökken, ami a népesség egészségi állapotának általános javulásával, valamint a diagnosztikai, illetve gyógyító eljárások fejlődésével magyarázható. Ettől függetlenül Magyarországon a fogyatékossággal élő emberek aránya az európai viszonylatban kiemelkedően magas, főképp a 65 év felettiek körében A hazai, megváltozott munkaképességű személyek számában azonban enyhe javulás tapasztalható a korábbi időszakhoz képest.

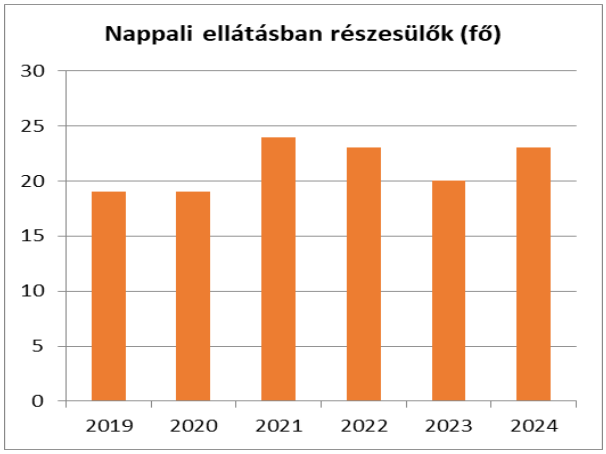
A megváltozott munkaképességű, ellátásban részesülők számához viszonyítva a nappali ellátásban részesülő fogyatékossággal élő emberek száma igen csekély, a 2021-es és a 2022-es évek kiugró számát követően ismét lecsökkent.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők	Összesen
2019	451	541	992
2020	433	518	951
2021	431	503	934
2022	407	477	884
2023	394	453	847
2024	390	449	839

Forrás: TeIR, KSH Tstar

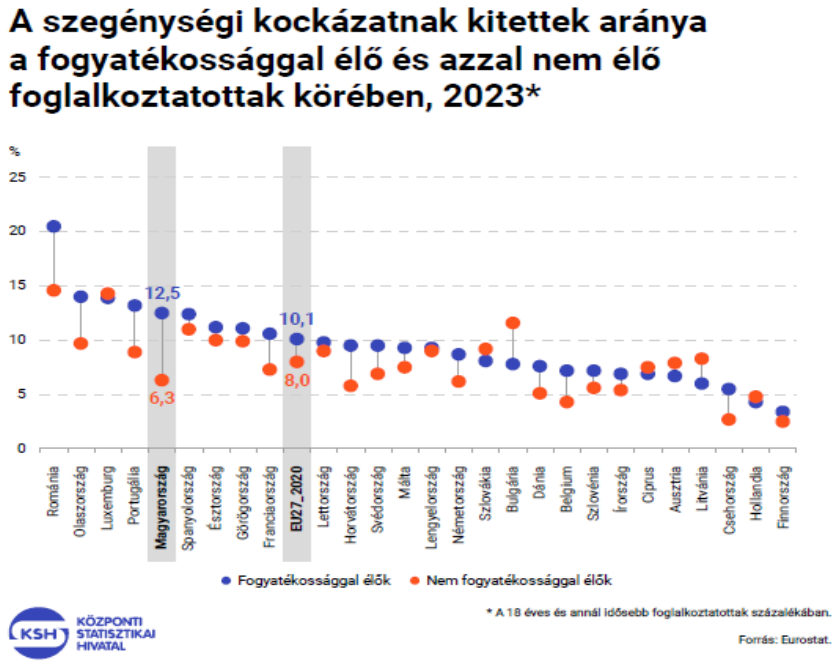
7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékossággal élő személyek száma	
Év	**Nappali ellátásban részesülő fogyatékossággal élő személyek száma**
2019	19
2020	19
2021	24
2022	23
2023	20
2024	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

a) fogyatékossággal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága; védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékossággal élő személyek és megváltozott munkaképességűek munkavégzéshez kapcsolódó kompetenciái, és ennek megfelelően munkaerőpiaci lehetőségei is igen eltérőek. Az életkor, lakóhely, egészségi állapot, családi helyzet, iskolai végzettség tekintetében meglévő jelentős különbségek mellett meghatározó az is, hogy egyes károsodásoknak milyen látható jelei vannak.
A statiszták szerint a fogyatékossággal élő és megváltozott munkaképességű személyek iskolai végzettsége jelentős mértékben elmarad a nem fogyatékossággal élő lakosságtól. Magasabb körükben a legfeljebb általános iskolai végzettséggel és szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkezők aránya, csupán ötödük érettségizett, és közülük meglehetősen kevesen jutnak el a felsőoktatásba. Ennek tudatában nem meglepő az a mutató, miszerint a fogyatékossággal élő emberek munkaerő-piaci esélyei jelentősen alulmaradnak a lakosság e hátránnyal nem rendelkező rétegének esélyeihez képest.

Az alábbi diagram a fogyatékossággal élő emberek helyzetét a szegénységi kockázat oldaláról vizsgálja. Láthatóan a fogyatékossággal élő emberek kétszer jobban ki vannak téve a szegénység kockázatának, mint az egészségesek.

A megváltozott munkaképességűek esélye az integrált foglalkoztatási lehetőségek tekintetében kedvezőtlen, azaz a tartós pszichiátriai vagy szenvedélybetegséggel élő munkavállalók foglalkoztatását a piaci szféra csak igen korlátozott mértékben vállalja föl. A munkahelyek jelentős része fizikai szempontból és problémaérzékenysége alapján is alkalmatlan fogyatékossággal élő munkavállalók fogadására, így azok foglalkoztatási esélyegyenlősége sérül. Ráadásul még az aktív fogyatékossággal élő dolgozók döntő többsége sem piaci feltételek és bérek mellett foglalkoztatott, jellemzően olyan, alacsonyabb társadalmi és anyagi megbecsültséggel járó ágazatokban, mint a feldolgozóipar vagy az egészségügyi és szociális ellátás. A tartósan egészségkárosodottak és a fogyatékossággal élő emberek elsődleges jövedelmi forrása a rokkantsági ellátás, vagy a rokkantsági járadék. Mivel a fogyatékossággal élő inaktív embereknek egy jelentős része folyamatosan ápolásra, gondozásra szorul, a családjukkal élők esetében ez további családtagok elhelyezkedését, keresővé válását nehezíti, akadályozhatja. Az állandó, illetve időszakos ellátásra szorulók szakképzett ellátásának egyik fő akadálya a szektor szakemberhiánya, ami az ágazat alacsony bérezésére vezethető vissza.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A fogyatékossággal élő emberek egyik legnagyobb kihívása a munkavállalás, tekintettel arra, hogy az általános szemlélet még mindig a munkaképesség hiánya felől közelíti meg a munkavállalót, nem a megmaradt képességek irányából. Ennek érdekében a társadalom és a munkáltatók érzékenyítése lehet a munkavállalást segítő leghatékonyabb eszköz.

A Vakok és Gyengénlátók Közép-Magyarországi Regionális Egyesülete és az Informatika a Látássérültekért Alapítvány kidolgozott és működtet egy, a látássérült emberek elhelyezkedését segítő, Munka Kapuja elnevezésű programot, amely informatikai akadálymentesítést, szemléletformálást, rehabilitációs szakértői tevékenységet, HR tanácsadást foglal magában.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincs erre vonatkozó nyilvántartása az önkormányzatnak, de a tapasztalatok szerint a munkaerőpiacon nehezebben helyezkednek el a fogyatékossággal élő emberek. Ennek oka az is, hogy a közszolgálatban dolgozók esetében kvóta rögzíti a fogyatékossággal élő alkalmazottak minimum számát.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Fecske-szolgálat

A Fecske Szolgálat, azaz a Fogyatékos Embereket nevelő Családok otthonában nyújtott időszakos Kísérés és Ellátás, 2018-óta Otthoni Segítés Szolgáltatás elsősorban a fogyatékos gyermeket nevelő családok tehermentesítését tűzte ki célul. A szolgáltatás a fogyatékos személyre irányul, annak érdekében, hogy a családtagokat tehermentesítse és hozzásegítse őket testi-lelki, mentális egészségük visszanyeréséhez vagy megtartásához, szociális kapcsolataik fenntartásához és munkaerő-piaci aktivitásuk megőrzéséhez és ezzel hozzájáruljon az egész család magasabb életminőségéhez.
A FECSKE szolgálat megbízható, felkészült segítőket („fecskéket”) küld a családokhoz, akik kellő tapasztalattal és tudással rendelkeznek fogyatékos személyek gondozása terén, és akikre a szülők nyugodtan rábízhatják gyermeküket. A fecske felügyel a fogyatékos személyre, ellátja a személyes szükségleteinek kielégítéséhez szükséges gondozási és alapápolási feladatokat (étkeztetés, tisztálkodás, öltözködés, mozgás-mozgatás, gyógyszerezés), elfoglaltságot biztosít a számára ismerős tevékenységekkel (játék, séta), ha szükséges kíséri az otthona és az ellátó intézmény (iskola, óvoda, napközi) között.

2026-ban, csakúgy, mint a 2018-óta a szolgáltatás Otthoni Segítés Szolgáltatás néven folytatódott tovább, szakmai tartalmában változatlanul, továbbra is a KézenFogva Alapítvány szakmai irányításával. Az ország területén 9 szolgáltató ért el körülbelül 200 családot.
A szolgáltatás, rugalmasan alkalmazkodva a családok élethelyzetéhez, a nap 24 órájában, a hét bármelyik napján igényelhető. A szolgáltatást a fogyatékosság típusára, súlyossági fokára, a fogyatékos személy nemére és életkorára való tekintet nélkül igénybe lehet venni.
2025. 04. 01. és 2026.03. 31 között országosan 216 igénybe vevő fogyatékos személy kapott szolgáltatást, 4668 esetszámban, 77 segítő részvételével 23 175 órában. A családok nagy része munkavégzés, és szabadidő eltöltés miatt kéri az Otthon Segítő Szolgálatot segítségét. Ferencvárosban az ÉFOÉSZ Budapest szervezete nyújt szolgáltatást.

7.2 A fogyatékossággal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól a 2011. évi CXCI. törvény rendelkezik. Ezen személyek kétféle ellátásban részesülhetnek, rehabilitációs ellátásban és rokkantsági ellátásban. Mindkét társadalombiztosítási ellátás mellett lehet munkát végezni meghatározott összeghatárig.
A megváltozott munkaképességű, egészségkárosodott személyek ellátórendszerének célja, a komplex rehabilitáció szerepének hangsúlyosabbá tételével, eszköztárának bővítésével a foglalkoztatás elősegítése.

Támogatások:

- Magasabb összegű családi pótlék (pénzbeli ellátás, fogyatékossági támogatással együtt nem vehető igénybe)
- Fogyatékossági támogatás (pénzbeli ellátás, csak súlyos fogyatékosság esetén jár, magasabb összegű családi pótlékkal együtt nem vehető igénybe)
- Vakok személyi járadéka
- Közgyógyellátás (természetbeni ellátás)
- Személyi jövedelemadó-kedvezmény
- Gépjárműadó fizetése alóli mentesség
- Utazási kedvezmény
- Utazási költségtérítés
- Gépkocsi szerzési támogatás
- Személygépkocsi átalakítási támogatás
- Parkolási Igazolvány
- Akadálymentesítési támogatás
- Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság
- Szociális alapszolgáltatások
    - Étkeztetés
    - Házi segítségnyújtás
    - Családsegítés
    - Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
    - Támogató szolgáltatás
    - Nappali ellátás
    - Társadalombiztosítási ellátások
    - Rokkantsági járadék
    - Árvaellátás

Foglalkoztatási helyzethez (megváltozott munkaképességhez, keresőképtelenséghez) kapcsolódó pénzbeli ellátások

- Megváltozott munkaképességű személyek ellátásai (rokkantsági ellátás, rehabilitációs ellátás)
- Aktív korúak támogatása

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira jogosult az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött személy, akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű, és aki a kérelem benyújtását megelőző

- 5 éven belül legalább 1095 napon át, vagy
- 10 éven belül legalább 2555 napon át vagy
- 15 éven belül legalább 3650 napon át biztosított volt;
- keresőtevékenységet nem végez és
- rendszeres pénzellátásban nem részesül.

Támogatási lehetőségek, amelyekre nem a fogyatékos személy, hanem az őt támogató, ápoló személy lehet jogosult:

- Gyermekek otthongondozási díja
- Ápolási díj
- Tartós ápolást végzők időskori támogatása

Kerületi szinten a fogyatékossággal élő embereket is – jogosultságuk esetén - megilletik mindazok a juttatások, amelyeket az önkormányzat 47/2020. (XII. 17.) és egyéb rendeletei nevesítenek.
Külön ki kell emelni a fent említett rendelet 16. §-át, amelynek értelmében fogyatékossággal élő mozgáskorlátozott emberek lakásának akadálymentesítéséhez támogatás igényelhető 5 évente maximum 500 ezer Ft erejéig, jövedelemvizsgálat nélkül.

Fogyatékossággal élő személyek nappali ellátása:

Az Szt. 86. § (1) bekezdése meghatározza a kötelezően biztosítandó szociális ellátások körét, mely alapján Ferencváros Önkormányzata köteles biztosítani az Szt. 65/F. § szakaszában részletezett nappali ellátást. Az Szt. 120. § szakaszában adott felhatalmazás alapján ezen kötelező feladatát Ferencváros Önkormányzata több, e szolgáltatást biztosítani tudó partnerrel kötött ellátási szerződés útján biztosítja:

Szerződő partner	Lekötött férőhely
Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat	5 fő
Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata	3 fő
Küldetés Egyesület	2 fő
Gond-Viselés Nonprofit Közhasznú Kft.	4 fő

Forrás: Önkormányzati adat

A fogyatékossággal élő emberek nappali ellátásának célja a fogyatékossággal élő emberek társadalmi beilleszkedésének elősegítése esélyegyenlőségük biztosítása. Fontos feladat önállósodásuk támogatása, napi ritmus kialakítása, egy biztonságos légkör megteremtése.

Egyéb fogyatékossággal élő gyermekek ellátását biztosító intézmény

A Dió Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Kollégium 8 évfolyamos általános iskolai képzés, 4 évfolyamos középiskolai készségfejlesztő iskolai képzést nyújt, 4 csoportban és otthoni keretek között fejlesztő nevelés-oktatás, valamint kollégiumi ellátás is biztosított. A 8 általános iskolai évfolyamon jelenleg 52 gyermek, a készségfejlesztő iskolában 34 fiatal tanul. Iskolai keretek között 24 fő részesül fejlesztő nevelés-oktatásban, otthoni ellátásban 68 tanulót fejlesztése zajlik. Tanulók sajátos nevelési igényű, középsúlyos értelmi fogyatékossággal élő emberek, és súlyosan, halmozottan sérültek gyermekek.

Prevenciós és szűrőprogramok

Az önkormányzat intézményei, szolgáltatásai révén nyújt segítséget, illetve biztosítja, hogy a fogyatékossággal élő személyek is részt vehessenek a kerületi közösség életében.
A Ferencvárosban élők folyamatosan lehetőséget kapnak a fogyatékossággal élő emberek fizikális és mentális állapotának javítása érdekében rehabilitációs úszáson való részvételre.

Egyéb érzékenyítő programok

A kerületi programok között kiemelt jelentőséget kapott az elmúlt években és kap az elkövetkezendőkben is a társadalmi érzékenyítés a fogyatékossággal élő emberek és az egyéb szempontból hátrányos helyzetű közösséghez tartozók társadalmi integrációjának erősítése érdekében. 2019-ben is több rendezvény kapcsolódott a szemlétetformáló törekvésekhez.

A Vakok és Gyengénlátók Közép-Magyarországi Regionális Egyesülete 2020 óta folyamatosan végez szemléletformáló programokat Ferencvárosban, részt vesz a Bakáts Feszten, iskolai szemléletformálásokon. 2025-ben részt vett a kerület tolerancia napján, több családi napon, autómentes napon is. Az Egyesület ferencvárosi tagjai e-mailben, telefonon is tájékoztatást kapnak a kerületi ügyekről, támogatásokról.
Az Egyesület közreműködésével több óvodai és iskolai érzékenyítő program került megrendezésre a kerületben. A rendezvény során a gyerekeket saját élményeken keresztül kerülhettek közelebb a vak és gyengénlátó emberek hétköznapjaihoz. A narráció népszerűsítésére nyert pályázata részeként narrációs szemléletformáló érzékenyítő foglalkozást tartott három helyszínen Ferencváros óvodás korú gyermekei számára. Az érzékenyítő narrációs program műszaki technikáját (projektor, laptop, kivetítő) valamennyi óvodának az Ferencvárosi Művelődési Központ biztosította.

A Mozgássérültek Budapesti Egyesületével is kapcsolatban áll Önkormányzatunk, akik a célcsoport napi ellátásától az érdekvédelmen át a jövőre irányuló szakmai javaslatokig igyekeznek a mozgássérültek segítségére lenni. Az együttműködés szorosabbá tétele a 2027-es év feladata lesz.

A Szemléletváltó Egyesülettel is partneri kapcsolatban áll Önkormányzatunk. Céljuk, hogy a társadalom nyitottabb, az emberek befogadóbbak legyenek és hidat képezzenek a fogyatékossággal élő és az ép emberek között. Az integráció kétirányú utca, ezért hosszútávú terveik között szerepel a fogyatékossággal élő emberek rehabilitációja is. Segítik az óvodai-, iskolai- és munkahelyi integrációját. Fontos számukra a környezet-, pénzügyi- és egészség tudatosság, és ennek átadása mások számára is. Úgy gondolják, hogy a társadalomban mindenki hasznos és figyelemreméltó ember lehet, legyen akár fogyatékossággal élő ember, akár szépkorú. Az emberek mindig az ismeretlentől félnek. Ezen szeretnének segíteni tréningjeikkel és tanácsadásukkal.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A fentieken túl Ferencváros Önkormányzata kiemelt figyelmet fordít a fogyatékossággal élő személyek lakásának akadálymentesítésére, így arra 500.000 Ft-os támogatást biztosít. Közintézmények számára 2022-ben kiírt fizikai és nem fizikai akadálymentesítési pályázat került meghirdetésre. Valamennyi kerületi pályázat elbírálásakor előnyként értékeli a bizottság, ha a pályázott program akadálymentesen vehető igénybe.

Évek óta biztosítjuk a fogyatékossággal élő kerületi lakosok részére a rehabilitációs gyógyúszás lehetőségét hetente egy alkalommal (mellkasig érő fűtött vízben végzett, nyújtó, lazító, általános kondicionáló tornagyakorlatok), figyelemmel a célcsoportra jellemző adottságokra.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A fogyatékossággal élő személyek esélyegyenlőségének egyik legfontosabb fokmérője az akadálymentesség mértéke, amelynek fogalma az utóbbi években jelentősen átalakult, új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékossági csoporthoz tartozó ember – azaz nemcsak a mozgássérültek – speciális szükségleteinek figyelembevételét szokás a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtésén érteni. Ez olyan eszközök és megoldások alkalmazását jelenti, amelyek lehetővé teszik, hogy egy-egy szolgáltatást a legkülönbözőbb fogyatékossági típussal élő emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentességéről beszélünk, hanem arról, hogy a fogyatékossággal élő emberek számára a közszolgáltatásokhoz, kulturális- és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetősége fizikai, információs és kommunikációs szempontból az ép társaikkal közel azonos legyen.

Sajnos a legtöbb fővárosi és kerületi közszolgáltató intézmény nem rendelkezik elég forrással ahhoz, hogy ne csak az intézmény belső terét, hanem annak közvetlen külső környezetét is akadálymentessé tegye, így jelenleg jelentős mértékben sérülhet a fogyatékossággal élő emberek esélyegyenlősége a szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén is. Az autizmussal élő embereket még további hátrány is érheti, az ellátórendszer ugyanis általában nincs felkészülve az autizmussal élő személyek speciális szükségleteire.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Az akadálymentesítés mindazon akadályok elhárítását jelenti, amelyek gátat szabnak annak, hogy a fogyatékossággal élő emberek a többségi társadalom tagjaihoz képest egyenlő esélyekkel vehessen részt a társadalmi élet minden megnyilvánulásában.

Az akadálymentesség formái:
- Fizikai akadálymentesség fogalma alatt a klasszikus akadálymentességet értjük, azaz az épített környezet konform kialakítását (rámpa, lift, akadálymentes mosdó, küszöb nélküli ajtó, stb.).
- Információs és kommunikációs („infokommunikációs”) akadálymentesség alatt pedig az információnak a fogyatékossággal élő személy számára hozzáférhető, érthető megjelenítését értjük. Ez utóbbi gyakran az épített környezet részét képezi (pl.: hangjelzést kiadó közlekedési lámpák, indukciós hurok), de lehet akár más, személyi-, tárgyi feltétel által biztosított (pl. jeltolmács alkalmazása, alternatív és augmentatív kommunikációs eszközök igénybevétele).

Az Önkormányzat „Esélyegyenlőség Ferencvárosban” címmel működtet egy facebook oldalt, amelynek célja többek között a fogyatékossággal élő emberek rendszeres tájékoztatása az őket is érintő programokról, közérdekű információkról.

Az infokommunikációs akadálymentesítés nem teljesen megoldott, de a kerület honlapja akadálymentes. Az Önkormányzat pályázati és együttműködési lehetőségeken keresztül törekszik az infokommunikációs akadálymentesség javítására.

A fizikai akadálymentesség a közintézmények tekintetében még fejlesztésre szorul Ferencvárosban. A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás során az akadálymentesített

környezet biztosítása megtörténik. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során is a hozzáférés akadálymentesítésére nagy hangsúly kerül. Az informatikai és kommunikációs rendszer, valamint az írott sajtó akadálymentesítése az önkormányzat tervezett programjai között szerepel.

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt feladat az akadálymentesítés, amelynek betartatására az építésügyi hatóság felügyel. Alapelv, hogy a településre vonatkozói tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenjen meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

2022-ben akadálymentesítést szolgáló pályázat került meghirdetésre, Ferencváros területén működő közintézményekben megvalósuló fizikai és nem fizikai akadálymentesítéssel a fogyatékossággal élő személyek számára minőségi eszközök és/vagy tárgyi feltételek biztosítására.
A helyi esélyegyenlőségi programmal összhangban Ferencvárosi Önkormányzata kiemelt feladatának tekinti a fogyatékossággal élő személyek esélyegyenlőségének támogatását, hátrányaik csökkentését. Ezért a pályázati kiírással, bármely típusú fogyatékossággal élő személy (mozgáskorlátozott, hallás-, látás- vagy értelmi fogyatékossággal élő) biztonságos közlekedését, tájékozódását, az információhoz való egyenlő hozzáférését kívánta támogatni. A pályázat eredményeként növekedhet az egyes szolgáltatások segítség nélküli igénybevétele, a fogyatékossággal élő személyek életminősége, a társadalmi javakhoz való hozzáférése, önállósága, társadalmi integrációja. A pályázat nyertese a DIÓ iskola alapítványa, a Hendikep Alapítvány volt, akik értelmi fogyatékossággal élő gyermekek kommunikációjának elősegítésére tableteket szereztek be.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;
Ma már kötelezően, jogszabályban előírt követelmény a munkahelyek akadálymentesítése, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;
A városi közlekedés akadálymentessége az egyik legfontosabb esélyegyenlőségi kérdés a fogyatékossággal élő személyek számára. A leggyakoribb akadályt a gyalogos átkelőhelyen és a tömegközlekedés megállóhely szigetein a kiemelt szegélyek okozzák. Az érintett személyek útvonalain, a gyalogos átkelőhelyeken a szegély lesüllyesztése, a biztonságos átkelés elősegítésére pedig a középső gyalogos védősziget nyújt megfelelő megoldást. Erre több alkalommal sor került az elmúlt években, például a Balázs Béla utca három kereszteződésében is, ahol a vakok és gyengénlátók közlekedését segítő taktilis jelzések is beépítésre kerültek. Valamennyi felújításnál már a tervezésnél elvárás az akadálymentes kialakítás.

f) fogyatékossággal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossággal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A támogatott lakhatás bevezetése Ferencvárosban stratégiai jelentőségű döntés, amely egyszerre szolgálja a társadalmi igazságosságot, az esélyegyenlőséget és az önkormányzat hosszú távú szociálpolitikai céljait. A program összhangban áll Magyarország nemzetközi kötelezettségvállalásaival, különösen a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménnyel (továbbiakban CRPD), valamint a hazai szociális jogszabályi környezettel. A CRPD 19. cikke – az önálló életvitel és a közösségbe való befogadás jogáról – rögzíti, hogy a fogyatékossággal élő személyek jogával rendelkeznek a közösségben való élet gyakorlásához, szabad döntéshez, és az önálló lakóhelyük megválasztásához. A támogatott lakhatás nemcsak az intézményi ellátás csökkentésének eszköze, hanem az emberek autonómiájának, személyes döntésszabadságának

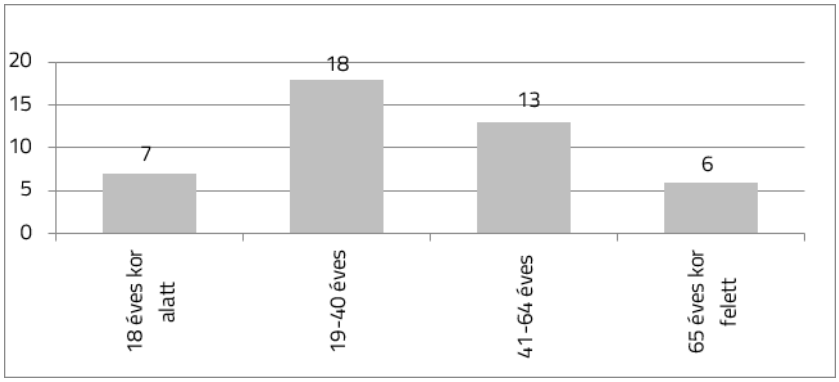
és közösségi integrációjának érvényesítésének feltétele. A jogi keretrendszer (1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról– továbbiakban: Szt.) egyértelműen biztosítja ennek lehetőségét. Ferencváros Önkormányzatának felelőssége, hogy ezt a jogot gyakorlatba ültesse, és ezáltal hozzájáruljon az esélyegyenlőség helyi megvalósulásához. Ferencvárosban 1255 fogyatékossággal élő személy él, közülük a felnőtt fogyatékossággal élő népesség 1108 főt tesz ki. A statisztikai adatok szerint a mozgáskorlátozott személyek pedig az összes fogyatékossággal élő személyek több mint harmadát (442 fő) képviselik. A fogyatékossággal élő felnőtt népesség gazdasági aktivitása jelentősen elmarad az össznépesség adataitól – mindössze 405 fő minősül gazdaságilag aktívnak. Ez alapján szignifikáns szociális ellátási igény figyelhető meg. A Ferencvárosban jelenleg működő ellátórendszer nem elegendő ahhoz, hogy teljes körűen biztosítsa a fogyatékossággal élő lakosok számára az önálló életvitelhez szükséges, folyamatos – napi 24 órás – támogatást, különösen a komplex, egyedi és speciális szükségletű csoportok esetében. A hazai és európai finanszírozási lehetőségek hatékony kihasználásának előfeltétele, hogy az önkormányzat saját fenntartásban működtesse a támogatott lakhatáshoz kapcsolódó alap- és kiegészítő szolgáltatásokat, különösen a nappali ellátást és a támogató szolgálatot. Ez nemcsak pályázati követelmény, hanem a szolgáltatások minőségének, pénzügyi fenntarthatóságának és szakmai irányíthatóságának záloga is.

A lakossági igények kielégítése, a szociális szempontok szem előtt tartása, valamint a fenti jogszabályok figyelembevételével Ferencváros Önkormányzata ellátási szerződést kötött az Értelmi Fogyatékossággal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetségével (továbbiakban: ÉFOÉSZ, Szövetség) azzal a céllal, hogy a bemutatott szolgáltatási elemek közül a kerületben fogyatékossággal élő személyek számára biztosítsa a személyi segítést, a személyszállítást és a FECSKE szolgáltatást, amely olyan hiánypótló szolgáltatás, ami elsősorban a családok életét, társadalmi integrációját segíti. A rugalmas szolgáltatás a hét minden napján (hétvégén, és éjszaka is) egyaránt igénybe vehető. Otthoni felügyelet, kísérés, valamint otthoni felügyelet és kísérés biztosítása.

Kérdőíves felmérés

Budapest Főváros IX. kerület, Ferencváros Önkormányzata, illetve a Ferencvárosi Szociális és Gyermekjóléti Intézmények Igazgatósága kérdőíves felmérést végzett a kerületben élő fogyatékossággal élő személyek, valamint családtagjaik igényeinek és szükségleteinek feltérképezése céljából 2026. április-június között. A megkeresés non-direkt módon történt, a válaszadás önkéntes volt, melyet egy elektronikus felületen lehetett megtenni.

Megoszlás az érintett fogyatékossággal élő személy életkora szerint

Forrás: FESZGYI

Kerületi fogyatékossággal élők nem reprezentatív lekérdezése alapján az érintett lakosok 75%-a igényelne magasabb mértékben támogató szolgáltatást a mindennapi életvitelük segítésére. A válaszadásból kiderült, hogy a kerületi fogyatékos személyek által legmagasabb számban használt szolgáltatás a fogyatékos személyek nappali intézményé, amit más kerületben vesznek igénybe és

üdvözölnék a kerületi ellátás lehetőségét is. A támogató szolgálat kapacitáshiányát szinte minden igénylő jelezte mind a szállítási szolgáltatás, mind a gondozás tekintetében. A felmérés során beérkezett ötleteket és javaslatokat megvizsgáltuk, azok önkormányzatot érintő részét a HEP Intézkedési tervébe illesztettük.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A kerület közvetlenül intézményei révén, és közvetetten, - az előző pontban részletezett módon - szerződött partnerszervezetei révén részt vesz a fogyatékossággal, illetve pszichiátriai és szenvedélybetegséggel élő személyek ellátásában, rehabilitációjában, segítésében.

7.4. A fogyatékossággal élő személyek sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A KézenFogva Alapítvány 2019. novemberében szerezte meg a hivatalos működési engedélyét a nyílt örökbefogadást segítő tevékenység működtetésére Magyarország egész területén. A „Családot minden gyermeknek!" Szolgáltatás keretében a fogyatékossággal élő gyermeket örökbe fogadni szándékozó személyek, az örökbefogadó családok és az örökbeadó családok számára mentálhigiénés segítségnyújtás keretében egyéni vagy páros vezetéssel tanácsadás vagy konzultációs lehetőséget biztosítunk. A mentálhigiénés segítésnyújtás elemei: életvezetési, nevelési, párkapcsolati, pszichológiai és gyógypedagógiai tanácsadás, konzultációs szolgáltatás, mely keretében pszichés támogatást nyújtunk (konzultáció akut elakadások, krízisek során, pszichoedukáció).
A mentálhigiénés segítségnyújtást kiemelten fontosnak tartjuk, mivel az örökbefogadás és örökbeadás lélektana rendkívül bonyolult és összetett, ezért folyamatosan fel kell dolgozni, különösen, ha fogyatékossággal élő gyermekről van szó.

A szolgáltatásba a következő problémákkal lehet bejelentkezni:
- fogyatékossággal élő gyermekeket örökbefogadó-, örökbeadó-, és befogadó családok kérdéseivel
- szembesülés, diagnózis feldolgozásával kapcsolatban
- veszteség, trauma, gyászfeldolgozás esetén
- életvezetési elakadások esetén, életvezetési tanácsadás igényével
- valamelyik családtag magatartási nehézségei esetén, amelyek kihatnak az egész családra
- ha állandósult konfliktusos helyzetek vannak a családon belül
- mozaikcsaládok kérdéseivel
- életciklusokban való elakadás esetén (a fogyatékossággal való szembesülés, diagnózisközlés traumája, óvodai-, iskolai elhelyezés dilemmái, intézményben/otthon megjelenő konfliktusos helyzet esetén, fiatal felnőtt fogyatékossággal élő családtaggal kapcsolatos kérdésekben: leválással, önállósággal, munkavállalással, párkapcsolattal, szexualitással kapcsolatban, felnőtt fogyatékossággal élő családtag életének rendezésével kapcsolatos kérdésekben)
- fogyatékossággal élő és ép gyermekek együttnevelésének kihívásainál
- nevelési nehézségek, kérdések esetén
- egyedül nevelő szülők számára a fogyatékossággal élő gyermek(ek)kel kapcsolatos helyzetekben
- kiégés, motiváció elvesztése esetén

Pár-és családterápiás, konzultációs szolgáltatás

A KézenFogva Alapítvány 2015. nyarán hozta létre a Pár- és családterápiás, konzultációs szolgáltatást, mely azóta folyamatosan, állandó érdeklődés mellett működik. A szolgáltatás

alapgondolata szakmai alapokon nyugszik, felhasználói oldalról a nagyszámú érdeklődés és a folyamatosan növekvő igénybevétel maximálisan igazolta a szolgáltatás szükségességét.
A fogyatékosság jelenléte alapvetően meghatározza egy család működését, életútját, kilátásait, ennek következtében igényeiket is alapvetően és elsősorban a fogyatékosság megjelenése és ennek következményei határozzák meg. Emellett küzdenek további, más családokra is jellemző problémákkal. E multiproblémás családok állandó hátteret, folyamatos támogatást igényelnek több családi életciklus során.
Saját tapasztalataink azt mutatják, hogy nehezen elérhető a fogyatékosság-specifikus mentálhigiénés, terápiás, konzultációs támogatás és ellátás. Magyarországon információink szerint jelenleg nincs más olyan családterápiás műhely, amely a családterápiás és a fogyatékosságügyi szakmai tudást együttesen biztosítja a fogyatékossággal élő emberek és családjaik számára.
Elsősorban lelki-, életvezetési problémák megoldására, rendezésében jelent támogatást a szolgáltatás.
A fogyatékosság típusát és a család méretét tekintve nincs megkötés.
Bővebb információ a honlapon olvasható[10].

7.5 A fogyatékossággal élő személyeket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékossággal élő személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (Fot.) értelmében a támogató szolgálat a fogyatékossággal élő személy önálló életvitelét elősegítő, a mindennapi szükségletei kielégítését célzó - személyes közreműködés által megvalósuló – szolgáltatás. A törvény értelmében a fogyatékossággal élő személy részére biztosítani kell a fogyatékossága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét.

Az Szt. 65/C.§ (1) bekezdése alapján a támogató szolgáltatás célja a fogyatékossággal élő személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén. A támogató szolgáltatást, mint professzionális segítő tevékenységet az különbözteti meg a laikus segítségnyújtástól, illetve más segítő szakmák által végzett tevékenységektől, hogy a segítők a feladatellátás speciális követelményeinek megfelelő általános és szakirányú ismeretekkel rendelkeznek, illetve a szolgálat tevékenységét megfelelő tárgyi eszközrendszerrel (ügyfelek fogadására alkalmas nyitva álló helyiség, akadálymentesített gépjármű, egyéb, szolgáltatás biztosítását segítő eszközök) végzi.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékossággal élő személyek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
a lakosság hiányos ismerete a fogyatékossággal élő személyekről	széles körű szemléletformálásra, érzékenyítő programokra van szükség; korcsoportok kibővítése

[10] https://kezenfogva.hu/csaladterapia

az orvosok hiányos ismerete az érintettek által igénybe vehető szolgáltatásokról	tájékoztatók kihelyezése az orvosi rendelőkben; az érintett szakemberek informálása, tájékoztató anyagok készítése, benne fővárosi lehetőségekkel; szakmai nap rendezése
nincs helyi adat a fogyatékossággal élő személyekről, igényeikről	helyi adatgyűjtés, igényfelmérés megszervezése szakmai szervezetek bevonásával
25 év feletti fogyatékossággal élő személyek számára nincs otthoni alkalmi segítség, átmeneti elhelyezés	felmérni a támogatott lakhatás szolgáltatás indításának feltételeit, lehetőségét; támogató szolgálat monitorozása; átmeneti elhelyezés feltételrendszerének felmérése, szerződéses partner felkutatása
a fogyatékossággal élők akadálymentesített lakhatásának biztosítása	Kérelemre 5 évente maximum 500 ezer Ft igényelhető jövedelemvizsgálat nélkül a fogyatékossággal élő személyek lakásának akadálymentesítésére. Közintézmények számára 2022-ben kiírt fizikai és nem fizikai akadálymentesítési pályázat került meghirdetésre, amelyből értelmi fogyatékossággal élő gyermekekkel való kommunikációt segítő tabletek kerültek beszerzésre.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
infokommunikációs és fizikai akadálymentesség nem megoldott	a honlap akadálymentesítése; a felújítások esetén az épületek akadálymentesítése; akadálymentes térkép készítése
szegregációval veszélyeztetett gócok kialakulása a kerületben	szorosabb, rendszeres együttműködés a Tankerülettel; érzékenyítő programok szervezése; családsegítés; települési szintű beavatkozás (városrehabilitáció)
magas szintű üvegházhatású gázok meglétének környezeti, gazdasági következményei	2023-2024 között kibocsátást csökkentő beruházási koncepció készült a klímastratégiához kapcsolódóan, amelynek fenntartási határideje 2029.
a kerületben élő családok lakhatási problémái	évente legfeljebb 15 db üres lakás pályázat útján történő bérbeadása a lakáskérelemmel rendelkező, szociálisan rászorultak részére
a kerületben élő civil lakosság számára biztosított közösségi helyiségek csekély száma	pályázati úton a lakosság, számára ingyenesen, illetve civil szervezetek számára kedvezményes áron nyújtandó programokért cserébe olcsó, valamint állandó helyiségre számíthatnak
a hátrányos helyzetű családoknak anyagi nehézségeik miatt nincs azonos hozzáférése kulturális, közösségi programokhoz	nyilvános pályázat keretében évente számos civil szervezet, alapítvány, gazdasági társaság kap támogatást a kerületben élők számára ingyenesen nyújtott kulturális, szociális, közösségi, és egyéb tevékenységek szervezéséhez.
a világháló által biztosított tájékozódási lehetőség nem minden hátrányos helyzetű család számára elérhető	a Haller parkban nyilvános WIFI hálózat került kialakításra 2019-ben a „Wi4EU” c pályázat keretében. Ingyenes WiFi lehetőség létrehozása más közparkokban

az egészségügyi alap és szakellátó intézmények felújításra, korszerűsítésre szorulnak	A Kormány Egészséges Budapest Program keretében történő fejlesztésének köszönhetően Ferencváros Önkormányzata a 1041/2020. (II. 17.) Korm. határozat alapján 2020-2024 között Integrált Alapellátási és Járóbeteg-szakellátási Központot hozhatott létre. Ötemeletes épülettel bővült a kerület szakrendelője, továbbá 9 felnőtt háziorvosi körzet integrálása történt a szakrendelőbe, amely 2024. októberétől működik.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Önkéntesség

Az önkéntesség kezdete még a 2020-2021-ben tomboló Covid járvány idejére tehető, amikor Ferencváros Önkormányzata megszervezte a helyi önkénteshálózatot. Önkéntesek online toborzásával és bevonásával hatalmas összefogás valósult meg Ferencvárosban. Összesen 322 fő jelentkezett önkéntesnek, akikkel szerződéskötést követően megszervezésre került az idősek és rászorulók ellátása. Rendszeresen mintegy négyszáz fő kéréseit teljesítették az ételkiszállítástól a kutyasétáltatásig. Élelmiszer és tisztítószer csomagok kiszállítását, szájmaszk varrást, és egyedi problémák megoldását, mint pl. hallókészülék javítást, autóvizsgáztatást, tv-, nyomtatóbeállítást és online korrepetálást is vállaltak az összefogásban résztvevő kerületi állampolgárok, diákok. A mintaértékű összefogásért és segítségnyújtásért az Önkéntes Központ Alapítványtól elismerő oklevelet kapott Ferencváros Önkormányzata és ezen keresztül valamennyi önkéntes segítő.

Az Önkéntes Központ Alapítvánnyal azóta aktív együttműködés alakult ki. Az első közös program 2023 karácsonyához kötődik, majd 2024 tavaszán hivatalosan is megszületett a partnerség, amelynek keretében az alapítvány aktívan részt vesz a kerület közösségi életének színesítésében és az idősek támogatásában.

Az együttműködés fő területei:

- Kézműves programok lebonyolítása a kerületben, a senior önkéntesek bevonásával.
- Az Önkéntes Alapítvány Idősek Barátai Programja keretében az alapítvány önkénteseket szervez egyedül élő idősek mellé, ezzel enyhítve magányukat, csökkentve az elszigeteltséget, és elősegítve minőségi emberi kapcsolatok, barátságok kialakulását. Ferencvárosban három időst támogat hét önkéntes. Budapesten kb. 50 támogatottra kb. 60 önkéntes jut.
- A kerületben szervezett közösségi eseményekhez az önkéntesek igény szerint segítséget nyújtanak, ezzel is erősítve az összetartozást.
- Az alapítvány irodalmi és kézműves foglalkozásokat szervez, valamint lehetőséget biztosít társas kapcsolatok kialakulására a kerület idősebb lakosai és az alapítvány önkéntesei számára, amennyiben a körülmények ezt lehetővé teszik. Ebben 43 önkéntes nyújt segítséget.
- Minden évben megrendezésre kerül az „Idősek karácsonya” című ünnepi rendezvény, amely a kerület seniorjainak és az önkéntesekkel támogatott időseknek szól.

Ferencváros Önkormányzatának partnerségi megállapodása van az alábbi szervezetekkel:

Szociális tevékenységet végző szervezetek (pályázati támogatással)

Nyilvános pályázat keretében évente számos önálló jogi személyiséggel rendelkező civil szervezetet, alapítványt, gazdasági társaságot, egyéb szervezetet, egyéni vállalkozót támogat Ferencváros Önkormányzata, amelyek a kerületben élők számára kínálnak ingyenesen kulturális, szociális, közösségi, és egyéb tevékenységeket. A sokszínű tevékenységekre példaként a 2025-ös pályázati év nyerteseit mutatjuk be.

Szervezet megnevezése	Tevékenysége
Vakok és Gyengénlátók Közép-Magyarországi Egyesülete	A közösség lámpásai Ferencvárosban (látássérültek számára szervezett közösségi programok)
Esély Labor Egyesület	Közösségi kavalkád (színes programok hátrányos helyzetű gyerekek és családok számára)
KÖZért Egyesület	LEGO-kaland (játékos programozás a Tanodába járó gyerekeknek)
Miénk a Színpad Egyesület	Művészeti oktatás díja hátrányos helyzetű gyerekek számára
Aranyszamár Színház Közművelődési Egyesület	Érzékenyítő színházi előadások rászorulóknak
Nagycsaládosok Országos Egyesülete	Rendszeres közösségi és kulturális program a NOE tagjainak
Kovács Boróka ev.	Magamért a világban - fórumszínház
Hendikep Alapítvány	Érzékenyítés közös programok révén (ép és értelmi fogyatékossággal élő diákok közös programja)
Itt és Most Társulat Művészeti Alapítvány	Kapocs program (fiatalok és idősek közös programja)
KézenFogva Alapítvány	Család-, és párterápiás konzultáció rászoruló családokkal
Kék Pont Drogkonzultációs Központ és Drogambulancia Alapítvány	Szenvedélybetegségből felépülők és családjaik segítése
Van Esély Alapítvány	Van kiút a hajléktalanságból (felzárkóztató-, szakmai képzés támogatása, ösztöndíj, munkaeszköz beszerzés)
Védett Átkelő Alapítvány	Együtt evezünk (komplex misszió a kultúra és az esélyegyenlőség között)

Közszolgáltatási szerződések

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvény 13. § (1) bekezdés 7. pontja, és a 23. § (5) bekezdéseiben körülírt közfeladatok ellátása érdekében hagyományosan közszolgáltatási szerződést köt Önkormányzatunk azokkal a szervezetekkel, amelyek biztosítják a meghatározott közfeladatok elvégzését.

Szervezet megnevezése	Tevékenysége
Budapest Art Center Nonprofit Kft.	Közszolgáltató a Recirquel Újcirkusz Társulat (a továbbiakban: Társulat) intézményi hátterét biztosító gazdasági társaság.
Ferencvárosi Helytörténeti Egyesület	Helytörténeti ismeretek oktatása, helytörténeti nevelések szervezése Ferencváros területén működő intézmények, a költészet napi versillusztrációs pályázatnál Budapest intézményei számára. Helytörténeti-, helyismereti-, turisztikai információszolgáltatás, városnéző séták szervezése

	minden korosztály számára idegenvezetéssel évi 10 alkalommal Költészet napi versillusztrációs pályázat és kiállítás szervezése, a Versillusztrációs naptár kiadásával összefüggő tevékenység végzése. Helytörténeti tanulmányi és tehetséggondozó versenysorozat szervezése
Karaván Színház Alapítvány	Az alapítvány célja a fiatalok esélyeinek javítása és társadalmi mobilitásuk elősegítése, valamint a roma kultúrában való aktív jelenlét biztosítása. Tevékenységével arra törekszik, hogy a kultúra eszközein keresztül támogassa a romák és nem romák közötti együttélést. Az alapítvány fő tevékenységi területe a színház és a tehetséggondozás. Roma nemzetiségi színházként előadásaival folyamatosan jelen van a hazai színházi életben.
KONKÁV Alapítvány	kamaszok számára létrehozott közösségi hely, ahol a biztonságos környezet, a pozitív minták, valamint a nyugalom és a béke kiemelt jelentőséggel bírnak. Folyamatos jelenlétükkel segítik a fiatalokat abban, hogy megtalálják céljaikat.
MÁV Szimfonikusok Zenekari Alapítvány	évadonként négy nagyzenekari, négy kamarakoncertet fellépést teljesít az Önkormányzat kulturális rendezvényén.

Szociális és kulturális helyiségbérleti szerződések

Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének Szociális és Egészségügyi Bizottsága önkormányzati tulajdonban lévő helyiségek határozott időre szóló szociális, illetve kulturális célra történő bérbeadását pályázati úton biztosítja.

Szervezet megnevezése	Tevékenysége
Art 9 Egyesület	kortárs egyéni képzőművészeti kiállítások megrendezése
2B Kulturális Alapítvány	képzőművészeti kiállítások szervezése
Anyahajó Egyesület	Anyaközpont egy támogató közösség a József Attila-lakótelepi és környékbeli családoknak
Itt és Most Társulat Művészeti Alapítvány	improvizációs színház (előadások, kurzusok, csapatépítő tréningek)
Írott szó Alapítvány	a nemzeti kultúra megőrzését és megújítását szolgáló irodalmi, művészeti és tudományos műhely
Írók Alapítványa	kortárs magyar irodalom értékeinek bemutatása, terjesztése, valamint fiatal tehetségek gondozása
Bokor Hazai Rászorulók Alapítványa	szociális tevékenység, ételosztás, segélycsomagok összeállítása, elosztása
Stúdió K Alapítvány	színházi alkotóközösség

Védett Átkelő Alapítvány	zárt körű művészetterápiás galéria elsősorban mentális problémákkal küzdő személyeknek
AppArt Egyesület	kulturális és szociális szervezet, amely részvételi alapú, társadalmi érzékenyítő művészeti és pedagógiai projekteket valósít meg
Budapest Music Center	aktívan vállal részt a magyar zene méltó nemzetközi helyének kialakításában koncertszervezőként, lemezkiadóként és információs központként
Együtt a Daganatos Gyerekekért Alapítvány	daganatos és leukémiás megbetegedésben szenvedő gyermekek gyógyulását és családjaik támogatását segíti
Eötvös Loránd Fizikai Társulat	összefogja a fizikát hazánkban művelő kutatókat és fizikatanárokat, és tehetséggondozást végez
Kék Pont Drogkonzultációs Központ és Drogambulancia Alapítvány	addiktológiai szakmai műhely, a problémás szerhasználat társadalmi jelenségével foglalkozik, elősegíti egy befogadó és produktív társadalom megszerveződését
Kézenfogva Alapítvány	mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy kommunikációs akadályokkal élők és családjaik segítése, a velük foglalkozó szakemberek, az ellátásukban részt vevő szervezetek fejlesztése
Köztes Átmenetek Nonprofit Kft.	Függőség, alkohol, drogok, viselkedési függőségek, társfüggőség Önismeret támogatása, életvezetési segítség
Magyar Fogorvostanhallgatók Egyesülete	biztosítja a hallgatók szakmai előmenetelét az ország összes orvostudományi egyetemén. A hallgatók számára rendszeres, magas színvonalú szakmai programokat, oktatásokat szerveznek, míg a lakosság bevonásával prevenciós eseményeken népszerűsítik a szájhigiéniát.
Magyar Máltai Szeretetszolgálat	Munkatársai és önkéntes segítői keresztény szellemiségen alapuló szolgálatot végeznek
Önkéntes Központ Alapítvány	Az önkéntességet népszerűsítő és fejlesztő programokkal kapcsolatépítéssel, szektorok közötti együttműködések elősegítése, a társadalmi szereplők összekapcsolása
Szent György Nonprofit Kft.	művészeti tevékenységet végző szakgimnázium
Tetőtől Talpig Fejlesztő Alapítvány	a fejlődésükben korukhoz képest elmaradó gyermekek részére nyújt szakmai segítséget
Új Alkotóműhely	kulturális tevékenység, művészeti tevékenység, oktatási tevékenység, színházi és előadóművészeti tevékenység, kiállításszervezés
Fülöp Viktória	képzőművészeti kiállítótér működtetése
Hídvégi Áron	kulturális alkotó, gyakorló műhely működtetése
Magyar Vöröskereszt	szociális segítségnyújtás rászorulóknak
Örökimádás Templomigazgatóság	karitatív tevékenység ellátása

Ellátási szerződések, megállapodások a szociális területen

A jogszabály által nyújtott felhatalmazás alapján bizonyos szociális kötelező és önként vállalt feladatokat Ferencváros Önkormányzata az alábbi partnerekkel kötött ellátási szerződéseken keresztül valósít meg:

Szervezet megnevezése	Feladat
Motiváció Mozgássérülteket Segítő Alapítvány	Támogató szolgálat
GOND-VISELÉS Nonprofit Közhasznú Kft.	Fogyatékossággal élő személyek nappali ellátása
Moravcsik Alapítvány	Pszichiátriai betegek nappali ellátása
Kék Pont Drogkonzultációs Központ és Drogambulancia Alapítvány	Szenvedélybetegek közösségi és alacsonyküszöbű ellátása
Budapest Főváros VIII. Kerület Józsefváros Önkormányzata	Fogyatékossággal élő személyek nappali ellátása
Menhely Alapítvány	Utcai szociális munka
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár	Könyvet házhoz szolgáltatás és ingyenes könyvtárhasználat biztosítása
Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata	Fogyatékossággal élő személyek nappali ellátása
Magyar Vöröskereszt Budapest Fővárosi Szervezete	Ifjúsági munka és egészségnevelés Kerületi szociális ellátás Nyugdíjasok bevonása Családok átmeneti otthona Krízisközpont
Küldetés Egyesület	Fogyatékossággal élő személyek nappali ellátása
Body Guard Hungary Szolgáltató és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
S.O.S. Krízis Alapítvány	Krízisközpont – családok Átmeneti Otthona
Erzsébetvárosi Ezüstfenyő Gondozóház	Megállapodás keretében időskorúak átmeneti gondozása

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Ferencváros Önkormányzata szorosan együttműködik a közvetlen módon megválasztott helyi nemzetiségi önkormányzatokkal, melyek alapvető feladata a nemzetiségekhez tartozó személyek és közösségek érdekeinek védelme és képviselete a Njtv-ben megállapított feladat és hatáskörök gyakorlásával. A nemzetiségi önkormányzatok tevékenységeit ezen túlmenően pályázati támogatással is segíti. Az évenként kiírásra kerülő pályázat célja az anyaországgal kialakított testvérvárosi, partneri együttműködés támogatása, cserelátogatás finanszírozása, a nemzetiségi hagyományok megőrzése, a kultúra ápolása, az anyanyelv gyakorlása.

Az egyes nemzetiségi önkormányzatok összefogásával megvalósított közös kulturális programok is színesítik Ferencváros életét.

A kerületben számos civil szervezet, közösség működik, a velük való partneri együttműködés a kerületi élet felpezsdítésének fontos alapja. A működésüket az önkormányzat támogatásokkal is

(helyiséggel, pályázati forrással vagy egyéb módon) átlátható módon segíti, amely a 3.7. a) pontban részletesebben is kifejtésre került.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Ferencváros Önkormányzata fontos szakmai partnereinek tekinti a szomszédos kerületek önkormányzatait és civil szervezeteit is. A Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) működtetése kapcsán évek óta együttműködési megállapodásunk van a Kőbányai (X. kerület), valamint Pesterzsébeti (XX. kerület) önkormányzatok KEF munkacsoportjaival. Egymás rendezvényein, programjain, tapasztalatszerzés és kapcsolatépítési céllal rendszeresen részt veszünk.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A nemzetiségi önkormányzatok a saját célcsoportjuk esélyegyenlősége érdekében végzik a tevékenységüket. A működésüket segítő támogatások mellett évenként további pályázat kerül meghirdetésre a számunkra. A pályázat célja a hagyományok megőrzése, kultúra ápolása, anyanyelv gyakorlása, sport programok megvalósítása. A célok között szerepelnek az esélyegyenlőségi szempontból kiemelt csoportok (nők, hátrányos helyzetű gyermekek, fogyatékossággal élő emberek, idősek) bevonásával megvalósuló programok.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A polgárok részvétele elengedhetetlen a közéletben, azonban nem tud hatékonyan megvalósulni civil szervezetek közreműködése nélkül, melyek az egyéni akaratokat társadalmi akarattá formálják, artikulálják és közvetítik a döntéshozók felé. Ugyanakkor a civil kurázsinak nem csak az érdekérvényesítés terén van óriási szerepe, hanem óriási innovációs potenciállal rendelkezik, rengeteg plusz energiát és erőforrást tud mozgósítani részben a civil szervezeti keret rugalmasabb működése folytán, részben azért, mert résztvevői motiváltak, saját ügyüknek tekintik a tevékenységet, amit végeznek. A különböző civil és egyházi szervezetek olyan szolgáltatásokat képesek ellátni, melyek az önkormányzat által fenntartott intézményekben nem működnek, és teljeskörű ellátásukra nincs lehetőség.

Ferencváros 2025-ben hozta létra a Bernovits Vilma-díjat, mint kifejezetten az esélyegyenlőség területén dolgozó civil szervezet elismerését támogató díjat. A Ferencváros Bernovits Vilma-díja annak a szervezetnek, közösségnek adományozható, aki a kisebbségek, családok, fogyatékossággal élők, hajléktalanok, idősek segítése, védelme, támogatása területén kiemelkedő tevékenységet folytat.

A helyi polgárok által létrehozott közösségek is a társadalom fontos érték-, és közösségteremtő tényezői. A közös programokkal, a hagyományok ápolásával, és ezáltal az összetartozás erősítésével ezek a csoportok fontos szerepet tölthetnek be az egyenlő esélyek tényleges megteremtésében. Ferencváros Önkormányzata kiemelt figyelmet fordít a közösségépítő rendezvények, programok szervezésére, a kerület kulturális életének fejlesztésére.

A kerületben a civil szervezetek számára szóló pályázati rendszer figyelembe veszi és következetesen támogatja azokat a terveket, amelyeknek célja a hátrányos helyzetű csoportok számára szóló tevékenységek, esélyegyenlőségi programok. Ezek egyaránt vonatkoznak a kulturális, egyházi, szociális és ifjúsági pályázati kategóriákra is. Azonban a hagyománnyá vált programok mellett gerjeszti az új, innovatív kezdeményezések bevonzását, illetve az aktuális helyzetekre való önkormányzati reakciókészséget is. A 2021-től átalakuló pályázati rendszerben helyi civil szervezetek működési támogatására is lehetőséget teremtettünk, hiszen a projekt alapú (EU-s, állami stb.) pályázatok miatt ez minden működő szervezetnek fontos segítség.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Ferencváros területén számos kulturális élményt nyújtó, illetve szervező intézmény található, többek között a Nemzeti Színház, a Művészetek Palotája, a Bálna, az Iparművészeti Múzeum, a Páva utcai Holokauszt Emlékközpont, a Trafó, a Budapest Music Center, a Budapest Park vagy a Ráday – kulturális főutca, a József Attila Emlékhely, a Ludwig Múzeum, a Ráday Gyűjtemény és Biblia Múzeum, valamint a Goethe Intézet. Ezen túlmenően a kerületi programok elérhetőségét bővítő intézmények közé soroljuk a Ferencvárosi Művelődési Központot, a Dési Huber István Művelődési Házat, a József Attila lakótelepi Közösségi Házat, a Helytörténeti Gyűjteményt, a Mester Galériát, a 2020-ban az Aszódi-Máv lakótelepen nyílt KultúrOsztagot és a Konnektor civil művészeti közösségi házat.

A kerületben élő törvényesen elismert 11 nemzetiséghez tartozók a helyi nemzetiségi önkormányzatok révén is részesei lehetnek a helyi társadalmi, kulturális közéletnek. A nemzetiségi önkormányzatok működését, valamint a hagyományőrzést támogató források segítségével tevékenységeiken, programjaikon keresztül hozzájárulnak a kultúrák megőrzéséhez és a különböző kultúrák közötti kapcsolat megteremtéséhez.

A helyi politikai élet, az önkormányzat átláthatósága sarkalatos és jogos elvárás a XXI. században. Az új városvezetés elkötelezett ezen a területen, ezért már 2019. végétől nyilvánosan közvetíti a testületi üléseket, elérhetővé teszi a szavazások eredményeit, és az Ez a minimum programban javasolt 5 milliós értékhatáron túl a 3 millió feletti szerződéseket visszamenőleg is. A tényleges lépések megelőzték az átláthatósági rendelet elfogadását, de ennek elkészítése is folyamatban van.

Részvételiség – Közösségi költségvetés

A közösségi költségvetést 2022-ben vezette be Ferencváros Önkormányzata. Ez egy nemzetközi és hazai szinten is kipróbált intézmény, amelynek célja, hogy a helyi lakosok közvetlenül alakíthassák lakókörnyezetük fejlesztését, közösségi programokhoz forrást szerezhessenek, a folyamatban való részvétellel pedig megismerhessék az önkormányzati döntéshozatal logikáját. Erre a célra a 2026-ban 20 millió forintot különített el a képviselő-testület, mely összeg a feladattal kapcsolatos valamennyi kiadásra, költségre (előkészítő munkálatok, tájékoztatások, bírálatok, megvalósítások stb.) fordítható. Az Önkormányzat számít az állampolgárok egyre aktívabb részvételére, hogy egyeztessenek és vitassák meg, mire van szükségük környezetükben. Minden 14 év feletti ferencvárosi benyújthatja ötletét, amelynek a lakcímkártyájával történő regisztráció az előfeltétele.
A ferencvárosi közösségi költségvetés egyedülálló módon egész évben várja a lakók közösségi célokra vonatkozó ötleteit az Önkormányzat honlapján található aloldalon, legyen az egy hiánypótló közterületi fejlesztés vagy éppen egy sokakat érdeklő rendezvény. Az ötleteik benyújtásával és nyilvános vitára bocsátásával a ferencvárosiak sokat tehetnek saját lakókörnyezetük, és közösségi életük fejlesztéséért.
A közösségi költségvetési ötletek benyújtási felülete, valamint a projekt további részletei hivatkozott linken található meg[11].

Kommunikáció – Kapcsolattartás

Az önkormányzat mindenki számára átlátható és elszámoltatható módon kíván működni, aminek lényegi része a rendszeres kommunikáció és egyeztetés a civil szervezetekkel, az esélyegyenlőség megvalósításában érintett intézményekkel, partnerekkel. Önkormányzatunk rendszeresen tart Oktatási Kerekasztalt, Kábítószerügyi Egyeztető, valamint HEP Fórumot, az ifjúságot érintő

[11] https://www.ferencvaros.hu/keruleti-elet/kozossegi-koltsegvetes/

ügyekben diák önkormányzatok számára szóló egyeztetéseket, valamint az időseket képviselő klubokkal.

Amennyiben egy civil szervezetnek hivatalos megállapodása van az önkormányzattal, akkor közvetlenül a Humánszolgáltatási Irodával, azon belül is a konkrét területért felelős referenssel tarthat kapcsolatot a hatékony partneri viszony fenntartása érdekében.

Az önkormányzat hivatalos honlapján is elérhetőek az aktuális információk, így könnyen elérhetőek a pályázatokkal és egyéb tájékoztatók. Ezen kívül az önkormányzat aktív kommunikációt folytat a lakossággal az önkormányzat Facebook felületein, mindenekelőtt a „Közkéz IX" Facebook-csoportban, és rendszeresen megrendezésre kerülő közösségi fogadóórákon.

Magyarországon jelentős méretű a civil szektor, a közel 60 ezer szervezet a GDP mintegy 5%-t termeli ki és nagyjából 150 ezer főt foglalkoztat, azonban a szektor fejlettsége nagyon egyoldalú és jelentős mértékben függ az állami és egyéb pályázati forrásoktól, miközben társadalmi beágyazottsága alacsony fokú. Kulcskérdés a magyar demokrácia szempontjából, hogy minél több alulról építkező, saját tagságra és lakossági bázisra támaszkodó, azokat képviselő, a nyilvánosság és szolidaritás erejével föllépő szervezet jöjjön létre. Ez nem csak a demokratikus kontroll miatt lényeges, hanem mert a marginalizált csoportok kezében az egyik legerősebb eszköz arra, hogy saját érdekükben hatékonyan föllépjenek, és kiszolgáltatottságukon enyhítsenek.

A civil szféra társadalmi beágyazottságát erősítendő az önkormányzat civil támogatási gyakorlatába be kell építeni az önkormányzat által kiírt pályázati rendszer mellett a társadalmi igényekre épülő, egyedi, illetve kísérleti jellegű programok támogatási lehetőségét is. Így azokat a civil kezdeményezéseket, szervezeteket is előnyben lehet részesíteni, amelyek kreatív, újszerű ötletekkel tudnak a közösségi élet katalizátorává válni, és erős társadalmi bázist építenek.

A Haller parkban nyilvános WIFI hálózatot alakított ki Ferencváros a 15135 azonosítószámú „Wi4EU" c pályázat keretében 2019-ben. A támogatás fenntartási határideje 2027-ben jár le.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A program elkészítését megelőzően Ferencváros Önkormányzata több körös egyeztetést tartott (nyilvános fórum és munkacsoportokon keresztül) a helyi lakosság, valamint a helyi közélet valamennyi szereplőjének meghívásával. A beérkezett javaslatokat, észrevételeket figyelembe vettük a HEP IT valamennyi területének elkészítésénél.

A támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében az önkormányzat a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságára valamennyi fórumon igyekszik felhívni a település lakosságának figyelmét.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény-ségben élők	nincs pontos információ a kerület szegénységben, mélyszegénységben élő lakosainak számáról	szegénység térkép elkészítéséhez felmérés szükséges; támogatások feltételeinek folyamatos monitorozása
	rezsiválság, előre nem látható szociális probléma	támogatások feltételrendszerének folyamatos felülvizsgálata, szükség esetén módosítása; rezsitámogatás
	jogszabályok miatt nem áll rendelkezésre pontos információ a kerület roma közösségének sajátos igényeiről, az ukrán állampolgárságú roma menekültekről	pontosabb információk begyűjtése érdekében szorosabb együttműködés a helyi Roma és az Ukrán Nemzetiségi Önkormányzattal
	nincs releváns eszköz a nehéz körülmények között élő migráns közösségek helyzetére, eltérő kultúrák, szabályok megismerésére, megértésére, szabad kapacitásaik (nyelvtudás, szabadidő) bevonására	többnyelvű tájékoztató füzet közérdekű információkról, szociális szolgáltatásokról; a menekültek, itt tanuló külföldi diákok bevonása a kerület kulturális programjaiba; kölcsönös nyelvtanulási program indítása; intézmények bevonása a programok népszerűsítésébe; együttműködés szakmai szervezetekkel
Gyermekek	kortárs bántalmazás, zaklatás, erőszak (bullying) jelenléte az iskolákban	Iskolán kívüli felvilágosító, konfliktuskezelő, érzékenyítő tréningek, előadások szervezése; intézményen belüli foglalkozások a FESZGYI gyermekvédelmi segítőin keresztül, "A bullying nem oké!" kampány folytatása
	Menekült státuszú gyermekek helyzete az iskolai beilleszkedésben, a magyar nyelv ismeretének hiánya; intézmények részéről a kulturális ismeretek hiánya	Többnyelvű információs oldal, füzet kiadása; a helyi szociális intézmények szolgáltatók hatékonyabb bevonása; tolmács szolgáltatás bővítése; magyar nyelvtanfolyam a kerületben tanuló külföldi diákok bevonása; együttműködés szakmai szervezetekkel; interkulturális érzékenyítés
	A Covid alatti korlátozó intézkedések hatása nagymértékben lecsökkentette az ifjúság közösségi kapcsolatok iránti igényét	Közösségépítő programok támogatása (iskolák közötti vetélkedők, sportprogramok); Mester Galéria és H52 ifjúságsegítő mentorai által segített FIT (Ferencvárosi Ifjúsági Tanács); Játszótéri programok szervezése
	A pályaválasztás előtt álló hátrányos helyzetű gyerekek nem rendelkeznek kellő	A Pályaválasztási Börze kibővítése kísérőprogramokkal, figyelemfelkeltő új elemekkel; Önkormányzat és tankerület

	információval a továbbtanulási lehetőségekről, szolgáltatásokról	kapcsolatfelvétele a civil szervezetek programjai kapcsán
	A gyermekszegénység újra termelődése az alacsony iskolai végzettség családi mintáinak determináltsága miatt	Mentorálás és tanodai szolgáltatás mellett ösztöndíj program bevezetése a korai iskolaelhagyás visszaszorítására; Önismereti csoportfoglalkozások, pszichoedukáció; Fejlesztőpedagógusi kapacitás növelése
	Magas számú sajátos nevelési igényű gyermek és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek számának növekedése	Korai fejlesztés támogatása; ellátási kapacitások bővítése kerületi koordinálással; Saját foglalkoztatású gyógypedagógusi állomány fejlesztése, monitorozása; Rendszeres tematikus szakmai napok az óvodákban
	A közoktatásban, felsőoktatásban tanuló hátrányos helyzetű diákok számára nem azonosak a tanulás feltételei	A „deák” Közalapítvány évi 15 millió forinttal támogatja a Ferencvárosban élő tehetséges, de hátrányos helyzetű gyermekeket Évente egy alkalommal 100 000 Ft pénzjutalomban részesíti egy olyan végzős tanulót, akik éveken át példaként álltak társaik előtt. A Közalapítvány pályázati úton jól tanuló és tehetséges roma gyermekeket tárgyjutalomban részesíti.
Nők	Áldozatsegítő munkacsoport, krízisotthon működik, de folyamatos prevenciós, ismeretterjesztő tevékenység kapacitáshiánnyal küzd	Prevenciót szolgáló felvilágosító előadások a kapcsolati erőszakról; Speciális krízissegély alapvető szükségletekre; Krízisotthoni kapacitások fenntartása, fejlesztése
	Hiányos a fiatalok felvilágosítása, a felnőtté válásra való felkészítés, a tájékoztatás hiánya nehezíti az állami gondozásból kikerülők közösségbe történő beilleszkedését	Női klubok működtetése; nőgyógyászati vizsgálatok népszerűsítése; önsegítő, és kortárs csoportok, életvezetési csoportok szervezésének támogatása a FESZGYI bevonásával; nagyobb elérés megteremtése a programok kapcsán
	a családon belüli erőszak áldozatainak többrétű jogi kiszolgáltatottsága	a FESZGYI Áldozatsegítő csoportja a Fővárosi Szolidaritási Alap által kiírt pályázati támogatás alapján 2023. óta biztosít jogi tanácsadást és ingyenes jogi képviselet is a rászoruló nők számára
Idősek	az igények szerinti intézményi elhelyezés lehetőségének hiánya	Az egészségügyi és a szociális ellátás összekapcsolása személyre szabott tájékoztatással; az érintett szervezetek által kiadott összegző tájékoztató; lakossági jelzések becsatornázása, ösztönzése; prevenciós idősvédelmi kampány
	nincs segítség a nyugdíjba vonulásra való felkészülésben,	Nyugdíjas életszakaszba való belépésnél mentális felkészítés megerősítése (előadások, programok, tartalmak); idősklubi nyílt napok; önsegítő csoportok a friss nyugdíjasoknak, (aktív tevékenységek ajánlása, kulturális

		programok népszerűsítése; önkéntesség idősek, gyerekek mellett)
	időskori elmagányosodás	Civil szervezet felé jelzés az elmagányosodott, zárkózott idősekről,
	információk eljuttatása az érintettekhez; infokommunikációs korlátok	Infokommunikációs képzések megvalósítása; programokról, szűrővizsgálatokról, nyugdíj melletti munkalehetőségről, önkéntességről szóló információt a közösségi terekben, buszmegállókban, info-vitrinekben is el kell helyezni;
	kevés a naprakész információ a kerületben élő idősek helyzetéről	További felmérések szükségesek az átfogó idősügyi intézkedések érdekében
Fogyatékossággal élők	a lakosság hiányos ismerete a fogyatékossággal élő személyekről	széles körű szemléletformálásra, érzékenyítő programokra van szükség; korcsoportok kibővítése
	az orvosok hiányos ismerete az érintettek által igénybe vehető szolgáltatásokról	tájékoztatók kihelyezése az orvosi rendelőkben; az érintett szakemberek informálása, tájékoztató anyagok készítése, benne fővárosi lehetőségekkel; szakmai nap rendezése
	nincs helyi adat a fogyatékossággal élő emberekről, igényeikről	helyi adatgyűjtés, igényfelmérés megszervezése szakmai szervezetek bevonásával
	25 év feletti fogyatékossággal élő emberek számára nincs otthoni alkalmi segítség, átmeneti elhelyezés	felmérni a támogatott lakhatás szolgáltatás indításának feltételeit, lehetőségét; támogató szolgálat monitorozása; átmeneti elhelyezés feltételrendszerének felmérése, szerződéses partner felkutatása
	a fogyatékossággal élők akadálymentesített lakhatásának biztosítása	Kérelemre 5 évente maximum 500 ezer Ft igényelhető jövedelemvizsgálat nélkül a fogyatékossággal élő személyek lakásának akadálymentesítésére. Közintézmények számára 2022-ben kiírt fizikai és nem fizikai akadálymentesítési pályázat került meghirdetésre, amelyből értelmi fogyatékossággal élő gyermekekkel való kommunikációt segítő tabletek kerültek beszerzésre.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	infokommunikációs és fizikai akadálymentesség nem megoldott	a honlap akadálymentesítése; a felújítások esetén az épületek akadálymentesítése; akadálymentes térkép készítése
	szegregációval veszélyeztetett gócok kialakulása a kerületben	szorosabb, rendszeres együttműködés a Tankerülettel; érzékenyítő programok szervezése; családsegítés; települési szintű beavatkozás (városrehabilitáció)
	magas szintű üvegházhatású gázok meglétének környezeti, gazdasági következményei	2023-2024 között kibocsátást csökkentő beruházási koncepció készült a klímastratégiához kapcsolódóan, amelynek fenntartási határideje 2029.

	a kerületben élő családok lakhatási problémái	évente legfeljebb 15 db üres lakás pályázat útján történő bérbeadása a lakáskérelemmel rendelkező, szociálisan rászorultak részére
	a kerületben élő civil lakosság számára biztosított közösségi helyiségek csekély	pályázati úton a lakosság, számára ingyenesen, illetve civil szervezetek számára kedvezményes áron nyújtandó programokért cserébe olcsó, valamint állandó helyiségre számíthatnak
	a hátrányos helyzetű családoknak anyagi nehézségeik miatt nincs azonos hozzáférése kulturális, közösségi programokhoz	nyilvános pályázat keretében évente számos civil szervezet, alapítvány, gazdasági társaság kap támogatást a kerületben élők számára ingyenesen nyújtott kulturális, szociális, közösségi, és egyéb tevékenységek szervezéséhez.
	a világháló által biztosított tájékozódási lehetőség nem minden hátrányos helyzetű család számára elérhető	a Haller parkban nyilvános WIFI hálózat került kialakításra 2019-ben a „Wi4EU” c pályázat keretében. Ingyenes WiFi lehetőség létrehozása más közparkokban
	az egészségügyi alap és szakellátó intézmények felújításra, korszerűsítésre szorulnak	A Kormány Egészséges Budapest Program keretében történő fejlesztésének köszönhetően Ferencváros Önkormányzata a 1041/2020. (II. 17.) Korm. határozat alapján 2020-2024 között Integrált Alapellátási és Járóbeteg-szakellátási Központot hozhatott létre. Ötemeletes épülettel bővült a kerület szakrendelője, továbbá 9 felnőtt háziorvosi körzet integrálása történt a szakrendelőbe, amely 2024. októberétől működik.

Jövőképünk

Ferencvárosi Önkormányzat célja a kerület sokszínűségének és multikulturális szemléletének megőrzése. Biztosítani kívánjuk a kerületben élő lakosság jólétét, megfelelő életminőségét és a mindenki számára egyformán elérhető magas színvonalú szolgáltatásokat.

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák felzárkóztatását segíti az Önkormányzat, egyenlő esélyeket teremt, a nevelés-oktatás területén a konstruktív életvezetés gyakorlatához biztosít eszközöket.
Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők száma csökkenjen, a rászoruló lakosok megkapják az önkormányzat támogatását a mindennapi élethez szükséges színtereken, hozzájussanak az információkhoz és a megfelelő szolgáltatásokhoz az életminőségük javulása érdekében.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekekre való odafigyelést, Önkormányzatunk megtesz mindent annak érdekében, hogy a minden gyermek és fiatal olyan bánásmódban részesüljön a közösségben és az Önkormányzat részéről, ami tiszteletet, igazságosságot, és odafigyelést tükröz. Minden gyermeknek és fiatalnak hozzáférése legyen magas színvonalú szociális ellátáshoz és kulturális programokhoz. Minden gyermek és fiatal biztonságos, bántalmazástól mentes és egészséges környezetben nőhessen fel. Minden gyermeknek és fiatalnak lehetősége legyen a szabadidő, játék, közösségi élet számára biztosított magas színvonalú közterek használatára.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek igényeire, életszínvonaluk javítására, a részükre biztosított szolgáltatások fejlesztésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az esélyegyenlőséget, család és munkavállalás közötti egyensúly megteremtését, fontosnak tartjuk a nők megsegítését a családon belüli erőszak területén. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékossággal élő emberek helyzetére, pl. akadálymentesített környezet megteremtésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése *(intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)*

A	Intézkedés címe:	
B	Feltárt probléma megnevezése	
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	
G	Az intézkedés felelőse	
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja egyéb stratégiai dokumentu-mokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításá-nak határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntart-hatósága	Önkormányzatok, más szervezetek közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma (amely több célcsoportot is érint)											
1	Akadálymentes Ferencváros	infokommunikációs és fizikai akadálymentesség nem megoldott	Az infokommunikációs és fizikai akadálymentesség növelése	Településterv	a honlap akadálymentesítése; a felújítások esetén az épületek akadálymentesítése; akadálymentes térkép készítése;	FIÜK, Városüzemeltetési Iroda, honlap üzemeltetői (intézményvezetők)	2031.09.30	akadálymentesített intézmények, járófelületek száma	költségvetéstől függ, pályázatok	az intézkedés folyamatos fenntartása	nem releváns
2	Inkluzív szemlélet	szegregációval veszélyeztetett gócok kialakulása a kerületben	a helyi szegregáció visszaszorítása	Településterv	szorosabb, rendszeres együttműködés a Tankerülettel; érzékenyítő programok szervezése; családsegítés; települési szintű beavatkozás (városrehabilitáció)	FIÜK, Városüzemeltetési Iroda, HUSZI, FESZGYI	2031.09.30	beszámolók, érzékenyítő programok száma, városrehabilitációs jelentés	költségvetés, együttműködési szándék	az intézkedés folyamatos fenntartása	nem releváns
3	Környezetvédelem	magas szintű üvegházhatású gázok meglétének környezeti, gazdasági következményei	klímavédelem	Településterv	2023-2024 között kibocsátást csökkentő beruházási koncepció készült a klímastratégiához kapcsolódóan, amelynek fenntartási határideje 2029.	Önkormányzat	2029.12.31	koncepció ütemezett végrehajtása	költségvetés	intézkedés folyamatos fenntartása	nem releváns
4	Bérlakás gazdálkodás	a kerületben élő családok lakhatási problémái	lakhatási problémák kezelése		évente legfeljebb 15 db üres lakás pályázat útján történő bérbeadása a lakáskérelemmel rendelkező, szociálisan rászorultak részére	Önkormányzat, Vagyongazdálkodási Iroda, HUSZI	2031.09.30	bérbeadott lakások száma	kiadható lakások száma	intézkedés folyamatos fenntartása	nem releváns
5	Közösségi élet	a kerületben élő civil lakosság számára biztosított közösségi helyiségek csekély száma	Lakossági kezdeményezések támogatása		pályázati úton a lakosság, számára ingyenesen, illetve civil szervezetek számára kedvezményes áron nyújtandó programokért cserébe olcsó, valamint állandó helyiségre számíthatnak	önkormányzat, HUSZI	2031.12.31	a megvalósuló programok száma	lakossági, civil partnerek együttműködési szándéka	intézkedés folyamatos fenntartása	kerületi civil szervezetek programjavaslatai
6	Kulturális élet	a hátrányos helyzetű családoknak anyagi nehézségeik miatt nincs azonos hozzáférése kulturális, közösségi programokhoz	Civil szervezetek közösségi tevékenységének támogatása		nyilvános pályázat keretében évente számos civil szervezet, alapítvány, gazdasági társaság kap támogatást a kerületben élők számára ingyenesen nyújtott kulturális, szociális, közösségi, és egyéb tevékenységek szervezéséhez	HUSZI	2031.09.30	a megvalósuló programok száma	lakossági, civil partnerek együttműködési szándéka	intézkedés folyamatos fenntartása	kerületi civil szervezetek programjavaslatai
7	Free wifi szolgáltatás	a világháló által biztosított tájékozódási lehetőség nem minden hátrányos helyzetű család számára elérhető	Esélyegyenlőség növelése		a Haller parkban nyilvános WIFI hálózat került kialakításra 2019-ben a „Wi4EU" c pályázat keretében. Ingyenes WiFi lehetőség létrehozása más közparkokban.	Önkormányzat	2031.09.30	a Haller park látogatottsága	a hálózati hozzáférés folyamatos biztosítása	intézkedés folyamatos fenntartása	nem releváns

8	Egészségügyi ellátás	az egészségügyi alap és szakellátó intézmények felújításra, korszerűsítésre szorulnak	Korszerű egészségügyi ellátás biztosítása		A Kormány Egészséges Budapest Program keretében történő fejlesztésének köszönhetően Ferencváros Önkormányzata a 1041/2020. (II. 17.) Korm. határozat alapján 2020-2024 között Integrált Alapellátási és Járóbeteg-szakellátási Központot hozhatott létre. Ötemeletes épülettel bővült a kerület szakrendelője, továbbá 9 felnőtt háziorvosi körzet integrálása történt a szakrendelőbe, amely 2024. októberétől működik.	Önkormányzat FESZ	2031.09.30	az egészségügyi szolgáltatást igénybevevők száma	a szolgáltatás folyamatos biztosítása	intézkedés folyamatos fenntartása	nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
1	Információgyűjtés	nincs pontos információ a kerület szegénységben, mélyszegénységben élő lakosainak számáról	Több, pontosabb információ a támogatások hatékony felhasználásához	Településterv	szegénység térkép elkészítéséhez felmérés szükséges; támogatások feltételeinek folyamatos monitorozása	Önkormányzat, HUSZI	felmérés 2028. év vége	felmérés megvalósulása	költségvetéstől függ	a felmérés rendszeres felülvizsgálata	nem releváns
2	Rugalmas támogatások	rezsiválság, előre nem látható szociális probléma	Rugalmas támogatási rendszer kialakítása	Helyi rendeletek	támogatások feltételrendszerének folyamatos felülvizsgálata, szükség esetén módosítása; rezsitámogatás	Önkormányzat és FESZGYI	2031.09.30	benyújtott kérelmek száma, elutasítások száma és oka; támogatásra szánt összeg	költségvetéstől függ	az intézkedés folyamatos fenntartása	nem releváns
3	Nemzetiségek sajátos igényei	jogszabályok miatt nem áll rendelkezésre pontos információ a kerület roma közösségének sajátos igényeiről, az ukrán állampolgárságú roma menekültekről	szakmapolitikai felülvizsgálat a valós helyzet megismerése		pontosabb információk begyűjtése érdekében szorosabb együttműködés a helyi Roma és az Ukrán Nemzetiségi Önkormányzattal	HUSZI, FESZGYI	2029.12.31	az együttműködésen alapuló célzott rendezvények, programok száma	költségvetéstől függ, szakmai partnerek együttműködése	az intézkedés folyamatos fenntartása	Roma és Ukrán Nemzetiségi Önkormányzat közötti együttműködési megállapodás a nemzetiség sajátos igényeinek feltárásának elősegítéséhez
4	Migráns közösségek bevonása	nincs releváns eszköz a nehéz körülmények között élő migráns közösségek helyzetére, eltérő kultúrák, szabályok megismerésére, megértésére, szabad kapacitásaik (nyelvtudás, szabadidő) bevonására	megfelelő információ eljuttatása az érintettekhez		többnyelvű tájékoztató füzet közérdekű információkról, szociális szolgáltatásokról; a menekültek, itt tanuló külföldi diákok bevonása a kerület kulturális programjaiba; kölcsönös nyelvtanulási program indítása; intézmények bevonása a programok népszerűsítésébe; együttműködés szakmai szervezetekkel	önkormányzat; FESZGYI, helyi, civil szervezetek	tájékoztató füzetek 2027-2028 évben	többnyelvű tájékoztató füzet elkészítése nyelvtanulási programok száma bevont szakmai szervezetek száma	költségvetéstől függ, a szakmai szervezetek együttműködési szándéka	az intézkedés folyamatos fenntartása, tájékoztató füzet rendszeres aktualizálása	Migránsokkal foglalkozó civil szervezetekkel rendszerek kapcsolattartás

II. A gyermekek esélyegyenlősége											
1	A gyermekek fokozott védelme	kortárs bántalmazás, zaklatás, erőszak (bullying) jelenléte az iskolákban	az iskolai kortárs bántalmazás visszaszorítása, a közösségfejlesztő szemlélet beépítése a hétköznapokba	Gyermekvédelmi tv.	Iskolán kívüli felvilágosító, konfliktuskezelő, érzékenyítő tréningek, előadások szervezése; intézményen belüli foglalkozások a FESZGYI gyermekvédelmi segítőin keresztül, "A bullying nem oké!" kampány folytatása	önkormányzat, FESZGYI, civil szervezetek	2028.12.31	kérdőíves mérés; végrehajtott intézkedések száma; elért célcsoport	Tankerülettel szoros szakmai együttműködés	az intézkedés folyamatos fenntartása	Érzékenyítő tréningeket, közösségfejlesztő tréningeket tartó civil, és egyéb szervezetekkel rendszerek kapcsolattartás
2	Inkluzív szemlélet	Menekült státuszú gyermekek helyzete az iskolai beilleszkedésben, a magyar nyelv ismeretének hiánya; intézmények részéről a kulturális ismeretek hiánya	A beilleszkedés gördülékenyebbé tétele, a sokszínűség támogatása		többnyelvű információs oldal, füzet kiadása;a helyi szociális intézmények szolgáltatók hatékonyabb bevonása; tolmács szolgáltatás bővítése; magyar nyelvtanfolyam a kerületben tanuló külföldi diákok bevonása; együttműködés szakmai szervezetekkel; interkulturális érzékenyítés	Önkormányzat, FESZGYI	2028.12.31	tolmácsszolgáltatás igénybevételének a száma érzékenyítő programok, elégedettségi kérdőív az intézményekben	költségvetéstől függ, szakmai partneri együttműködés	az intézkedés folyamatos fenntartása	kerületi gazdasági szereplők, szakmai szerevzetek bevonása
3	Ifjúsági közösségek	A Covid alatti korlátozó intézkedések hatása nagymértékben lecsökkentette az ifjúság közösségi kapcsolatok iránti igényét	Közösségi terek, lehetőségek biztosítása az alulról jövő kezdeményezésekhez		Közösségépítő programok támogatása (iskolák közötti vetélkedők, sportprogramok); Mester Galéria és H52 ifjúságsegítő mentorai által segített FIT (Ferencvárosi Ifjúsági Tanács); Játszóteri programok szervezése	Mester Galéria, H52, HUSZI	2028.12.31	közösségi terek száma	költségvetéstől függ, iskolákkal való együttműködés növelése	az intézkedés folyamatos fenntartása	Influenszerek, helyi fiatalok bevonása Második Esély Alapítvány
4	Pályaválasztás	A pályaválasztás előtt álló hátrányos helyzetű gyerekek nem rendelkeznek kellő információval a továbbtanulási lehetőségekről, szolgáltatásokról	A tudatos pályaválasztás elérése		A Pályaválasztási Börze kibővítése kísérőprogramokkal, figyelemfelkeltő új elemekkel; Önkormányzat és tankerület kapcsolatfelvétele a civil szervezetek programjai kapcsán	Önkormányzat	2028.12.31	Kiállításon résztvevők száma, elégedettségi kérdőív	A kiállító iskolák aktív szerepvállalása az egyéni döntések segítésében	az intézkedés rendszeres (évenkénti) monitorozása	Konkáv alapítvány egyéni és csoportos felkészítő programja; Tankerület
5	Iskolaelhagyók számának visszaszorítása	A gyermekszegénység újra termelődése az alacsony iskolai végzettség családi mintáinak determináltsága miatt	A családi minta megtörése, a választás lehetőségének bemutatása		Mentorálás és tanodai szolgáltatás mellett ösztöndíj program bevezetése a korai iskolaelhagyás visszaszorítására; Önismereti csoportfoglalkozások, pszichoedukáció; Fejlesztőpedagógusi kapacitás növelése	Önkormányzat, FESZGYI	2031.09.30	Tanodai szolgáltatást igénybevevők száma, iskolaelhagyók számának csökkenése, fejlesztőpedagógusok létszáma	költségvetéstől függ	az intézkedés folyamatos fenntartása	Konkáv; Atlasz Tanoda
6	Egyéni fejlesztés	Magas számú sajátos nevelési igényű gyermek és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek számának növekedése	Az SNI-s gyerekek esélyegyenlőségének biztosítása		korai fejlesztés támogatása; ellátási kapacitások bővítése kerületi koordinálással; Saját foglalkoztatású gyógypedagógusi állomány fejlesztése, monitorozása; Rendszeres tematikus szakmai napok az óvodákban	HUSZI	2031.09.30	SNI-s gyerekszámra jutó gyógypedagógus	költségvetéstől függ	az intézkedés folyamatos fenntartása	FESZGYI; Pedagógiai Szakszolgálat együttműködése

7	a tanulás érték	A közoktatásban, felsőoktatásban tanuló hátrányos helyzetű diákok számára nem azonosak a tanulás feltételei	a nehéz sorsú gyerekek ösztönzése,továbbt anulási esélyeik növelése		A „deák" Közalapítvány évi 15 millió forinttal támogatja a Ferencvárosban élő tehetséges, de hátrányos helyzetű gyermekeket. Évente egy alkalommal 100 000 Ft pénzjutalomban részesíti egy olyan végzős tanulót, akik éveken át példaként álltak társaik előtt. A Közalapítvány pályázati úton jól tanuló és tehetséges roma gyermekeket tárgyjutalomban részesíti.	Önkormányzat, "deák" Közalapítvány	2031.09.30	támogatásban, jutalomban részesítettek száma	költségvetéstől függ	az intézkedés folyamatos fenntartása	nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége											
1	Prevenció a nők elleni erőszak visszaszorításáért	Áldozatsegitő munkacsoport, krizisotthon működik, de folyamatos prevenciós, ismeretterjesztő tevékenység kapacitáshiánnyal küzd	Az áldozatok kiszolgáltatottságá nak csökkentése		Prevenciót szolgáló felvilágosító előadások a kapcsolati erőszakról; Speciális krizissegély alapvető szükségletekre; Krizisotthoni kapacitások fenntartása, fejlesztése	Önkormányzat, FESZGYI Áldozatsegitő Csoport	2028.12.31	Férőhely-igénybevétel; férőhely hiányában nem megvalósult segítségnyújtások száma	költségvetéstől függ , jelzőrendszer tagjainak szakmai együttműködése	az intézkedés folyamatos fenntartása	SOS Krízis Alapítvány, Vöröskereszt
2	Női egészségtudatosság	Hiányos a fiatalok felvilágositása, a felnőtté válásra való felkészítés, a tájékoztatás hiánya nehezíti az állami gondozásból kikerülők közösségbe történő beilleszkedését	a nők egészségtudatosság ának kialakítása, önszerveződés támogatása		Női klubok működtetése; nőgyógyászati vizsgálatok népszerüsítése; önsegitő, és kortárs csoportok, életvezetési csoportok szervezésének támogatása a FESZGYI bevonásával; nagyobb elérés megteremtése a programok kapcsán	FESZGYI, FESZ	2029.12.31	programon részt vevők száma	költségvetéstől függ	az intézkedés folyamatos fenntartása	Budapest Esély, tartalomgyártók
3	Jogi tanácsadás, jogi képviselet	a családon belüli erőszak áldozatainak többrétű jogi kiszolgáltatottsága	az áldozatok képviselete, jogi támogatottságuk növelése		a FESZGYI Áldozatsegítő csoportja a Fővárosi Szolidaritási Alap által kiírt pályázati támogatás alapján 2023. óta biztosít jogi tanácsadást és ingyenes jogi képviselet is a rászoruló nők számára	FESZGYI	2029.12.31	a jogi tanácsadások, jogi képviseletek száma	pályázati támogatástól függ	az intézkedés folyamatos fenntartása	

IV. Az idősek esélyegyenlősége											
1	Egyedi szükséglet	az igények szerinti intézményi elhelyezés lehetőségének hiánya	Rugalmas, átmeneti elhelyezés biztosítása		Az egészségügyi és a szociális ellátás összekapcsolása személyre szabott tájékoztatással; az érintett szervezetek által kiadott összegző tájékoztató; lakossági jelzések becsatornázása, ösztönzése; prevenciós idősvédelmi kampány	FESZGYI, FESZ, háziorvosok	2031.09.30	tájékoztatások, levelek száma;	költségvetéstől függ	az intézkedés folyamatos fenntartása	Vagyongazdálkodási Iroda (jelzésadóként)
2	Tudatos tervezés	nincs segítség a nyugdíjba vonulásra való felkészülésben,	tudatosság, tervezés. A veszteség, a haszontalanság érzésének elkerülése		nyugdíjas életszakaszba való belépésnél mentális felkészítés megerősítése (előadások, programok, tartalmak); idősklubi nyílt napok; önsegítő csoportok a friss nyugdíjasoknak, (aktív tevékenységek ajánlása, kulturális programok népszerűsítése; önkéntesség idősek, gyerekek mellett)	Idősklubok, HUSZI	2031.09.30	előadásokon résztvevők száma, tájékoztató filmek megtekintésének száma	költségvetéstől függ	az intézkedés folyamatos fenntartása,	Önkéntes Központ Alapítvány Idősek Baráti Programjának aktív bevonása
3	Társas kapcsolatok	időskori elmagányosodás	A zárkózottabb személyek elérése, egyéni igények figyelembe vétele		Civil szervezet felé jelzés az elmagányosodott, zárkózott idősekről,	HUSZI	2031.09.30	látogatott idősek száma	költségvetéstől függ	az intézkedés folyamatos fenntartása	Önkéntes Központ Alapítvány Idősek Baráti Programjának aktív bevonása; FESZGYI
4	Tájékoztatás	információk eljuttatása az érintettekhez; infokommunikációs korlátok	Tájékozottsági szint növelése		infokommunikációs képzések megvalósítása; programokról, szűrővizsgálatokról, nyugdíj melletti munkalehetőségről, önkéntességről szóló információt a közösségi terekben, buszmegállókban, info-vitrinekben is el kell helyezni;	Önkormányzat, HUSZI	2028.12.31	kihelyezett tájékoztatók száma	költségvetéstől függ	az intézkedés folyamatos fenntartása	háziorvosok, FESZ, Kilences magazin,
5	Helyzetkép	kevés a naprakész információ a kerületben élő idősek helyzetéről	aktuális adatok, információk begyűjtése		további felmérések szükségesek az átfogó idősügyi intézkedések érdekében	Önkormányzat	2029.12.31	reprezentatív kutatás megvalósulása		adatgyűjtés HEP ciklusonkénti ismétlése	Kutatóközpont bevonása a szakszerű adatgyűjtéshez, Szociális munkás hallgatók, orvostanhallgatók bevonása a felmérésbe

V. A fogyatékossággal élő személyek esélyegyenlősége											
1	Érzékenyítés	a lakosság hiányos ismerete a fogyatékossággal élőkről	érzékenyítés, tudatosítás, empátia növelése		széles körű szemléletformálásra, érzékenyítő programokra van szükség; korcsoportok kibővítése	HUSZI	2028.12.31	részvevők száma	költségvetéstől függ, szakmai szervezetek együttműködési szándéka	az intézkedés folyamatos fenntartása	Vakok és Gyengénlátók Közép-Magyarországi Regionális Egyesülete és a kerület más civil szervezetei
2	Informálás	az orvosok hiányos ismerete az érintettek által igénybe vehető szolgáltatásokról	az érintett szakemberek informálása		tájékoztatók kihelyezése az orvosi rendelőkben; az érintett szakemberek informálása, tájékoztató anyagok készítése, benne fővárosi lehetőségekkel; szakmai nap rendezése	HUSZI, FESZGYI	2031.09.30	szolgáltatást igénybe vevők száma	költségvetéstől függ	az intézkedés folyamatos fenntartása	Kézenfogva Alapítvány bevonása a tájékoztató elkészítésébe; Fogyatékosságügyi tanácsadó bevonása
3	Helyzetkép	nincs helyi adat a fogyatékossággal élőkről, igényeikről	aktuális adatok, információk begyűjtése		Helyi adatgyűjtés, igényfelmérés megszervezése szakmai szervezetek bevonásával	Önkormányzat	2029.12.31	reprezentatív kutatás megvalósulása	költségvetéstől függ	adatgyűjtés HEP ciklusonkénti ismétlése	MEOSZ, ÉFOÉSZ bevonása Fogyatékosságügyi tanácsadó
4	Igény szerinti segítségnyújtás	25 év feletti fogyatékossággal élők számára nincs otthoni alkalmi segítség, átmeneti elhelyezés	váratlan élethelyzetben átmeneti időszakra is segítséget kaphasson az érintett		felmérni a támogatott lakhatás szolgáltatás indításának feltételeit, lehetőségét; támogató szolgálat monitorozása; átmeneti elhelyezés feltételrendszerének felmérése, szerződéses partner felkutatása.	FESZGYI	2029.12.31	egyedi igények száma	költségvetéstől függ	az intézkedés folyamatos fenntartása	Kézenfogva Alapítvány Fogyatékosságügyi tanácsadó bevonása
5	Minőségi lakhatás	a fogyatékossággal élők akadálymentesített lakhatásának biztosítása	a fogyatékossággal élők életminőségének javítása		Kérelemre 5 évente maximum 500 ezer Ft igényelhető jövedelemvizsgálat nélkül a fogyatékossággal élő személyek lakásának akadálymentesítésére. Közintézmények számára 2022-ben kiírt fizikai és nem fizikai akadálymentesítési pályázat került meghirdetésre, amelyből értelmi fogyatékossággal élő gyermekekkel való kommunikációt segítő tabletek kerültek beszerzésre	Önkormányzat, Vagyongazdálkodási Iroda	2031.09.30	az átalakított kakások száma	költségvetéstől függ	az intézkedés folyamatos fenntartása	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

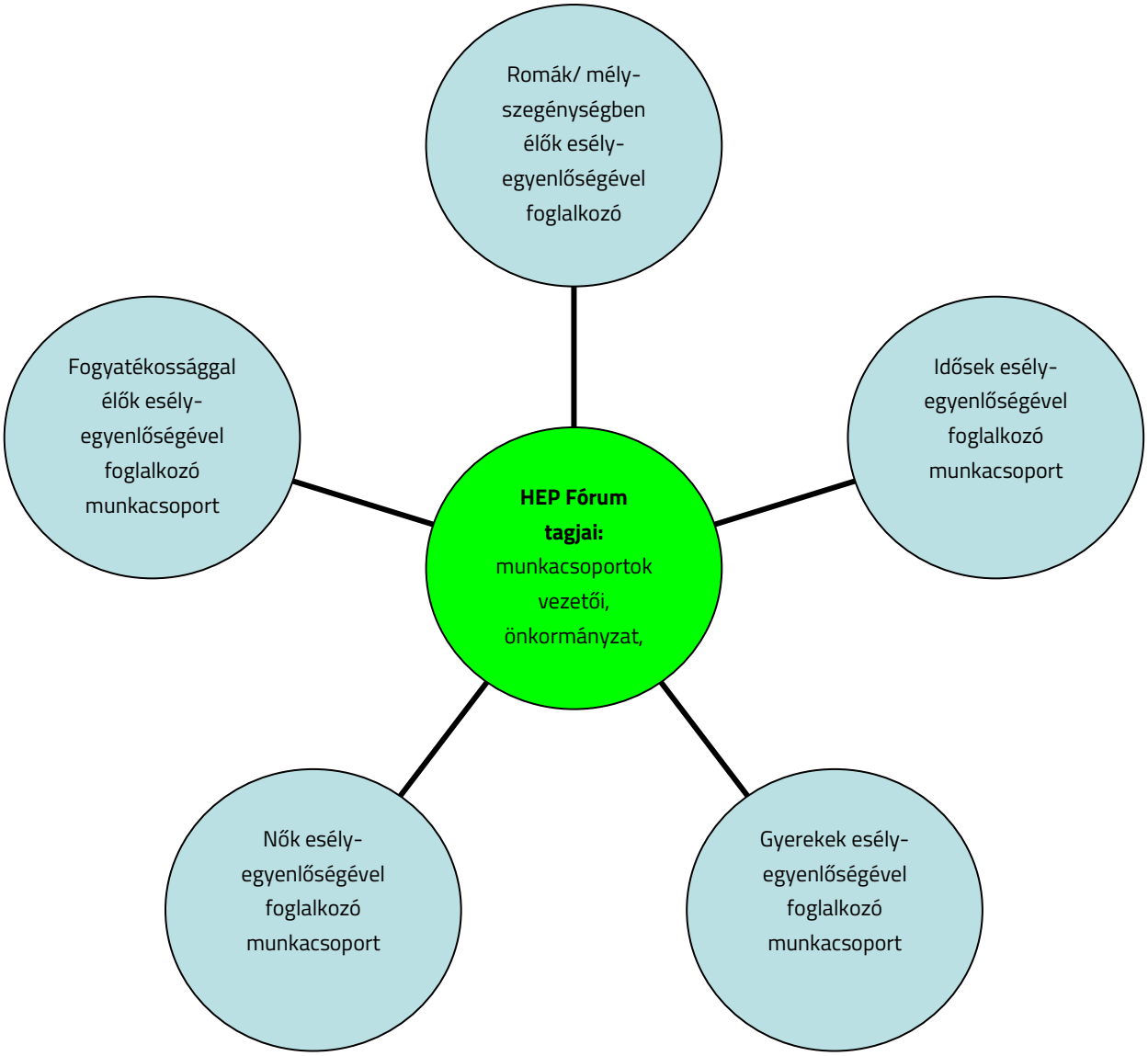
3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása,
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre,
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása,
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása.

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületeihez azok aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk kétezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórum összetétele:

Ferencváros Önkormányzata 2023. május 4-én Nyílt Szakmai Fórumot tartott, amelyre az alábbi szervezetek kerültek meghívásra.

- Polgármester
- Alpolgármester
- Jegyző
- Képviselőtestület tagjai
- Bizottságok külső tagjai
- Nemzetiségi Önkormányzatok
- Kerületi Rendőrfőkapitány
- Ferencvárosi Szociális és Gyermekjóléti Intézmények Igazgatósága
- Ferencvárosi Egészségügyi Szolgáltató
- Ferencvárosi Szociális Foglalkoztató
- Tankerületi Központ
- A kerület általános iskolái
- Középiskolák
- Óvodák
- Civil szervezetek
- Egyházak
- Kormányhivatal vezetője
- Kórházak
- Semmelweis Egyetem
- Corvinus Egyetem
- Könyvtár
- Mentor

A Fórumot követően további két munkacsoport ülés került megszervezésre a Fórumon a célcsoportokat képviselő tagok közül. A munkacsoportokkal megfogalmazott problémák, a közösen összegyűjtött fejlesztési javaslatok bekerültek a HEP IT-be.

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a

helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk közvetíteni a lakosság felé a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi:
  - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői felelnek az alábbiakért:

- Ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladatmegosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és …… számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA